A STUDY OF IDENTITY IN THE PAKHAYO ETHNIC GROUP FOR PRODUCT DESIGN

NICHAKAN KUNMAUNGNOI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN INDUDTRIAL EDUCATION
IN TECHNOLOGY DESIGN TECHNOLOGY
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2020

KMITL-2020-ED-M-222-011

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2020
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์

A STUDY OF IDENTITY IN THE PAKHAYO ETHNIC GROUP FOR PRODUCT DESIGN

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
NICHAKAN KUNMAUNGNOI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2563
KMITL-2020-ED-M-222-011

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์
นักศึกษา	ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
รหัสประจำตัว	60603036
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ.	2563
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ ภิรมย์การ

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์ 2) ออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และสรุปอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เป็นแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยวิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์อัตลักษณ์เลือกลวดลาย รูปแบบผลิตภัณฑ์ รวมถึงกระบวนการผลิต ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาลักษณะเด่นทางอัตลักษณ์ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ภาษา อาหาร ขนบธรรมเนียมประเพณี สถาปัตยกรรม เครื่องประดับ เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอสร้างความน่าสนใจจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชัดเจน สร้างความประทับใจได้จากการพบเห็น มีบทบาทเป็นสื่อกลางการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ ลวดลายโบราณบนเครื่องแต่งกาย มีเทคนิคการสร้างลวดลายจากการจก การทอยกดอก การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือย โดยมีการนำอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ เพื่อคงความดั้งเดิมสอดคล้องกับแนวคิดเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27, S.D.= 0.67) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.82, S.D.= 0.83) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.67, S.D.= 0.84)

ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1) การตลาด ($\bar{X}$ = 4.50, S.D.= 0.59) 2) ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}$ = 4.68, S.D.= 0.58) 3) ด้านราคา ($\bar{X}$ = 4.43, S.D.= 0.59) 4) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X}$ = 4.72, S.D.= 0.47) 5) ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{X}$ = 4.24, S.D.= 0.69)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	A Study of Identity in the Pakhayo Ethnic Group for Product Design
Student	Nichakan Kunmaungnoi
Student ID.	60603036
Degree	Master of Science in Industrial Education
Program	Technology of Industrial Product Design
Year	2020
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Chaturong Louhapensang
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Dr. Thanate Piromgarn

ABSTRACT

The study aimed to examine the identity of the Pakakayo ethnic group with the practical applications for Products design. The research objectives were thus 1) to study the Pakakayo ethnic identity for product design 2) to design products from the Pakakayo ethnic identity and 3) Evaluate satisfaction of consumer. The data on the Pakakayo ethnic identity were collected from the experts as well and the luminaries in the community areas. Then, the data obtained were analyzed and the Pakakayo ethnic identity derived from such data was applied as a guideline to design products. In the present research study, community-based research methods were used to analyze and select the product patterns, as well as to process the production. The research results showed that had seven unique characteristics, namely, 1) languages, 2) food, 3) traditions, 4) architecture, 5) jewelry, 6) clothes, and 7) musical instruments. From the analysis, it can be concluded that the clothes of the Pakakayo ethnic group could create a clear appeal from the cultural identity, and this could make a good impression for those who had seen them. The clothes of the Pakakayo ethnic group played a role as a means which helped portray the history. The creative techniques used by the Pakakayo ethnic group ranged from discontinuous supplementary weft, twill and satin weaves, embroidery with colorful threads or yarns, decoration with beads – seeds of Job's tears. Also, the identity of the Pakakayo ethnic group was blended as part of the design of each product in order to maintain the primitive form, which was in accordance with the original concepts of the Pakakayo ethnic group

Summary found that format 1 is most suitable. there is a high level of opinion ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.67). Next is format 3 is suitable to a large extent ($\overline{X}$ = 3.82, S.D.= 0.83). Last is format 2 is suitable to a large extent ($\overline{X}$ = 3.67, S.D.= 0.84).

Working consumer 30 persons in BANGKOK. Using accidental sampling selection. There is a high level of satisfaction. 1) Marketing ($\overline{X}$ = 4.50, S.D.= 0.59) 2) Product ($\overline{X}$ = 4.68, S.D.= 0.58) 3) Price ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.59) 4) Place ($\overline{X}$ = 4.72, S.D.= 0.47) 5) Promotion ($\overline{X}$ = 4.24, S.D.= 0.69)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีก็ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ ภิรมย์การ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย เชะวิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีราทัต เลิศชำชองกุล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนข้อชี้แนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในขั้นตอนสุดท้ายจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา คิดดี และดร.สุทธาสินี บุรีคำพันธุ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติศักดิ์ อริยะเครือ, ดร. เกษม มานะรุ่งวิทย์ และดร. ก้องเกียรติ มหาอินทร์ อาจารย์ประจำสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ในครั้งนี้

และขอขอบพระคุณศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาข้อมูล ให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในการวิจัยนี้ได้เป็นอย่างดี

และขอขอบพระคุณศูนย์การเรียนรู้กลุ่มอาชีพตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพฯ ในภาคเหนือ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ และให้ความร่วมมือในงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ญาติ เพื่อน อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณของผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพอย่างยิ่ง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....II
กิตติกรรมประกาศ.....III
สารบัญ.....IV
สารบัญตาราง.....VI
สารบัญภาพ.....VII
บทที่ 1 บทนำ.....1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....2
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ.....6
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....8
2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์.....8
2.2 ศึกษาอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....21
2.3 ศึกษาขั้นตอนกระบวนการทอผ้าจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....37
2.4 ศึกษาผลิตภัณฑ์เดิมจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....47
2.5 ศึกษาการย้อมสี.....50
2.6 ศึกษาข้อมูลการตลาดตามเป้าหมาย STP MODEL.....58
2.7 ศึกษาหลักการออกแบบ.....63

บทที่ 3 วิธีดำเนินการงานวิจัย.....70
3.1 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 1
เพื่อศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ.....70
3.2 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 2
เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....71
3.3 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 3
เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค.....74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล....78

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 1
เพื่อศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ....78

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 2
เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ....87

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 3
เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค....102

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....106

5.1 สรุปผลการวิจัย....106

5.2 อภิปรายผลการวิจัย....110

5.3 ข้อเสนอแนะ....112

บรรณานุกรม....113

ภาคผนวก....115

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ....116

ภาคผนวก ข แบบประเมินผลประสิทธิภาพ....140

ภาคผนวก ค ภาพขั้นตอนการลงพื้นที่....153

ภาคผนวก ง ภาพแสดงแบบเพื่อการผลิต....177

ภาคผนวก จ ภาพผลิตภัณฑ์....193

ประวัติผู้เขียน....197

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 วัสดุธรรมชาติที่นิยมใช้ในการย้อมสี....50
2.2 วัสดุธรรมชาติสำหรับย้อมสิ่งทอ....54
2.3 ตารางสรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์....68
4.1 ตารางวิเคราะห์ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ....78
4.2 ตารางวิเคราะห์เครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ....81
4.3 ตารางวิเคราะห์ลวดลายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ....83
4.4 ตารางวิเคราะห์การย้อมสีธรรมชาติกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ....86
4.5 ผลิตภัณฑ์เดิม (SWOT Analysis)....87
4.6 การตกแต่งลวดลาย (SWOT Analysis)....89
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 1....98
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 2....99
4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 3....100
4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล....102
4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภค ด้านการตลาด....103
4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภค ด้านผลิตภัณฑ์....104
4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภค ด้านราคา....104
4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภค ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย....105
4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภค ด้านการส่งเสริมการตลาด....105

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

1.1 ทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix)....4
2.1 ความเป็นมาและการแบ่งสายเผ่าพันธุ์ชาวเขาในประเทศไทย....10
2.2 กระเหรี่ยงสะกอสวมชุดแต่งงาน....11
2.3 กะเหรี่ยงโป....12
2.4 กะเหรี่ยงแบ หรือ คะยา....12
2.5 กะเหรี่ยงตองสู....13
2.6 บ้านห้วยหินลาดใน....13
2.7 วิถีชีวิตกะเหรี่ยง....14
2.8 เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ (เด็กหญิง)....19
2.9 เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ (ผู้หญิงแต่งงานแล้ว)....19
2.10 เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ (ผู้ชาย)....20
2.11 ลายปะคังดอง (ลายแมงมุม)....24
2.12 ลายปะคังดองหงายจุ....25
2.13 ลายบ่ายโข่ว (สี่แหลี่ยมขนมเปียกปูน)....25
2.14 ลายอะพู (ลูก)....25
2.15 ลายบ่ายเกลือถะชิเทิงมิ้งหนั่ง (ยืนสลับนอน)....26
2.16 ลายเกี้ยวหมี (ดอกหัวบุก)....26
2.17 ลายถะโจ้ว (ปลายประดับ)....27
2.18 ลายคูฉุ (ปิ่นปักผม)....27
2.19 ลายหลิ่งเค้คลิ้ง (เมล็ดฟักทอง, เมล็ดมะฟักแก้ว)....28
2.20 ลายแข้งได่ชุย (ปีกไก่)....28
2.21 ลายเนงไคพู (ผ้าที่ใช้สำหรับพิธีหมั้น)....29
2.22 ลายก่ายกอง (คดโค้ง)....29
2.23 ลายเซะเคล้....30
2.24 ลายเพ้อโดะ (งูเหลือม)....30
2.25 ลายโถ่วหลี่เคาะ (คอนกเขา)....31
2.26 ลายต้ามิงคลิ (ดวงตา)....31
2.27 ลายตะก้อเหล่ (ดึงดูดเข้าหากัน)....32
2.28 ลายตะซ้อเถาะ....32
2.29 ลายท่าสื่อโหร่ง (เส้นคู่)....33
2.30 ลายเบอะคาเคาะ (ปากลูกอ๊อด)....33
2.31 ลายตื่อดิ (ไข่มด)....34
2.32 ลายสะกอพอ (ดอกมะเขือ)....34
2.33 ลายชุยคอเหลาะ (ตีนหมา)....35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.34 ลายตะเก๊เก๊าะ (ทางขรุขระ)	35
2.35 หนี่คิ - หนี่แมะ - หนี่โต๊ะ	36
2.36 อุปกรณ์การทอผ้ากะเหรี่ยง	37
2.37 ที่กรอด้าย	38
2.38 ไม้ขึ้นเครื่องทอด้านท้าย	38
2.39 ไม้ขึ้นเครื่องทอด้านหัว	38
2.40 ไม้ขึ้นเครื่องพร้อมไม้หลัก	39
2.41 ยอแคว	39
2.42 ทาที	40
2.43 หน่อทาแพะ	40
2.44 ลือทุย	41
2.45 ทุยลือ	41
2.46 กรุโขร่	41
2.47 ทะโคเสโบ	42
2.48 การขึ้นเครื่องทอ	42
2.49 การทอผ้าโดยเครื่องทอกี่เอว	43
2.50 การกรอด้ายขวาง	44
2.51 การประดิษฐ์ลวดลายในผืนผ้าขณะทอ	44
2.52 การปักเดือย	45
2.53 ย่าม	47
2.54 ชุดเชวากะเหรี่ยง ผู้หญิงโสด	47
2.55 เสื้อกะเหรี่ยง ผู้หญิงแต่งงานแล้ว	48
2.56 ผ้าซิ่นกะเหรี่ยง ผู้หญิงแต่งงานแล้ว	48
2.57 เสื้อกะเหรี่ยง ผู้ชาย(วันแต่งงาน)	49
2.58 เสื้อกะเหรี่ยง ผู้ชาย	49
2.59 แสดงกระบวนการย้อม	53
2.60 การย้อมเส้นด้ายฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ	56
2.61 เส้นด้ายฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ	57
2.62 แสดง 3 ขั้นตอนหลักในการตลาดตามเป้าหมาย	58
2.63 กลยุทธ์ในการเลือกตลาดเป้าหมาย 3 ทาง (The alternative target market selection strategies)	62
2.64 การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์	63
3.1 แสดงแผนผังวิธีการดำเนินการวิจัย	77
4.1 การระดมความคิดที่ 1 (เสื้อ)	90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ **หน้า**

4.2 การระดมความคิดที่ 2 (กางเกง).....90
4.3 การระดมความคิดที่ 3 (กระโปรง).....91
4.4 การระดมความคิดที่ 4 (กระเป๋า).....91
4.5 ภาพแสดงแบบร่างเสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....92
4.6 ภาพแสดงแบบร่างกางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....92
4.7 ภาพแสดงแบบร่างชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....93
4.8 ภาพแสดงแบบร่างกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....93
4.9 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบเสื้อ.....94
4.10 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบกางเกง.....94
4.11 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบชุดกระโปรง.....95
4.12 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบกระเป๋า.....95
4.13 การออกแบบแนวคิดที่ 1 (การทอ+การปัก).....96
4.14 การออกแบบแนวคิดที่ 2 (การทอ).....97
4.15 การออกแบบแนวคิดที่ 3 (การปัก).....97
4.16 รูปแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.....101

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปกาเกอะญอเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นกลุ่มชาวไทยภูเขาอาจแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มย่อย คือ กะเหรี่ยงโปว กะเหรี่ยงปกาเกอะญอ กะเหรี่ยงตองสู และกะเหรี่ยงบะเว กะเหรี่ยงมีภาษาพูดเรียกว่าภาษากะเหรี่ยง และภาษาเขียนเป็นของตัวเองดัดแปลงมาจากภาษาพม่าและภาษาโรมัน มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่ายผูกพันใกล้ชิดธรรมชาติพึ่งป่าพึ่งน้ำ ประกอบอาชีพทำไร่ทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกผักสำหรับทำอาหารมากกว่าการค้า รักสงบ นอบน้อม อยู่กันเป็นกลุ่มเน้นความสามัคคีรักพวกพ้อง กตัญญูต่อบรรพบุรุษ แต่เดิมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนับถือผี มีขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีการบวงสรวงและเซ่นสังเวยอย่างเคร่งครัด ภายหลังหันมานับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์มากขึ้น แต่ความเชื่อเดิมยังคงมีอยู่ไม่น้อยสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์นี้ ซึ่งเป็นความเชื่อในเหล่าบรรพบุรุษ เชื่อว่าทุกสิ่งในธรรมชาติมีชีวิต มีขวัญและวิญญาณคอยปกปักรักษามนุษย์และธรรมชาติคอยพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีพิธีกรรมที่แสดงถึงความเคารพและกตัญญูต่อธรรมชาติอย่างชัดเจน การแต่งกายประจำชนเผ่าสามารถพบเห็นได้อย่างชัดเจนและยังมีอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มกะเหรี่ยงโปว หรือโผล่ง หรือกะเหรี่ยงแดง และกลุ่มกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ หรือสะกอ หรือกะเหรี่ยงขาว (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ. 2557 : 16)

อัตลักษณ์บนเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเป็นลวดลายดั้งเดิมที่ปรากฏบนผืนผ้าทอกะเหรี่ยงที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ เป็นลวดลายที่พบได้ในกะเหรี่ยงโปวและปกาเกอะญอแทบทุกพื้นที่ เช่น ลักษณะลายเป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนรูปแบบต่างๆ ลายดอกไม้ ลายเส้นตรง ลายกากบาท มักเกิดจากการสังเกต การใช้จินตนา การนำเอาลักษณะเด่นจากสิ่งที่พบเห็นในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งพืชพรรณ ดอกไม้ ต้นไม้ สัตว์น้อยใหญ่ ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดไปจนถึงประเพณีและคตินิยมของชนเผ่ามาประยุกต์ถ่ายทอดลงสู่ลวดลายบนผืนผ้าได้อย่างงดงาม ด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายที่หลากหลาย ทั้งการจก การทอยกดอก การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือย หากพบเห็นผืนผ้าที่มีเอกลักษณ์ในลักษณะเช่นนี้ เราก็สามารถรับรู้ได้ทันทีว่า นี่คือผ้าทอแห่งชนเผ่ากะเหรี่ยง

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีวางขายอยู่ตามท้องตลาดทั่วไป พบเห็นได้ง่ายในรูปแบบของเครื่องนุ่งห่ม กระเป๋าสตางค์ ย่าม หมวก ผ้าพันคอ รองเท้า เป็นต้น ผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอจะมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจนทั้งลวดลายและสีย้อมธรรมชาติลงเส้นฝ้ายที่นำมาใช้ทอเป็นผืน ก่อนที่จะนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แต่ทว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่รู้ถึงความหมายของลวดลายบนผ้าทอผลิตภัณฑ์ ซึ่งผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีลวดลายโบราณเป็นของตนเองมานานแล้ว มีทั้งเรื่องราว ความหมายที่ดี ความสวยงาม ด้วยสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เยาวชนรุ่นใหม่ได้รับอิทธิพลจากเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมจากนอกกลุ่มชาติพันธุ์เป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ ลวดลายบนผืนผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอจึงได้มีการประยุกต์ให้เข้ากับยุกต์สมัยด้วยการทอเลียนแบบลวดลาย ที่ผู้ทอได้พบเห็นรอบตัวเกิดเป็นลายใหม่ ทำให้ลวดลายโบราณบนผ้าทอลดน้อยลงไปและผู้ที่ทอผ้าลวดลายโบราณได้และรู้ถึงความหมายของลวดลายนั้นส่วนมากเป็นคนเก่าแก่ ลวดลายโบราณจะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเชื่อเกี่ยวกับความสุข ความรัก ความสามัคคี ความอุดมสมบูรณ์ ความปลอดภัย เป็นความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่เชื่อว่าหากสวมใส่เครื่องนุ่งห่มลวดลายเหล่านี้ก็ จะทำให้ชีวิตดีมีความสุข ลวดลายบนผ้าทอเปรียบเสมือนสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้ทอและผู้สวมใส่อย่างชัดเจน กวินทิพย์ พลอยหารกาญจน์ (สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2562.)

ในปัจจุบันอาจมีชุมชนเผ่ากะเหรี่ยงในหลายๆ พื้นที่อาจมีการทอผ้าน้อยลงเนื่องจากต้องใช้เวลาในการทอนาน ผ้าซิ่นที่ใช้สวมใส่ในชีวิตประจำวันจึงมักนิยมซื้อหาจากท้องตลาดมาสวมใส่กันมากขึ้นเพื่อความสะดวกและง่ายต่อการดำเนินชีวิต แต่ก็ยังคงมีอีกหลายพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มกะเหรี่ยงบนดอยสูงที่ยังคงทอผ้าด้วยตัวเองเพื่อใช้สวมใส่ในครอบครัว และใช้สำหรับพิธีสำคัญตามวัฒนธรรมของชนเผ่า ผ้าทอกะเหรี่ยง มีลักษณะเป็นผ้าทอหน้าแคบ ที่ใช้เครื่องมือทอแบบห้างหลัง หรือที่เรียกกันว่ากี่เอวผ้าที่ทอจะถูกกำหนดตามความต้องการใช้งานตั้งแต่เริ่มต้นทอ เช่น ผ้าทอสำหรับเสื้อ ผ้าทอสำหรับผ้าซิ่น ผ้าทอสำหรับผ้าโพกศรีษะ หรือผ้าทอสำหรับทำเป็นย่าม

งานวิจัยการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่ออนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมและเผยแพร่งานฝีมืออันล้ำเลิศ ผสานกับเทคนิคและภูมิปัญญาที่สั่งสมและถูกถ่ายทอดสั่งสอนมาจากบรรพบุรุษสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ทั้งเทคนิคการยกทอ ยกดอก ผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอจึงมีความงดงาม โดดเด่นด้วยสีสันสวยงาม และผู้คนทั่วไปยังคงพบเห็นรูปแบบอันเป็นอัตลักษณ์ของเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ด้วยเสื้อหลากสีสันจนเป็นที่ต้องตาต้องใจของคนเมืองของนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติ โดยการศึกษาอัตลักษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ชุมชน ศึกษาแนวทางเพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ตอบสนองความต้องการของลูกค้าในปัจจุบันที่มีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปได้ในหลายรูปแบบ สามารถเป็นอาชีพเสริมที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสร้างรายได้และเป็นการประชาสัมพันธ์ถึงความเป็นตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

1.2.2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

1.2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีแนวทางในการศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์ มีแนวทางการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.1 กรอบแนวคิด ตามวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอเน้นการศึกษาตลอดจนการวิเคราะห์ถึงลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้อันได้แก่อัตลักษณ์ทางกายภาพ ที่ได้จากวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยพิจารณาจากประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ การจัดองค์กรทางสังคมและการปกครอง ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรมที่สำคัญ ที่อยู่อาศัย ภาษาพูด เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต อาหาร รวมไปถึงบริบทโดยรอบที่ทำให้ทราบถึงความสำคัญขององค์ประกอบในด้านต่างๆ จนสามารถนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลจนได้โครงสร้างเพื่อหาแนวทางสรุปอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ซึ่งสอดรับกับแนวคิดเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ ที่กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หรือภูมิปัญญาชาวบ้านซึ่งสะสมกันมาเป็นเวลานาน ภูมิปัญญานี้มิใช่ความรู้เป็นสิ่งที่สูงกว่า เพราะได้ผ่านการกลั่นกรอง ต้องสะสมมาแต่อดีตจนได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์กับการใช้สอย สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน แม้จะเป็นเพียงสิ่งธรรมดาสามัญ แต่ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าศิลปหัตถกรรมหลายชนิด มีตั้งแต่หัตถกรรมที่สร้างขึ้นด้วยกรรมวิธีที่เรียบง่ายไปจนถึงหัตถกรรมที่มีกรรมวิธีที่ซับซ้อน (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2542 : 122-123)

1.3.2 กรอบแนวคิด ตามวัตถุประสงค์ 2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ทฤษฎีการคิดแบบ Lateral Thinking (Lt) การคิดแนวข้างคือการคิดที่หลีกหนีจากความซ้ำซาก หรือความคิดเดิมๆ รวมถึงความเข้าใจที่มีอยู่เดิมเพื่อค้นหาสิ่งใหม่ๆ โดยปกติแล้วความคิดที่มีอยู่จะสร้างขึ้นจากประสบการณ์เดิมและความเข้าใจที่เคยประสบมา การคิดแนวข้างจึงเป็นวิถีทางในการหลบหนีจากความคิดวิถีเดิมเพื่อค้นหาสิ่งที่เรียกว่า “ดีกว่า” การคิดแนวข้างจะเป็นเรื่องการกระตุ้นความคิดอื่นๆ โดยไม่มีกรอบและกฎเกณฑ์อีกทั้งยังสามารถคิดแบบกระโดดข้ามได้โดยไม่ต้องเรียงเป็นลำดับขั้นตอน และเปิดใจรับทุกโอกาสที่เข้ามา การคิดแนวข้างไม่มีการวางหมวดหมู่และประเภท กล่าวโดยสรุปแล้วการคิดแนวข้างจะใช้ข้อมูลเพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงแบบแผนไม่ใช่เพื่อหาประโยชน์จากข้อมูลนั้นเพียงอย่างเดียวหลักการสำคัญของการคิดแนวข้างคือ “มุมมองที่เรามีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นเพียงหนึ่งความคิดในหลายๆ มุมมองที่สามารถเป็นไปได้” เป็นการสำรวจมุมมองอื่นๆ โดยไม่ตัดสินว่ามุมมองใดดีที่สุด เป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด แต่จะนำทุกมุมมองที่เป็นไปได้มาปรับโครงสร้างความคิดและจัดเรียงข้อมูลที่ได้ใหม่ ตรงกับคำพูดของ Bono, E. D. (2004) ที่ว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ถูกทำขึ้นโดยผ่านการค้นพบโดยบังเอิญ (serendipity) หรือ “การค้นพบบางสิ่ง ขณะที่กำลังค้นหาบางอย่าง” โดยอยู่ภายใต้หลักการออกแบบ 4 ประการ
(มนตรี ยอดบางเตย. 2538 : 5)

1.3.2.1 ด้านประโยชน์ใช้สอย

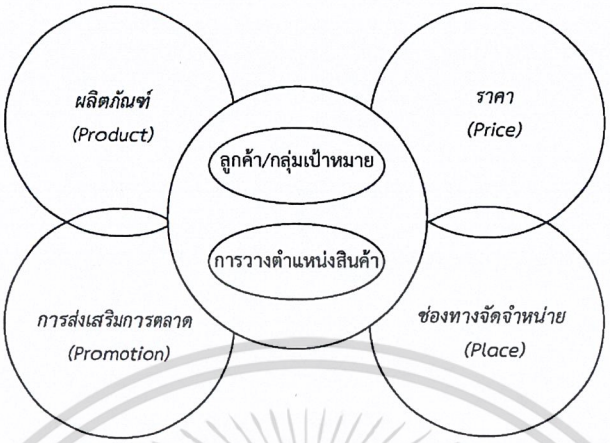
1.3.2.2 ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์

1.3.2.3 คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ

1.3.2.4 แบบอย่างและวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.3 กรอบแนวคิด ตามวัตถุประสงค์ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ภาพที่ 1.1 ทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านการตลาดคือแนวกลยุทธ์ 4Ps ตามกรอบแนวความคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 80) ได้กล่าวถึงทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้เพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ซึ่งเรียกว่า 4Ps

1.3.3.1 ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะนำเสนอแก่ตลาด เพื่อให้เกิดความสนใจ ความต้องการเป็นกรรมสิทธิ์การใช้ หรือการบริโภคประกอบด้วยทั้งสินค้าและบริการ ซึ่งแบ่งได้ 3 ระดับ คือ

(1) แก่นผลิตภัณฑ์ หมายถึง อรรถประโยชน์หรือผลประโยชน์สำคัญที่ให้ผู้ซื้อ

(2) รูปร่างผลิตภัณฑ์ หมายถึง ส่วนที่เป็นรูปร่างผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5ประการ คือ ระดับคุณภาพ ลักษณะ รูปแบบ ตราผลิตภัณฑ์และการบรรจุหีบห่อ

(3) ประโยชน์เพิ่มของผลิตภัณฑ์ หมายถึง ประโยชน์ของผู้ซื้อที่จะได้รับนอกเหนือจากประโยชน์สำคัญของผลิตภัณฑ์

1.3.3.2 ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่กำหนดให้อยู่ในรูปแบบของตัวเงิน ซึ่งในการกำหนดมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของนักการตลาดนั้นจะมีจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันโดยจะสามารถแยกได้ 3 ประการ คือ การตั้งราคาโดยมุ่งกำไร การตั้งราคาโดยมุ่งที่การขายและการตั้งราคาเพื่อคงไว้ซึ่งฐานะเดิม

1.3.3.3 การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง กิจกรรมที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเป้าหมายหรือผู้บริโภคโดยวิธีการจำหน่ายผ่านคนกลางหรืออาจจะจำหน่าย โดยตรงเพื่อให้ไปยังผู้บริโภคหรือกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

1.3.3.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อจำหน่ายกับกลุ่มลูกค้าหรือผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการรับทราบวัตถุประสงค์หรือแนวคิดในการจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 หัวข้อ ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

1.4.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ (กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก)

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ (กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก) จำนวน 3 คน โดยมีประสบการณ์เกี่ยวกับอุปกรณ์กี่เอว การทอผ้า และออกแบบลวดลายอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) (นิรัช สุดสังข์. 2543 : 48)

1.4.1.3 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In depth-Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

1.4.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาสรุปและแปรผลโดยการบรรยาย

1.4.1.5 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

1.4.2 ขอบเขตการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

1.4.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 3 ท่าน โดยมีประสบการณ์ในการวิเคราะห์และออกแบบออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) (นิรัช สุดสังข์. 2543: 48)

1.4.2.3 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In depth-Interview) และแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale)

1.4.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

1.4.2.5 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลของการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

1.4.3 ขอบเขตการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

1.4.3.1 ประชากร คือ ผู้บริโภควัยทำงาน

1.4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) (นิรัช สุดสังข์. 2548 : 48)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3.3 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามวิธีการแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประเมินตามแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale)

1.4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

1.4.3.5 ตัวแปรที่ศึกษา

(1) ตัวแปรต้น ได้แก่

(1.1) รูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

(1.2) ขั้นตอนกระบวนการผลิต

(2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ประโยชน์ต่อหน่วยงานที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1.1 เพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอผ่านผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

1.5.1.2 เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดงานฝีมือด้านการทอ การย้อมสี ลวดลายและการปักของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.5.1.3 เพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กลุ่มแม่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.5.2 ประโยชน์ต่อการนำองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไป

1.5.2.1 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกายและอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์

1.5.2.2 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทอผ้าจากฝ้าย คุณสมบัติของผ้าฝ้ายทอมือ และการย้อมสีเส้นฝ้าย

1.5.3 การเผยแพร่

1.5.3.1 การตีพิมพ์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 การออกแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้วิจัยใช้ออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยยึดหลักการออกแบบ 4 ประการ 1) ด้านประโยชน์ใช้สอย 2) ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ 3) คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจและ 4) แบบอย่างและวัฒนธรรม (มนตรี ยอดบางเตย. 2538 : 5)

1.6.2 ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ หมายถึง ความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ในประเด็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ผลิตภัณฑ์ (Product) 2) ราคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Price) 3) การจัดจำหน่าย (Place) และ 4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541: 80)

1.6.3 กลุ่มชาติพันธุ์ หมายถึง กลุ่มชนที่มีจุดกำเนิดของบรรพบุรุษร่วมกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีเดียวกัน และภาษาเดียวกันตลอดจนมีความรู้สึกในเผ่าพันธุ์เดียวกัน (อมรา พงศาพิชญ์. 2530 : 2)

1.6.4 ปกาเกอะญอ หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.6.5 ผ้าทอ หมายถึง ผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ผลิตจากปุยฝ้ายนำไปดีด ปั่น จนกลายเป็นเส้นด้าย นำมาผ่านกระบวนการย้อมสี ก่อนจะนำมาขึ้นทอด้วยเครื่องทอแบบห้างหลัง หรือที่เรียกว่ากี่เอว

1.6.6 ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่จับต้องได้ (ตัวผลิตภัณฑ์) บริการ ประสบการณ์ เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ องค์กร ข้อมูล และแนวความคิด (Kotler. 2000 : 394)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูล หลักการ ทฤษฎีและผลการศึกษาต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดหรือตัวแปรให้ครอบคุลมการศึกษา โดยศึกษาจากเอกสาร งานวรรณกรรม งานวิจัยและแหล่งข้อมูลต่างๆ

2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์
2.2 ศึกษาอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
2.3 ศึกษาขั้นตอนกระบวนการทอผ้าจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
2.4 ศึกษาผลิตภัณฑ์เดิมจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
2.5 ศึกษาการย้อมสี
2.6 ศึกษาข้อมูลการตลาดตามเป้าหมาย STP MODEL
2.7 ศึกษาหลักการออกแบบ

2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของชาวเขาในประเทศไทย

“ชาวเขา” เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งในบรรดาชนกลุ่มน้อยที่มีอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด คำว่า “ชนกลุ่มน้อย” หมายถึง “กลุ่มชนที่มีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากกลุ่มชนส่วนใหญ่ของประเทศ”

ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยมีหลายกลุ่ม เช่น ชาวจีน ชาวเขา จีนฮ่อ มุสลิม มอญ ญวน อพยพและญวนเก่าที่เข้ามาตั้งแต่สมัยต้นของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งพวกโซ่ พูไทและชาวเล

“ชาวเขา” TRIBAL PEOPLE เป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งอาศัยกระจัดกระจายอยู่ตามพื้นที่ที่ห่างไกลการคมนาคม บริเวณภูเขาสูงทางเหนือและบางจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า ชาวเขามีการติดต่อสัมพันธ์กับชนชาติไทยมา 3,000 ปีมาแล้ว ตั้งแต่ครั้งที่ชนชาติไทยยังตั้งรกรากอยู่บริเวณดินแดนทางตอนใต้ของประเทศจีน

ชาวเขาประเทศไทยมีอยู่ 2 พวก คือ พวกที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมาก่อนชนชาติไทยและพวกที่อพยพเข้ามาอาศัยภายหลังชนชาติไทย ซึ่งนักมานุษยวิทยาชื่อ กอร์ดอน ยังได้นำสภาพการตั้งถิ่นฐานและเส้นทางการอพยพเคลื่อนย้ายมาพิจารณาเพื่อหาข้อเท็จจริงที่แน่ชัดและได้รายงานไว้ในหนังสือเรื่อง THE HILL TRIBES OF NORTHERN IN THAILAND เมื่อปี พ.ศ. 2525 ว่า ชาวเขาในประเทศไทยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1.1.1 กลุ่มเอเชียตะวันออก (AUSTRO ASIATIC) ได้แก่ ชาวเขาที่มีทิศทางการอพยพจากทางใต้ขึ้นเหนือและอาศัยอยู่ในประเทศไทยก่อนชนชาติไทยจะอพยพลงมาตั้งเป็นประเทศอยู่ ได้แก่ ชาวเขาเผ่าละว้า ขมุ ข่า ฮ่อ ถิ่น และผีตองเหลือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.2 กลุ่มจีน-ทิเบต (SINO-TEBETAN STOCK) ได้แก่ ชาวเขาที่มีทิศทางการอพยพจากเหนือลงสู่ใต้ คือ อพยพมาจากประเทศจีน พม่า และลาว เข้าสู่ประเทศไทยหลังจากชนชาติไทยได้ตั้งเป็นประเทศแล้ว โดยชาวเขากลุ่มนี้จะแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทิเบต พม่า (TIBETO-BERMAN) ได้แก่ ชาวเขาเผ่าอีก้อ มูเซอ ลีซอ กะเหรี่ยง และกลุ่มจีนเดิม (MAIN CHINESE) ได้แก่ ชาวเขาเผ่าแม้ว และเย้า สำหรับจีนฮ่อ มีเชื้อสายในกลุ่มเดิมแต่นับเป็นชนกลุ่มน้อยอีกประเภทหนึ่ง ไม่รวมในกลุ่มชาวเขา (สายเมือง วิรยศิริ. 2529 : 5-7)

2.1.2 การกระจายตัวของชาวเขาในประเทศไทย

สังคมชาวเขาเป็นสังคมที่มีอิสระในการดำรงชีวิตภายใต้กฎ ประเพณีของเผ่ามีการเกษตรแบบเลี้ยงตัวเองเพื่อการยังชีพ ดังนั้นสังคมชาวเขาจึงเป็นสังคมที่เรียบง่ายและสันโดษ แต่อย่างไรก็ตามชาวเขาก็จำเป็นที่จะติดต่อกับโลกภายนอก ดังนั้นเมื่อความเจริญต่างๆ เข้าไปสู่สังคมของชาวเขา ชาวเขาจะต้องมีความรู้สึกว่าจะต้องอพยพหนีสิ่งเหล่านี้ จึงทำให้ชาวเขามีการอพยพย้ายถิ่นตลอดเวลา จากการสำรวจของกรมประชาสงเคราะห์ในปี 2526 พบว่าชาวเขาตั้งถิ่นฐานอยู่ในภาคเหนือและภาคกลางบางจังหวัดรวม 21 จังหวัด จำนวน 2,653 หมู่บ้าน 407,611 คน โดยแยกเป็น

2.1.2.1 ภาคเหนือตอนบน เป็นภูมิภาคที่มีชาวเขาอาศัยอยู่มากที่สุดเพราะมีสภาพภูมิอากาศหนาวเย็น มีเทือกเขาสลับซับซ้อนมากมาย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชาวเขาชอบ เพราสามารถปลูกฝิ่นและสะดวกต่อการซื้อขายฝิ่นอันเป็นอาชีพหลักอย่างหนึ่งของชาวเขา ดังนั้นภาคเหนือตอนบนจำนวน 8 จังหวัด จึงมีชาวเขาตั้งถิ่นฐานอยู่มากที่สุดถึง 2,136 หมู่บ้าน และมีประชากร 322,790 คน โดยเรียงลำดับจังหวัดที่มีชาวเขาจากมากไปหาน้อย คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน ลำพูน แพร่ พะเยา และลำปาง

2.1.2.2 ภาคเหนือตอนล่าง เป็นภูมิภาคที่มีชาวเขาอาศัยอยู่ใน 5 จังหวัด คือ ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และกำแพงเพชร เป็นจำนวน 354 หมู่บ้าน 65,282 คน ซึ่งมากกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนชาวเขาในภูมิภาคนี้เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในจังหัดตาก

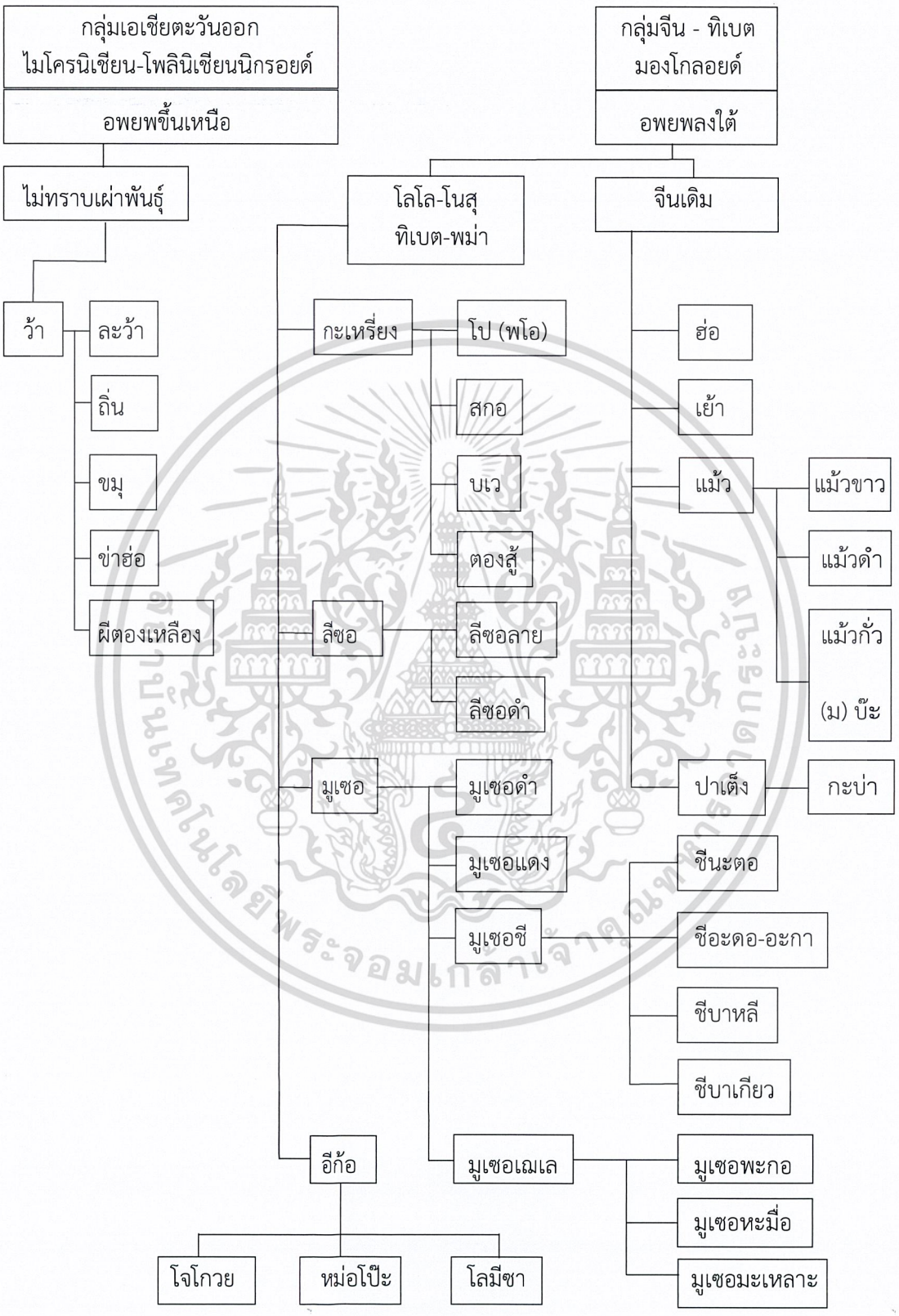
2.1.2.3 ภาคกลางตอนบนและภาคตะวันตก มีชาวเขาอาศัยอยู่ใน 7 จังหวัด จำนวน 173 หมู่บ้าน 18,634 คน เรียงลำดับจังหวัดจากมากไปหาน้อย คือ กาญจนบุรี อุทัยธานี ราชบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครสวรรค์ โดยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 95 เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงอาศัยอยู่ดั้งเดิม

นอกจากนี้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดเลยเป็นจังหวัดเดียวที่มีชาวเขาอาศัยอยู่ โดยเป็นชาวเขาเผ่าแม้วที่อพยพหนีภัยมาจากประเทศลาว จำนวน 2 หมู่บ้าน 905 คน

จากการกระจายตัวของชาวเขาดังกล่าวพบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของชาวเขาในประเทศไทยเป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนเผ่าอื่น ๆ ที่สำคัญจะมีจำนวนมากน้อยเรียงตามลำดับคือ แม้ว มูเซอ เย้า อีก้อ และลีซอ สำหรับเผ่าละว้า ถิ่น ขมุ และลื้อมีอยู่น้อยมาก (สายเมือง วิรยศิริ. 2529 : 7-11)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 ความเป็นมาและการแบ่งสายเผ่าพันธุ์ชาวเขาในประเทศไทย

ภาพที่ 2.1 ความเป็นมาและการแบ่งสายเผ่าพันธุ์ชาวเขาในประเทศไทย

ที่มา : สายเมือง วิรยศิริ (2529 : 8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4 ประวัติความเป็นมาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

กะเหรี่ยงเป็นชาวเขากลุ่มจีน-ทิเบต ในสาขาทิเบต-พม่า มีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในพม่า แต่ได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยนับเป็นร้อยๆ ปีมาแล้ว เนื่องจากเกิดการรบพุ่งกับพม่าและถูกพม่ากดขี่ทารุณ มีผู้บันทึกไว้ว่า “ในปี 2395 เมื่อพม่าทราบว่าพวกกะเหรี่ยงเห็นว่าอังกฤษเป็นพวกที่เข้ามาช่วยเขา จึงทำการแก้แค้นพวกกะเหรี่ยงโดยการเผาหมู่บ้านทุกแห่งรอบกรุงย่างกุ้งและเข้ายึดทำลายยุ้งข้าว ฆ่าผู้ใหญ่และเด็กๆ อย่าปล่อยเลื่อน”

กะเหรี่ยงเป็นชาวเขาที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในประเทศไทยคือมีถึง 52.8% ของจำนวนประชากรชาวเขาทั้งหมดทั่วประเทศ โดยกระจายอยู่ใน 15 จังหวัด จำนวน 1,763 หมู่บ้าน 214, 511 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโป กะเหรี่ยงบเว และตองสู้ ความแตกต่างของกะเหรี่ยงเหล่านี้สังเกตได้จากภาษาพูดและการแต่งกาย (สายเมือง วิรยศิริ. 2529 : 11-12)

2.1.4.1 กะเหรี่ยงสะกอ หรือ Sgaw ซึ่งเรียกตนเองว่า “ปกาเกอะยอ” แต่คนทั่วไปมักเรียกว่ากะเหรี่ยงขาว หรือ ยางขาว

ภาพที่ 2.2 กระเหรี่ยงสะกอสวมชุดแต่งงาน
ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/341429215492954459/lp=true
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4.2 กะเหรี่ยงโป เรียกตนเองว่า “พล่อ” หรือ “โพล่ง” ซึ่งคนไทยมักเรียกว่า “กะเหรี่ยงแดง” หรือ “ยางแดง”

ภาพที่ 2.3 ประเพณีข้าวห่อกะเหรี่ยงโปว์
ที่มา : https://phetchaburi.mots.go.th/ewt_news.php?nid=415&filename=index
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

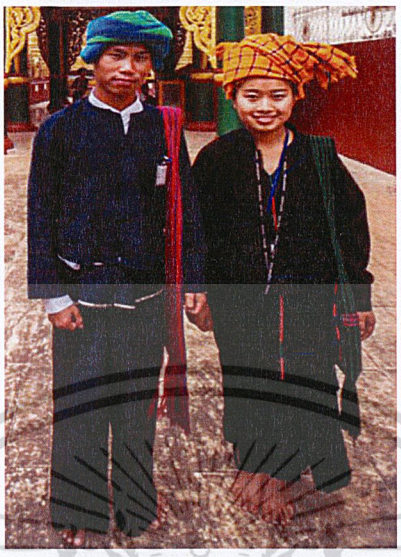
2.1.4.3 กะเหรี่ยงแบ หรือ คะยา หรือที่คนไทยเรียกว่า “ยางแดง”

ภาพที่ 2.4 กะเหรี่ยงแบ หรือ คะยา
ที่มา : http://www.kanchanapisek.or.th/kp8/culture/mhs/maeho.html/m8-16.html
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4.4 กะเหรี่ยงตองสู เรียกตนเองว่า “ปะโอ”

ภาพที่ 2.5 กะเหรี่ยงตองสู
ที่มา : https://pantip.com/topic/33193434
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

กะเหรี่ยงสะกอ จะไม่เรียกกะเหรี่ยงกลุ่มที่ 3 และ 4 ว่า ปกาเกอะยอ แต่จะเรียกกลุ่มที่ 2 ว่า “ปกาเกอะยอโป” และเรียกตัวเองว่า “ปกาเกอะยอสะกอ”

2.1.5 การตั้งหมู่บ้านและการปกครองในหมู่บ้าน

กะเหรี่ยงจะตั้งหมู่บ้านอยู่บริเวณภูเขาที่ไม่สูงนักหรือตามพื้นราบ หมู่บ้านมีขนาดตั้งแต่ 20-30 หลังคาเรือนขึ้นไปถึง 100 กว่าหลังคาเรือน โดยกะเหรี่ยงแต่ละกลุ่มจะไม่ตั้งหมู่บ้านปะปนกัน หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านจะอยู่ห่างกัน ใช้เวลาเดินเท้าประมาณ 1 ชั่วโมง หมู่บ้านกะเหรี่ยงจะตั้งเป็นหลักแหล่งยาวนานกว่าหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอื่น ทั้งนี้เพราะมีการทำการเกษตรที่อนุรักษ์ดินได้ดีกว่า

ภาพที่ 2.6 บ้านห้วยหินลาดใน
ที่มา : สำนักข่าวชายขอบ : https://transbordernews.in.th/home/?p=2100
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปกครองในหมู่บ้านของกะเหรี่ยงจะมีฝ่ายสำคัญ 3 ฝ่าย คือ หัวหน้าหมู่บ้านที่ตั้งตามประเพณี หมอผี และกลุ่มผู้อาวุธโส

หัวหน้าหมู่บ้านเรียกว่า ฮีโข่ เป็นผู้นำของหมู่บ้าน มีการสืบทอดทางสายเลือดทางบิดา ถ้าหากหัวหน้าหมู่บ้านตาย ปะเพณีที่ให้มีการย้ายทั้งหมู่บ้าน แต่การย้ายถิ่นนั้นอาจจะเกิดการแต่งตั้งหัวหน้าหมู่บ้านโดยทางราชการ ซึ่งหากเป็นคนเดียวกันกับหัวหน้าหมู่บ้านตามประเพณีก็ไม่มีปัญหา แต่หากเป็นคนละคนกันก็อาจจะเกิดปัญหาและนำมาซึ่งการย้ายถิ่นได้

นอกจากหัวหน้าหมู่บ้าน หมอผี และกลุ่มผู้อาวุธโสนับเป็นผู้ที่มีความสำคัญอยู่มาก ภายในหมู่บ้าน โดยหมอผีจะเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมและรักษาโรค ส่วนผู้อาวุธโสนั้นจะเป็นผู้รักษากฎจารีตประเพณี ตัดสินคดีความและเป็นที่ปรึกษาให้กับหัวหน้าหมู่บ้าน (สายเมือง วิรยศิริ. 2529 : 12-13)

2.1.6 สภาพทางเศรษฐกิจ

กะเหรี่ยงมีระบบเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตนเองเพื่อการยังชีพ โดยทำการเกษตรแบบทำไร่หมุนเวียน คือ ทำ 1 ปี และปล่อยไร่ทิ้งไว้ 3-5 ปี เพื่อให้ดินอุดมสมบูรณ์แล้วจึงหวนกลับมาทำซ้ำที่เดิมอีก ซึ่งการเกษตรรูปแบบนี้กะเหรี่ยงจะปลูกข้าวไร่ และทำนาดำเป็นขั้นบันไดตามหุบเขาเป็นหลัก ส่วนฝ้ายและพืชผักจะปลูกเพียงเล็กน้อย ส่วนฝิ่นแม้ว่ากะเหรี่ยงจะเสพฝิ่นและนิยมใช้ฝิ่นเป็นยารักษาโรคแต่ก็ไม่ปลูกฝิ่นเองนอกจากจะไปรับจ้างปลูกฝิ่นให้กับชาวเขาเผ่าอื่น

นอกจากการเกษตร กะเหรี่ยงจะเลี้ยงสัตว์จำพวก ไก่ หมู วัว ควาย เพื่อใช้ในพิธีกรรมและใช้เป็นแรงงาน ส่วนช้างจะเลี้ยงไว้เพื่อรับจ้างลากไม้และแสดงฐานะทางเศรษฐกิจ (สายเมือง วิรยศิริ. 2529 : 14)

ภาพที่ 2.7 วิถีชีวิตกะเหรี่ยง
ที่มา : http://wongsanit-ashram.org/2019/2015/01/25/pakakeryor/
เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562

2.1.7 สภาพทางสังคม

สังคมกะเหรี่ยงเป็นสังคมที่เรียบง่ายและสันโดษ เห็นได้จากบ้านเรือนของกะเหรี่ยงจะมีลักษณะเล็ก สร้างด้วยไม้ไผ่ ยกพื้นสูงเหนือดิน หลังคามุงด้วยใบตองตึงหรือหญ้าคา มีห้องเดียวมีเตาไฟอยู่ในห้องและไม่มีหน้าต่าง ส่วนลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว คือ มีพ่อ-แม่-ลูก แต่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณีระบุว่าถ้ามีการแต่งงาน ฝ่ายชายจะต้องมาอยู่บ้านภรรยาก่อนเป็นเวลา 1 ฤดูกาลเกษตร ประมาณ 7-8 เดือน หรือจากนั้นก็แยกบ้านไปสร้างบ้านอยู่ใหม่ใกล้ ๆ กับบ้านของครอบครัวฝ่ายหญิง

ในเรื่องครอบครัว กะเหรี่ยงจะให้ความสำคัญแก่ฝ่ายหญิงมากกว่าฝ่ายชาย การสืบสายเลือดหรือการนับญาติจะถือทางฝ่ายหญิง ดังนั้นกะเหรี่ยงจึงถือว่าฝ่ายหญิงคือเจ้าของบ้าน หากภรรยาตายจะต้องรื้อบ้านและสร้างใหม่ให้กับบุตรสาว นอกจากนี้ในเรื่องพิธีกรรมตามประเพณีหรือการตัดสินใจก็เป็นของฝ่ายหญิง

ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ ความรักของหนุ่มสาวชาวกะเหรี่ยงเริ่มต้นจากการเกี้ยวพาราสีซึ่งจะเกิดขึ้นในพิธีงานศพ โดยหนุ่มสาวจะมาร้องเพลงสวดศพให้คนตายตลอดคืนและใช้โอกาสนี้ในการเลือกคู่ ซึ่งการเลือกคู่ครองนั้นฝ่ายหญิงจะเป็นผู้บอกกับฝ่ายชายก่อน แต่อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะมีการแต่งงานเกิดขึ้นประเพณีกะเหรี่ยงห้ามมิให้มีการสมสู่หรือถูกเนื้อต้องตัวกันก่อนแต่งงาน หากมีการฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ โดยการปรับไหมเพราะประเพณีกะเหรี่ยงถือความบริสุทธิ์ทางเพศมาก แม้แต่การแต่งงานก็ให้แต่งงานกับคนเผ่าเดียวกัน ห้ามแต่งงานกับสกุลที่นับถือผีบรรพบุรุษสายเดียวกัน ระบบการแต่งงานก็ยึดหลักผัวเดียวเมียเดียว ส่วนการจะสังเกตว่าหญิงคนใดแต่งงานแล้วหรือยังนั้น จะสังเกตได้จากการแต่งกาย โดยหญิงที่ยังไม่แต่งงานจะสวมชุดขาวทรงกระบอก ส่วนหญิงที่แต่งงานแล้วจะสวมชุด 2 ท่อน คือ นุ่งผ้าซิ่นและใส่เสื้อครึ่งท่อน

ในเรื่องลัทธิความเชื่อถือ กะเหรี่ยงนับถือผีและวิญญาณบรรพบุรุษ โดยเชื่อว่าการเจ็บป่วยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าร้ายหรือดีจะเกิดจากการกระทำของผี จะต้องทำพิธีเซ่นไหว้โดยหมอผีจะเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมซึ่งใช้ หมู ไก่ และสุราที่ต้มเองเป็นเครื่องเซ่นไหว้ สำหรับตัวอย่างของผีได้แก่ ผีเจ้าที่ ผีป่า ผีลำห้วย และผีประจำหมู่บ้าน

นอกจากผีและวิญญาณ กะเหรี่ยงจะเชื่อเรื่องขวัญในร่างกายของคนว่ามี 33 แห่ง เช่นที่ศรีษะและที่ใบหู เป็นต้น ขวัญเหล่านี้ชอบหนีไปเที่ยวจึงถูกผีทำร้ายและทำให้เกิดการเจ็บป่วยขึ้นมา วิธีแก้ไขจะต้องทำพิธีเรียกขวัญโดยการเลี้ยงผีและผูกข้อมือให้กับคนป่วย (สายเมือง วิรยศิริ. 2529 : 14-17)

2.1.8 วัฒนธรรมประเพณี

ชาวกะเหรี่ยงมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการทำพิธีกรรมเลี้ยงผี บวงสรวงดวงวิญญาณ ด้วยการต้มเหล้า ฆ่าไก่ – แกง และมัดมือผู้ร่วมพิธีด้วยฝ้ายดิบ ซึ่งเกี่ยวโยงกัน ประเพณีอื่นๆ ได้แก่

2.1.8.1 ประเพณีแต่งงาน ผู้หญิงจะเป็นผู้เลือกคู่ครองเอง เจ้าสาวจะต้องทอเสื้อผ้ากางเกง ย่ามไว้ให้เจ้าบ่าว ทั้งเจ้าบ่าวเจ้าสาวต้องฆ่าหมูฆ่าไก่เพื่อทำพิธีกรรมบอกต่อผีบรรพบุรุษและเป็นอาหารเลี้ยงแขก แต่งงานแล้วฝ่ายชายต้องมาอยู่บ้านฝ่ายหญิง 1 ฤดูเก็บเกี่ยว ก่อนแยกไปปลูกบ้านใกล้กัน

เรื่องราวของการสู่ขอ (เอาะ เฆ) ของกะเหรี่ยง มีลักษณะดังนี้เมื่อเป็นที่รับรู้แล้วว่าหญิงชายรักชอบพอกัน พ่อแม่และญาติพี่น้องของฝ่ายหญิงก็จะส่งคนไปหาฝ่ายชาย เพื่อสอบถามให้แน่ใจว่าฝ่ายชายรัก และยินดีที่จะแต่งงานกับฝ่ายหญิงจริงหรือไม่ หากฝ่ายชายรักชอบพอกัน และยินยอมที่จะแต่งงานกับฝ่ายหญิง ก็จะมีการนัดหมายวันเวลาทำพิธีแต่งงานกันในเวลานั้น (ตามหลักประเพณีกะเหรี่ยงฝ่ายหญิงจะต้องเป็นฝ่ายไปขอฝ่ายชาย)

เมื่อฝ่ายชายตกลงปลงใจว่าจะแต่งงานกับฝ่ายหญิงและนัดหมายวันเวลาแต่งงานที่แน่นอนแล้วฝ่ายชายก็ส่งเถ้าแก่ไปทำพิธีหมั่นหมาย (เตอะ โหล่) ฝ่ายหญิงก่อนวันแต่งงานในพิธีฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หญิงจะฆ่าไก่ 2 ตัว ในการู่ทำอาหารเพื่อเลี้ยงรับรองเถ้าแก่ของฝ่ายชายและวันรุ่งขึ้นก็จะนัดหมายวันเวลาที่ฝ่ายชายและเพื่อน ๆ จะมาหาฝ่ายหญิงเพื่อทำพิธีแต่งงานต่อไป

2.1.8.2 ประเพณีปีใหม่ โดยหัวหน้าหมู่บ้านจะเป็นผู้ระบุวันล่วงหน้า แต่ละหมู่บ้านจะมีปีใหม่ในแต่ละปีไม่ตรงกัน เพราะเป็นพิธีที่หมายถึงการเริ่มต้นของฤดูกาลการเกษตร และอยู่เย็นเป็นสุข

2.1.9 ศาสนา ความเชื่อ และพิธีกรรม

เดิมชาวกะเหรี่ยงนับถือผี มีการบวงสรวงและเซ่นสังเวยอย่างเคร่งครัด ภายหลังหันมานับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์มากขึ้น แต่ก็ยังคงความเชื่อเดิมอยู่ไม่น้อย เช่น ความเชื่อเรื่องขวัญหรือการทำกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีการเซ่นเจ้าที่เจ้าทาง และบอกกล่าวบรรพชนให้อุดหนุนค้ำจูน ช่วยให้กิจการงานนั้นๆ เจริญก้าวหน้า ทำเกษตรกรรมได้ผลผลิตดี ให้อยู่เย็นเป็นสุข ปกป้องคุ้มครองดูแล และยังเป็นการขอขมาอีกด้วย

2.1.9.1 กี่บะหน่าจึ (ปวาเกอญอ) หรือ พิธีทำขวัญให้ควาย พิธีกรรมนี้ทำเฉพาะครอบครัวที่มีควายเท่านั้น และทำกันปีละครั้งเมื่อเสร็จจากฤดูไถหว่านของแต่ละปี ส่วนใหญ่วันที่ประกอบพิธีกรรมจะทำในวันพฤหัสบดี แต่ต้องทำก่อนที่จะหมดฤดูฝนในปีนั้นๆ ครอบครัวที่มีควายจะนัดหมายให้ลูกของตัวเองกลับมา แม้ว่าจะไปทำงานหรือเรียน ก็ต้องกลับมาทำพิธีนี้ แต่ถ้าหากว่าคนอื่นที่ไม่ได้รับคัดเลือกไปทำพิธี มีความเชื่อว่าจะทำให้ควายสุขภาพไม่ดี ตาบอด ไม่มีลูก เป็นโรค ล้มตายไป สำหรับคนที่จะทำพิธีนั้นจะต้องผ่านการคัดเลือก โดยคนที่มีความรู้ในการทำนาย ซึ่งการทำนายนี้มักจะใช้ข้าวสาร ใบไม้ ไข่ กระดูกไก่หรือบางทีก็ดูลายมือ หลังจากที่ได้ทราบผลการทำนาย ซึ่งผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้น อาจเป็นเพศชายหรือหญิงก็ได้ โดยความเชื่อในเรื่องการทำขวัญให้ควายนั้น ชาวกะเหรี่ยงเชื่อว่า เพราะควายเป็นสัตว์ที่มีพระคุณและผูกพันธ์กันมานาน การทำขวัญให้ควายเป็นการแสดงความเคารพ ขอบคุณ ขออโหสิกรรม ตลอดจนถึงการอวยพรให้ควายมีสุขภาพแข็งแรง มีลูกดก ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บมาเยือน

2.1.9.2 การทำพิธีกรรม เริ่มจากเตรียมเครื่องเซ่นให้พร้อม สำหรับไก่ 1 คู่ (ต้องฆ่าและต้มมาเรียบร้อยแล้ว) หลังจากนั้นผู้ประกอบพิธีกรรมก็จะถือเครื่องเซ่น ไปยังคอกที่มัดควายไว้ จากนั้นก็เอาวงฝ้ายที่เตรียมไว้เท่าจำนวนควายของตัวเองที่มีอยู่ไปกล้องที่เขาควายทั้งสองข้างของแต่ละตัว จนครบทุกตัว ถัดจากนั้นมาก็เอาเทียนไปสอดติดกับเขาควายที่เอาฝ้ายคล้องไว้ก่อนแล้ว หลังจากนั้นก็โปรยข้าวสาร และประพรมน้ำขมิ้นส้มป่อย ระหว่างที่พรมน้ำขมิ้นส้มป่อย ผู้เป็นพ่อจะสวดตามให้ด้วย ขั้นตอนสุดท้ายคือรินเหล้าให้ควาย อาจเทราดบนหัวควายก็ได้ เป็นอันเสร็จพิธี สำหรับไก่ที่นำมาประกอบพิธีกรรมนั้น ก็เอาไปทำกินในครอบครัว และเชิญญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้านที่สนิทกันมาร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน

2.1.9.3 "ถางซีไกงย" หรือ พิธีขับไล่สิ่งชั่วร้ายโรคภัยไข้เจ็บออกจากหมู่บ้าน พิธีกรรมและความเชื่อของกระเหรี่ยงมีอยู่หลายพิธี แต่พิธีกรรมที่ทำสำหรับชาวบ้านทั้งหมู่บ้านก็เห็นจะมีอยู่พิธีเดียวคือพิธี “ถางซีไกงย” ซึ่งมีที่มาจากความเชื่อว่า หากชาวบ้านเจ็บป่วยพร้อมกันหลายๆ คน โดยไม่รู้สาเหตุของอาการป่วยนั้น และหรือความเชื่อที่ว่ามีสิ่งอัปมงคลเข้ามาในหมู่บ้าน ยกตัวอย่างเช่น หากไก่ป่าบินเข้ามาในหมู่บ้านก็จะเชื่อว่าเป็นลางไม่ดี ผู้นำและผู้อาวุโสของหมู่บ้านก็จักปรึกษากันเพื่อหาวิธีรักษาและป้องกัน เมื่อหารือจนได้ข้อสรุปแล้ว จึงกำหนดวันเพื่อทำพิธี ซึ่งกำหนดให้เป็นวันอังคารของเดือนไหนก็ได้ในปีที่เห็นว่ามีคนในหมู่บ้านเจ็บป่วยพร้อมกันมากจนผิดสังเกตุ การทำพิธีกรรมนี้ ต้องทำวันอังคารเท่านั้นเพราะเชื่อว่าเป็นวันแรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำพิธีกรรม เริ่มจากชาวบ้านจะช่วยกันสานตะแกรงขึ้นมา 4 ใบ ที่บ้านของผู้นำประกอบพิธีกรรม เมื่อสานตะแกรงเสร็จแล้ว ชาวบ้านจะนำไปแขวนไว้กลางลานบ้านผู้นำในลักษณะเรียงต่อกัน หลังจากนั้นชาวบ้านจะนำเครื่องประกอบพิธีกรรมห่อไว้ในใบสัก แล้วนำไปวางบนตะแกรงทั้งสี่ใบนั้น เมื่อถึงเวลา ซึ่งตามประเพณีแล้วจะกำหนดเวลาให้เป็นช่วงเย็นของวัน เมื่อถึงเวลาผู้นำและผู้อาวุโสของหมู่บ้านจะเริ่มสวดขับไล่สิ่งชั่วร้าย โรคภัยไข้เจ็บ สิ่งอัปมงคลต่างๆให้ออกไปจากหมู่บ้าน เมื่อสวดเสร็จแล้วผู้นำและผู้อาวุโสที่สวดจะถ่มน้ำลายลงในตะแกรงทั้งสี่ใบ หลังจากนั้นลูกบ้านคนอื่นๆ ทั้งหมู่บ้านก็จะทยอยกันมาถ่มน้ำลายลงบนตะแกรงทั้งสี่จนครบทุกคน ส่วนผู้ที่ไม่ได้มาร่วมพิธีกรรม ก็จะบ้วนน้ำลายลงบนสำลี แล้วฝากให้คนในครอบครัวที่สามารถ ไปร่วมพิธีได้นำไปทิ้งบนตะแกรงทั้งสี่ เมื่อลูกบ้านร่วมพิธีเสร็จทุกคนแล้ว ก็จะมีตัวแทนของคนในหมู่บ้านช่วยกันหามตะแกรงทั้งสี่ใบนั้นไปทิ้งไว้ที่ทิศทั้งสี่ของหมู่บ้าน ระหว่างที่นำตะแกรงออกไป ผู้นำและผู้อาวุโสจะใช้ขี้เถ้าโปรยตามหลังตัวแทนก่อนที่จะออกจากบริเวณพิธี ด้วยเชื่อว่าขี้เถ้านั้นจะบังสิ่งชั่วร้าย อัปมงคลต่างๆ ไม่ให้ย่างกรายเข้าในหมู่บ้านอีกต่อไป

2.1.9.4 นี่ซอโค่ หรื พิธีขึ้นปีใหม่ วันขึ้นปีใหม่ ภาษากะเหรี่ยงเรียกว่า นี่ซอโค่ เป็นประเพณีที่จัดขึ้นในช่วงเดือนมกราคมของทุกปี ซึ่งจะตรงกับช่วงหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นที่เรียบร้อยแล้ว วันขึ้นปีใหม่จะจัดปีละครั้งเท่านั้น เป็นวันที่สำคัญวันหนึ่งของชาวกะเหรี่ยง เพราะเหล่าญาติพี่น้องที่ได้แต่งงาน หรือจากบ้านไปทำงานที่อื่น จะกลับมาร่วมงานปีใหม่กันอย่างถ้วนหน้า

การทำพิธีกรรม เริ่มจากจัดเตรียมขนมหลายชนิด เช่น ข้าวเหนียวต้ม ข้าวปุ๊ก ข้าวหลาม เพื่อวันรุ่งขึ้นจะถวายแด่เทพเจ้า เตรียมเหล้า สำหรับประกอบพิธีและดื่มร่วมกัน ตกกลางคืนของก่อนวันขึ้นปีใหม่ ผู้นำศาสนาที่ชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า "ฮี่โข่" จะทำการเรียกเหล่าชาวบ้านมาชุมนุม ในแต่ละบ้านจะส่งตัวแทนบ้านละหนึ่งคน คือ หัวหน้าครอบครัว (ต้องเป็นผู้ชาย) ตอนไปชุมนุมจะต้องเตรียมเหล้า บ้านละหนึ่งขวดไปยังบ้านของผู้นำศาสนา (ฮี่โข่) ด้วย เมื่อมาพร้อมกันทั้งคน และเหล้าแล้ว ฮี่โข่จะเริ่มทำพิธีกรรมพิธีกรรมนี้ชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า พิธีกินหัวเหล้า (เอาะซิโค) โดยตอนแรกจะนำขวดเหล้ามารวมกัน โดยฮี่โข่จะทำการอธิษฐาน จากนั้นจะรินเหล้าลงในแก้ว แล้วให้คนที่มาร่วมพิธีดื่ม วิธีการดื่มคือ เอาขวดแรกของคนที่มาถึงก่อน ฮีโข่จะเอามาเทลงแก้ว แล้วฮี่โข่จะจิบเป็นคนแรก จากนั้นก็ให้คนต่อไปจิบต่อ จิบเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบทุกคนที่มาร่วมงาน แล้ววนกลับมาถึงคิวฮี่โข่ ฮี่โข่จะทำการเททิ้งพร้อมอธิษฐานให้พร แด่เจ้าบ้านและครอบครัวของเจ้าของเหล้าขวดที่ได้เทไปแล้วจะทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบทุกขวดของทุกบ้านที่มาร่วมงาน บางครั้งบางทีหมู่บ้านไหนที่มีหลังคาเรือนเยอะอาจทำถึงเช้าเลยก็ว่าได้

เช้าวันขึ้นปีใหม่ ชาวกะเหรี่ยงจะตื่นแต่เช้าแล้วมาฆ่าหมู ฆ่าไก่ เพื่อจะนำมาประกอบพิธีในวันรุ่งเช้า โดยเริ่มจากการนำไก่ที่ฆ่าแล้ว พร้อมเหล้าหนึ่งขวดมาตั้งที่ขันโตก เพื่อจะประกอบพิธีมัดข้อมือ หรือเรียกขวัญของลูกหลานในแต่ละบ้าน โดยผู้เฒ่าผู้แก่ในครอบครัวจะเป็นผู้ประกอบพิธีนี้ เวลานี้สมาชิกทุกคนในครอบครัวจะอยู่กันครบหน้า (คล้ายๆ กับการรดน้ำดำหัว) ผู้เฒ่าผู้แก่เริ่มมัดข้อมือลูกหลาน โดยจะนำไม้มาเคาะที่ขันโตก เพราะเชื่อว่า เป็นการเรียกขวัญของลูกหลานให้กลับมาอยู่กับเนื้อกับตัว จากนั้นก็มัดข้อมือพร้อมอธิษฐานให้พร ในคำอธิษฐานนั้น จะกล่าวให้ทุกคนในครอบครัวอยู่ดีมีสุข หลุดพ้นจากสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง หลังจากมัดข้อมือเสร็จแล้วจะรับประทานอาหารร่วมกัน พอรับประทานอาหารเสร็จ ก็จะออกตระเวนไปตามบ้านของแต่ละบ้านแต่ละครอบครัว เพื่อกินสังสรรค์กัน พร้อมรินเหล้าเพื่ออธิษฐาน และอวยพรให้ซึ่งกันและกัน จากนั้นจะเดินทางไปกินเหล้าทุกๆ บ้านในหมู่บ้าน และอวยพรให้ทุกบ้านมีแต่ความสุขไปด้วย พิธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้นปีใหม่ของชาวกะเหรี่ยงนั้นจะมีวันที่สำคัญที่สุด คือ วันแรก ส่วนวันอื่นๆ แล้วแต่ว่าอยากกินถึงวันไหน ซึ่งแล้วแต่แต่ละหมู่บ้านที่ได้จัดขึ้น หลังจากพิธีขึ้นปีใหม่ “นี่ซอโค่” เรียบร้อยแล้วก็เป็นช่วงเวลาที่จะ ต้องเริ่มต้นวิถีการทำมาหากินของปีถัดไป

ที่กล่าวมาทั้งหมดคือกะเหรี่ยงพุทธ หรือ "เอาะ แค" นอกจากนี้ยังมีกะเหรี่ยงอีกกลุ่ม คือ กะเหรี่ยงคริสต์ กะเหรี่ยงคริสต์จะมีพิธีกรรมที่คล้ายๆ กัน แต่จะทำในแบบ ศาสนาของตนเอง คือเข้าโบสถ์ อธิษฐานเสร็จ จะทานเข้าร่วมกัน จากนั้นจะมีการประมูลราคาข้าวของของแต่ละบ้านที่นำมาประมูลร่วมกัน หลังจากประมูลราคาสิ่งของเสร็จ ก็จะมีการจัดกลุ่มแข่งกีฬาพื้นบ้านชนิดต่างๆ ตกเย็นมีการแสดงละครสร้างความบรรเทิง จะไม่มีการกินเหล้า หรือเมามายในวันนี้ จากนั้นก็จะแยกย้ายกันกลับบ้านของตนเอง ในช่วงนี้จะมีการอธิษฐานทุกคืนจนครบ 7 คืน จึงจะถือว่าสิ้นสุดพิธีขึ้นปีใหม่

2.1.9.5 วันอีศเตอร์ เป็นวันที่พระเจ้าทรงเป็นขึ้นมาจากความตาย ซึ่งมีหลักการนับวัน และเวลาอยู่ในช่วงวันอาทิตย์ หลังพระจันทร์เต็มดวงของวันที่ 21 เดือนมีนาคมของทุกๆ ปี ตามหลักที่พระคัมภีร์ที่ได้บัญญัติไว้ จึงทำให้เกิดความเชื่อในเรื่องวันอิสเตอร์ เชื่อกันว่าพระเยซู่ยอมให้ทหารโรมันแห่งชนชาติอิสราเอลตรึงพระองค์บนไม้กางเขน เพื่อถ่ายบาปให้กับมนุษย์โลก หลังจากที่พระองค์สิ้นพระชนม์ลงพระศพของพระองค์ถูกเคลื่อนย้ายเก็บไว้ในอุโมงค์ ก่อนที่จะนำไปฝัง หลังพระองค์สิ้นพระชนม์ได้สามวันพระองค์ได้ฟื้นคืนชีพในเช้ามืดของวันอาทิตย์

เหตุผลเชื่อกันว่าช่วงเวลาที่ศพของพระองค์ได้ถูกเก็บไว้ในอุโมงค์ มารีย์ หญิงชาวมักดาลา และสะโลเมเป็นสาวกของพระเยซู หญิงเหล่านี้จะตื่นแต่เช้ามืด เพื่อที่จะนำน้ำมันหอมมารินลงบนพระศพของพระองค์ เป็นการช่วยรักษาศพให้คงสภาพไม่เน่าเปื่อย ฉะนั้น เมื่อถึงวันอิสเตอร์คนปกากะญอจะตื่นแต่เช้ามืด เพื่อที่จะไปยังสุสานของแต่ละครอบครัว จะนำดอกที่เตรียมไว้นำไปเคารพศพของบรรพชนของตนเอง เมื่อทุกคนทำธุระของตัวเองเสร็จ ทุกคนในหมู่บ้านมาครบ อาจารย์ศาสนาจะเป็นผู้เริ่มกล่าวเปิด และประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

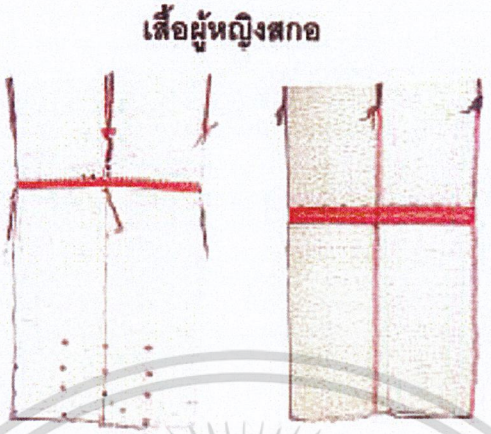
2.1.9.6 กิจกรรมควานหาไข่ เป็นกิจกรรมที่เพลิดเพลิน เด็กๆ จะชอบเป็นพิเศษ เป็นกิจกรรมที่น่ารักอบอุ่น จะเห็นความพยายามของทุกคนที่ตั้งใจที่หาไข่ที่ซ่อนไว้ตามจุดต่างๆ บริเวณสุสานกิจกรรมนี้มีมาช้านานเป็นกิจกรรมที่สนุก และแฝงไปด้วยคติสอนใจ ความหมาย และที่มาที่ไปเล่ากันว่ามีแกะอยู่หนึ่งร้อยตัว แล้ววันหนึ่งมีแกะที่หลงหายไปหนึ่งตัว ซึ่งเป็นตัวที่เกเร และเจ้าของรักมากจึงออกตามหาจนเจอ เมื่อเจอจึงเกิดความชื่นชมยินดี ฉะนั้นการหาไข่ จึงเปรียบเสมือนการหาแกะที่หลงหายไปหนึ่งตัวนั้นเอง ซึ่งเป็นตำนานที่บรรพบุรุษชาวปากากะญอที่นับถือศาสนาคริสต์ ได้สืบทอดเป็นตำนานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่บัญญัติลงไว้ในพระคัมภีร์เพื่อเป็นสื่ออันสำคัญให้ลูกหลาน ได้ศึกษา และได้ปฏิบัติตาม ณ.เวลานี้เป็นระยะเวลากว่าร้อยกว่าปีที่มีการปฏิบัติกันมา และคาดหวังว่าจะมีสืบทอดกันไปในเจตนารมณ์ที่ดีงามตลอดไป

2.1.10 การแต่งกาย

กะเหรี่ยงในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กะเหรียงสะกอ กะเหรี่ยงโป และอีก 2 กลุ่ม คือคะยา หรือบะเว และตองสู หรือพะโอ กะเหรี่ยงกลุ่มต่างๆ เหล่านี้มีวัตนธรรมคล้ายคลึงกัน แต่การแต่งกายของแต่ละกลุ่มมีลักษณะเฉพาะของตนเองที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ฉะนั้นลักษณะการแต่งกายจึงเป็นส่วนหนึ่ง ที่สามารถบ่งชี้ให้เห็นได้ชัดเจนถึงเอกลักษณ์ของกะเหรี่ยงแต่ละที่ และแต่ละกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแต่งกายของเด็กและหญิงสาว จะเป็นชุดทรงกระสอบ ผ้าฝ้ายพื้นขาว ทอหรือปักประดับลวดลายให้งดงาม

ภาพที่ 2.8 เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ(เด็กหญิง)
ที่มา : https://www.baanjomyut.com/library_2/history_of_costume/06_2.html เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

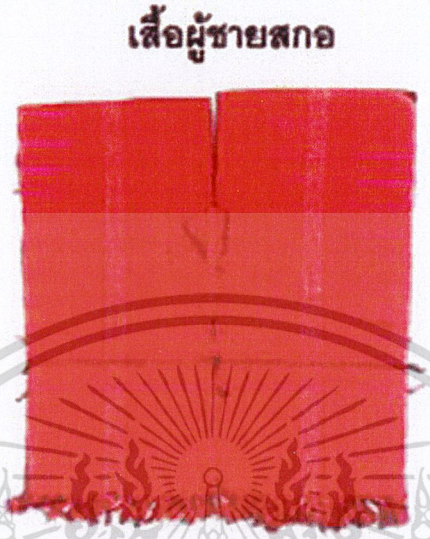
ส่วนหญิงที่มีครอบครัวแล้วจะสวมเสื้อสีดำ น้ำเงิน และผ้านุ่งสีแดงคนละท่อน ตกแต่งด้วยลูกเดือย หรือทอยกดอก ยกลาย

ภาพที่ 2.9 เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ(ผู้หญิงแต่งงานแล้ว)
ที่มา : https://www.baanjomyut.com/library_2/history_of_costume/06_2.html เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผู้ชายกะเหรี่ยงนั้นส่วนมากจะสวมเสื้อตัวยาวถึงสะโพก ตัวเสื้อจะมีการตกแต่งด้วยแถบสีไม่มีการปักประดับเหมือนเสื้อผู้หญิง นุ่งกางเกงสะดอ นิยมใช้สร้อยลูกปัดเป็นเครื่องประดับและสวมกำไลเงินหรือตุ้มหู

ภาพที่ 2.10 เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ(ผู้ชาย)
ที่มา : https://www.baanjomyut.com/library_2/history_of_costume/06_2.html เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

ปัจจุบันกลุ่มกะเหรี่ยงที่ยังคงสวมใส่เครื่องแต่งกายประจำเผ่าในวิถีชีวิตปกติ มีเพียงกลุ่มโป และสะกอเท่านั้น ส่วนกลุ่มคะยา และตองสูไม่สวมใส่ชุดประจำเผ่า ในชีวิตประจำวันแล้วกะเหรี่ยงแต่ละกลุ่ม นอกจากจะมีการแต่งกายที่แตกต่างกัน กะเหรี่ยงกลุ่มเดียวกันแต่อยู่ต่างพื้นที่ ก็มีลักษณะการแต่งกายไม่เหมือนกันด้วย เช่น กะเหรี่ยงโปแถบอำเภอแม่เสรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน แต่งกายมีสีสันมากกว่าแถบจังหวัดเชียงใหม่ หญิงกะเหรี่ยงสะกอแถบจังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ตกแต่งเสื้อมีลวดลายหลากหลาย และละเอียดมากกว่าแถบจังหวัดตาก หรือกะเหรี่ยงโปแถบจังหวัด กาญจนบุรี ก็มีลวดลายตกแต่งเสื้อผ้าแตกต่างจากภาคเหนือ อย่างเชียงรายที่มีการนำแฟชั่นใหม่ๆ มาทำซึ่งมีลักษณะที่แปลก และแวกแนวออกไป เช่น ทำผ้าปูโต๊ะที่มีลวดลายใหม่ๆ ที่ประยุกต์ และมีลายปักแบบลายไทย บ้างก็ทำสะไบ เพื่อขายออกยังมีลูกเล่นลวดลายอื่นๆ ที่เพิ่มอีกมากมายซึ่งเป็นไปตามยุคสมัย และการพัฒนาของเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามกลุ่มกะเหรี่ยงสะกอและโปในทุกจังหวัดของประเทศไทย ยังคงรักษาลักษณะร่วมที่แสดงสถานะของหญิงสาว และหญิงแม่เรือน เช่นเดียวกัน คือ หญิงทุกวัยที่ยังไม่ได้แต่งงาน ต้องสวมชุดยาวสีขาว (เช ควา) เมื่อแต่งงานแล้วจะต้องเปลี่ยนมาเป็นสวมใส่เสื้อสีดำ หรือที่เรียกว่า "เช โม่ ซู" และผ้าถุงคนละท่อนเท่านั้น ห้ามกลับไปสวมใส่ชุดยาวสีขาวอีก ส่วนผู้ชายทั้งกลุ่มโป และสะกอแถบภาคเหนือมักสวมกางเกงสีดำ และสีน้ำเงิน หรือกรมท่า ในขณะที่แถบจังหวัดตาก และอำเภอลี้ จังหวัดลำพูน มักสวมโสร่ง ลักษณะเสื้อผู้ชายวัยหนุ่มใช้สีแดงทุกกลุ่ม แต่มีลวดลายมากน้อย ต่างกัน การแต่งกายในโอกาสพิเศษ เช่น พิธีปีใหม่ พิธีแต่งงาน เน้นสวมใส่เสื้อผ้าใหม่ จะเห็นชัดว่าชายหนุ่ม และหญิงสาวจะพิถีพิถันแต่งกายสวยงามเป็นพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/karen.html
เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561

2.2 ศึกษาอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์(กะเหรี่ยง)

กะเหรี่ยง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่เมื่อ 200 กว่าปีที่แล้ว นับว่าเป็นกลุ่มชาวไทยภูเขาที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศไทย โดยกะเหรี่ยงที่พบในประเทศไทยอาจแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มย่อย คือ กะเหรี่ยงโปว กะเหรี่ยงปกาเกอะญอ กะเหรี่ยงตองสู และกะเหรี่ยงบะเว แต่สำหรับกลุ่มที่ยังคงเอกลักษณ์การแต่งกายประจำชนเผ่า และมีทักษะความเชี่ยวชาญในด้านศิลปะการสร้างลวดลายบนผืนผ้าทึ่งดงามนั้น ส่วนมากจะพบเห็นอยู่ใน 2 กลุ่มใหญ่ นั่นคือ

2.2.1.1 กลุ่มกะเหรี่ยงโปว หรือโผล่ง หรือกะเหรี่ยงแดง

2.2.1.2 กลุ่มกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ หรือสะกอ หรือกะเหรี่ยงขาว

กะเหรี่ยงเป็นเผ่าที่รักสงบ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ผูกพันและใกล้ชิดกับธรรมชาติเป็นอย่างมาก ชาวกะเหรี่ยงในอดีตนับถือผี มีความเชื่อว่าทุกสิ่งในธรรมชาติมีชีวิต มีขวัญและวิญญาณคอยปกปักรักษามนุษย์และธรรมชาติต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เราจึงพบว่าชนเผ่ากะเหรี่ยงมีพิธีกรรมที่แสดงถึงความเคารพและกตัญญูต่อธรรมชาติมากมาย ซึ่งความเชื่อและวิถีชีวิตอันงดงามบริสุทธิ์เหล่านี้ ยังได้ส่งผลสะท้อนมาถึงลักษณะการสร้างสรรค์ศิลปะลวดลายบนผืนผ้าของชาวกะเหรี่ยงด้วยเช่นกัน

กะเหรี่ยงได้รับการกล่าวขานว่าเป็นชนเผ่าผู้มีฝีมือในการทอผ้าที่เก่งที่สุดเผ่าหนึ่ง ผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงจะได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะฝีมือการทอผ้ามาจากผู้เป็นแม่ตั้งแต่ยังเป็นเด็กตัวน้อยในวัยประมาณ 10 ปี โดยจะเริ่มด้วยการฝึกทอผ้าผืนน้อย ขนาดไม่เกิน 2 นิ้ว ที่เรียกว่า แทพู จากนั้นจึงเข้าสู้กระบวนการเริ่มฝึกทอเป็นชุดยาวติดกัน สำหรับเด็กหญิงและหญิงสาวโสดใช้สวมใส่ที่เรียกว่า เซวา ต่อมาเมื่อมีความชำนาญมากแล้ว จึงเริ่มฝึกทอผ้าด้วยลวดลายที่ยากสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงมักจะทอเป็นเสื้อผ้าไว้สวมใส่ในชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว หรือทอเก็บไว้ใช้ในงานพิธีสำคัญ ๆ เช่น งานแต่งงาน งานประเพณีสำคัญต่างๆ

ในอดีตชาวกะเหรี่ยงจะปลูกฝ้ายไว้ใช้เองในครัวเรือน เมื่อฝ้ายแก่ก็จะเก็บปุยฝ้ายมาเพื่อนำไปดีด ปั่น จนกลายเป็นเส้นด้าย จากนั้นจึงนำไปผ่านกรรมวิธีการย้อมสี หรือการมัดเส้นด้ายแล้วนำไปย้อมสี ก่อนจะนำมาขึ้นทอเป็นผืนด้วยเครื่องทอแบบห้างหลัง หรือที่เรียกกันว่า กี่เอว ด้วยเหตุนี้นี่เอง ผ้าทอของกะเหรี่ยงจึงมีลักษณะเป็นผ้าทอหน้าแคบ การใช้งานจะถูกกำหนดตามวัตถุประสงค์และความต้องการใช้งานของผ้าตั้งแต่เริ่มต้นทอ เช่น ผ้าทอสำหรับเสื้อ ผ้าทอสำหรับผ้าซิ่น หรือผ้าทอสำหรับทำย่าม เป็นต้น

และด้วยเอกลักษณ์การทอผ้าหน้าแคปนี้เอง ที่ส่งผลให้เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของชนเผ่ากะเหรี่ยงมีเอกลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่นไม่เหมือนใคร เสื้อของชาวกะเหรี่ยงทั้งหญิงและชายเกิดจากการนำผ้าทอสองผืนมาเย็บติดกัน ลวดลายทั้งด้านหน้าและด้านหลังเหมือนกัน สะท้อนบุคลิกของชาวกะเหรี่ยงที่เน้นความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ไม่คดโกงหรือมีลับลมคมใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนเผ่ากะเหรี่ยงยังเป็นเผ่าที่มีการอนุรักษ์และสืบทอดงานฝีมือด้านการทอและการปักอย่างเข้มแข็ง ปัจจุบันลูกหลานชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอให้ความสำคัญกับผ้าที่มีลวดลายโบราณดั้งเดิมตั้งแต่ครั้นบรรพบุรุษ เปรียบเสมือนเป็นสิ่งล้ำค่าที่นำสิริมงคลมาให้แก่ลูกหลานดังจะเห็นได้จากทุกปีหลังการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอจะมีประเพณีสำคัญของหมู่บ้านคือพิธีมัดมือ ในพิธีนี้เองทุกบ้านจะนำผ้าที่มีลวดลายโบราณมาวางไว้บนพาน แล้ววางด้ายสีขาวไว้บนผืนผ้าอีกชั้นหนึ่ง จากนั้นจะนำไปให้ผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านทำพิธีผูกข้อมือให้กับลูกหลานพร้อมกับอวยชัยให้พร เมื่อเสร็จพิธีแล้วผ้าลายโบราณเหล่านี้ก็จะถูกนำเก็บไว้เป็นอย่างดีเพื่อเป็นสิริมงคลของบ้าน ก่อนจะถูกนำมาใช้อีกครั้งเมื่อถึงพิธีมัดมือในปีต่อไป

ผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงหลากหลายชนิดและรูปแบบ ทั้งประเภทงานเสื้อ ผ้าสไบ ผ้าปักลูกเดือย และผ้าซิ่นตามแบบฉบับของชนเผ่ากะเหรี่ยง ล้วนได้รับการส่งเสริมในโครงการศิลปาชีพ เป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพประเภทชาวเขา ผ้าทอและผ้าปักลูกเดือยที่มีความงดงามที่เกิดจากการบรรจงสร้างสรรค์ด้วยทักษะฝีมือของหญิงชาวกะเหรี่ยง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงมีรายได้ยังชีพส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นนับจนถึงปัจจุบัน (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน). 2557 : 16-18)

2.2.2 วัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ชาวกะเหรี่ยงยังมีความเชื่อเกี่ยวกับการทอผ้าสำหรับใช้ในพิธีมงคล โดยเฉพาะผ้าทอใช้ในพิธีหมั้นนั้น ชาวกะเหรี่ยงมีความเชื่อและประเพณีปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาว่า จะต้องทอให้เสร็จภายใน 1 วัน ทั้งนี้เพราะในระหว่างการทอผ้าที่ใช้ในพิธีมงคลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทอผ้าเพื่อใช้สำหรับเด็กแรกเกิด การทอผ้าเพื่อใช้สำหรับงานหมั้น หรืองานแต่งงานนั้น หากมีคนในหมู่บ้านเสียชีวิต ทุกครัวเรือนจะต้องหยุดทอผ้าเพื่อเป็นการไว้ทุกข์ให้กับผู้ตาย และหากผ้าที่กำลังทออยู่ไม่แล้วเสร็จผ้าผืนนั้นจะนำมาใช้ในงานมงคลอีกไม่ได้โดยเด็ดขาด จะต้องนำไปยกให้กะบคนอื่นเสีย เพราะถือว่าเป็นสิ่งไม่ดีไม่เป็นสิริมงคล (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน). 2557 : 18)

มาลัย นทีฤทธิรงค์ หัวหน้ากลุ่มสตรีบ้านมะโอโคะ อายุ 57 ปี ผู้เชี่ยวชาญด้านการทอผ้า มีความสนใจและประสบการณ์ทอผ้ามาอย่างยาวนานถึง 50 ปี การทอผ้าเป็นงานสำคัญสำหรับผู้หญิงชาวปกาเกอะญอเพราะนั่นหมายถึงเสื้อผ้าที่ต้องสวมใส่ในชีวิตประจำวันของพวกเธอและครอบครัว การทอผ้าจึงเป็นการผลิตเครื่องนุ่งห่มหนึ่งในปัจจัยสี่ของมนุษย์ถือว่ามีความสำคัญ เพราะยุคสมัยที่ผ่านมาพวกเขาไม่สามารถหาเสื้อผ้าได้ตามท้องตลาดดังเช่นปัจจุบันนี้ ยามว่างหลังการทำงานหลักอย่างการเลี้ยงปศุสัตว์ เช่น สุกร โค กระบือ ผู้หญิงก็จะใช้เวลาว่างทอผ้าเป็นของตัวเอง ดังนั้นนอกจากความขยันแล้วต้องมีใจรักการทอผ้าอีกด้วย

ผ้าทอจึงมีความผูกพันตลอดช่วงชีวิตชาวปกาเกอะญอเริ่มตั้งแต่การเป็นทารกจนถึงเวลาสุดท้ายของชีวิต

“ตามประเพณีดั้งเดิมเด็กเกิดใหม่ไม่ถึง 3 วัน เราจะไม่ให้ใส่เสื้อผ้า เมื่อเลย 3 วันไปแล้วจะทำการมัดข้อมือและเย็บเสื้อผ้าให้ เมื่อเด็กใส่เสื้อผืนแรกจะนำก้อนหินสอดเข้าไปใส่เสื้อและนำออกมา เป็นความเชื่อว่าเด็กจะอายุยืนและแข็งแรงเหมือนดั่งก้อนหิน” หัวหน้ากลุ่มสตรีบ้านมะโอโคะกล่าว

การทอผ้าผืนแรกเพื่อรับขวัญลูก ระหว่างที่ขึ้นด้ายวนด้าน หากระหว่างนั้นมีคนเสียชีวิตในหมู่บ้านผ้าผืนนั้นต้องทิ้งและเริ่มทอใหม่ โดยภายใน 1 วันต้องทอให้เสร็จ สำหรับชุดผู้ชายที่เรียกว่าเชโปล้ที่เป็นสีแดงเป็นการย้อมสีธรรมชาติจากเปลือกไม้ประดู่หรือยางของต้นไม้ที่มีสีแดง ส่วนชุดผู้หญิงที่เรียกว่าเชวา สีขาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อลูกสาวเข้าสู่ช่วง 5-7 ขวบ คนเป็นแม่จะเริ่มสอนให้ลูกหัดทอผ้าจากของชิ้นเล็กๆ เช่น ถุงย่ามที่ยังไม่มีลวดลาย

พอย่างเข้าวัยสาวก็สามารถทอผ้าใส่เองได้แล้ว ความน่ารักของสาวปกาเกอะญอเมื่อปลื้มหนุ่มคือจะทอผ้าเป็นย่ามหรือเสื้อมอบให้ชายหนุ่ม ส่วนผู้ชายก็สานหมวกให้ผู้หญิง

เมื่อแต่งงานผู้หญิงต้องเปลี่ยนจากชุดเชวาที่เดิมเป็นสีขาวไปใส่ชุดเซโม้ซูที่เป็นชุดสองท่อน เสื้อจะเป็นสีดำแดงถักทอด้วยลวดลายต่างๆ สวมผ้าถุงที่มีลายน้ำไหล มีความเชื่อว่าหากสวมผ้าถุงที่มีลายน้ำไหลในพิธีแต่งงานชีวิตคู่จะราบรื่นและยืนยาว หนึ่งร้อยคนจะมีเพียงคนเดียวที่เลิกกัน

ซึ่งเงื่อนไขของผู้ที่จะทอผ้าที่มีลายน้ำไหลนั้นมีจำนวนมาก หัวหน้ากลุ่มสตรีบ้านมะโอโคะ กล่าวว่า สำหรับผู้ที่จะทอผ้าลายน้ำไหลนั้นต้องไม่เป็นประจำเดือน คนในครอบครัวต้องไม่มีคนเสียชีวิต หากคนทอมีการขึ้นบ้านใหม่ก็ไม่สามารถทอได้เช่นกัน วัสดุทั้งหมดต้องมาจากธรรมชาติทุกอย่าง อีกทั้งกระบวนการย้อมสีเพื่อนำมาย้อมผ้าทอต้องทำในป่าและทิ้งไว้ในป่าหนึ่งคืนจึงจะนำออกมาทอผ้าที่บ้านได้

ช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิตเมื่อชาวปกาเกอะญอเสียชีวิต ในพิธีศพครอบครัวและเพื่อนสนิทจะนำผ้าทอในหีบของผู้เสียชีวิตทั้งหมดมาแขวนไว้ในงานศพ ตามความเชื่อว่าผ้าทอของผู้ตายเปรียบเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทรให้ร่มเงาแก่ผู้เสียชีวิต คนในหมู่บ้านจะช่วยกันร้องเพลงเพื่อส่งผู้เสียชีวิตไปสู่ภพภูมิที่ดี

ที่มา : https://www.sarakadee.com/2018/02/23/pakakayor-woven/

เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561

2.2.3 เอกลักษณ์และศิลปะลวดลายบนผืนผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ศิลปะลวดลายบนผืนผ้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เกิดความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ด้วยทั้งด้านองค์ประกอบสำคัญที่หลอมรวมกันอย่างลงตัวตกผลึกจนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงตัวตนของชนเผ่ากะเหรี่ยงอย่างเข้มแข็ง

2.2.3.1 การสร้างสรรค์ลวดลาย ด้วยความเป็นชนเผ่าที่มีความรัก มีความใกล้ชิดและมีความนอบน้อมต่อธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงจึงมักเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการสังเกต การใช้จินตนาการนำเอาเอกลักษณะจากสิ่งที่พบเห็นในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวไม่ว่าจะเป็นพืชพรรณ ดอกไม้ ต้นไม้ สัตว์น้อยใหญ่ ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดไปจนถึงประเพณีและคตินิยมของชนเผ่ามาประยุกต์ถ่ายทอดลงสู่ลวดลายงดงามบนผืนผ้า

2.2.3.2 อัตลักษณ์แห่งลวดลายที่สะท้อนความเป็นชนเผ่า เอกลักษณ์ศิลปะบนผืนผ้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชนเผ่าที่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย เน้นความสามัคคี ความมีวินัยในการอยู่ร่วมกันเป็นพวกพ้อง ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ มีความนอบน้อมและผูกพันกับธรรมชาติได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสร้างสรรค์ให้ก่อเกิดลวดลายและสีสันประกอบบนผืนผ้าที่อาจไม่เน้นความฉูดฉาดละลานตาเท่ากับชนเผ่าอื่นๆ แต่กลับดึงความเรียบง่ายที่แฝงไปด้วยความละเอียดและประณีตอันเป็นวิถีชนเผ่า ให้กลายเป็นตัวสร้างความโดนเด่นให้กับชิ้นงานผ้าทอกะเหรี่ยงจนเกิดเป็นเอกลักษณ์สะดุดตาและสร้างความจดจำได้ให้กับทุกคนที่พบเห็น

ลวดลายเป็นผืนผ้าทอของชนเผ่ากะเหรี่ยงส่วนใหญ่ แม้จะใช้ลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ แต่ก็อาจมีการผสมผสานลวดลายโบราณ และลวดลายที่เกิดจากจินตนาการของผู้ทอ ที่สังเกตจากสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัวในบริบทที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ชาวเขาชนเผ่ากะเหรี่ยงยังมีเทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายที่หลากหลาย แม้ลวดลายเดียวกัน ก็อาจสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

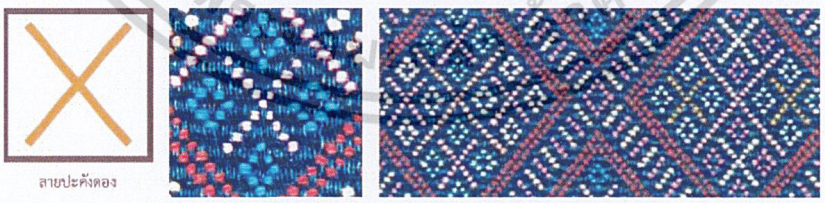
ความแตกต่างได้เมื่อผ่านกระบวนการเทคนิคที่ไม่เหมือนกัน เช่น เทคนิคการทอลายสลับสี เทคนิคการจก เทคนิคการทอยกดอก การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสีให้เป็นลวดลายอยู่บนผืนผ้า การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือยเป็นต้น เทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายเหล่านี้ ทำให้ศิลปะลวดลายบนผืนผ้าของชาวกะเหรี่ยงมีการพัฒนาต่อยอดไปอย่างหลากหลาย

2.2.3.3 เทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลาย กะเหรี่ยงเป็นชนเผ่าที่มีความละเอียด มีความประณีตการทอผ้าอย่างเป็นขั้นตอน อีกทั้งกระบวนการสร้างลวดลายที่ต้องการให้ปรากฏบนผืนผ้า จะถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ขั้นตอนของการเรียงด้าย โดยจะใช้เส้นด้ายที่มีสีสันและจำนวนตามลวดลายที่ได้กำหนดไว้ วนไปตามหลักไม้ไผ่ที่นำมาขึ้นเป็นหลักอย่างเป็นระเบียบ ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญมาก หากนับผิดแม้แต่เส้นเดียว ลายผ้าก็จะผิดเพี้ยนไปทั้งผืน และเมื่อเข้าสู่กระบวนการทอด้วยกี่เอวก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยการใช้แรงกระแทกจากฝีมือที่คงที่สม่ำเสมอจึงจะทำให้เนื้อผ้าที่เกิดจากการทอเกิดความแน่นเรียบเนียนตลอดทั่วทั้งผืน ด้วยกระบวนการเช่นนี้เอง จึงทำให้ลวดลายบนผืนผ้าที่ต้องการปรากฏขึ้นอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ชัดเจน ตามลักษณะการเรียงด้ายและช่วงจังหวะของการทอหรือแม้จะเป็นการสร้างสรรค์ลวดลายด้วยการปักลูกเดือย ซึ่งเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์การสร้างสรรค์ลวดลายบนผืนผ้าของชาวกะเหรี่ยง ก็จะต้องมีการกำหนดตำแหน่งการปักตั้งแต่การขึ้นด้ายด้วยเช่นเดียวกัน การเว้นช่องไฟหรือการเว้นพื้นที่ว่างของลวดลาย เพื่อเตรียมไว้ปักลูกเดือยอย่างเป็นระเบียบแบบแผน ไม่สะเปะสะปะ ส่งผลให้ลวดลายการปักลูกเดือยเกิดขึ้นเป็นแนวแถวอย่างงดงาม

ปัจจุบัน ลวดลายเอกลักษณ์บนผืนผ้าทอของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง อาจแบ่งได้เป็นลายหลักซึ่งเป็นลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษหลายชั่วอายุคน เป็นลวดลายที่พบได้ในกะเหรี่ยงแทบทุกกลุ่ม เช่น ลายเมล็ดฟักทอง ลายใยแมงมุม ลายดวงตา ฯลฯ และลายที่มีการประยุกต์ขึ้นจากลวดลายโบราณดั้งเดิมผสมผสานกับลายที่เกิดจากจินตนาการของบรรพบุรุษของชนเผ่ากะเหรี่ยงในแต่ละกลุ่มแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในรายละเอียดที่ผู้ทอแต่ละคนจะเสริมแต่งให้สวยงาม (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน). 2557 : 19-22)

2.2.4 ลวดลายบนผืนผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

2.2.4.1 ลายปะคังดอง (ลายแมงมุม)

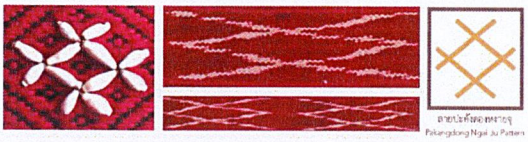
ภาพที่ 2.11 ลายปะคังดอง (ลายแมงมุม)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 25)

ปะคังดอง เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง แมงมุม เป็นลวดลายโบราณที่บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงโปวสร้างสรรค์ขึ้นจากการสังเกตเห็นความงดงามของแมงมุมขณะทำรังบนต้นไม้ สำหรับลายปะคังดองนั้นมี 2 ลักษณะคือ ลายปะคังดองที่มีลักษณะกากบาทอยู่เดี่ยวๆ และลายปะคังดองหงายจุ ที่มีลักษณะกากบาทสองอันซ้อนกัน ลายปะคังดองนี้ถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ว่าเป็นลวดลายที่ได้รับความนิยมในการสืบทอดนำมาทอเป็นลวดลายบนผืนผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงโปวจากรุ่นสู่รุ่น จนถึงปัจจุบันก็ยังพบเห็นลวดลายลักษณะเช่นนี้บนผืนผ้าโดยนอกจากพบในเสื้อของผู้หญิงแล้ว ยังพบลวดลายนี้ได้ทั้งในย่ามและผ้าซิ่นของชาวกะเหรี่ยงโปวอีกด้วย

2.2.4.2 ลายปะคังดองหงายจุ

ภาพที่ 2.12 ลายปะคังดองหงายจุ
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 26)

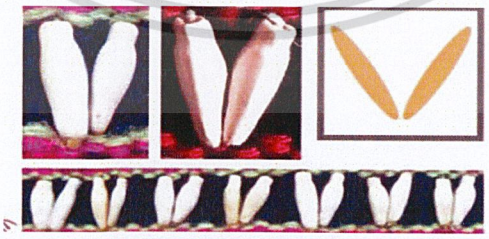
2.2.4.3 ลายบ่ายโข่ว (สีแหลี่ยมขนมเปียกปูน)

ภาพที่ 2.13 ลายบ่ายโข่ว (สีแหลี่ยมขนมเปียกปูน)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 27)

บ่ายโขว เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ใช้เรียกลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ใช้เทคนิคการทอได้หลากหลายทั้งการทอแบบยก และการทอแบบจก ลายบ่ายโขว่ มีลักษณะลายคล้ายสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนซ่อนต่อเนื่องกัน ถือเป็นลวดลายพื้นฐานที่หญิงสาวชาวกะเหรี่ยงโปวทุกคนต้องฝึกทอให้เป็นก่อนที่จะต่อยอดไปสู่การฝึกทอลวดลายที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้นต่อไป

2.2.4.4 ลายอะพู (ลูก)

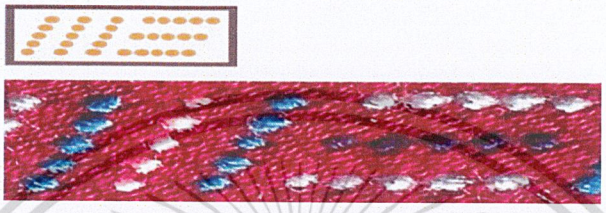

ภาพที่ 2.14 ลายอะพู (ลูก)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 28)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อะพู เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึงคำว่า ลูก เป็นชื่อเรียกลวดลายปักลูกเดือยแบบโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ที่มาของการตั้งชื่อลวดลายว่า อะพู นั้น มาจากลักษณะของลายปักที่เป็นลายเล็กๆ น่ารักคล้ายดังลูกตัวน้อยของครอบครัว นอกจากนี้ยังมีความหมายอีกนัยหนึ่งว่าเป็นลายปักง่ายๆ ที่เด็กหญิงชาวกะเหรี่ยงที่เพิ่งเริ่มหัดงานปักลูกเดือยนั้นสามารถที่จะปักได้ทุกคน ลายอะพู มีลักษณะลวดลายคล้ายตัววีในภาษาอังกฤษ มักใช้ปักเป็นลายเล็กๆ ประดับริมเสื้อของผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงโปวที่แต่งงานแล้ว

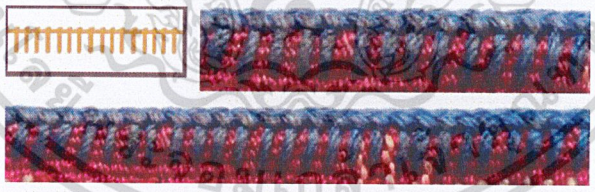
2.2.4.5 ลายบ่ายเกลือถะชิเทิงมิ้งหนั่ง (ยืนสลับนอน)

ภาพที่ 2.15 ลายบ่ายเกลือถะชิเทิงมิ้งหนั่ง (ยืนสลับนอน)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 29)

บ่ายเกลือถะชิเทิงมิ้งหนั่ง เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง ลักษณะการสลับกันของลายระหว่างเส้นยืนและเส้นพุ่งในแนวนอน เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงโปวสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ลักษณะของลวดลายเป็นการทอตาเล็กๆ เป็นลายในแนวนอนจำนวน 5 ตา เรียงต่อกัน 3 แถว ทำสลับกันเช่นนี้ไปเรื่อยๆ เมื่อทอเต็มผืนลายผ้าก็จะตัดกันแลดูคล้ายกับรังของแมงมุมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2.2.4.6 ลายเกี้ยวหมี (ดอกหัวบุก)

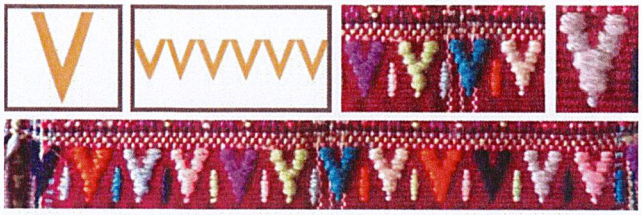

ภาพที่ 2.16 ลายเกี้ยวหมี (ดอกหัวบุก)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 30)

เกี้ยวหมี เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง ดอกหัวบุก ซึ่งเป็นต้นไม้ชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในป่า เป็นชื่อลวดลายโบราณดั้งเดิมที่ชาวกะเหรี่ยงโปวใช้นำมาเย็บเก็บริมเสื้อหรือริมย่าม บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงโปวได้สร้างสรรค์ลายเกี้ยวหมีนี้ขึ้นมาจากลักษณะของดอกหัวบุก ที่ในสมัยโบราณชาวกะเหรี่ยงมักเข้าไปเก็บจากในป่า เพื่อนำก้านมารับประมานเป็นอาหาร ลานเกี้ยวหมี ถือเป็นการเย็บเก็บริมผ้าที่มีความยากและละเอียดมาก หญิงสาวชาวกะเหรี่ยงโปวคนใดที่สามารถเย็บลายเกี้ยวหมีได้ถือว่าเป็นยอดฝีมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.7 ลายถะโจ้ว (ปลายประดับ)

ภาพที่ 2.17 ลายถะโจ้ว (ปลายประดับ)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 30)

ถะโจ้ว เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง ปลายประดับ เป็นชื่อเรียกลักษณะลวดลายโบราณดั้งเดิม ที่ทอเพื่อประดับบริเวณเชิงผ้าส่วนปลายของลายหลักทั้งสองด้าน จุดประสงค์เพื่อเพิ่มเติมให้ลวดลายบนผืนผ้ามองดูเกิดความอ่อนช้อยสวยงามวิจิตรมากยิ่งขึ้น ถะโจ้วนั้นสามารถสร้างสรรค์ได้หลากหลายรูปแบบ หากใช้รูปแบบใดก็ใช้คำว่าถะโจ้วแล้วตามด้วยชื่อหรือลักษณะลวดลายนั้น ตัวอย่างเช่น ถะโจ้วบายโขว่ หมายถึง การนำลักษณะของลายบายโขว่หรือลายสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน มาประยุกต์เป็นลายประดับ หรือ ถะโจ้วอังคูค้า หมายถึง ลายปลายประดับที่มีลักษณะเป็นยอดแหลม เป็นต้น

2.2.4.8 ลายคูฉุ (ปิ่นปักผม)

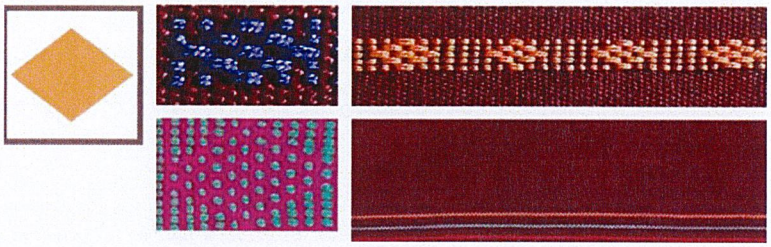

ภาพที่ 2.18 ลายคูฉุ (ปิ่นปักผม)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 31)

คูฉุ เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง ปิ่นปักผม เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ที่มาของการสร้างสรรค์ลวดลายเป็นการเลียนแบบลักษณะของปิ่นปักผมในสมัยโบราณของหญิงสาวขาวกะเหรี่ยงโปวที่ทำจากไม้ไผ่ ผู้หญิงกะเหรี่ยงโปวจะเกล้าผมแล้วนำปิ่นไม้ไผ่มาเสียบติดไว้ ลายคูฉุ นี้ถือว่าเป็นลวดลายที่ทำได้ยากและเป็นลายเก่าแก่ที่ใช้ทอด้วยเส้นด้ายฝ้ายที่มัดย้อมสีธรรมชาติ ปัจจุบันจึงแทบหาชาวกะเหรี่ยงโปวที่สามารถทอผ้าทัดย้อมลายคูฉุอย่างสมบูรณ์แบบได้ค่อนข้างยาก แต่ก็ยังคงมีผู้ที่สืบสานลวดลายโบราณนี้ถ่ายทอดจนถึงลูกหลาน เพื่อให้ลวดลายคูฉุดำรงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่ากะเหรี่ยงโปวโดยไม่สูญหายไปตามกาลเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

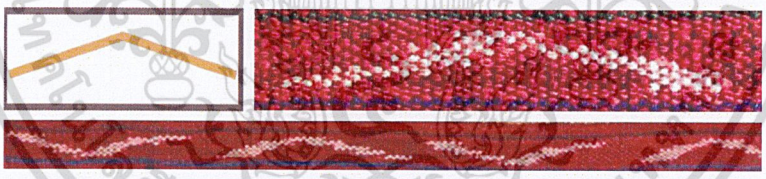
2.2.4.9 ลายหลิ่งเค้คลิ้ง (เมล็ดฟักทอง, เมล็ดมะฟักแก้ว)

ภาพที่ 2.19 ลายหลิ่งเค้คลิ้ง (เมล็ดฟักทอง, เมล็ดมะฟักแก้ว)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 32)

หลิ่งเค้คลิ้ง เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยทางภาคกลาง หมายถึง เมล็ดฟักทอง ภาษาท้องถิ่นภาษาเหนือเรียกว่า เมล็ดมะฟักแก้ว ลายหลิ่งเค้คลิ้งเป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงจิตนาการมาจากลักษณะของเมล็ดฟักทอง หรือเมล็ดมะฟักแก้ว ซึ่งเป็นพืชพื้นบ้านที่ชาวกะเหรี่ยงมักปลูกไว้รับประทานในแทบทุกครัวเรือน ลายหลิ่งเค้คลิ้งเป็นลวดลายที่ได้รับความนิยมสูงมากในกลุ่มกะเหรี่ยงโปว เป็นลวดลายที่ถูกถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษนับร้อยปีชนเผ่ากะเหรี่ยงโปวยังคงสืบทอดการสร้างสรรค์ลายหลิ่งเค้คลิ้งจนถึงปัจจุบัน เราสามารถพบลวดลายลักษณะนี้ได้ในผ้าซิ่นของผู้หญิงที่ใช้นุ่งในชีวิตประจำวันตลอดจนผ้าซิ่นที่ใช้ในงานสำคัญๆ เช่น งานแต่งงาน

2.2.4.10 ลายแช้งได่ชุย (ปีกไก่)

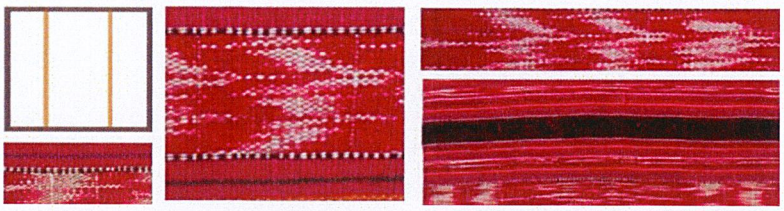

ภาพที่ 2.20 ลายแช้งได่ชุย (ปีกไก่)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 33)

แช้งได่ชุย เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง ปีกไก่ เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงโปว จินตนาการจากการเลียนแบบลักษณะการเคลื่อนไหวตรงบริเวณช่วงปีกของไก่ ซึ่งถือเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความผูกพันใกล้ชิดของชาวกะเหรี่ยง เพราะนอกจากจะเลี้ยงไก่ไว้เป็นอาหารแล้ว ชาวกะเหรี่ยงยังนำไก่ไปใช้ในพิธีกรรมสำคัญหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นพิธีไหว้ผีเมือง พิธีเรียกขวัญ ลายแช้งได่ชุย เป็นลวดลายที่ใช้เฉพาะในผ้าซิ่นของหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงโปว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.11 ลายเนงไคพู (ผ้าที่ใช้สำหรับพิธีหมั้น)

ภาพที่ 2.21 ลายเนงไคพู (ผ้าที่ใช้สำหรับพิธีหมั้น)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 34)

เนงไคพู เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง ผ้าสำหรับใช้ในงานหมั้น ประเพณีชาวกะเหรี่ยงโปวนับตั้งแต่โบราณกาลมานั้น ในพิธีหมั้นของชายหญิงชาวกะเหรี่ยง ฝ่ายชายจะต้องนำผ้าซิ่นทอมือมามอบให้กับผู้ใหญ่ฝ่ายหญิง โดยในตัวผืนผ้าซิ่นนี้จะปรากฏลวดลายเนงไคพู ลักษณะลวดลายจะใช้เทคนิคการมัดย้อมเอกลักษณ์สำคัญจะต้องมีเส้นสีขาวปรากฏเป็นเส้นยืนคั่นตรงกลางหากไม่มีเส้นสีขาวนี้ก็จะไม่ถือว่าผ้าผืนนั้นเป็นผ้าสำหรับใช้ในงานหมั้นซึ่งจะใช้ประกอบพิธีหมั้นไม่ได้ ผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงทุกคนที่มีลูกชายจะต้องทอผ้าซิ่นลายเนงไคพูเก็บไว้เพื่อให้ลูกชายนำไปมอบให้แก่ผู้ใหญ่ฝ่ายหญิงในวันหมั้น ถือเป็นประเพณีสืบต่อกันมาในทุกครอบครัวของชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว

2.2.4.12 ลายก่ายกอง (คดโค้ง)

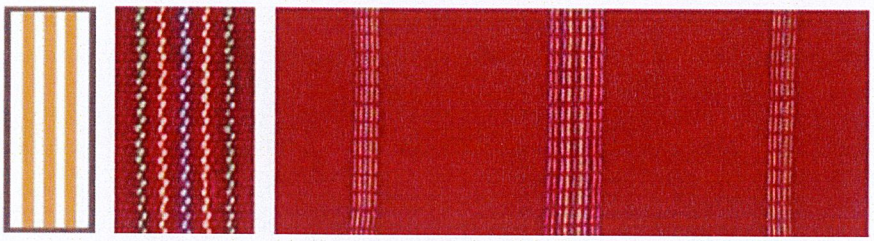

ภาพที่ 2.22 ลายก่ายกอง (คดโค้ง)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 35)

ก่ายกอง เป็นภาษาชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว ความหมายในภาษาไทยหมายถึง คดไปโค้งมา ลายก่ายกอง เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงคิดสร้างสรรค์ขึ้น และได้มีการสืบทอดต่อเนื่องกันมาในกลุ่มกะเหรี่ยงโปว คำเรียกขานของชื่อลายก่ายกองนี้ เป็นไปตามลักษณะการทอที่มีการสลับสีโค้งไปโค้งมา หญิงสาวชาวกะเหรี่ยงโปวนิยมใช้เสื้อลายลักษณะเช่นนี้เป็นเสื้อตัวแรกของหญิงสาวเมื่อต้องการเข้าพิธีแต่งงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.13 ลายเซะเคล้

ภาพที่ 2.23 ลายเซะเคล้
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 36)

เซะเคล้ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ หมายถึง เส้นยาวต่อเนื่องกันไป การเรียกชื่อลวดลายตามลักษณะของลายที่มีลักษณะการทอเป็นเส้นยาวต่อเนื่องติดต่อกัน เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่หญิงชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอได้รับการถ่ายทอดสืบต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษเป็นลายพื้นฐานที่ค่อนข้างทอได้ง่าย มักใช้เป็นลวดลายของเสื้อผู้ชายชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ

2.2.4.14 ลายเพ้อโดะ (งูเหลือม)

ภาพที่ 2.24 ลายเพ้อโดะ (งูเหลือม)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 37)

เพ้อโดะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ความหมายในภาษาไทยหมายถึง งูเหลือม เป็นชื่อเรียกลายปักลูกเดือยแบบโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ลักษณะของลายเพ้อโดะเป็นงานปักคล้ายดอกไม้ 4 กลีบ นำมาจัดวางเรียงตัดสลับกันบนผืนผ้าคล้ายตารางสี่เหลี่ยม เป็นลวดลายที่จิตนาการขึ้นจากการเลียนแบบลักษณะลวดลายบนผิวหนังบริเวณลำตัวของงูเหลือมที่เป็นวงสวยงาม มักใช้ปักในเสื้อของหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงที่แต่งงานแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.15 ลายโถ่วหลี่เคาะ (คอนกเขา)

ภาพที่ 2.25 ลายโถ่วหลี่เคาะ (คอนกเขา)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 38)

โถ่วหลี่เคาะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ความหมายในภาษาไทยหมายถึง คอนกเขา เป็นลายผ้าโบราณที่มีการสืบทอดต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ มักใช้ใชเสื้อผู้ชาย การเรียกชื่อลวดลายเป็นไปตามลักษณะเด่นของลายที่ต่อเนื่องกันเป็นชั้นๆ ดูคล้ายกับลักษณะของคอนกเขา จึงเรียกชื่อลวดลายนี้ว่า ลายโถ่วหลี่เคาะหรือคอนกเขานั่นเอง

2.2.4.16 ลายต้ามิงคลิ (ดวงตา)

ภาพที่ 2.26 ลายต้ามิงคลิ (ดวงตา)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 39)

ต้ามิงคลิ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ใช้เรียกลวดลายที่มีลักษณะคล้ายดวงตาของคน จึงเรียกลายนี้ว่าลายดวงตา คำว่าต้ามิงคลิเป็นชื่อเรียกในกลุ่มกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ แต่ในกลุ่มกะเหรี่ยงโปวจะเรียกลายที่มีลักษณะเดียวกันนี้ว่า ถะมีเซ ซึ่งมีความหมายว่าดวงตาเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตามทั้งลายต้ามิงคลิและลายถะมีเซ ต่างก็เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษนับร้อยปี ในกลุ่มกะเหรี่ยงปกาเกอะญอนิยมใช้ลายต้ามิงคลิเป็นผ้าโผกหัวมากที่สุด จนทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ว่า ผ้าโพกหัวของกะเหรี่ยงปกาเกอะญอทุกผืนต้องมีลายต้ามิงคลิเป็นองค์ประกอบ ถ้าไม่มีถือว่าไม่ใช่ผ้าโพกหัวของกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ต้ามิงคลิ หมายถึงดวงตาที่จะคอยมองและส่องทางในชีวิตให้กับผู้สวมใส่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

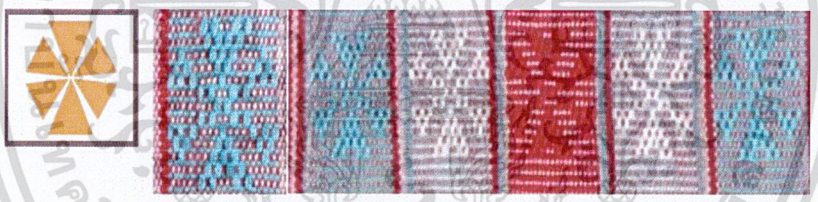
2.2.4.17 ลายตะก้อเหล่ (ดึงดูดเข้าหากัน)

ภาพที่ 2.27 ลายตะก้อเหล่ (ดึงดูดเข้าหากัน)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 40)

ตะก้อเหล่ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ มีความหมายในภาษาไทยเรียกว่า ดึงดูดเข้าหากัน บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอเรียกขานชื่อลวดลายนี้ตามลักษณะเด่นของลายที่ดูคล้ายลูกศรพุ่งไปข้างหน้า เสมือนกับมีแรงดึงดูดของลวดลายที่พุ่งเข้าหากันต่อเนื่องไปตลอด เป็นลายเอกลักษณ์โบราณดั้งเดิมที่จะต้องมีในผ้าโพกหัวของกะเหรี่ยงปก่เกอะญอทุกผืน ทั้งนี้ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอมีความเชื่อว่า ลานตะก้อเหล่นี้จะนำสิริมงคลมาสู่ผู้สวมใส่ เพราะมีความหมายถึง การต่อชีวิตให้ราบรื่นยืนยาวตลอดไป

2.2.4.18 ลายตะช้อเถาะ

ภาพที่ 2.28 ลายตะช้อเถาะ
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 41)

ตะช้อเถาะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอใช้เรียกลวดลายตามเทคนิคของการทอยกดอกแบบกะเหรี่ยง (กี่เอว) ลักษณะลวดลายมองดูคล้ายดอกไม้ที่มีกลีบ 6 กลีบ กลีบหลักขนาดใหญ่ 2 กลีบมองดูคล้ายรูปหัวใจอขณะที่กลีบดอกเล็กอีก 4 กลีบ ตัดกันอย่างสมมาตร แลดูคล้ายรูปหัวใจดวงเล็ก ๆ ย่อส่วนลวมาเป็นเชิงชั้นงดงามอ่อนช้อย ลายตะช้อเถาะ เป็นลายโบราณที่สืบทอดต่อมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ มักนิยมใช้ในเสื้อผู้ชายที่สวมใส่เฉพาะในโอกาสสำคัญๆ เช่น งานแต่งงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

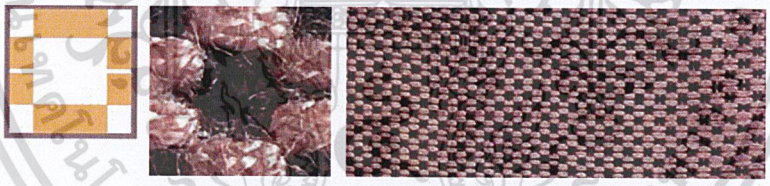
2.2.4.19 ลายท่าสื่อโหร่ง (เส้นคู่)

ภาพที่ 2.29 ลายท่าสื่อโหร่ง (เส้นคู่)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 42)

ท่าสื่อโหร่ง เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ มีความหมายในภาษาไทยเรียกว่า เส้นคู่เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ลักษณะลวดลายเป็นการทอด้วยด้ายสีขาวยาวต่อเนื่องขนานกันเป็นคู่ประดับอยู่บริเวณกลางเสื้อและชายเสื้อของผู้ชายที่มักใช้สวมใส่ในงานแต่งงาน ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอเชื่อว่า ลายท่าสื่อโหร่ง เปรียบเสมือนการที่คู่แต่งงานเดินเคียงคู่ไปด้วยกัน คอยดูแลกันตลอดไปทั้งชีวิต ลวดลายลักษณะเช่นนี้จึงถูดถ่ายทอดสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคนของชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ

2.2.4.20 ลายเบอะคาเคาะ (ปากลูกอ๊อด)

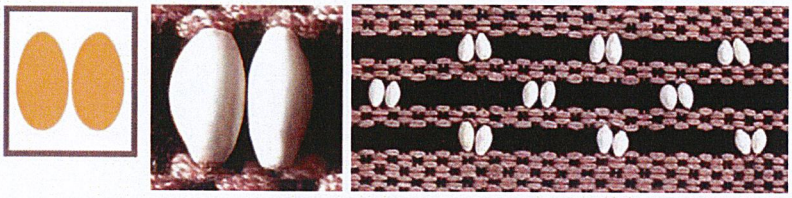

ภาพที่ 2.30 ลายเบอะคาเคาะ (ปากลูกอ๊อด)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 43)

เบอะคาเคาะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ใช้เรียกขานลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีต จากการถ่ายทอดของบรรพบุรุษ ใช้เทคนิคการทอร่วมกับการยกเก็บลาย โดยบรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงจินตนาการลวดลายนี้มาจากลักษณะรูปร่างของ ปากลูกอ๊อด ซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่เจริญเติบโตกลายเป็นกบ ลูกน้ำเมื่ออยู่ในน้ำมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน ซึ่งลักษณะตามธรรมชาติของลูกอ๊อดนี้สอดคล้องไปด้วยกันกับคติชีวิตประจำวันชนเผ่าของกะเหรี่ยง ที่มุ่งปลูกฝังให้ลูกหลานรู้รักสามัคคี รักเพื่อนพ้อง ช่วยเหลือดูแลกันและกัน ดังนั้นชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอจึงเชื่อว่าเมื่อนำลายเบอะคาเคาะ นี้มาใส้ไว้ในเสื้อผ้าจะทำให้ผู้สวมใส่เกิดความรักสามัคคีกัน มีเพื่อนฝูงและได้รับมิตรภาพดีๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.21 ลายตื่อดิ (ไข่มด)

ภาพที่ 2.31 ลายตื่อดิ (ไข่มด)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 44)

ตื่อดิ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ มีความหมายในภาษาไทยเรียกว่า ไข่มด เป็นลายปักลูกเดือยโบราณที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอเชื่อว่าลายตื่อดิ นี้เมื่อนำมาปักในเสื้อ จะนำความเป็นสิริมงคลมาให้แก่ผู้สวมใส่ ทั้งนี้เพราะลักษณะของไข่มดตามธรรมชาตินั้น มีความเป็นกลุ่มก้อน แสดงถึงความสามัคคีอันเป็นคติชีวิตที่ชาวกะเหรี่ยงยึดถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

2.2.4.22 ลายสะกอพอ (ดอกมะเขือ)

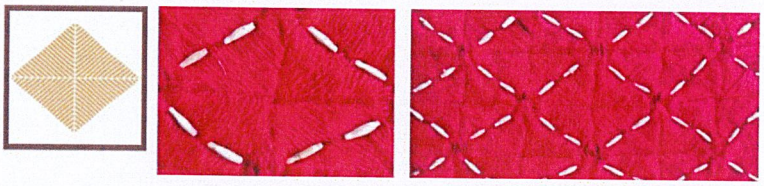

ภาพที่ 2.32 ลายสะกอพอ (ดอกมะเขือ)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 45)

สะกอพอ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ใช้เรียกขานลวดลายโบราณที่มีลักษณะมองดูคล้ายกลุ่มพวงดอกไม้ที่แตกกิ่งก้านออกไปรอบด้าน 8 กิ่ง แต่ละปลายกิ่งแตกช่อดอกออกเป็นพวงพุ่มหลากสีสันงดงามเป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ใช้เทคนิคการปักด้วยเส้นด้ายหรือไหมพรม สะกอพอ แปลเป็ยภาษาไทยว่า ดอกมะเขือ ที่มาของลายมาจากการที่บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงสังเกตเห็นถึงลักษณะดอกมะพวงซึ่งเป็นพืชผักพื้นบ้านในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะเป็นดอกเล็กๆ อยู่รวมกันเป็นช่อๆ ซึ่งชาวกะเหรี่ยงเชื่อว่า ดอกะเขือพวงมีลักษณะที่ดี มีความหมายหมายถึงการเป็นกลุ่มเป็นก้อนตรงตามคตินิยมการใช้ชีวิตของชาวกะเหรี่ยงที่ให้ความสำคัญถึงความสามัคคี รักพวกพ้อง ลายสะกอพอ นี้นิยมปักในเสื้อผู้หญิงที่ใช้มนพิธีแต่งงาน มีความหมายเหมือนกับการอวยพรให้กับคู่สามีภรรยารักกันไม่ทะเลาะหรือแตกแยกกัน อยู่ด้วยกันไปจนแก่เฒ่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.23 ลายชุยคอเหลาะ (ตีนหมา)

ภาพที่ 2.33 ลายชุยคอเหลาะ (ตีนหมา)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 46)

ชุยคอเหลาะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ มีความหมายในภาษาไทยเรียกว่า ตีนหมา(เท้าสุนัข) เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่ใช้เทคนิคการปักด้วยเส้นด้ายหรือไหมพรม ลักษณะของลวดลายใช้ลายกากบาทมาเป็นตัวแบ่งพื้นที่เป็นสี่ส่วน แต่ละส่วนปักด้ายไหมพรมแตกกระจายไปให้กลายเป็นพุ่มคล้ายลักษณะของใบไม้ ที่มาของลวดลาย “ชุยคอเหลาะ” นี้มาจากที่บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอได้สังเกตเห็นลักษณะของรอยเท้าสุนัขที่ปรากฏบนพื้นดินจึงนำมาคิดสร้างสรรค์เป็นลวดลายปักที่งดงามบนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของชนเผ่า

2.2.4.24 ลายตะเก๊เก๊าะ (ทางขรุขระ)

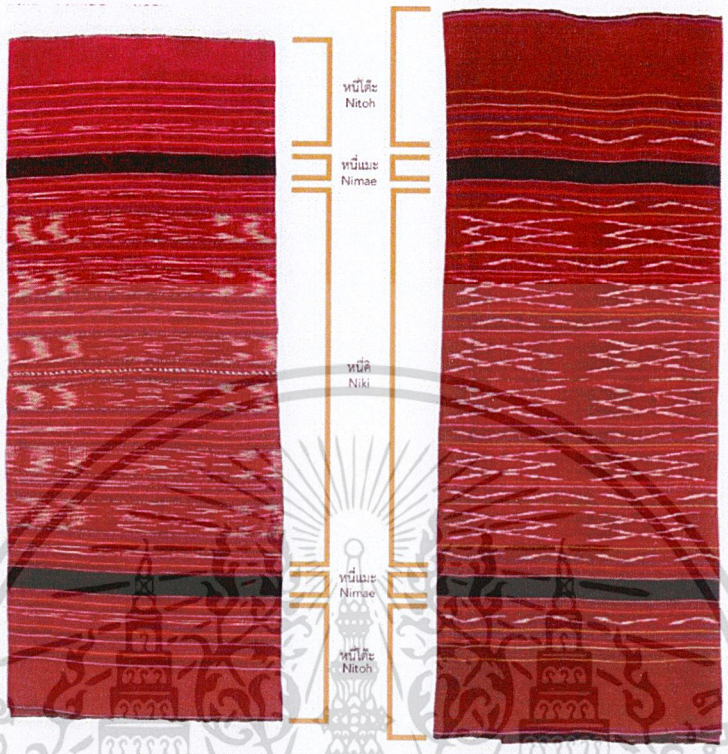

ภาพที่ 2.34 ลายตะเก๊เก๊าะ (ทางขรุขระ)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 47)

ตะเก๊เก๊าะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ใช้เรียกลวดลายงานปักลูกเดือยแบบโบราณลายหนึ่งที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ลักษณะลวดลายการปักใช้การวางลูกเดือยเอียงสลับขึ้นลงต่อเนื่องกันเหมือนลูกคลื่น บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงจึงตั้งชื่อลวดลายนี้ว่า ตะเก๊เก๊าะ ซึ่งมีความหมายในภาษาไทยว่า หนทางเดินที่ขรุขระไม่เรียบ มักนิยมใช้ปักตรงชายเสื้อด้านล่างในเสื้อแต่งงานของผู้หญิงมีนัยความหมายหมายถึง การให้คู่บ่าวสาวที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันต้องมีความอดทน เดินไปด้วยกันในทุกเส้นทางของชีวิต ไม่ว่าเส้นทางนั้นจะขรุขระมากเพียงใดก็ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.25 หนี่คิ - หนี่แมะ – หนี่โต๊ะ

ภาพที่ 2.35 หนี่คิ - หนี่แมะ - หนี่โต๊ะ
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 48)

หนี่คิ - หนี่แมะ – หนี่โต๊ะ คือ 3 องค์ประกอบหลักที่จะต้องปรากฏในผ้าซิ่นของหญิงสาวชาวปกาเกอะญอทุกผืน ถือเป็นสิ่งที่ยึดถือและสืบทอดกันมาแต่ครั้งโบราณกาล

หนี่คิ คือส่วนลวดลายหลักของตัวผ้าซิ่นที่เกิดจากเส้นฝ้ายที่นำมามัดย้อมให้เกิดเป็นลวดลาย

หนี่แมะ คือส่วนที่เป็นแถบสีพ่นอยู่บริเวณเชิงผ้าซิ่นทั้ง 2 ด้าน นิยมทอด้วย สีดำ หรือ สีน้ำเงิน

หนี่โต๊ะ คือส่วนที่ทอด้วยเส้นด้วยหลากสีแทรกเป็นริ้วประกอบอยู่ทั่วผืนผ้าซิ่น มักนิยมใช้มากตรงส่วนของชายผ้าซิ่น กล่าวกันว่าหากผ้าซิ่นผืนใดขาดองค์ประกอบใดไปแม้เพียงองค์ประกอบหนึ่ง ก็ถือว่าผ้าซิ่นผืนนั้นเป็นผ้าซิ่นชนเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอที่ไม่สมบูรณ์ ผู้ที่สวมใส่ผ้าซิ่นที่ไม่สมบูรณ์ถือว่าเป็นคนที่ไม่ยึดถือประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ศึกษาขั้นตอนกระบวนการทอผ้าจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

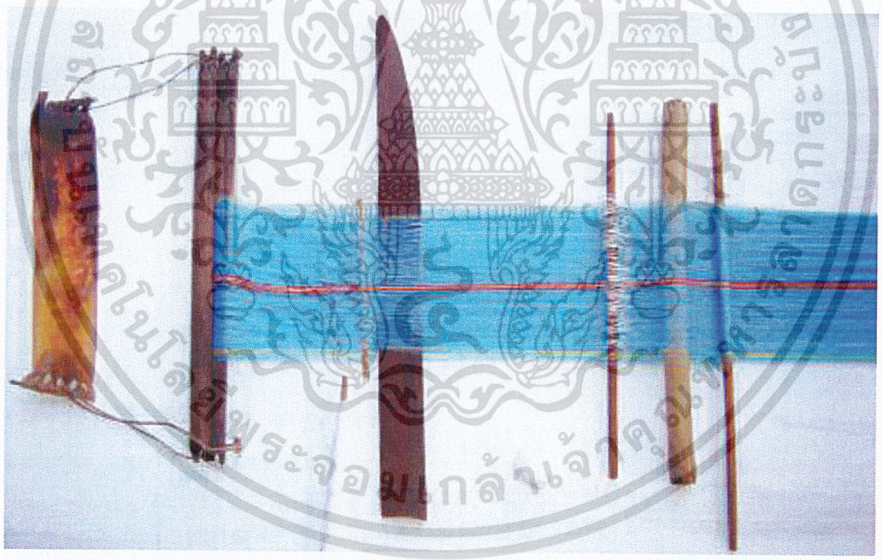
2.3.1 การทอผ้า

การทอผ้าของกะเหรี่ยง มี 2 ชนิด

การทอธรรมดาหรือทอลายขัด คือการสอดด้ายขวางเข้าไประหว่างด้ายยืน ซึ่งแยกสลับกันขึ้น 1 ลง 1 หรือขึ้น 2 ลง 2 ตามจำนวนเส้นด้ายที่เรียงเมื่อขึ้นเครื่องทอ ผ้าที่ได้เนื้อผ้าจะเรียบ สม่ำเสมอ และเป็นสีเดียวกันตลอดผืน ใช้สำหรับเย็บชุดเด็กหญิงกะเหรี่ยงสะกอ และเย็บกางเกงผู้ชายเท่านั้น โดยปกติด้ายยืน และด้ายขวางที่ใช้ในการทอแบบธรรมดาจะมีจำนวนเท่ากัน ยกเว้นกรณีที่ใช้ด้ายต่างชนิดกัน เช่น ด้ายยืนเป็นด้ายสำเร็จรูปซึ่งเส้นเล็ก และด้ายขวางพื้นเมือง มีขนาดเส้นใหญ่ ต้องใช้ด้านยืนจำนวนมากกว่าด้ายขวาง

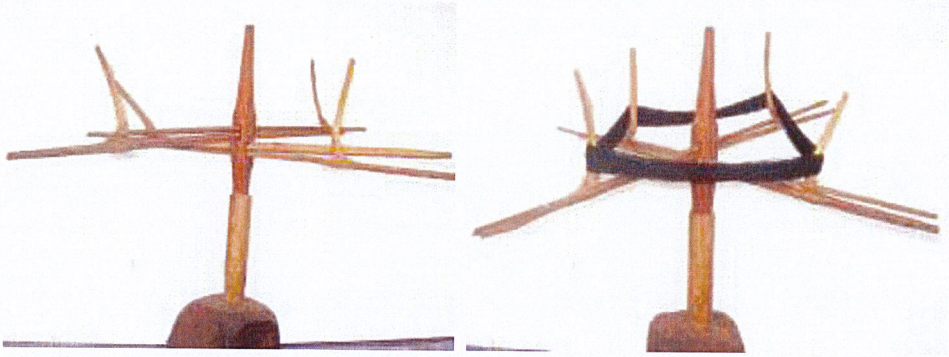
การทอเป็นลวดลาย ผ้า ที่กะเหรี่ยงทอใช้ส่วนใหญ่จะมีลวดลายประกอบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้ ประโยชน์และความนิยม เช่น ชุดหญิงสาวสะกอจะมีลายขวางบริเวณเหนืออก ผ้าถุงของหญิงแต่งงานแล้วจะทอลวดลายบริเวณไหล่อย่างสวยงาม เป็นต้น การทอเป็นลวดลายจะเป็นที่นิยมในกลุ่มผู้หญิงโปมากกว่าผู้หญิงสะกอ

2.3.2 ส่วนประกอบของเครื่องทอผ้าห้างหลัง(กี่เอว)

ภาพที่ 2.36 อุปกรณ์การทอผ้ากะเหรี่ยง
ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.37 ที่กรอด้าย
ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 8)

2.3.2.1 ที่กรอด้าย(เจาะกัว)

ทำด้วยไม้ไผ่ที่มีกิ่งติดอยู่ด้วย ใช้ 4 ชิ้น นำมาสอดสลับกันกับแกนกลางที่ทำจากไม้เนื้อแข็งเจาะช่องเอาไว้ ซึ่งไม้แกนกลางจะนำมาวางไม้บนกระบอกไม้ไผ่เพื่อให้หมุนได้ นำด้ายที่จะกรอมาสอดกับกิ่งไม้ขยับให้ด้ายตึงใช้เพื่อการกรอด้ายจะไม่ติดพันกัน

การบำรุงรักษา

(1) หลังจากใช้แล้วควรถอดไม้ที่ใช้คล้องด้ายเก็บไว้

(2) ควรเก็บไว้ที่แห้งไม่ตากแดดหรือตากฝน

(3) ถ้ามีเยื่อไม้ไผ่บริเวณที่คล้องด้ายควรใช้มีดตัดออกเพราะจะทำให้ด้ายขาดได้

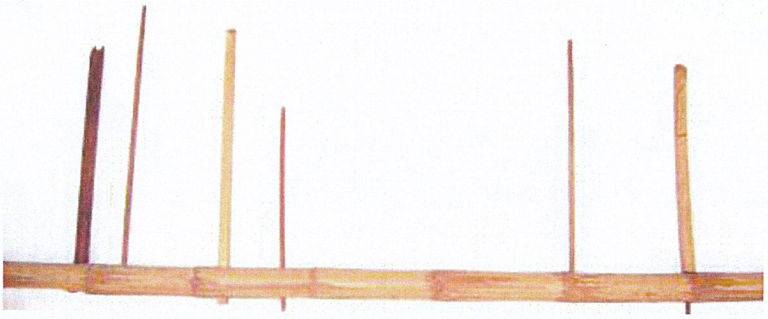

ภาพที่ 2.38 ไม้ขึ้นเครื่องทอด้านท้าย
ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 9)

ภาพที่ 2.39 ไม้ขึ้นเครื่องทอด้านหัว
ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 9)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.40 ไม้ขึ้นเครื่องพร้อมไม้หลัก
ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 9)

2.3.2.2 ไม้ขึ้นเครื่องทอ (ทะเบอร์)

เป็นไม้ไผ่หรือไม้เนื้อแข็งยาวประมาณ 3.50–4.00 เมตร เจาะเป็นรูเล็กและใหญ่ รูที่ 1 และรูที่ 3 ด้านหัวจะเจาะรูใหญ่พอที่จะสอดไม้ทาทีไม้กรุโขรได้ รูเล็กๆ จะสอดไม้ลือทุย รูที่เจาะจะห่างกันประมาณ 5–10 นิ้ว

การบำรุงรักษา

(1) ควรเก็บไว้ที่แห้งๆ ไม่ให้โค้งงอ

(2) เพื่อไม่ให้ฝุ่นเกาะควรจะหาผ้าหรือถุงพลาสติกคลุมไว้

(3) ควรเก็บไว้ให้สูงกว่าพื้นกันมด มอดขึ้น

(4) ระวังอย่าให้ตกกระแทกเพราะจะทำให้ไม้ไผ่แตกได้

ภาพที่ 2.41 ยอแคว
ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 10)

2.3.2.3 ยอแคว

เป็นแผ่นหนังหนาๆ ส่วนใหญ่ทำจากหนังสัตว์ เช่น หนังจากวัว ฯลฯ หรืออาจจะดัดแปลงใช้กระสอบปุ๋ยหรือแผ่นพลาสติกอ่อนหนาๆ หรือใช้ผ้าหนาๆ ตัดเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างประมาณ 5-6 นิ้ว ยาวประมาณ 20-30 นิ้ว ปลายหนังทั้งสองข้างจะเจาะรูสอดไม้เล็กๆ ตรงกลางระหว่างไม้จะผูกเชือกปอเป็นห่วงที่ทำขึ้นเองมัดให้แน่น ไว้ส้าหรับคล้องกับปลายไม้ทาทิ โดยแผ่นหนังจะพันอยู่ด้านหลังของผู้ทอผ้า ชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า “ยอแคว”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

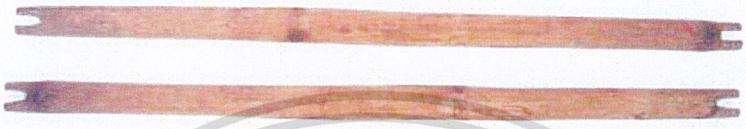
การบำรุงรักษา

(1) ถ้าเป็นแผ่นหนังหรือพลาสติก หลังจากใช้แล้วควรนำแป้งฝุ่นโรย เพื่อ

ป้องกันการขึ้นเกิดเชื้อราได้

(2) ไม่ควรนำไปตากแดดจะทำให้กรอบและเสียหายได้

(3) ควรจะม้วนเก็บไว้ตามแนวยาว

ภาพที่ 2.42 ทาทิ

ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 11)

2.3.2.4 ทาทิ

เป็นไม้เนื้อแข็งหรือไม้ไผ่เนื้อตันกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1/2-1 นิ้ว ยาวประมาณ 20–25 นิ้ว โดยผ่าครึ่งเพื่อประกบด้ายรั้งกับเอวผู้ที่ทอผ้า ปลายไม้ทั้ง 2 ข้างจะบากเป็นช่องสำหรับใช้คล้องรั้งเชือกจากแผ่นหนัง(ยอแคว) ดึงด้ายที่ทอให้ตึงและใช้ม้วนเก็บผ้าที่ทอแล้ว

การบำรุงรักษา

(1) ควรหากระดาษทรายถูบ่อยๆ เพื่อไม่ให้มีเศษไม้ติดกับด้ายที่ทอ

(2) ระวังอย่าให้ปลายไม้หัก เพราะจะคล้องเชือกไม่ได้

(3) ระมัดระวังอย่าให้ตก เพราะจะทำให้ทาทิแตกหักได้

(4) ควรเก็บไว้ที่แห้งไม่ควรตากแดดหรือตากฝน

(5) รักษาให้ตรงไม่ให้โค้งงอ

ภาพที่ 2.43 หน่อทาแพะ

ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 11)

2.3.2.5 หน่อทาแพะ

เป็นไม้แผ่นเนื้อแข็งรูปสี่เหลี่ยมพื้นผ้ากว้างประมาณ 3-5 นิ้วยาวประมาณ 20–25 นิ้ว หนาประมาณ 1/2 นิ้ว ปลายไม้ข้างหนึ่งจะเกลาให้เฉียงลงพอประมาณ ใช้สำหรับแยกด้ายยืนให้มีช่องกว้างขึ้น เพื่อสะดวกในการสอดด้ายขวาง(ด้ายพุ่ง) และใช้กระทบด้ายขวางให้แน่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

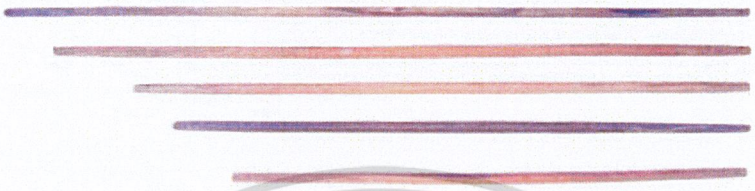
การบำรุงรักษา

(1) ควรหากระดาษทรายถูบ่อยๆ เพื่อไม่ให้มีเศษไม้ติดกับด้ายที่ทอ

(2) ระมัดระวังไม่ให้ปลายไม้ด้านที่แหลมหัก

(3) เก็บไว้ที่แห้งหาผ้าคลุมไว้กันฝุ่นเกาะ

(4) ไม่ควรชุบน้ำมันเพราะจะทำให้เปื้อนต่อผ้าที่ทอ

ภาพที่ 2.44 ลือทุย

ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 13)

ภาพที่ 2.45 ทุยลือ

ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 13)

2.3.2.6 ลือทุย

เป็นไม้กลมๆ ตรงอาจจะใช้ไม้ไผ่หรือกลึงไม้เนื้อแข็งก็ได้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3/4 นิ้ว ยาวประมาณ 20–25 นิ้ว ในการทอผ้าครั้งหนึ่งจะใช้ไม้นี้ประมาณ 3-4 อัน ควรมีไว้หลายๆ อัน ใช้สำหรับคล้องด้ายตะกอเพื่อแบ่งเส้นด้ายเวลาขึ้นเครื่องทอ เมื่อทอจะยกขึ้นสลับกับไม้กรุโขร่ ใช้สำหรับกำหนดแนวและจัดระเบียบเส้นด้ายยืน และใช้สำหรับกำหนดตะกอที่มีตะกอหลายชุดในการทอ

การบำรุงรักษา

(1) ควรหากระดาษทรายถูบ่อยๆ เพื่อไม่ให้มีเศษไม้ติดกับด้ายที่ทอ

(2) ระมัดระวังอย่าให้ตก อาจจะทำให้ลือทุยแตกหักได้

(3) ควรเก็บไว้ที่แห้งไม่ควรตากแดดหรือตากฝน

ภาพที่ 2.46 กรุโขร่

ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.7 กรุโขร่

เป็นไม้กลมๆ ตรงอาจจะใช้ไม้ไผ่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1–2 นิ้วหรือดัดแปลงโดยใช้ท่อพีวีซีก็ได้ ยาวประมาณ 20-25 นิ้ว ใช้สำหรับแยกด้ายยืน

การบำรุงรักษา

(1) ควรหากระดาษทรายถูบ่อยๆ เพื่อไม่ให้มีเศษไม้ติดกับด้ายที่ทอ

(2) ควรเก็บไว้ที่แห้งไม่ควรตากแดดหรือตากฝน

(3) ระมัดระวังอย่าให้ตก อาจจะแตกหักได้

ภาพที่ 2.47 ทะโคเสโบ

ที่มา : ห้องทอผ้ากะเหรี่ยง(โรงเรียนบ้านโป่งแดง) (2549 : 15)

2.3.2.8 ทะโคเสโบ

เป็นไม้กลมๆ มีขนาดเท่ากับกรุโขร่หรือใช้แทนกันได้ เส้นผ่านศูนย์กลาง 1–2 นิ้ว ยาวประมาณ 20–25 นิ้ว ใช้สำหรับรั้งด้ายที่ทอกับผนัง

การบำรุงรักษา

(1) ควรหากระดาษทรายถูบ่อยๆ เพื่อไม่ให้มีเศษไม้ติดกับด้ายที่ทอ

(2) ควรเก็บไว้ที่แห้งไม่ควรตากแดดหรือตากฝน

(3) ระมัดระวังอย่าให้ตก อาจจะแตกหักได้

2.3.3 การขึ้นเครื่องทอ

ภาพที่ 2.48 การขึ้นเครื่องทอ

ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (15 พฤศจิกายน 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการนำเส้นด้ายมาเรียงกันอย่างมีระเบียบตามแนวนอนขนานไปกับไม้ขึ้น เรียงลำดับไว้ดังนี้ การเรียงด้ายจะใช้จำนวนคู่ เช่น 2 เส้น หรือ 4 เส้นครบก็ได้หากต้องการผ้าหนา เช่น ผ้าห่ม ก็ใช้ด้ายไปแยกที่ตะกอเป็น 2 ส่วน ๆ ละ 2เส้น หากเป็นเส้นด้ายพื้นเมืองปั่นเอง ปกตินิยมใช้ด้ายยืนเพียงเส้นเดียว เวลาเรียงใช้ 2 เส้นควบ หากเป็นด้ายสำเร็จรูป จะใช้ด้ายยืน 2 เส้นเวลาเรียงใช้ 4 เส้นควบ จำนวนด้ายอาจเพิ่มมากขึ้น ในกรณีที่เป็นการทอผ้าลายนูนตามแนวยาว เช่น การทอเสื้อของผู้ชายสูงอายุของกะเหรี่ยงสะกอจะใช้ด้ายยืนปกติ คือ 1 เส้น เวลาเรียงใช้ 2 เส้นควบ เมื่อถึงเวลาจะเพิ่มด้ายยืนเป็น 2 หรือ 3 เส้น ฉะนั้นเวลาเรียงด้ายต้องใช้ 4 หรือ 6 เส้นควบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลวดลายที่ต้องการ

2.3.4 การเรียงด้าย

ภาพที่ 2.49 การทอผ้าโดยเครื่องทอกี่เอว
ที่มา : เอกลักษณ์และศิลปะลวดลายบนผนผืนผ้า : ผ้าทอชนเผากะเหรี่ยง (2557 : 4)

2.3.4.1 คล้องด้ายที่หลักที่ 1 และสาวด้ายทั้งหมดผ่านหลักที่ 2, 3, 4 และ 5 นำไปคล้องหลักที่ 6 และสาวกลับมาคล้องหลักที่ 1

2.3.4.2 ดึงด้ายทั้งหมดให้ตึงเสมอกันและนำมาพันรอบหลักที่ 2 ตามแนวเข็มนาฬิกา

2.3.4.3 ดึงด้ายทั้งหมดให้ตึงเสมอกันมาทางด้านหน้าหลักที่ 3 ซึ่งเป็นจุดแยกได้โดยใช้ด้ายอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นด้ายตะกอสอดเข้าไประหว่างด้ายที่แยกเป็น 2 ส่วนเท่าๆ กัน ด้ายส่วนที่ไม่ได้คล้องกับตะกอแยกผ่านด้านหลังหลักที่ 4 และส่วนที่คล้อง ตะกอดึงผ่านด้านหน้าหลักที่ 4

2.3.4.4 รวบด้ายทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน ดึงให้ตึงสาวพันอ้อมหลักที่ 5 ตามแนวเข็มนาฬิกา

2.3.4.5 ดึง ด้ายทั้งหมดให้ตึงพันอ้อมหลักที่ 6 และสาวให้ตึง ดึงกลับมาเริ่มต้นที่หลักที่ 1 ใหม่หากต้องการสลับสี ก็เปลี่ยนด้ายกลุ่มใหม่เป็นสีที่ต้องการ โดยเริ่มตั้งแต่หลักที่หนึ่งเช่นกัน ทำหมุนเวียนไปเช่นนี้เรื่อยๆ จนด้ายที่เรียงมีความสูงเท่ากับความกว้างของผ้าที่ต้องการใช้

2.3.4.6 ถอดไม้ทั้งหมดออกจากไม้ขึ้นเครื่องทอ และนำไม้หน่อสะยาสอดเข้าไปเก็บตะกอแทนไม้กลูโข่ (หลักที่ 6) ซึ่งต้องใช้สำหรับช่วยแยกด้ายเวลาทอ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วทอจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีลักษณะดังภาพ จากนั้นนำเครื่องทอทางด้านไม้รั้งผ้าไปผูกยึดกับฝา หรือเสาระเบียงบ้าน โดยให้ได้ระดับความสูงประมาณศรีษะของผู้ทอขณะที่นั่งราบกับพื้น ส่วนทางด้านไม้พันผ้า นำแผ่นหนังมาอ้อมรอบเอวด้านหลังของผู้ทอ และผูกรั้งหัวท้ายกับปลายทั้งสองของไม้พันผ้า พร้อมกับดึงเครื่องทอให้ตึงพอประมาณ โดยผู้ทอกระเถิบถอยหลังนั่งในตำแหน่งที่เหมาะสม

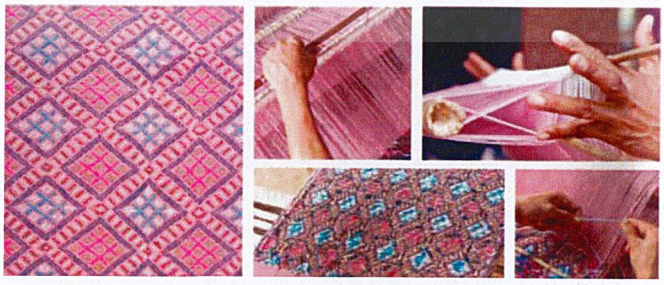
2.3.5 การกรอด้ายขวาง

ภาพที่ 2.50 การกรอด้ายขวาง
ที่มา : http://www.pafayfashion.com/article/8/ผ้าทอกระเหรี่ยง-ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างสรรค์
เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2563

ด้ายขวาง คือ ด้ายที่สอดเข้าไประหว่างด้ายยืนปกติแล้ว การทอผ้าของคนพื้นราบจะกรอใส่หลอดด้าย และติดกระสวย นำสอดผ่านเข้าไประหว่างด้ายยืน แต่การทอของกะเหรี่ยงไม่มีกระสวย จึงต้องใช้ด้ายพันไม้ขนาดยาวประมาณ 1 ฟุต เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร โดยมือซ้ายจับปลายไม้ด้านหนึ่งวางทาบกับหน้าขาขวา ใช้มือขวาปั่นฝ้ายเข้าหาตัวโดยให้ด้ายผ่านเข้ามาระหว่างนิ้วชี้กับนิ้วกลาง ของมือซ้าย ทำเช่นนี้จนด้ายในไม้มีมากพอควรแล้ว จึงกรอใส่ไม้อันใหม่ วิธีกรอด้ายแบบนี้กะเหรี่ยงเรียกว่า " ทูลื่อ"

2.3.6 การประดิษฐ์ลวดลายในผืนผ้าขณะทอ

ภาพที่ 2.51 การประดิษฐ์ลวดลายในผืนผ้าขณะทอ
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 54)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

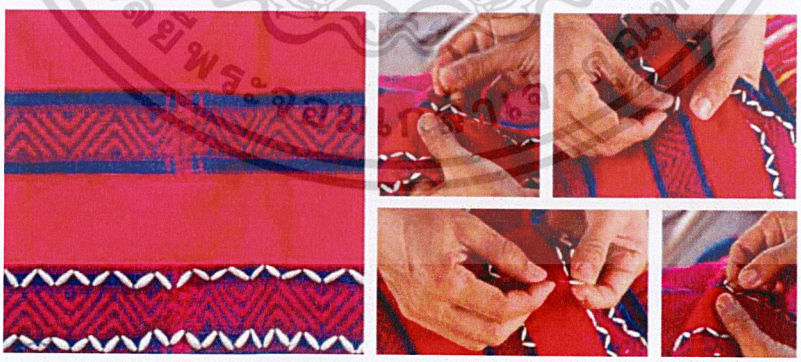
2.3.6.1 ลายในเนื้อผ้า ลักษณะลวดลายจะปรากฏ เป็นเส้นนูนตามแนวตั้ง หรือแนวนอนก็ได้ หากเป็นลายนูนตามแนวตั้ง การกำหนดลายจะทำพร้อมกับการเรียงด้าย คือใช้จำนวนด้ายเพิ่มขึ้นกว่าปกติมนที่ที่ต้องการให้เป็นลายนูน ส่วนด้ายขวางใช้จำนวนเท่าปกติ การทอวิธีนี้นิยมใช้ทอเสื้อผู้ชายสูงอายุของเผ่ากะเหรี่ยง

2.3.6.2 ลวดลายสลับสี เป็นการทอแบบธรรมดา คือใช้ด้ายยืนและด้ายขวางจำนวนเท่าปกติ แต่แทรกด้ายสีต่าง ๆ สลับเข้าไป ขณะเรียงด้ายยืนหรือเมื่อสอดด้ายขวาง เช่น การทอผ้าห่มย่าม และผ้าถุงของหญิงที่แต่งงานแล้ว (ลวดลายผ้าถุงในบางท้องถิ่นจะมีลักษณะพิเศษกว่าการทอลายสลับสีธรรมดาคือจะใช้ด้ายย้อมมัดหมี่ หรือย้อมแบบลายน้ำไหลเป็นด้ายยืน ลวดลายที่ปรากฏบนเนื้อผ้ามีลักษณะงดงามมากซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป) บางครั้งกะเหรี่ยงจะทอลวดลาย สลับสีเป็นลายนูนในเนื้อผ้า เช่น บริเวณเหนืออกของชุดเด็กหญิงกะเหรี่ยงสะกอ

2.3.6.3 ลายจก เป็นการทอลวดลายโดยการสอดด้ายสลับ (ซึ่งไม่ใช่ด้ายเส้นเดียวกับด้ายขวางเข้าไปเป็นบางส่วนในเนื้อผ้าตามลวดลาย และสีในตำแหน่งที่ต้องการ การยกด้ายยืนจะไม่เป็นไปตามการยกตะกอ แต่ผู้ทอจะใช้นิ้วมือ หรือขนเม่นช่วยสอดยกด้ายขึ้นตามจำนวนที่กะไว้ และสอดด้ายสีที่ต้องการเข้าไป ระหว่างด้ายยืนนั้น ฉะนั้นลวดลายที่ปรากฏบนผืนผ้าทั้งผืนอาจไม่เหมือนกันก็ได้

2.3.6.4 ลายขิด คือการทอผ้าโดยให้ลวดลายที่ปรากฏเหมือนกันทั้งผืน ลักษณะลายแบบยกดอกในตัวโดยกำหนดสีตามด้ายยืน การแยกด้ายยืนใช้วิธีนับเส้นเป็นช่างๆ และสอดไม้หน่อสะยาเข้าไปเป็นตัวนำไม้จะช่วยแยกด้าย ให้ช่องระหว่างด้ายยืนกว้างเพื่อความสะดวกในการสอดด้ายขวาง กะเหรี่ยงสะกอนิยมทอผ้าลายขิดเพื่อเย็บเป็นผ้าถุงสำหรับหญิงที่แต่งงานแล้ว ผ้าทอลายขิดของกะเหรี่ยงมีลักษณะคล้ายของชาวอีสานแต่ลวดลายสลับซับซ้อนน้อยกว่า และของอีสานไม่นิยมทอลายขิดพร้อมกับการสลับสี แต่ของกะเหรี่ยงนิยมทอลายขิดและเล่นลายสลับสี ดังนั้นในผ้าผืนเดียวจึงมีทั้งลวดลายยกดอกนูนขึ้นมาของลายขิดและลายเล่นสีสลับกัน

2.3.7 การปักเดือย

ภาพที่ 2.52 การปักเดือย
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 55)

ปกติการปักลูกเดือยประดับชายเสื้อผู้หญิง จะใช้วิธีปักหลังจากเย็บผ้าประกอบเข้าไปพร้อมกันในขณะทอผ้า โดยร้อยลูกเดือยเข้ากับเส้นด้ายขวางระหว่างด้ายยืน โดยให้ลูกเดือยลอยตัวอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บนผืนผ้า เมื่อประกอบเป็นลวดลายแล้วจึงปักทับด้าย สลับสีลงในช่องระหว่างลูกเดือยเหล่านั้น เป็นการทำลวดลายบนผืนผ้าให้สวยงามหลังจากเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้ว ส่วนใหญ่กะเหรี่ยงสะกอจะนิยมปักประดิษฐ์ลวดลายบนเสื้อผู้หญิงแม่เรือน ลักษณะการประดับประดาจะใช้ด้ายหลากสีปักสลับลูกเดือน ซึ่งเป็นพืชที่กะเหรี่ยง ต้องปลูกไว้เพื่อใช้ในกิจกรรมนี้โดยเฉพาะ ส่วนผู้หญิงกะเหรี่ยงโปมักตกแต่งลวดลาย โดยการทอมากกว่าปักภายหลัง และไม่นิยมตกแต่งด้วยลูกเดือย สีลูกเดือยที่ใช้ ได้แก่ สีดำ แดง เหลือง และขาว โดยจะใช้ทุกสีและให้น้ำหนักกับสีดำ และสีแดง ส่วนสีเหลืองและสีขาวเป็นสีตกแต่ง สีประกอบ ได้แก่ สีชมพู น้ำเงิน ส้ม เขียว เป็นกลุ่มสีที่นำมาใช้ภายหลัง และนิยมใช้กันมากขึ้นส่วนใหญ่มักซื้อที่ย้อมเสร็จแล้วมาใช้ โดยให้เหตุผลว่าสีสวยและไม่ตก

การวางลาย ลักษณะการวางลายเสื้อผู้หญิง สะกอจะปักตกแต่งบริเวณชายเสื้อ ด้านล่าง การผสมผสานลาย มักใช้ลายลูกเดือยเป็นแนวกำหนดก่อน เพื่อให้ได้ช่องว่างที่จะเป็นแนวปักลวดลายชัดขึ้นจากนั้นจึงปักลงไป

2.3.8 การตัดเย็บ

การตัดเย็บตามปกติแล้ว ผ้าจะเป็นผ้าหน้าแคบ จำกัดตามขนาดเครื่องทอ คือ กว้างที่สุดไม่เกิน 20 นิ้ว ส่วนความยาวขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ทอ ดังนั้นการตัดเย็บเครื่องนุ่งห่มของกะเหรี่ยงจึงเป็นการนำผ้าทั้งผืนมาเย็บ ประกอบกัน โดยพยายามตัดให้น้อยที่สุด เนื่องจากในอดีตกะเหรี่ยงไม่มีกรรไกรใช้ ผ้าที่ทอแต่ละชิ้นเมื่อนำมาประกอบกันเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้ว จะไม่มีเศษเหลือทิ้ง การแบ่งผ้าจึงทำโดยใช้มีดคม ๆ กรีดตามแนวขวางของผืนผ้าเท่านั้น ด้วยเหตุนี้รูปทรงของเสื้อผ้ากะเหรี่ยงจึงไม่มีส่วนโค้งเว้า เพราะเป็นการยากที่จะใช้มีดกรีดผ้าให้ได้ลักษณะเช่นนั้น สิ่งสำคัญในการนำผ้ามาประกอบกัน คือ ต้องเป็นผ้าที่ทอขึ้นสำหรับเครื่องนุ่งห่มตัว หรือผ้าผืนนั้น โดยเฉพาะจะนำไปประกอบกับส่วนของตัวหรือผืนอื่นไม่ได้ เช่น ผ้าที่ทอเพื่อเย็บเป็นเสื้อผู้ชายจะนำมาเย็บเป็นย่าม หรือผ้าห่มไม่ได้ และผ้าที่ทอสำหรับเย็บย่ามก็ไม่สามารถนำมาเย็บเป็นเสื้อ หรือผ้าห่มได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากได้กำหนดลวดลายสี และขนาดไว้อย่างแน่นอนแล้ว ก่อนที่จะทอผ้าแต่ละผืนนั่นเอง

ที่มา : http://www.openbase.in.th/node/653

เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ศึกษาผลิตภัณฑ์เดิมจากภูมิปัญญาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ

2.4.1 ผลิตภัณฑ์เดิม

ภาพที่ 2.53 ย่าม
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 29)

ภาพที่ 2.54 ชุดเชวากะเหรี่ยง ผู้หญิงโสด
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 39)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.55 เสื้อกะเหรี่ยง ผู้หญิงแต่งงานแล้ว
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 45)

ภาพที่ 2.56 ผ้าซิ่นกะเหรี่ยง ผู้หญิงแต่งงานแล้ว
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 48)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.57 เสื้อกะเหรี่ยง ผู้ชาย(วันแต่งงาน)
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 41)

ภาพที่ 2.58 เสื้อกะเหรี่ยง ผู้ชาย
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 36)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ศึกษาการย้อมสี

2.5.1 การย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาติ (Textile Dyeing with Natural Dyes)

การย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาตินับเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาแต่ในอดีต โดยกระบวนการย้อมสามารถทำได้ในชุมชน สีย้อมสามารถหาได้จากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของการย้อมให้ได้สีเข้ม รวมถึงการควบคุมคุณภาพสีให้มีความสม่ำเสมอในทุกรอบการผลิต ต่อมาเมื่อมีการผลิตสีสังเคราะห์ออกจำหน่าย ซึ่งมีความหลากหลาย สามารถให้สีที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ และมีราคาถูกกว่า จึงทำให้สีย้อมจากธรรมชาติได้รับความนิยมน้อยลง

ปัจจุบัน มีการส่งเสริมให้ผู้ผลิตกลับมาใช้สีย้อมจากธรรมชาติมากขึ้น ด้วยเหตุผลเรื่องความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ รวมถึงน้ำย้อมหลังกระบวนการผลิตสามารถจัดการได้ง่ายจึงไม่สร้างมลพิษให้แก่สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความนิยมในผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติก็ยังมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะผ้าฝ้ายและผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่กำลังได้รับความสนใจ โดยนอกจากเรื่องของความปลอดภัยแล้ว ยังมีการพัฒนารูปแบบให้มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และมีการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน ซึ่งมีโอกาสสร้างมูลค่าเพิ่มในตลาดโลกได้อย่างมากมายและมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากผู้ซื้อจากต่างประเทศต้องการสินค้าแปลกใหม่ที่ไม่สามารถหาได้ทั่วไปในท้องตลาด

สีย้อม คือ สารที่ปกติเป็นสารอินทรีย์ที่สร้างมาเพื่อดูดซึม หรือดูดซับแสงโดยการทำให้อยู่บน หรือ ในผิวหน้าของวัตถุเพื่อที่จะทำให้วัตถุนั้นมีสีขึ้นมา ซึ่งความคงทนจะมีต่างกันออกไป (อภิชาติ. 2545)

2.5.2 ปัจจัยในการเลือกสีย้อม

2.5.2.1 ราคาถูก
2.5.2.2 ไม่เป็นพิษกับสิ่งมีชีวิต
2.5.2.3 มีความสามารถเข้ากันได้
2.5.2.4 มีความเข้มของสีดี
2.5.2.5 มีความสดใสของสีดี
2.5.2.6 ความคงทนที่ดี
2.5.2.7 ย้อมง่าย ไม่ทำให้เกิดลักษณะไม่สม่ำเสมอบนวัสดุเมื่อย้อมเสร็จ

ตารางที่ 2.1 วัสดุธรรมชาติที่นิยมใช้ในการย้อมสี

ชนิดพืช	ส่วนที่ใช้	สีที่ได้
ต้นยอป่า	เปลือกราก ราก เนื้อไม้ และใบ	สีแดง
ต้นสัก	ใบและแก่น	สีแดง (ใบ) สีกากี (แก่น)
ต้นมะกล่ำต้น	แก่น	สีแดง
ต้นประดู่	แก่นและเปลือก	สีแดงแก่ (แก่น) สีน้ำตาล (เปลือก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชนิดพืช	ส่วนที่ใช้	สีที่ได้
ต้นส้มเสี้ยว (กาหลง)	เปลือก	สีแดงเข้มเกือบเป็นสีดำ
ต้นมะพูด (ปะโหด)	เปลือก	สีเหลือง
ต้นเข (แกเล)	แก่นไม้	สีเหลือง
ต้นเสนียด	ใบสด	สีเหลือง
ต้นแค	แก่น	สีเหลือง
ต้นฝรั่ง	แก่น	สีเหลือง
ต้นสุพรรณิการ์	แก่น	สีเหลือง
ต้นปีบหรือกาสะลอง	แก่น	สีเหลืองอ่อน
ต้นไพลเหลือง	หัว	สีเหลือง
ต้นมหากาฬ	หัว	สีเหลือง
ต้นขี้เหล็ก	ใบ	สีเหลือง
ต้นขี้เหล็กเลือด	ใบ	สีเหลือง
ไม้โกงกางใบใหญ่	เปลือก	สีน้ำตาล
ไม้โกงกางใบเล็ก	เปลือก	สีน้ำตาล
ต้นคาง	เปลือก	สีน้ำตาล
ต้นโปร่งขาว	เปลือก	สีน้ำตาล
ต้นสนทะเล	เปลือก	สีน้ำตาลแกมแดง
ต้นแสมดำ	เปลือก	สีน้ำตาลแกมแดง
ต้นฝางแดง	เปลือก	สีอิฐ
ต้นนนทรี	เปลือก	สีน้ำตาลแกมเหลือง
ต้นมะหาด	เปลือก	สีน้ำตาลแกมเหลือง
ต้นขนุน	แก่นและราก	สีน้ำตาลแกมเหลือง
ต้นเคี่ยม	เปลือก	สีน้ำตาลคล้ำ
ต้นติ้วขน	เปลือก	สีน้ำตาลเข้ม
ต้นอาราง (ตาสก)	เปลือกและผล	สีน้ำตาล
ต้นตะโก	เปลือกและผล	สีน้ำตาล
ต้นคูณ (ราชพฤกษ์)	แก่นไม้	สีเหลือง
ต้นทองหลางใบมน	แก่น	สีน้ำตาล
ต้นคราม	ต้นและใบ	สีน้ำเงิน
ต้นพิลังกาสา	ราก	สีน้ำเงิน
ต้นเถาคัน	เถาและใบ	สีน้ำเงิน
ต้นลำดวน	แก่น	สีน้ำเงิน
ต้นเลี่ยน	ใบ	สีเขียว
ต้นสมอพิเภก	เปลือกและผล	สีเขียวขี้ม้า
ต้นหูกวาง	แก่น	สีเขียวขี้ม้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชนิดพืช	ส่วนที่ใช้	สีที่ได้
ต้นตะขบ	ใบ	สีเขียวขี้ม้า
ต้นลิ้นฟ้า	เปลือก	สีกากี
ต้นมะเกิ้ม (มะกอกเลื่อม)	ผล	สีดำ
ต้นสมอไทย	เปลือกและผล	สีดำ
ต้นรกฟ้า (คลี้)	เปลือก	สีดำ
ต้นตับเต่า (มะเมียง)	ผล	สีดำ
ต้นมะเกลือ	ผล	สีดำ
ต้นคณฑา	ผล	สีดำ
ต้นมะขามเทศ	เปลือก	สีดำ

ที่มา : สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560.

2.5.3 กระบวนการย้อม

การย้อมสี คือ การทำให้วัสดุสิ่งทอมีสีติด และจะต้องมีสีเหมือนกันอย่างสม่ำเสมอ โดยที่ไม่ว่าจะสุ่มตัวอย่างมาจากส่วนไหนก็ตามสีย้อมเองจะต้องมีความสามารถในการติดสี (อัฟฟินิตี้) กับเส้นใย โดยอาจมีประจุต่างกันทำให้สามารถยึดเหนี่ยวกันได้ หรืออาจมีประจุเดียวกันแต่เติมสารอื่น ๆ เพื่อลดประจุบนเส้นใย แล้วจึงทำให้สีติดบนเส้นใยได้ (อภิชาติ. 2545) โดยการย้อมที่ดีจะต้องให้สีถูกต้องตรงตามความต้องการ สีมีความสม่ำเสมอ เมื่อต้องการย้อมอีกก็สามารถทำได้โดยให้ผลเหมือนเดิม มีความคงทนของสี และมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมากนัก

การย้อมเป็นกระบวนการทางเคมี หมายถึง กระบวนการย้อมจะเปลี่ยนแปลง หากสภาวะมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยสภาวะที่มีอิทธิพลต่อการย้อม ได้แก่ เวลา อุณหภูมิ สารเคมี เช่น กรด ด่าง เกลือ

การย้อมโดยปกติ จะทำให้เกิดสีบนวัสดุสิ่งทอเพียงสีเดียว (ยกเว้นกระบวนการมัดย้อม และการทำบาติก ซึ่งทำให้เกิดสีมากกว่าหนึ่งสีบนวัสดุสิ่งทอได้) (อภิชาติ. 2545)

2.5.4 ทฤษฎีการย้อมบนวัสดุสิ่งทอ

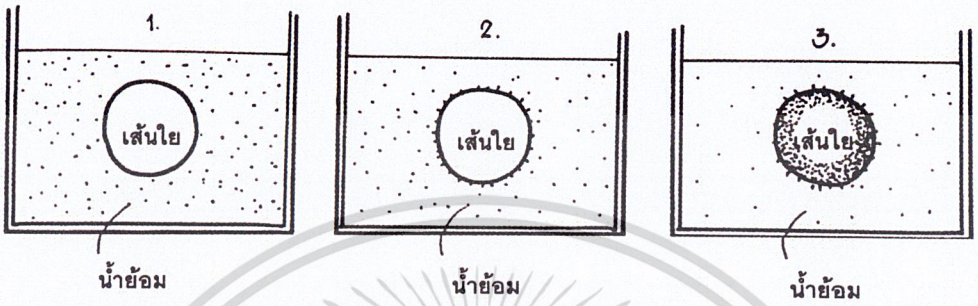
2.5.4.1 ทฤษฎีวัสดุสิ่งทอมีรูพรุนสามารถรับน้ำได้ (Pore model) ทฤษฎีนี้จะถือว่าวัสดุสิ่งทอมีรูพรุนคล้ายกับฟองน้ำ ทำให้น้ำสีย้อมเข้าไปแทรกซึมตามรูพรุนเหล่านั้นได้ เช่น เส้นใยเซลลูโลส เส้นใยโปรตีน เป็นต้น

2.5.4.2 ทฤษฎีวัสดุสิ่งทอมีการอ่อนตัวเมื่อถูกความร้อนทำให้เกิดโพรงสีติดได้ (Free volume model) ทฤษฎีนี้ถือว่าวัสดุสิ่งทอจะไม่มีรูพรุน (พวกเส้นใยสังเคราะห์) ไม่ดูดน้ำย้อมมากนัก การย้อมจะต้องทำให้วัสดุสิ่งทอเกิดการอ่อนตัว ณ จุดที่เรียกว่า จุดอ่อนตัว (Glass Transition Temperature (Tg) ซึ่งอุณหภูมินี้ ภายในวัสดุสิ่งทอยังไม่หลอมละลาย แต่จะมีลักษณะอ่อนตัวคล้ายพลาสติกที่มีความหนืดสูง น้ำสีย้อมจะแทรกซึมเข้าไปในส่วนที่ไม่เป็นระเบียบเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.5 การย้อมสี

เมื่อย้อมสี สีจะทำปฏิกิริยากับโมเลกุลภายนอกของเส้นใยก่อน ความชื้นหรือความร้อนจะทำให้เส้นใยพอง และจะมีช่องว่างให้สีเข้าไปแทรกอยู่ภายในได้มาก โดยสีจะเข้าไปเชื่อมโยงกับโมเลกุลภายในของเส้นใย และเมื่อเส้นใยแห้ง สีก็จะติดอยู่ในเส้นใย (นวลแข, 2542)

ภาพที่ 2.59 แสดงกระบวนการย้อม
ที่มา : (อภิชาติ. 2545)

2.5.5.1 การย้อม มีกระบวนการตามลำดับ 1-3 (อภิชาติ. 2545) ดังนี้

(1) การเคลื่อนตัวของสีมายังผิวหน้าของเส้นใย

(2) การดูดซับของสีเข้าไปภายในผิวหน้าของเส้นใย

(3) การแพร่ของสีภายในเส้นใย เพื่อเข้าไปสู่จุดศูนย์กลางของเส้นใย

2.5.5.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนของสีย้อม การย้อมสีผ้าให้สีติดดีนั้น มีปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนต่อสีย้อม ดังนี้

(1) โครงสร้างของเส้นใย เนื่องจากเป็นตัวกำหนดชนิดของสีย้อม

(2) การเรียงตัวของโมเลกุลเส้นใย เส้นใยที่เรียงตัวกันอย่างหลวมๆ โมเลกุลของสีจะซึมซับเข้าไปได้ง่าย แต่เรียงตัวกันอย่างแน่นหนา โมเลกุลของสีจะซึมซับเข้าไปได้ยาก

(3) สารเคมีช่วยย้อม ซึ่งได้แก่ ชนิดของเกลือโลหะ กรด เบส เกลือ ตัวออกซิไดส์หรือตัวรีดิวซ์

(4) วิธีการย้อม ได้แก่ การเตรียมเส้นใย เส้นด้าย หรือเส้นผ้า ความเข้มข้นของสี ระยะเวลาที่ใช้ย้อม

(5) อุณหภูมิและความดันที่ใช้ย้อม

2.5.6 การย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาติ

สีธรรมชาติ สามารถหาได้จากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีสมบัติคือ สามารถย้อมติดเส้นใยได้ด้วยตนเอง (Substativity) นั่นคือเพียงนำสีมาผสมน้ำก็สามารถย้อมเส้นใยได้ ส่วนประกอบทางเคมีของสีย้อมจากธรรมชาติมักเป็นสารพวกฟลาโวนอยด์ (Flavonoids) แทนนิน (Tannins) เทอร์พีนอยด์ (Terpenoids) แนฟโทควิโนน (Naphthoquinone) แอนทราควิโนน (Anthraquiaones) และ อัลคาลอยด์ (Alkaloids) (พยอม. 2524)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 วัสดุธรรมชาติสำหรับย้อมสิ่งทอ

วัสดุธรรมชาติ	ส่วนที่ให้สี	สีที่ได้	สารช่วยย้อม
แกแล	แก่น	เหลืองทอง เหลืองเข้ม เหลืองเขียว	น้ำผลมะเกลือ น้ำคราม เกลือ สารส้ม น้ำปูนขาว น้ำสนิม
แก้ว	ใบ	เหลืองอมเขียว	สารส้ม น้ำต้มใบเหมือดแอ่
ขนุน	ใบ แก่น ราก	เหลือง เหลืองน้ำตาล เหลืองเขียว	น้ำผลมะเกลือ น้ำคราม เกลือ สารส้ม น้ำปูนขาว น้ำสนิม
ขี้เหล็ก	ใบ เปลือก แก่น	เขียวแกมเหลือง น้ำตาล น้ำตาลไหม้ เทา	น้ำโคลน น้ำผลมะเกลือ สารส้ม น้ำสนิม
ครั่ง	รัง ยางครั่ง	แดง	สารส้ม น้ำมะขาม น้ำต้มใบเหมือดแอ่
คราม	ใบ	น้ำเงินคราม	มะขามเปียก น้ำด่าง
ดาวเรือง	ดอก	เหลืองทอง	สารส้ม
นนทรี	เปลือก	ชมพูแดง แดง น้ำตาล	น้ำโคลน เกลือ สารส้ม น้ำปูนขาว น้ำสนิม
ประดู่	เปลือก แก่น	น้ำตาลเข้ม แดงน้ำตาล	น้ำโคลน สารส้ม น้ำปูนขาว น้ำสนิม
ฝาง	แก่น ราก ฝัก	บานเย็น ชมพู แดงเลือดหมู	น้ำผลมะเกลือ เกลือ สารส้ม น้ำสนิม
เพกา	เปลือก	เหลืองอมน้ำตาลเขียว เหลืองส้มอมน้ำตาล เขียวอ่อน เขียวแก่ กากี	น้ำต้มใบส้มป่อย น้ำผลมะเกลือ น้ำโคลน แก่นขนุน สารส้ม จุนสี น้ำสนิม
มะเกลือ	ผลดิบสด ผลหมักแช่น้ำ	น้ำตาลเข้ม ดำ	น้ำส้มสายชู โคลน
มะขามไทย	ใบ เปลือก	เหลือง แดง	น้ำโคลน สารส้ม น้ำสนิม
มะพูด	เปลือก	เหลืองสด	สารส้ม
มะม่วง	เปลือก	เหลืองอ่อน เขียว เขียวขี้ม้า	น้ำผลมะเกลือ น้ำโคลน สารส้ม จุนสี น้ำสนิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

วัสดุธรรมชาติ	ส่วนที่ให้สี	สีที่ได้	สารช่วยย้อม
ยูคาลิปตัส	ใบ เปลือก	น้ำตาลเหลือง เขียวอ่อน น้ำตาล เทาดำ	น้ำผลมะเกลือ น้ำโคลน สารส้ม น้ำปูนขาว
ราชพฤกษ์	ฝักอ่อน	น้ำตาลอมม่วง	น้ำปูนใส
สะเดา	ใบ เปลือก แก่น	เขียวแดง น้ำตาลแดง น้ำตาลเข้ม	น้ำผลมะเกลือ น้ำโคลน สารส้ม น้ำสนิม
สีเสียด	เปลือก แก่น	แดงน้ำตาล น้ำตาลเข้ม ดำ	น้ำโคลน สารส้ม น้ำสนิม

ที่มา : สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560.

2.5.7 ข้อควรรู้เกี่ยวกับการย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาติ

2.5.7.1 สามารถย้อมได้ที่อุณหภูมิห้อง แต่จะติดสีได้ดีที่อุณหภูมิประมาณ 80-100 องศาเซลเซียส

2.5.7.2 ระหว่างการย้อมต้องหมั่นคน เพราะสีธรรมชาติตกตะกอนง่าย ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้สีของเส้นใยไม่สม่ำเสมอ

2.5.7.3 ถ้าเกิดปัญหาย้อมสีเส้นใยได้ไม่สม่ำเสมอ สามารถแก้ไขได้โดยการเติมน้ำย้อมเพื่อรักษาระดับน้ำย้อมเดิม แล้วย้อมต่อจนกว่าสีจะสม่ำเสมอ

2.5.8 ฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ

เส้นใยฝ้ายจัดเป็นเส้นใยเซลลูโลสชนิดหนึ่ง สามารถนำมาถักทอเป็นผืนผ้าซึ่งมีราคาไม่แพง และสามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น นำมาผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มได้ทุกชนิด เนื่องจากผ้าฝ้ายมีคุณสมบัติดีหลายประการ เช่น สวมใส่สบาย ไม่ร้อน ซักรีดง่าย ดูดซึมน้ำและความชื้นได้ดี และยังทนต่อความร้อนและระบายความร้อนได้ดีอีกด้วย ฝ้ายสามารถย้อมสีได้ง่าย ถ้าย้อมได้ดีและถูกวิธีจะทำให้สีไม่ตกและมีความคงทน การย้อมฝ้ายจึงมีการทำกันอย่างแพร่หลาย โดยการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นิยม จากการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้จากท้องถิ่นและเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา การย้อมฝ้ายมีวิธีการต่างๆ ได้แก่ การทำความสะอาดเส้นด้ายฝ้าย การปรับสภาพเส้นด้ายฝ้ายก่อนทำการย้อม และการย้อมเส้นด้ายฝ้าย (พรเพ็ญ, ระมัด และเมทินี. 2555) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.5.8.1 การทำความสะอาดเส้นด้ายฝ้าย

เพื่อกำจัดไขมัน สิ่งสกปรก และสารที่เกาะเคลือบเส้นด้ายฝ้าย เพราะทำให้สีย้อมติดเส้นด้ายไม่ดี อาจใช้สบู่กับผงโซดาแอชละลายน้ำ หรือละลายผงซักฟอกหรือสบู่ซักผ้าแล้วเติมโซดาไฟและโซดาแอช จากนั้นแช่เส้นด้ายฝ้ายที่ต้องการทำความสะอาดและนำไปต้ม หมั่นพลิกเส้นด้ายฝ้ายเพื่อให้ทำความสะอาดได้อย่างทั่วถึง เสร็จแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง โดยอาจล้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากน้ำอุ่นไปหาน้ำอุณหภูมิห้อง บิดเส้นด้ายฝ้ายให้พอหมาด กระตุกให้เส้นด้ายเรียงตัว และตากในที่ร่มหรือผึ่งลมให้แห้ง

2.5.8.2 การปรับสภาพเส้นด้ายฝ้ายก่อนทำการย้อม

ทำโดยแช่เส้นด้ายฝ้ายในสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ แล้วคนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประจุบวกของแคลเซียมจะช่วยยึดสีให้ติดแน่นมากขึ้น

2.5.8.3 การย้อมสีเส้นด้ายฝ้าย

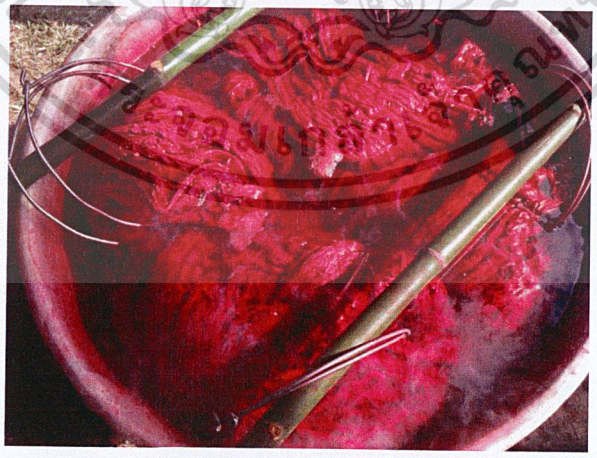
วัสดุธรรมชาติที่นำมาใช้ย้อม เช่น พืช จะมีความสามารถในการติดสี ความคงทนต่อการขัดถู หรือความคงทนต่อแสงได้ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางชีวเคมีภายในของวัสดุธรรมชาตินั้นรวมถึงของเส้นด้ายฝ้ายซึ่งเป็นเส้นใยเซลลูโลสเองด้วย

การย้อมเส้นใยเซลลูโลสด้วยสีธรรมชาติจากพืชนั้น สีที่ได้มักไม่ติดทนเนื่องจากโมเลกุลของสีไม่ได้ยึดติดอยู่กับเส้นใยด้วยพันธะเคมี แต่เป็นการดูดซึมสีลงบนตำแหน่งที่เหมาะสมของเส้นใยเซลลูโลสหรือเป็นการกักสีไว้ในช่องว่างระหว่างเส้นใย การย้อมจึงต้องใช้มอร์แดนต์มาเป็นตัวช่วยในการทำให้เส้นด้ายดูดซับสีได้ดีขึ้น มีความคงทนต่อแสงและการขัดถูเพิ่มขึ้น การใช้มอร์แดนต์ในการช่วยย้อมสี มี 3 วิธี ได้แก่

วิธีที่ 1 การย้อมมอร์แดนต์ก่อนการย้อมสี เพื่อให้สีติดยึดแน่นกับเส้นด้ายและช่วยเพิ่มความคงทนของสี ทำได้โดยนำเส้นด้ายที่ผ่านการทำความสะอาดแล้วไปชุบหรือต้มย้อมกับมอร์แดนต์ก่อนนำไปย้อมด้วยน้ำย้อมสีธรรมชาติ

วิธีที่ 2 การย้อมมอร์แดนต์พร้อมกับการย้อมสี ทำโดยใส่มอร์แดนต์ลงไปในน้ำสี ทำให้เกิดเม็ดสีขึ้น แล้วจึงนำเส้นด้ายลงไปย้อม

วิธีที่ 3 การย้อมมอร์แดนต์หลังการย้อมสี ทำโดยนำเส้นด้ายลงไปย้อมสีก่อนแล้วจึงนำไปชุบหรือย้อมด้วยมอร์แดนต์ในการย้อมภายหลัง วิธีการนี้จะช่วยทำให้เกิดเฉดสีใหม่ขึ้น จะเห็นได้ว่า คุณสมบัติของมอร์แดนต์ นอกจากจะเป็นสารที่ช่วยในการยึดและจับสีแล้ว ในบางครั้งยังทำให้ได้เฉดสีใหม่ที่เปลี่ยนไปจากเดิมได้ด้วย

ภาพที่ 2.60 การย้อมเส้นด้ายฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ
ที่มา : (อภิชาติ. 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การย้อมเส้นด้ายฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ ควรให้ความร้อนอยู่ที่ประมาณ 65-80 องศาเซลเซียส โดยการให้ความร้อนจะช่วยให้เส้นด้ายพองตัว ทาให้โมเลกุลของสีเคลื่อนที่เข้าไปในเส้นด้ายฝ้ายได้มากขึ้นและเร็วขึ้น การให้ความร้อนไม่จาเป็นต้องต้มเดือดก็ได้ เพราะอาจเป็นการสิ้นเปลืองพลังงานและยังมีปัญหาจากการที่น้ำระเหยซึ่งต้องหมั่นเติมน้ำกลับลงไปทำให้สีในน้ำย้อมมีความเข้มข้นไม่คงที่และไม่แน่นอน การควบคุมความสม่ำเสมอและความเข้มของสีย้อมที่ติดบนเส้นด้ายจึงทำได้ยาก โดยทั่วไปจะใช้เวลาการย้อมประมาณ 60-90 นาที ระหว่างย้อมต้องหมั่นพลิกกลับเส้นด้ายเป็นระยะๆ เพื่อช่วยให้สีกระจายตัวและแทรกซึมเข้าไปในเส้นด้ายได้ทุกส่วน

ภาพที่ 2.61 เส้นด้ายฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ
ที่มา : (อภิชาติ. 2545)

เมื่อย้อมเสร็จให้บิดเส้นด้ายพอหมาดแล้วทิ้งให้แห้ง ก่อนนำมาซักล้างด้วยน้ำสะอาด วิธีนี้จะทำให้สีหลุดน้อยกว่าการนำเส้นด้ายไปซักล้างทันที

2.5.9 ข้อดีของสีย้อมธรรมชาติ

2.5.9.1 ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้นำไปใช้

2.5.9.2 น้ำทิ้งจากกระบวนการผลิตไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

2.5.9.3 วัสดุธรรมชาติสามารถหาได้ง่ายในชุมชน

2.5.9.4 ความรู้จากการย้อมสีธรรมชาติในชุมชนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลังได้

2.5.9.5 การย้อมสีธรรมชาติทำให้เห็นคุณค่าและรู้จักใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ

2.5.9.6 ก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างผู้ผลิตกับธรรมชาติ เกิดความรัก ความหวงแหน และเรียนรู้ที่จะอนุรักษ์และปลูกทดแทนเพื่อการผลิตที่ยั่งยืน

2.5.10 ข้อจำกัดของสีย้อมธรรมชาติ

2.5.10.1 ปริมาณสารสีในสีย้อมธรรมชาติมีน้อยกว่าในสีย้อมเคมี จึงต้องใช้วัสดุธรรมชาติปริมาณมากหากต้องการย้อมให้ได้สีเข้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.10.2 การผลิตในปริมาณมากและได้สีตามที่ตลาดต้องการอาจทำได้ยาก

2.5.10.3 ไม่ค่อยมีความคงทนต่อแสงและการซัก

2.5.10.4 คุณภาพการย้อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการซึ่งควบคุมได้ยาก อาจมีความผันแปรกับชนิด อายุ และส่วนของวัสดุธรรมชาติที่ใช้ การย้อมให้ได้สีเหมือนเดิมจึงทำได้ยาก

2.5.10.5 หากผู้ผลิตไม่มีวิธีการย้อมที่ดีและขาดจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ อาจกลายเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมได้

ที่มา : สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560.

2.6 ศึกษาข้อมูลการตลาดตามเป้าหมาย STP Model

2.6.1 STP Model

เครื่องมือทางการตลาดที่วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งส่วนตลาด กำหนดกลุ่มเป้าหมายและวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาใช้ในประกอบการวางแผนกลยุทธ์เพื่อให้ธุรกิจบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

ภาพที่ 2.62 แสดง 3 ขั้นตอนหลักในการตลาดตามเป้าหมาย
ที่มา : https://jiradabbc.wordpress.com/227-2/
เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563

2.6.2 การแบ่งส่วนตลาด

2.6.2.1 Segmentation หมายถึง การแบ่งส่วนตลาด โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเพื่อให้เห็นตลาดที่ชัดเจนก่อนที่จะกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถใช้ปัจจัยในการแบ่งส่วนตลาดดังนี้

(1) แบ่งตามหลักประชากรศาสตร์ (Demographic Segmentation) ซึ่งมีตัวแปรในการกำหนดส่วนตลาด คือ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา ขนาดของครอบครัว

(2) แบ่งตามหลักภูมิศาสตร์ (Geographic Segmentation) เป็นการวิเคราะห์พื้นที่ของกลุ่มเป้าหมายว่าพื้นที่ในการทำการตลาดหรือขายผลิตภัณฑ์ควรเป็นที่ใด โดยมีตัวแปรในการแบ่งคือ ประเทศ ภูมิภาค จังหวัด พื้นที่ในจังหวัด เช่น ใจกลางเมือง หมู่บ้าน ชนบท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) แบ่งตามหลักจิตวิทยา (Psychographic Segmentation) แบ่งส่วนตลาดจากกลุ่มประชากรโดยใช้หลักจิตวิทยา มีตัวแปรที่ใช้ในการแบ่ง คือ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยม บุคลิกของผู้ใช้ ชนชั้นทางสังคม

(4) แบ่งตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior Segmentation) ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ของตลาดเป้าหมาย โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวัดผล คือ โอกาสของการใช้ ความถี่ในการใช้ อัตราการใช้ ประโยชน์ที่ได้รับจากสินค้า ความภักดีต่อสินค้า

2.6.2.2 ระดับของการแบ่งส่วนการตลาด (Levels of market segmentation) มี 6 ระดับ ดังนี้

(1) การตลาดมวลชน (Mass marketing) เป็นการตลาดที่มุ่งความสำคัญที่มีการผลิตสินค้าในรูปแบบเดียวกันเป็นจำนวนมาก (Mass production) โดยนำออกวางตลาดให้ทั่วถึง (Mass distribution) และส่งเสริมการตลาดอย่างมาก (Mass promotion) โดยมองตลาดว่ามีความต้องการคล้ายคลึงกัน เป็นแนวคิดที่มุ่งความสำคัญที่การผลิต (Production-oriented) โดยมุ่งที่จะผลิตภัณฑ์สินค้าในรูปแบบเดียวกันจำนวนมาก เพื่อลดต้นทุนในการผลิต

(2) การตลาดโดยมุ่งที่ส่วนของตลาด (Segment marketing) เป็นการใช้เครื่องมือการตลาดโดยมุ่งที่ส่วนของตลาด (Market segment) แนวคิดนี้อาจมองว่าตลาดมีความต้องการที่แตกต่างกัน บริษัทต้องจัดผลิตภัณฑ์และส่วนประสมทางการตลาดให้แตกต่างกันสำหรับแต่ละตลาดเป้าหมาย ในกรณีนี้จะก่อให้เกิดข้อได้เปรียบกับธุรกิจ เพราะผลิตภัณฑ์และส่วนประสมทางการตลาดจะสามารถสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีขึ้น

(3) การตลาดโดยมุ่งที่ตลาดกลุ่มเล็ก (Niche marketing) เป็นการใช้เครื่องมือการตลาดโดยมุ่งที่ตลาดกลุ่มเล็ก (Niche market) ซึ่งมีความต้องการที่เฉพาะเจาะจงเป็นกลุ่มที่แคบกว่าส่วนของตลาด (Market segment) เนื่องจากส่วนของตลาดมีขนาดใหญ่จึงมีคู่แข่งขันมาก แต่ตลาดกลุ่มเล็กนี้ (Niche market) จะมีคู่แข่งขันเพียงหนึ่งรายหรือไม่กี่รายเท่านั้น ตลาดกลุ่มเล็กจึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับบริษัทเล็ก แต่อย่างไรก็ตามบริษัทใหญ่ก็สามารถใช้กลยุทธ์นี้ได้เช่นกัน ตลาดกลุ่มเล็กส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูง พร้อมที่จะจ่ายเงินซื้อสินค้าราคาแพง มีความต้องการที่เฉพาะเจาะจง เช่น มีคุณภาพดีเด่นเป็นพิเศษ

(4) การตลาดท้องถิ่น (Local marketing) เป็นการใช้กลยุทธ์การตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าในท้องถิ่น เช่น ห้างสรรพสินค้าแต่ละสาขาจะจัดหาสินค้า และใช้กลยุทธ์การตลาดแตกต่างกัน ธนาคารแต่ละสาขาจะเน้นกลยุทธ์การให้บริการลูกค้าที่แตกต่างกัน การตลาดท้องถิ่นนี้จะยึดถือลักษณะด้านประชากรศาสตร์ (Demographics) ค่านิยมและรูปแบบการดำรงชีวิต (Value and lifestyles) ของแต่ละชุมชนหรือท้องถิ่นเป็นหลัก

(5) การตลาดมุ่งเฉพาะบุคคล (Individual marketing) เป็นการใช้เครื่องมือการตลาดโดยมุ่งที่ลูกค้ารายใดรายหนึ่ง ตัวอย่างของธุรกิจที่ใช้กลยุทธ์นี้คือ บริษัทคอมพิวเตอร์มุ่งขายให้กับธนาคารหรือสถาบันการศึกษาหรือบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ร้านตัดเสื้อซึ่งตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งให้ร้านค้าปลีกร้านใดร้านหนึ่ง บริษัททัวร์จัดท่องเที่ยวให้กับครอบครัวหรือนักศึกษากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กลยุทธ์นี้อาจจะเรียกว่า การตลาดมุ่งเฉพาะกลุ่มลูกค้า (Customized marketing) หรือ การตลาดมุ่งเฉพาะบุคคล (One-to-one marketing) หรือ การตลาดหนึ่งส่วนตลาด (Segments of one)

(6) การตลาดที่ลูกค้าต้องรับผิดชอบตัวเอง (Self-marketing) เป็นการตลาดที่ลูกค้าช่วยตัวเองในการซื้อสินค้า ซึ่งผู้บริโภคแต่ละรายต้องใช้ความรับผิดชอบมากขึ้นใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาผลิตภัณฑ์และตราสินค้า เช่น การซื้อผ่านอินเตอร์เน็ต การสั่งซื้อสินค้าทางโทรศัพท์ การสั่งซื้อทาง Fax หรือ E-mail การสั่งซื้อสินค้าทางจดหมาย ฯลฯ

2.6.2.3 รูปแบบของการแบ่งส่วนตลาด (Patterns of market segmentation)

การแบ่งส่วนตลาดตามหลักประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน (เช่น รายได้ อายุ ที่อยู่อาศัย) จะแบ่งตลาดแบบใดนั้นจะต้องพิจารณาถึงความชอบ ความต้องการความพอใจ และพฤติกรรมของตลาดที่มีต่อผลิตภัณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 แบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ความชอบเหมือนกัน (Homogeneous preferences) คือการที่ผู้บริโภคทุกคนในตลาดนั้นมีความชอบ ความต้องการ ความพอใจ และพฤติกรรมทางการตลาดที่ไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคในตลาดนี้มีความต้องการ จึงมีคุณสมบัติต่างๆ ที่คล้ายคลึงกัน

(2) ความชอบกระจัดกระจาย (Diffused preferences) ผู้บริโภคแต่ละคนมีพฤติกรรมทางการตลาด ความชอบ ความต้องการ เกี่ยวกับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์แตกต่างกันอย่างมาก ในกรณีนี้โดยทั่วไป ผู้ผลิตจะเลือกนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน เพราะจะเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ สำหรับคู่แข่งขันที่เข้ามาในตลาดอาจจะกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกับผลิตภัณฑ์ของบริษัทหรืออาจกำหนดในตำแหน่งที่มีคู่แข่งขันน้อย

(3) ความชอบเป็นกลุ่มหลายกลุ่ม (Clustered preferences) มีลักษณะคล้ายกับกรณีแรก แต่ความชอบความต้องการที่เหมือนกันนั้นถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ อย่างชัดเจน ธุรกิจจะเข้าสู่ตลาดโดยมีทางเลือก 3 ทาง คือ

(3.1) เลือกตำแหน่งศูนย์กลางโดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป โดยคาดว่าจะได้การยอมรับจากทุกกลุ่ม ซึ่งเหมาะกับการใช้นโยบายการตลาดที่ไม่แตกต่างกัน (Undifferentiated marketing)

(3.2) เลือกตำแหน่งในส่วนตลาดที่ใหญ่ที่สุดส่วนเดียว โดยใช้นโยบายการตลาดแบบรวมกำลังหรือมุ่งเฉพาะส่วน (Concentrated marketing)

(3.3) เลือกทั้ง 3 กลุ่ม โดยเสนอส่วนประสมทางการตลาด 3 ชุดให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้นโยบายการตลาดที่แตกต่างกัน (Differentiated marketing)

2.6.2.4 หลักเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาดผู้บริโภค (Bases for segmenting consumer markets)

ตัวแปรที่สำคัญๆ ที่ถือเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาด เช่น ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ซื้อ ลักษณะตัวแปรทางภูมิศาสตร์ ประชากรศาสตร์ จิตวิทยาและพฤติกรรมผู้บริโภคซึ่งใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาดผู้บริโภค โดยตัวแปรเหล่านี้สามารถจัดกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ลักษณะของผู้บริโภค (Consumer characteristic) (2) การตอบสนองของผู้บริโภค (Consumer response) และแบ่งออกเป็น 4 เกณฑ์ คือ (1) ภูมิศาสตร์ (Geographic) (2) ประชากรศาสตร์ (Demographic) (3) จิตวิทยา (Psychographic) (4) พฤติกรรมศาสตร์ (Behavioristic) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การแบ่งส่วนตลาดทางภูมิศาสตร์ (Geographic segmentation) ในกรณีนี้ตลาดจะถูกแบ่งออกตามสถานที่ที่แตกต่างกัน เช่น ประเทศ รัฐ จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมู่บ้าน บริษัทต้องระลึกถึงการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่แตกต่างกันตามที่ตั้งของตลาด โดยคำนึงลักษณะและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลในแต่ละเขตภูมิศาสตร์นั้น

(2) การแบ่งส่วนตลาดตามประชากรศาสตร์ (Demographic segmentation) การแบ่งส่วนตลาดตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ได้แก่ อายุ เพศ ขนาด ครอบครัว รายได้ การศึกษา อาชีพ วัฏจักรชีวิตครอบครัว ศาสนา เชื้อชาติ ตัวแปรทางประชากรศาสตร์เป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้กันแพร่หลายมานาน เนื่องจากช่วยให้เห็นถึงกลุ่มตลาดที่สำคัญ เนื่องจากความต้องการของผู้บริโภคหรืออัตราการใช้ผลิตภัณฑ์ จะมีความเกี่ยวข้องอย่างสูงกับตัวแปรทางประชากรศาสตร์ ซึ่งตัวแปรทางประชากรศาสตร์วัดได้ง่ายมากกว่าตัวแปรอื่นๆ

(3) การแบ่งส่วนตลาดตามหลักจิตวิทยา (Psychographic segmentation) จะใช้หลักเกณฑ์ตามความแตกต่างกันของการดำรงชีวิตหรืออาจใช้ความแตกต่างกันของบุคลิกลักษณะ เป็นตัวแบ่งส่วนตลาด

(4) การแบ่งส่วนตลาดตามพฤติกรรม (Behavioristic segmentation) การแบ่งตามพฤติกรรมโดยใช้หลักเกณฑ์ความรู้ ทัศนคติ การใช้ผลิตภัณฑ์ หรือการตอบสนองต่อคุณสมบัติผลิตภัณฑ์หรือโอกาสในการซื้อผลิตภัณฑ์ นักการตลาดเชื่อว่าตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการแบ่งส่วนตลาด

2.6.2.5 หลักเกณฑ์การแบ่งส่วนตลาดอุตสาหกรรม (Bases for segmenting industrial market)

การแบ่งส่วนตลาดอุตสาหกรรมอาจจะถือเกณฑ์เดียวกันกับตลาดผู้บริโภค เช่น ภูมิศาสตร์ ประชากรศาสตร์ การแสวงหาผลประโยชน์และอัตราการใช้

2.6.2.6 ประสิทธิผลของการแบ่งส่วนตลาด (Effective segmentation)

เมื่อกำหนดว่าตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์มีการแบ่งส่วนตลาดตามเกณฑ์ใดแล้ว หลักเกณฑ์ในการพิจารณาถึงความเหมาะสมของการแบ่งส่วนตลาดมีดังนี้

(1) ประกฏชัดและวัดออกมาได้ (Measurable) เมื่อทำการแบ่งส่วนตลาดแล้วได้ส่วนตลาดย่อยที่สามารถวัดขนาดและอำนาจในการซื้อของแต่ละส่วนตลาดได้

(2) ตลาดมีขนาดใหญ่พอเพียง (Substantial) เมื่อทำการแบ่งส่วนตลาดแล้วได้ส่วนตลาดย่อยที่มีขนาดความต้องการที่สามารถสร้างยอดขายและกำไรได้มากพอ

(3) สามารถที่จะเข้าถึงได้ (Accessible) เมื่อทำการแบ่งส่วนตลาดแล้วได้ส่วนตลาดย่อยที่บริษัทสามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของตลาดได้

(4) สามารถดำเนินการได้ (Actionable) เมื่อทำการแบ่งส่วนตลาดแล้วได้ส่วนตลาดย่อยที่บริษัทสามารถใช้โปรแกรมการตลาด จูงใจตลาดเป้าหมายย่างได้ผล

(5) มีลักษณะแตกต่าง (Differentiable) เมื่อทำการแบ่งส่วนตลาดแล้วได้ส่วนตลาดย่อยที่ลูกค้ามองเห็นความแตกต่างของผลิตภัณฑ์และส่วนประสมการตลาดที่แตกต่างจากคู่แข่งขัน สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจได้

2.6.3 การกำหนดตลาดเป้าหมาย

2.6.3.1 Targeting หมายถึง การกำหนดตลาดเป้าหมายโดยพิจารณาว่าตลาดเป้าหมายโดยมีขั้นตอนในการเลือก ตลาดเป้าหมายดังนี้

(1) ประเมินสถานการณ์ตลาด โดยพิจาณาถึงขนาดของตลาด ความยากง่ายในการเข้าตลาด จำนวนคู่แข่งในตลาด ความรุนแรงทางการแข่งขันในตลาด ผู้นำตลาดคือใคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) เลือกตลาดเป้าหมาย โดยการเลือกตลาดจะต้องมีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์ โดยวิธีเลือกตลาดจะมีดังนี้

(2.1) มุ่งตลาดเฉพาะส่วนโดยใช้ผลิตภัณฑ์เดียว โดยมีสินค้าหรือบริการเพียงอย่างเดียวเพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายเดียวเท่านั้น การดำเนินธุรกิจในตลาดเฉพาะส่วนจะใช้ต้นทุนต่ำแต่มีความเสี่ยงสูงด้วยเช่นกัน

(2.2) มุ่งตลาดหลายส่วนโดยใช้หลายผลิตภัณฑ์ ธุรกิจจะมีสินค้าหรือบริการหลายอย่างที่สามารถตอบสนองให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม โดยแต่ละตลาดจะมีความต้องการที่ต่างกัน ดังนั้นกลยุทธ์ที่ใช้จะต้องมีหลายกลยุทธ์เพื่อความสอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

(2.3) มุ่งตลาดหลายส่วนโดยใช้ผลิตภัณฑ์เดียว อาศัยจุดเด่นหรือความเชี่ยวชาญในผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวแต่กระจายผลิตภัณฑ์ไปยังหลายๆ ตลาด อย่างไรก็ตามกลยุทธ์ในการดำเนินการก็ย่อมเปลี่ยนไปตามกลุ่มลูกค้าด้วย

(2.4) มุ่งตลาดส่วนเดียวโดยใช้ผลิตภัณฑ์หลายชนิด เจาะตลาดกลุ่มเป้าหมายเพียงตลาดเดียวโดยศึกษาความต้องการของตลาดนั้นและนำสินค้าหรือบริการตอบสนองความต่อความต้องการในนั้น

(2.5) มุ่งตลาดรวม เป็นการขายสินค้าหรือบริการหลายประเภทให้กับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ซึ่งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้จะเป็นประเภทสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่ไม่เฉพาะเจาะจงกับคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการจัดการและทำการตลาด

ลักษณะที่จะทำการเปรียบเทียบ	กลยุทธ์การตลาดที่ไม่แตกต่างกัน (Undifferentiated marketing strategy)	กลยุทธ์การตลาดที่แตกต่างกัน (Differentiated marketing strategy)	กลยุทธ์การตลาดเฉพาะส่วน (Concentrated marketing strategy)
ความหมาย	การเลือกตลาดรวม (Total market) ตลาดเดียวเป็นเป้าหมาย	การเลือกหลายส่วนตลาด (Multiple segment) ที่แตกต่าง 2 กลุ่มขึ้นไป	การเลือกตลาดเป้าหมายส่วนเดียว (Single segment) จากตลาดรวม (Total market)
ลักษณะตลาด (Market) ที่เลือก	ตลาดมีความคล้ายคลึงกัน (Homogeneous) เป็นตลาดใหญ่หรือตลาดมวลชน (Mass market)	ตลาดมีความต้องการที่แตกต่างกัน (Heterogeneous) บริษัทเลือก 2 ตลาดขึ้นไป	ตลาดมีความต้องการที่แตกต่างกัน (Heterogeneous) บริษัทเลือกเป้าหมายเพียงส่วนตลาดเดียว (Single segment)
กลยุทธ์ตลาด (Market strategy)	กลยุทธ์ตลาดรวม (Market aggregation strategy)	กลยุทธ์หลายส่วนตลาด (Multiple segment strategy)	กลยุทธ์มุ่งเฉพาะตลาดส่วนเดียว (Single segment soncentrated strategy หรือ Single Market strategy)
ลักษณะผลิตภัณฑ์และส่วนผสมทางการตลาด หรือ 4Ps	4'Ps 1 ชุด	4'Ps 2 ชุดขึ้นไป	4'Ps 1 ชุด

ภาพที่ 2.63 กลยุทธ์ในการเลือกตลาดเป้าหมาย 3 ทาง (The alternative target market selection strategies)

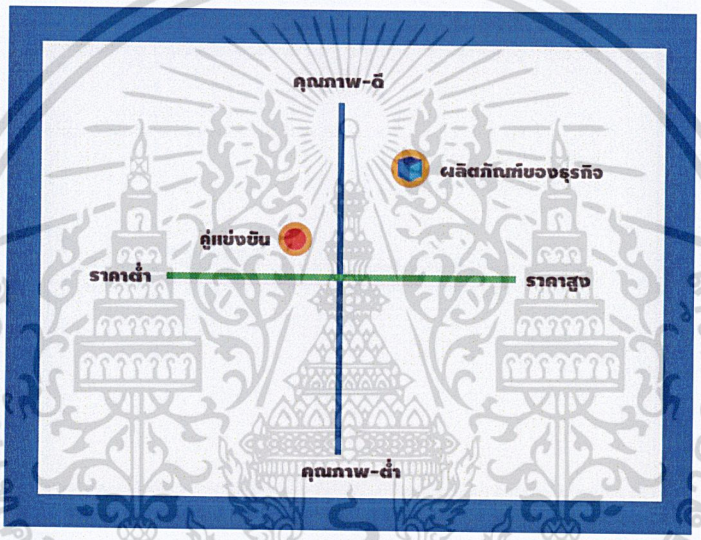
ที่มา : http://elearning.bu.ac.th/mua/course/mk212/ch6.htm
เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.4 การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์

2.6.4.1 Positioning หมายถึง การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ โดยจะต้องมีการพิจารณาเรื่องจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ คุณภาพ ความทนทาน รูปลักษณ์ รูปแบบ ราคาของผลิตภัณฑ์ การใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ การซ่อมแซมสามารถทำได้ง่าย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะต้องเปรียบเทียบกับคู่แข่งขันในตลาดว่าเรามีอะไรที่ดีกว่าหรือด้อยกว่า เมื่อวิเคราะห์เสร็จสิ้นเราจะสามารถทราบได้ว่าผลิตภัณฑ์ของเราอยู่ในตำแหน่งใดในตลาด หรืออาจสร้างแผนภาพเพื่อให้เห็นตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แผนภาพตัวอย่างดังกล่าวเป็นแผนภาพที่แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์ของธุรกิจมีราคาและคุณภาพสูงกว่าคู่แข่งขัน โดยกำหนดให้แกน x เป็นระดับราคา ส่วนแกน Y เป็นแกนที่แสดงถึงคุณภาพ อย่างไรก็ตามเราสามารถนำเกณฑ์ข้ออื่นๆ มาเป็นมาตรวัดของทั้งสองแกนได้ เช่น ความทนทาน การใช้งานได้หลากหลายเป็นต้น

ภาพที่ 2.64 การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์
ที่มา : http://km.intrachai.ac.th/km/files/20130007_16111113130839.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563

2.7 หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบเป็นกิจกรรมของมนุษย์ที่ควบคู่กับการดำรงชีวิตเพราะในการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้น จะต้องมีการกำหนด มีการวางแผนเป็นขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้บังเกิดความเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2.7.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์มีปัจจัย (Design factors) มากมายที่นักออกแบบที่ต้องคำนึงถึง แต่ในที่นี้จะขอกล่าวเพียงปัจจัยพื้นฐาน 10 ประการ ที่นิยมใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสร้างสรรค์ผลงานเชิงอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้และเป็นตัวกำหนดองค์ประกอบของงานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.1.1 หน้าที่ใช้สอย (Function) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะต้องมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือสามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยตามที่ผู้บริโภคต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหนึ่งผลิตภัณฑ์นั้นอาจมีหน้าที่ใช้สอยอย่างเดียวหรือกลายหน้าที่ก็ได้ แต่หน้าที่ใช้สอยจะดีหรือไม่นั้น ต้องใช้งานไประยะหนึ่งถึงจะทราบข้อบกพร่อง ตัวอย่างเช่น

การออกแบบโต๊ะอาหารกับโต๊ะทำงาน โต๊ะทำงานมีหน้าที่ใช้สอยยุ่งยากกว่า มีลิ้นชักสำหรับเก็บเอกสาร เครื่องเขียน ส่วนโต๊ะอาหารไม่จำเป็นต้องมีลิ้นชักเก็บของ ระยะเวลาของการใช้งานสั้นกว่า แต่ต้องสะดวกในการทำความสะอาด

การออกแบบเก้าอี้ หน้าที่ใช้สอยเบื้องต้นของเก้าอี้คือใช้นั่งด้วยกิจกรรมต่างกัน เช่น เก้าอี้รับประทานอาหารลักษณะและขนาดต้องเหมาะสมกับโต๊ะอาหาร เก้าอี้เขียนแบบลักษณะและขนาดต้องเหมาะสมกับโต๊ะเขียนแบบ ถ้าจะเอาเก้าอี้รับแขกมาใช้นั่งเขียนก็คงจะเกิดการเมื่อยล้า ปวดหลัง ปวดคอ และนั่งทำงานได้ไม่นาน

การออกแบบมีดที่ในครัวนั้นมีอยู่มากกมายหลายชนิดตามการใช้งานเฉพาะเช่น มีดปอกผลไม้ มีดแล่เนื้อสัตว์ มีดสับกระดูก มีดหั่นผัก เป็นต้น ถ้าหากมีการใช้มีดอยู่ชนิดเดียวตั้งแต่แล่เนื้อ สับกระดูก หั่นผัก ก็อาจจะใช้ได้แต่จะไม่ได้ความสะดวกเท่าที่ควรหรืออาจจะได้รับอุบัติเหตุขณะใช้ได้ เพราะไม่ได้รับการออกแบบมาให้ใช้งานเป็นการเฉพาะอย่าง

2.7.1.2 ความสวยงามน่าใช้ (Aesthetics or sales appeal) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีรูปทรง ขนาด สีสันสวยงาม น่าใช้ ตรงตามรสนิยมของกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย เป็นวิธีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมและได้ผลดี เพราะความสวยงามเป็นความพึงพอใจแรกที่คนเราสัมผัสได้ก่อนมักเกิดมาจากรูปร่างและสีเป็นหลัก การกำหนดรูปร่างและสีในงานออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ไม่เหมือนกับการกำหนดรูปร่างและสีในงานจิตรกรรม ซึ่งสามารถที่จะแสดงหรือกำหนดรูปร่างและสีได้ตามความนึกคิดของจิตกร แต่ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น จำเป็นต้องยึดข้อมูลและกฎเกณฑ์ผสมผสานของรูปร่างและสีสัน ระหว่างทฤษฎีทางศิลปะและความพึงพอใจของผู้บริโภคเข้าด้วยกัน ถึงแม้ว่ามนุษย์แต่ละคนมีการรับรู้และพึงพอใจในเรื่องของความงามได้ไม่เท่ากัน และไม่มีกฎเกณฑ์การตัดสินใจใดๆ ที่เป็นตัวชี้ขาดความถูกความผิด แต่คนเราส่วนใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะมองเห็นความงามไปในทิศทางเดียวกันตามธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ของที่ระลึก และของตกแต่งบ้านต่างๆ ความสวยงามก็คือหน้าที่ใช้สอยนั้นเอง และความสวยงามจะสร้างความประทับใจแก่ผู้บริโภคให้เกิดการตัดสินใจซื้อได้

2.7.1.3 ความสะดวกสบายในการใช้ (Ergonomics) การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีนั้นต้องเข้าใจกายวิภาคเชิงกลเกี่ยวกับขนาด สัดส่วน ความสามารถและขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะต่างๆ ของผู้ใช้ การเกิดความรู้สึกที่ดีและสะดวกสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้งทางด้านจิตวิทยา (Psychology) และสรีระวิทยา (Physiology) ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะเพศ เผ่าพันธุ์ ภูมิลำเนา และสังคมแวดล้อมที่ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นข้อบังคับในการออกแบบ การวัดคุณภาพทางด้านกายวิภาคเชิงกล(ergonomics) พิจารณาได้จากการใช้งานได้อย่างกลมกลืนต่อการสัมผัส ตัวอย่างเช่น การออกแบบเก้าอี้ต้องมีความนุ่มนวล มีขนาดสัดส่วนที่นั่งแล้วสบาย โดยอิงกับมาตรฐานผู้ใช้ของชาวตะวันตกมาออกแบบเก้าอี้สำหรับชาวเอเชีย เพราะอาจเกิดความไม่พอดีหรือไม่สะดวกในการใช้งาน ออกแบบปุ่มบังคับ ด้ามจับของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ผู้ใช้ต้องใช้ร่างกายไปสัมผัสเป็นเวลานาน จะต้องกำหนดขนาด (dimensions) ส่วนโค้ง ส่วนเว้า ส่วนตรง ส่วนแคบของผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างๆ ได้อย่างพอเหมาะกับร่างกายหรืออวัยวะของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ เพื่อทำให้เกิดความถนัดและความสะดวกสบายในการใช้ รวมทั้งลดอาการเมื่อยล้าเมื่อใช้ไปนานๆ

2.7.1.4 ความปลอดภัย (Safety) ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีพของมนุษย์ มีทั้งประโยชน์และโทษในตัว การออกแบบจึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริโภคเป็นสำคัญ ไม่เลือกใช้วัสดุ สี กรรมวิธีการผลิต ฯลฯ ที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้หรือทำลายสิ่งแวดล้อม ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องแสดงเครื่องหมายเตือนไว้ให้ชัดเจนและมีคำอธิบายการใช้แนบมากับผลิตภัณฑ์ด้วย ตัวอย่างเช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ควรมีส่วนป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้จากความเมื่อยล้าหรือพลั้งเผลอ เช่น จากการสัมผัสกับส่วนกลไกทำงาน จากความร้อน จากไฟฟ้าดูด ฯลฯ จากการสัมผัสกับส่วนกลไกทำงาน จากความร้อน จากไฟฟ้าดูด ฯลฯ หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ง่ายต่อการเกิดอัคคีภัยหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และควรมีสัญลักษณ์หรือคำอธิบายติดเตือนบนผลิตภัณฑ์ไว้ การออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับเด็ก ต้องเลือกใช้วัสดุที่ไม่มีสารพิษเจือปน เผื่อป้องกันเวลาเด็กเอาเข้าปากกัดหรือออม ชิ้นส่วนต้องไม่มีส่วนแหลมคมให้เกิดการบาดเจ็บ มีข้อความหรือสัญลักษณ์บอกเตือน เป็นต้น

2.7.1.5 ความแข็งแรง (Construction) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีความแข็งแรงในตัว ทนทานต่อการใช้งานตามหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่กำหนดโครงสร้างมีความเหมาะสมตามคุณสมบัติของวัสดุ ขนาด แรงกระทำในรูปแบบต่างๆ จากการใช้งาน ตัวอย่างเช่น การออกแบบเฟอร์นิเจอร์ที่ดีต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ต้องเข้าใจหลักโครงสร้างและการรับน้ำหนัก ต้องสามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้งานให้กับผู้ใช้ด้วย เช่น การจัดท่าทางในการใช้งานให้กับผู้ใช้ด้วย เช่น การจัดท่าทางในการใช้งานให้เหมาะสม สะดวกสบาย ถูกสุขลักษณะ และต้องรู้จักผสมความงามเข้ากับชิ้นงานได้อย่างกลมกลืน เพราะโครงสร้างบางรูปแบบมีความแข็งแรงดีมากแต่ขาดความสวยงาม จึงเป็นหน้าที่ของนักออกแบบที่จะต้องเป็นผู้ผสานสองสิ่งเข้ามาอยู่ในความพอดีให้ได้ นอกจากการเลือกใช้ประเภทของวัสดุ โครงสร้างที่เหมาะสมแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความประหยัดควบคู่กันไปด้วย

2.7.1.6 ราคา (Cost) ก่อนการออกแบบผลิตภัณฑ์ควรมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ว่าเป็นกลุ่มใด อาชีพอะไร ฐานะเป็นอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้นักออกแบบสามารถกำหนดแบบผลิตภัณฑ์และประมาณราคาขายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้ใกล้เคียงมากขึ้น การจะได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมนั้น ส่วนหนึ่งอยู่ที่การเลือกใช้ชนิด หรือเกรดของวัสดุ และวิธีการผลิตที่เหมาะสม ผลิตได้ง่ายและรวดเร็ว แต่ในกรณีที่ประมาณราคาจากแบบสูงกว่าที่กำหนดก็อาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์ประกอบด้านต่างๆ กันใหม่เพื่อลดต้นทุน แต่ทั้งนี้ต้องคงไว้ซึ่งคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น

2.7.1.7 วัสดุ (Materials) การออกแบบควรเลือกวัสดุที่มีคุณสมบัติด้านต่างๆ ได้แก่ ความใส ผิวมันวาว ทนความร้อน ทนกรดด่างไม่ลื่น ฯลฯ ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์นั้นๆ นอกจากนั้นยังต้องพิจารณาถึงความง่ายในการดูแลรักษา ความสะดวกรวดเร็วในการผลิต สั่งซื้อและคงคลัง รวมถึงจิตสำนึกในการรณรงค์ช่วยกันพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยการเลือกใช้วัสดุที่หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ (recycle) ก็เป็นสิ่งที่นักออกแบบต้องตระหนักถึงในการออกแบบร่วมด้วย เพื่อช่วยลดกันลดปริมาณขยะของโลก

2.7.1.8 กรรมวิธีการผลิต (Production) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็ว ประหยัดวัสดุ ค่าแรงและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่ในบางกรณีอาจต้องออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้สอดคล้องกับกรรมวิธีของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิม และควรตระหนักอยู่เสมอว่าไม่มีอะไรที่จะลดต้นทุนได้รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าการประหยัดเพราะการผลิตทีละมากๆ

2.7.1.9 การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถบำรุงรักษา และแก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย ไม่ยุ่งยากเมื่อมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้นง่ายและสะดวกต่อการทำความสะอาดเพื่อช่วยยืดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งควรมีค่าบำรุงรักษาและการสึกหรอต่ำ ตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องมือ เครื่องจักรกล เครื่องยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ที่มีกลไกภายในซับซ้อน อะไหล่บางชิ้นย่อมมีการเสื่อมสภาพไปตามอายุการใช้งานหรือจากการใช้งานที่ผิดวิธี การออกแบบที่ดีนั้นจะต้องศึกษาถึงตำแหน่งในการจัดวางกลไกแต่ละชิ้น เพื่อที่จะได้ออกแบบส่วนของฝาครอบบริเวณต่างๆ ให้สะดวกในการถอดซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอะไหล่ได้โดยง่าย นอกจากนั้นการออกแบบยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น การใช้ชิ้นส่วนร่วมกันให้มากที่สุด โดยเฉพาะอุปกรณ์ยึดต่อการเลือกใช้ชิ้นส่วนขนาดมาตรฐานที่หาได้ง่าย การถอดเปลี่ยนได้เป็นชุดๆ การออกแบบให้บางส่วนสามารถใช้เก็บอะไหล่ หรือใช้เป็นอุปกรณ์สำรับการซ่อมบำรุงรักษาได้ในตัว เป็นต้น

2.7.1.10 การขนส่ง (Transportation) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบควรคำนึงถึงการประหยัดค่าขนส่ง ความสะดวกในการขนส่ง ระยะทาง เส้นทางการขนส่ง (ทางบก ทางน้ำหรือทางอากาศ) การกินเนื้อที่ในการขนส่ง (มิติความจุ กว้าง ´ ยาว ´ สูง ของรถยนต์ส่วนบุคคล รถบรรทุกทั่วไป ตู้บรรทุกสินค้า ฯลฯ) ส่วนการบรรจุหีบห่อต้องสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหายของผลิตภัณฑ์ได้ง่าย กรณีที่ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบนั้นมีขนาดใหญ่ อาจต้องออกแบบให้ชิ้นส่วนสามารถถอดประกอบได้ง่าย เพื่อทำให้หีบห่อมีขนาดเล็กลง ตัวอย่างเช่น การออกแบบเครื่องเรือนชนิดถอดประกอบได้ ต้องสามารถบรรจุผลิตภัณฑ์ลงในตู้สินค้าที่เป็นขนาดมาตรฐานเพื่อประหยัดค่าขนส่งรวมทั้งผู้ซื้อสามารถทำการขนส่งและประกอบชิ้นส่วนให้เข้ารูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้โดยสะดวกด้วยตัวเอง

งานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีจะต้องผสมผสานปัจจัยต่างๆ ทั้งรูปแบบ(form) ประโยชน์ใช้สอย(function) กายวิภาคเชิงกล(ergonomics)และอื่นๆ ให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตแฟชั่น หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคเป้าหมายได้อย่างกลมกลืนลงตัวมีความสวยงามโดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางการตลาด และความเป็นไปได้ในการผลิตจำนวนมาก ส่วนการให้ลำดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์นั้นๆ เช่น การออกแบบเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้าตามแฟชั่น อาจพิจารณาที่ประโยชน์ใช้สอย ความสะดวกสบายในการใช้ และความสวยงาม เป็นหลัก แต่สำหรับการออกแบบยานพาหนะ เช่น จักรยาน รถยนต์ หรือเครื่องบินอาจต้องคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวครบทุกข้อหรือมากกว่านั้น (อุดมศักดิ์ สารีบุตร. 2549 : 21)

2.7.2 กรอบการออกแบบ

การออกแบบ คือ กิจกรรมการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (Design is a goal-directed problem-solving) เป็นการกระทำของมนุษย์ ด้วยจุดประสงค์ที่ต้องการแจ้งผลเป็นสิ่งใหม่ๆ มีทั้งที่ออกแบบเพื่อสร้างขึ้นใหม่ให้แตกต่างจากของเดิมหรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม ความสำคัญของออกแบบเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่จะทำให้กระบวนการในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ประสบผลสำเร็จในตลาดและตรงตามเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานออกแบบคือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยการเลือกนำเอาองค์ประกอบมาจัดเรียงให้เกิดรูปทรงใหม่ที่สามารถสนองความต้องการตามจุดประสงค์ของผู้สร้าง และสามารถผลิตได้ด้วยวัสดุและกรรมวิธีการผลิตที่มีอยู่ในขณะนั้น

2.7.3 รูปทรงที่มีอิทธิพลต่อรูปลักษณ์งานออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏอยู่ทั่วไป เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ทั้งสิ้น มีทั้งที่ออกแบบสร้างขึ้นใหม่ แตกต่างจากของเดิมหรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม โดยมนุษย์ได้รับอิทธิพลจากรูปทรง 2 แหล่ง คือ

2.7.3.1 รูปทรงจากธรรมชาติ (Natural Form)

เนื่องจากธรรมชาติมีความสำคัญและอยู่รายล้อมมนุษย์ ทั้งรูปทรงที่เป็นสิ่งมีชีวิต เช่น พืช สัตว์ต่างๆ และรูปทรงที่ไม่มีชีวิต เช่น กรวด หิน ดิน ทราย หรือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น คลื่น ลม แสงแดด ฝนตก ฟ้าร้อง ฯลฯ โดยมนุษย์ได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งเหล่านี้ในแง่มุมที่แตกต่างกัน เช่น ความเป็นระเบียบและความสวยงาม (Beauty) ของดอกไม้ป่า ความลงตัวอย่างมีแบบแผน (Order) ในรูปหกเหลี่ยมของรังผึ้ง ความสุนทรีของลวดลาย (Pattern) ในดอกทานตะวัน เป็นต้น แล้วถ่ายทอดความคิดออกมาในรูปของผลิตภัณฑ์ ที่สามารถตอบสนองคุณประโยชน์ทางการใช้สอยแก่มนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2.7.3.2 รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manmade Form)

รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น มีอิทธิพลต่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ ในอันที่จะก่อให้เกิดความแตกต่างกันของแต่ละกลุ่มชน เช่น อาคารบ้านเรือน สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ มักเป็นรูปทรงเรขาคณิต ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นสากลและเป็นที่รู้จักกันทั่วไป รูปทรงดังกล่าวแบ่งตามวิธีการผลิตได้ 2 ประเภท คือ ประเภทที่สร้างขึ้นด้วยมือหรือเครื่องมือพื้นฐาน (Hand Tools) มีลักษณะการใช้งานเฉพาะตามจุดประสงค์ของผู้ออกแบบ ผลิตได้จำนวนน้อย รูปทรงมีลักษณะเฉพาะตัวไม่ซ้ำกัน มีการตกแต่งประดับประดาที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญทางทักษะของช่างฝีมือกับประเภทที่สร้างขึ้นด้วยเครื่องจักร (Machine tools) มีรูปทรงที่เหมือนๆ กัน โดยผลิตออกมาเป็นจำนวนมากจากแม่พิมพ์เดียวกัน ใช้วัสดุอย่างเดียวกัน มีทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปสามารถใช้ประโยชน์โดยตรงและเป็นชิ้นส่วน

ที่มา : https://sites.google.com/a/kjwit.ac.th/ponlapass/pathor/hlak-kar-xxkbaeb-phlitphanth
เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 ตารางสรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์

สรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์	
ศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์	1) ประวัติความเป็นมาของชาวเขาในประเทศไทย 2) การกระจายตัวของชาวเขาในประเทศไทย 3) ความเป็นมาและการแบ่งสายเผ่าพันธุ์ชาวเขาในประเทศไทย 4) ประวัติความเป็นมาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง 5) การตั้งหมู่บ้านและการปกครองในหมู่บ้าน 6) สภาพทางเศรษฐกิจ 7) สภาพทางสังคม 8) วัฒนธรรมประเพณี 9) ศาสนา ความเชื่อ และพิธีกรรม 10) การแต่งกาย
ศึกษาอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	1) ประวัติความเป็นมาของผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์(กะเหรี่ยง) 2) วัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง 3) เอกลักษณ์และศิลปะลวดลายบนผืนผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง 4) ลวดลายบนผืนผ้าทอชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง
ศึกษาขั้นตอนกระบวนการทอผ้าจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	1) การทอผ้า 2) ส่วนประกอบของเครื่องทอผ้าห้างหลัง(กี่เอว) 3) การขึ้นเครื่องทอ 4) การเรียงด้าย 5) การกรอด้ายขวาง 6) การประดิษฐ์ลวดลายในผืนผ้าขณะทอ 7) การปักเดือย 8) การตัดเย็บ
ศึกษาผลิตภัณฑ์เดิมจากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	1) ผลิตภัณฑ์เดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์	
ศึกษาการย้อมสี	1) การย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาติ (Textile Dyeing with Natural Dyes) 2) ปัจจัยในการเลือกสีย้อม 3) กระบวนการย้อม 4) ทฤษฎีการย้อมบนวัสดุสิ่งทอ 5) การย้อมสี 6) การย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาติ 7) ข้อควรรู้เกี่ยวกับการย้อมสิ่งทอด้วยสีธรรมชาติ 8) ฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ 9) ข้อดีของสีย้อมธรรมชาติ 9) ข้อจำกัดของสีย้อมธรรมชาติ
ศึกษาข้อมูการตลาดตามเป้าหมาย STP MODEL	1) การแบ่งส่วนตลาด 2) การกำหนดตลาดเป้าหมาย 3) การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์
ศึกษาหลักการออกแบบ	1) หน้าที่ใช้สอย (Function) 2) ความสวยงามน่าใช้ (Aesthetics or sales appeal) 3) ความสะดวกสบายในการใช้ (Ergonomics) 4) ความปลอดภัย (Safety) 5) ความแข็งแรง (Construction) 6) ราคา (Cost) 7) วัสดุ (Materials) 8) กรรมวิธีการผลิต (Production) 9) การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance) 10) การขนส่ง (Transportation)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

3.2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

3.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยโดยการใช้วิจัยเชิงคุณภาพ โดยขั้นตอนประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

การศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์ เป็นการศึกษาภูมิปัญญา วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกาย และอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของการดำรงชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ทั้งด้านองค์ประกอบสำคัญที่หลอมรวมกันอย่างลงตัวกลายเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ การพัฒนา แนวทางและวิธีการต่างๆ ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหลักในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ภูมิปัญญาการทอผ้ากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอเพื่อสวมใส่ในชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว หรือทอเก็บไว้ใช้ในงานพิธีสำคัญๆ จะเป็นหน้าที่ของผู้หญิงกะเหรี่ยงที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะฝีมือการทอผ้าจากผู้เป็นแม่ตั้งแต่ยังเป็นเด็กหญิง อายุประมาน 10 ปี โดยเริ่มฝึกจากผ้าผืนน้อยที่เรียกว่า แทพู จากนั้นจึงเข้าสู่การเริ่มฝึกทอเป็นชุดขาวยาวติดกันที่เรียกว่า เชวา ต่อมาเมื่อชำนาญจึงเริ่มฝึกทอผ้าลวดลายที่ยากขึ้นตามลำดับ

2. อัตลักษณ์แห่งลวดลายที่สะท้อนความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เอกลักษณ์ศิลปะบนผืนผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชนเผ่าที่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย เน้นความสามัคคี ความมีวินัยในการอยู่ร่วมกันเป็นพวกพ้อง ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ มีความนอบน้อมและผูกพันกับธรรมชาติได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสร้างสรรค์ให้ก่อเกิดลวดลายและสีสันประกอบบนผืนผ้า ที่อาจไม่เน้นความฉูดฉาดละลานตาเท่ากับชนเผ่าอื่นๆ แต่กลับดึงความเรียบง่ายที่แฝงไปด้วยความละเอียดและประณีตอันเป็นวิถีกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ให้กลายเป็นตัวสร้างความโดนเด่นให้กับชิ้นงานผ้าทอกะเหรี่ยง จนเกิดเป็นเอกลักษณ์สะดุดตาและสร้างความจดจำได้ให้กับทุกคนที่พบเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ (กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก) จำนวน 3 คน โดยมีประสบการณ์ในการทอผ้าและออกแบบลวดลายอัตลักษณ์ผ้าทอ กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) (นิรัช สุดสังข์. 2548)

1. นางเขียว พลอยหาญกาญจน์ อายุ 70 ปี ปราชญ์ชาวบ้านหมู่บ้านพะเด๊ะ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

2. นางจะทู ชางวนา อายุ 63 ปี ปราชญ์ชาวบ้านหมู่บ้านพะเด๊ะ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

3. นางมะซ่ะเซ่ อิทธิคงคา อายุ 56 ปี ปราชญ์ชาวบ้านหมู่บ้านพะเด๊ะ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้โดยใช้

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญา วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกาย และอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยเป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In depth-Interview) ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลร่วมกับข้อมูลภาคเอกสารและภาคสนามที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาในตอนต้น

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล (Data Collection) ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลลักษณะอัตลักษณ์ผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ กำหนดแนวทางเพื่อหาความเหมาะสมในการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยทำการสัมภาษณ์ ทำการจดบันทึก ถ่ายภาพและนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการสรุป

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินงานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านภูมิปัญญา วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกาย และอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ มาสรุปและแปรผลโดยการบรรยาย

3.2 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

การศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจวิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์และวิธีการทอ โดยใช้พื้นฐานจากการทอผ้าและการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่จากอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาลวดลายอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอและการทอผ้าขึ้นรูปด้วยเครื่องทอผ้าห้างหลังหรือกี่เอว โดยศึกษาจากหนังสือ อินเตอร์เน็ต และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายและการทอผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่อให้ทราบถึงหลักแนวทางและวิธีการต่างๆ อย่างถูกต้อง

2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ภายใต้อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยพบผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 3 ท่าน

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 3 ท่าน โดยมีประสบการณ์ในการวิเคราะห์และออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) (นิรัช สุดสังข์. 2548) ได้แก่

1. ผศ.ดร. กิตติศักดิ์ อริยะเครือ อาจารย์ประจำสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. ดร. เกษม มานะรุ่งวิทย์ อาจารย์ประจำสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. ดร. ก้องเกียรติ มหาอินทร์ อาจารย์ประจำสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น

3.2.2.1 แบบสอบถาม เรื่องการออกแบบลวดลายและการทอขึ้นรูปสิ่งทอ ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งจะนำไปใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In depth-Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลร่วมกับข้อมูลภาคเอกสารและภาคสนามที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาในตอนต้น

3.2.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale) ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยอาศัยทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการออกแบบลวดลายสิ่งทอ ตามคุณสมบัติของกระบวนการประเมินตาม ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.4.3.1 สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลทางด้านการออกแบบลวดลายและการทอขึ้นรูปสิ่งทอ โดยอาศัยทฤษฎี หลักการที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบลวดลายและการทอขึ้นรูปสิ่งทอ ตามกระบวนการที่ถูกต้องและความเป็นไปได้ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพที่มีความเหมาะสำหรับการออกแบบลวดลายและการทอขึ้นรูปสิ่งทอ

3.4.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ และกรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดในการวิจัย (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. รศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ประจำสาขาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. ผศ.ดร.กฤษณา คิดดี อาจารย์ประจำสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. ดร.สุทธาสินี บุรีคำพันธุ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) และข้อเสนอแนะ ดังนี้

+1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหา
0 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

จากคะแนนนำผลการพิจารณามาคำนวณด้วยสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$ หมายถึง คะแนนการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้ (วิชนาถ ทิวะสิงห์ 2548 : 107)

นำแบบสอบถามและตารางที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวของผู้วิจัยเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์และการทอขึ้นรูปสิ่งทอ ในกระบวนการทางการทอขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพ ความสวยงามและตรงกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอในวัตถุประสงค์ต่อไป โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบผลิตภัณฑ์ และนำไปทอขึ้นรูปเป็นผืนผ้า จากนั้นจึงนำแบบที่ได้ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คัดเลือก แนะนำ ให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินงานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงจากกรอบแนวความคิดเพื่อการออกแบบ

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และแปรผลโดยการบรรยาย โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกจากระดับความต้องการ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.3 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 3. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค

3.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริโภควัยทำงาน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) (นิรัช สุดสังข์. 2548)

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ประเมินตามแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.3.1 สร้างแบบสอบถามการศึกษาอัตลักษณ์ผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่อประยุกต์สู่การออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ(ผลิตภัณฑ์) ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านการตลาดคือแนวกลยุทธ์ 4Ps

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามกรอบแนวความคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 80) ได้กล่าวถึงทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้เพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ซึ่งเรียกว่า 4Ps ดังนี้

(1) ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะนำเสนอแก่ตลาด เพื่อให้เกิดความสนใจ ความต้องการเป็นกรรมสิทธิ์การใช้ หรือการบริโภคประกอบด้วยทั้งสินค้าและบริการซึ่งแบ่งได้ 3 ระดับ คือ

(1.1) แก่นผลิตภัณฑ์ หมายถึง อรรถประโยชน์หรือผลประโยชน์สำคัญที่ให้ผู้ซื้อ

(1.2) รูปร่างผลิตภัณฑ์ หมายถึง ส่วนที่เป็นรูปร่างผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5ประการ คือ ระดับคุณภาพ ลักษณะ รูปแบบ ตราผลิตภัณฑ์และการบรรจุหีบห่อ

(1.3) ประโยชน์เพิ่มของผลิตภัณฑ์ หมายถึง ประโยชน์ของผู้ซื้อที่จะได้รับนอกเหนือจากประโยชน์สำคัญของผลิตภัณฑ์

(2) ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่กำหนดให้อยู่ในรูปแบบของตัวเงิน ซึ่งในการกำหนดมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของนักการตลาดนั้นจะมีจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันโดยจะสามารถแยกได้ 3 ประการ คือ การตั้งราคาโดยมุ่งกำไร การตั้งราคาโดยมุ่งที่การขายและการตั้งราคาเพื่อคงไว้ซึ่งฐานะเดิม

(3) การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง กิจกรรมที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเป้าหมายหรือผู้บริโภคโดยวิธีการจำหน่ายผ่านคนกลางหรืออาจจะจำหน่าย โดยตรงเพื่อให้ไปยังผู้บริโภคหรือกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

(4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อจำหน่ายกับกลุ่มลูกค้าหรือผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการรับทราบวัตถุประสงค์หรือแนวคิดในการจำหน่าย

3.3.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ และตามกรอบแนวคิดในการวิจัย (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

(1) รศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ประจำสาขาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

(2) ผศ.ดร.กฤษณา คิดดี อาจารย์ประจำสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

(3) ดร.สุทธาสินี บุรีคำพันธุ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) และข้อเสนอแนะ ดังนี้

+1	คะแนน	สำหรับข้อคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหา
0	คะแนน	สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหา
-1	คะแนน	สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากคะแนนนำผลการพิจารณามาคำนวณจากสูตร

โดยข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้ (วิชนาถ ทิวะสิงห์ 2548 : 107)

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน จากแบบสอบถามความคิดเห็น จากนั้นนำกลับมาสรุปผลที่ได้ในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณ

3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

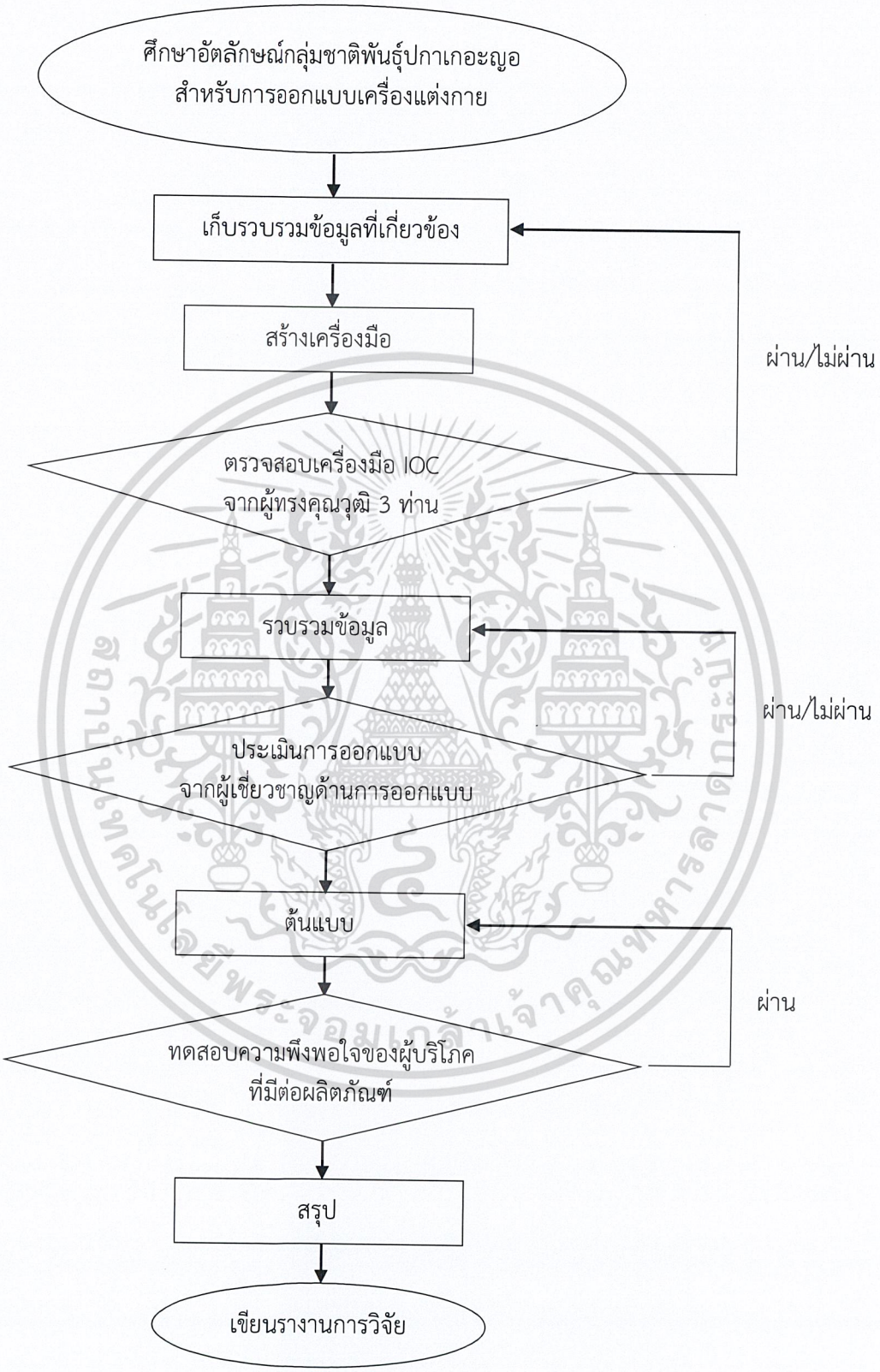
วิธีดำเนินงานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงจากกรอบแนวความคิดเพื่อการออกแบบ

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และแปรผลโดยการบรรยาย โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกจากระดับความต้องการ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสรุปและแปรผลโดยการบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1 แสดงแผนผังวิธีการดำเนินการวิจัย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่องศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้จัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 เพื่อศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

4.2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

4.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

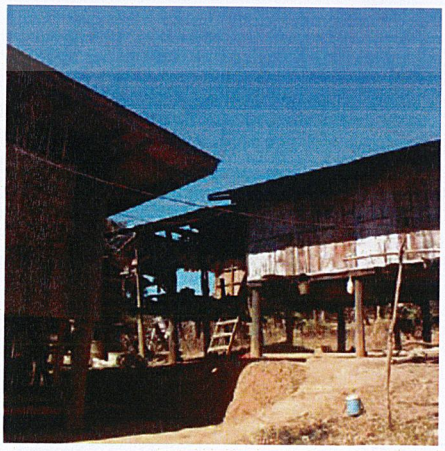
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงการลงพื้นที่หมู่บ้านชาวเขากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึกข้อมูล เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยแบ่งออกได้ ดังนี้ ลักษณะบ้านเรือน ภาษา อาชีพ ประเพณี ความเชื่อ เครื่องดนตรี และเครื่องแต่งกาย ซึ่งได้ผลจากการศึกษาโดยแบ่งข้อมูลได้ดังนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

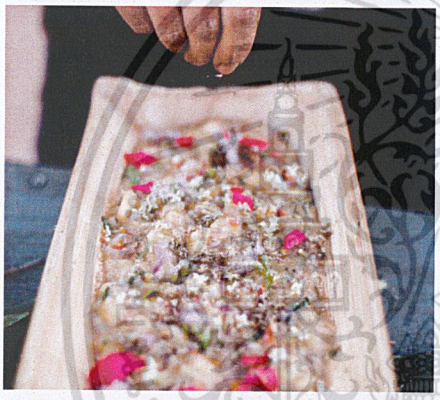
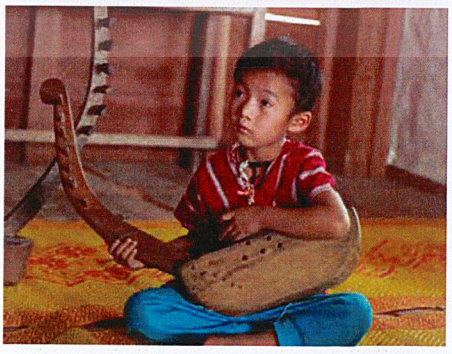
4.1.1.1 ขั้นตอนการศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สรุป โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและนักปราชญ์ชาวบ้านเพื่อมองหาเอกลักษณ์ที่น่าสนใจมาออกแบบผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 4.1 ตารางวิเคราะห์ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ลักษณะบ้านเรือน นิยมสร้างเป็นบ้านยกพื้นสูง มีชานบ้าน บางส่วนก็ตั้งบ้านเรือนบนที่ราบเช่นเดียวกับชาวพื้นราบทั่วไป ชาวกะเหรี่ยงตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งถาวร ไม่ย้ายถิ่นบ่อยๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ภาษา กะเหรี่ยงแต่ละเผ่ามีภาษาพูด และภาษาเขียนเป็นของตนเองโดยการดัดแปลงมาจากตัวหนังสือพม่าผสมอักษรโรมัน
	อาหาร ต่ะ เอาะ เลอะ คึ (Taj Auf Le Quv) ภาษาปกาเกาะญอที่แปลว่า อาหารในไร่หมุนเวียน
	อาชีพ กะเหรี่ยงดั้งเดิมส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำไร่ทำนา อยู่ตามป่าตามเขา ปลูกพืชผักสวนครัวตามฤดูกาล ส่วนสัตว์เลี้ยงก็จะเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหารมากกว่าการค้าขาย ใช้ชีวิตแบบพึ่งป่าพึ่งน้ำอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่
	เครื่องดนตรี “เตหน่า” เครื่องดนตรีของชนเผ่ากะเหรี่ยง ทำด้วยไม้อ่อนเหลาและกลึง ให้เป็นรูปเหมือนกล่องรูปทรงรี มีก้านยาวโก่งและโค้งสูงขึ้นไป ที่ตัวจะเจาะรูเป็นโพรงปิดด้วยโลหะบางๆ สายทำด้วยเส้นลวดมีสายตั้งแต่ ๖ – ๙ สาย ใช้สำหรับดีดและร้องเพลงประกอบ ใช้ในโอกาสมีเวลาว่างและเพื่อความสนุกสนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ประเพณีความเชื่อ ชาวกะเหรี่ยงมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการทำพิธีกรรมเลี้ยงผีบวงสรวงดวงวิญญาณ ด้วยการต้มเหล้า ฆ่าไก่ – แกง และมัดมือผู้ร่วมพิธีด้วยฝ้ายดิบ ซึ่งเกี่ยวโยงกัน ประเพณีปีใหม่ โดยหัวหน้าหมู่บ้านจะเป็นผู้ระบุวันล่วงหน้า แต่ละหมู่บ้านจะมีปีใหม่ แต่ละปีไม่ตรงกันเพราะเป็นพิธีที่หมายถึงการเริ่มต้นของฤดูกาลการเกษตรและอยู่เย็นเป็นสุข ประเพณีแต่งงาน ผู้หญิงจะเป็นผู้เลือกคู่ครองเอง เจ้าสาวจะต้องทอเสื้อผ้า กางเกง ย่าม ไว้ให้เจ้าบ่าว ทั้งเจ้าบ่าวเจ้าสาวต้องฆ่าหมูฆ่าไก่ เพื่อทำพิธีกรรมบอกต่อผีบรรพบุรุษ และเป็นอาหารเลี้ยงแขก แต่งงานแล้วฝ่ายชายต้องมาอยู่บ้านฝ่ายหญิงหนึ่งฤดูเก็บเกี่ยว ก่อนแยกไปปลูกบ้านใกล้กัน
	เครื่องแต่งกาย กะเหรี่ยงทอผ้าจนเป็นวัฒนธรรมประจำเผ่า เสื้อเด็กและหญิงสาว สวมชุดทรงกระสอบผ้าฝ้ายพื้นขาว ทอ หรือ ปักประดับลวดลายให้งดงาม หญิงที่มีครอบครัว สวมเสื้อสีดำ น้ำเงิน และผ้านุ่งสีแดงคนละท่อน ตกแต่งด้วยลูกเดือย หรือทอยกดอก ยกลาย ผู้ชาย สวมเสื้อตัวยาวถึงสะโพก ตัวเสื้อจะมีการตกแต่งด้วยแถบสี ไม่มีการปักประดับเหมือนเสื้อผู้หญิงนุ่งกางเกงสะดอ นิยมใช้สร้อยลูกปัดเป็นเครื่องประดับ และสวมกำไลเงินหรือตุ้มหู

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

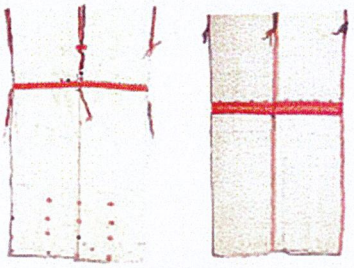
4.1.1.2 ขั้นตอนการศึกษาเครื่องแต่งกายจากภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สรุป โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและนักปราชญ์ชาวบ้านเพื่อมองหาเอกลักษณ์ที่น่าสนใจมาออกแบบผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 4.2 ตารางวิเคราะห์เครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ชื่อ : เสื้อผู้หญิง(แต่งงานแล้ว) วัสดุ : ฝ้าย , ลูกเดือย ลักษณะเฉพาะ : ทอกี่เอว , ปัก
	ชื่อ : ซิ่น วัสดุ : ฝ้าย ลักษณะเฉพาะ : ทอกี่เอว
	ชื่อ : เสื้อผู้ชาย วัสดุ : ฝ้าย ลักษณะเฉพาะ : ทอกี่เอว
	ชื่อ : กางเกงผู้ชาย วัสดุ : ฝ้าย ลักษณะเฉพาะ : ทอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

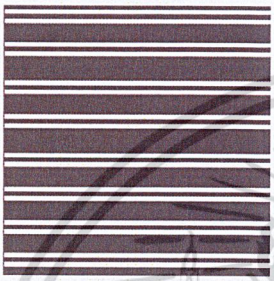
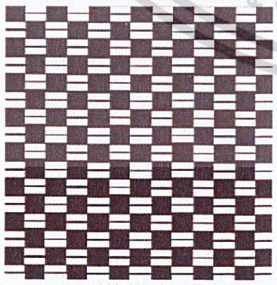
เครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ชื่อ : ชุดผู้หญิง (ยังไม่แต่งงาน) วัสดุ : ฝ้าย ลักษณะเฉพาะ : ทอกี่เอว , ปัก
	ชื่อ : ย่าม วัสดุ : ฝ้าย ลักษณะเฉพาะ : ทอกี่เอว , ปัก
	ชื่อ : ผ้าโพกศรีษะ วัสดุ : ฝ้าย ลักษณะเฉพาะ : ทอกี่เอว , ปัก

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 48)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1.3 ขั้นตอนการศึกษาลวดลายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลด้านลวดลายและวิเคราะห์สรุป โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอ เพื่อให้ได้ลายที่เหมาะสม สวยงามและง่ายต่อการนำมาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งออกเป็น 12 ลาย ดังนี้

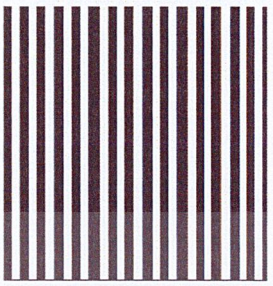
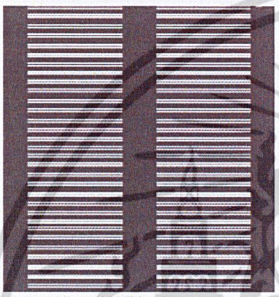
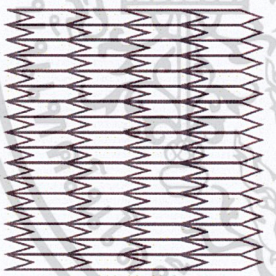
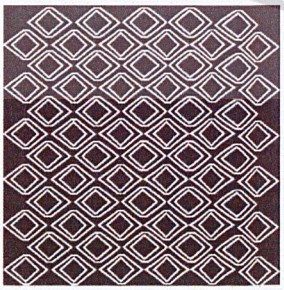
ตารางที่ 4.3 ตารางวิเคราะห์ลวดลายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ลวดลายและความหมายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ชื่อ : ลายท่าสื่อโหร่ง (เส้นคู่) **ลักษณะ :** การทอด้วยด้ายสีขาวยาวต่อเนื่องขนานกันเป็นคู่ **ความหมาย :** ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอเชื่อว่าลายท่าสื่อโหร่ง เปรียบเสมือนการที่คู่แต่งงานเดินเคียงคู่ไปด้วยกัน คอยดูแลกันตลอดไปทั้งชีวิต
	ชื่อ : ลายตะซ้อเถาะ **ลักษณะ :** เทคนิคการทอยกดอก ลวดลายมองดูคล้ายดอกไม้ที่มีกลีบ 6 กลีบ กลีบหลักขนาดใหญ่ 2 กลีบมองดูคล้ายรูปหัวใจขณะที่กลีบดอกเล็กอีก 4 กลีบ ตัดกันอย่างสมมาตร ย่อส่วนลงมาเป็นเชิงชั้นงดงาม **ความหมาย :** ลายโบราณที่สืบทอดต่อมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ มักนิยมใช้ในเสื้อผู้ชายที่สวมใส่เฉพาะในโอกาสสำคัญ ๆ เช่น งานแต่งงาน
	ชื่อ : ลายเบอะคาเคาะ (ปากลูกอ๊อด) **ลักษณะ :** ใช้เทคนิคการทอร่วมกับการยกเก็บลาย **ความหมาย :** ลูกอ๊อด เมื่ออยู่ในน้ำมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน สอดคล้องกับคติชีวิตประจำวันชนเผ่าของกะเหรี่ยง ที่มุ่งปลูกฝังให้ลูกหลานรู้รักสามัคคี รักเพื่อนพ้อง ช่วยเหลือดูแลกันและกัน ดังนั้นชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอจึงเชื่อว่าเมื่อนำ ลายเบอะคาเคาะ นี้มาใส่ไว้ในเสื้อผ้าจะทำให้ผู้สวมใส่เกิดความรักสามัคคีกัน มีเพื่อนฝูงและได้รับมิตรภาพดี ๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

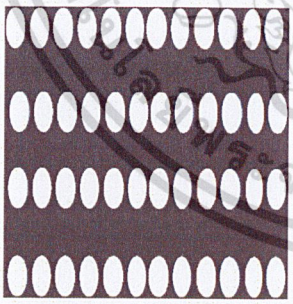
ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลวดลายและความหมายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

รูปแบบ	รายละเอียด
	ชื่อ : ลายเซะเคล้ **ลักษณะ :** การทอเส้นยาวต่อเนื่องติดต่อกัน **ความหมาย :** เป็นลวดลายโบราณดั้งเดิมที่หญิงชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอได้รับการถ่ายทอดสืบต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ลายพื้นฐานที่ค่อนข้างทอได้ง่าย มักใช้เป็นลวดลายของเสื้อผู้ชายชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ
	ชื่อ : ลายโถ่วหลี่เคาะ (คอนกเขา) **ลักษณะ :** ลายที่ต่อเนื่องกันเป็นชั้น ๆ ดูคล้ายกับลักษณะของคอนกเขา **ความหมาย :** เป็นลายผ้าโบราณที่มีการสืบทอดต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ มักใช้ใชเสื้อผู้ชาย การเรียกชื่อลวดลายเป็นไปตามลักษณะเด่นของลายนี้ว่า ลายโถ่วหลี่เคาะหรือคอนกเขา
	ชื่อ : ลายตะก้อเหล่ (ดึงดูดเข้าหากัน) **ลักษณะ :** ลายที่ดูคล้ายลูกศรพุ่งไปข้างหน้าเสมือนกับมีแรงดึงดูดของลวดลายที่พุ่งเข้าหากันต่อเนื่องไปตลอด **ความหมาย :** เป็นลายเอกลักษณ์โบราณดั้งเดิมที่จะต้องมีในผ้าโพกหัวของกะเหรี่ยงปกาเกอะญอทุกผืน ทั้งนี้ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอมีความเชื่อว่า ลายตะก้อเหล่นี้จะนำสิริมงคลมาสู่ผู้สวมใส่ เพราะมีความหมายถึง การต่อชีวิตให้ราบรื่นยืนยาวตลอดไป
	ชื่อ : ลายต้ามิงคลิ (ดวงตา) **ลักษณะ :** คล้ายดวงตาของคน **ความหมาย :** กลุ่มกะเหรี่ยงปกาเกอะญอนิยมใช้ลายต้ามิงคลิเป็นผ้าโผกหัวมากที่สุด จนทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ว่า ผ้าโพกหัวของกะเหรี่ยงปกาเกอะญอทุกผืนต้องมีลายต้ามิงคลิเป็นองค์ประกอบ ต้ามิงคลิ หมายถึง ดวงตาที่จะคอยมองและส่องทางในชีวิตให้กับผู้สวมใส่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

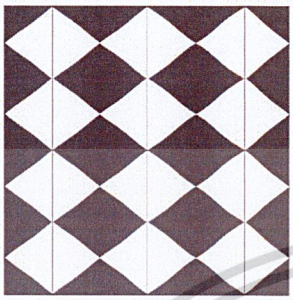
ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลวดลายและความหมายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	
รูปแบบ	**รายละเอียด**
	ชื่อ : ลายตะเก๊เก๊าะ (ทางขรุขระ) **ลักษณะ :** ลวดลายการปักใช้การวางลูกเดือยเอียงสลับขึ้นลงต่อเนื่องกัน **ความหมาย :** หนทางเดินที่ขรุขระไม่เรียบ มักนิยมใช้ปักตรงชายเสื้อด้านล่างในเสื้อแต่งงานของผู้หญิงมีนัยความหมายหมายถึง การให้คู่บ่าวสาวที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันต้องมีความอดทน เดินไปด้วยกันในทุกเส้นทางของชีวิต ไม่ว่าเส้นทางนั้นจะขรุขระมากเพียงใดก็ตาม
	ชื่อ : ลายสะกอพอ (ดอกมะเขือ) **ลักษณะ :** ใช้เทคนิคการปักด้วยเส้นด้ายหรือไหมพรม **ความหมาย :** การเป็นกลุ่มเป็นก้อนตรงตามคตินิยมการใช้ชีวิตของชาวกะเหรี่ยงที่ให้ความสำคัญถึงความสามัคคี รักพวกพ้อง ลายสะกอพอ นี้นิยมปักในเสื้อผู้หญิงที่ใช้ในพิธีแต่งงาน มีความหมายอวยพรให้กับคู่สามีภรรยารักกันไม่ทะเลาะหรือแตกแยกกัน อยู่ด้วยกันไปจนแก่เฒ่า
	ชื่อ : ลายตื่อดิ (ไข่มด) **ลักษณะ :** ลายปักลูกเดือย **ความหมาย :** ชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอเชื่อว่าลายตื่อดิ นี้เมื่อนำมาปักในเสื้อ จะนำความเป็นสิริมงคลมาให้แก่ผู้สวมใส่ ทั้งนี้เพราะลักษณะของไข่มดตามธรรมชาตินั้น มีความเป็นกลุ่มก้อน แสดงถึงความสามัคคีอันเป็นคติชีวิตที่ชาวกะเหรี่ยงยึดถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง
	ชื่อ : ลายเพ้อโดะ (งูเหลือม) **ลักษณะ :** งานปักคล้ายดอกไม้ 4 กลีบ **ความหมาย :** เป็นลวดลายที่จิตนาการขึ้นจากการเลียนแบบลักษณะลวดลายบนผิวหนังบริเวณลำตัวของงูเหลือมที่เป็นวงสวยงาม มักใช้ปักในเสื้อของหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงที่แต่งงานแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลวดลายและความหมายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

รูปแบบ	รายละเอียด
	ชื่อ : ลายชุยคอเหลาะ (ตีนหมา) **ลักษณะ :** ใช้เทคนิคการปักด้วยเส้นด้ายหรือไหมพรม ลักษณะของลวดลายใช้ลายกากบาทมาเป็นตัวแบ่งพื้นที่เป็นสี่ส่วน แต่ละส่วนปักด้ายไหมพรมแตกกระจายไปให้กลายเป็นพุ่มคล้ายลักษณะของใบไม้ **ความหมาย :** บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอได้สังเกตเห็นลักษณะของรอยเท้าสุนัขที่ปรากฏบนพื้นดินจึงนำมาคิดสร้างสรรค์เป็นลวดลายปักที่งดงาม

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) (2557 : 48)

4.1.1.4 ขั้นตอนการศึกษาการย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสี กระบวนการ และความหมายของสี โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและผู้เชี่ยวชาญด้านการย้อมสีเส้นฝ้ายสำหรับการทอเครื่องแต่งของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่อให้ได้สีสันที่สวยงาม และง่ายต่อการนำมาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ตารางวิเคราะห์การย้อมสีธรรมชาติกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

สีย้อมธรรมชาติ

ชื่อไทย	ชื่อกะเหรี่ยง	ส่วนที่ใช้	สีที่ได้
ขมิ้น	เส่ยอ	หัว, เหง้า	เหลือง
คราม	นอข่อ	ใบ	กรมท่า
คราม	สะหย่า	ใบ, ยอด	ดำ
-	โค๊ะ	ราก	แดง
สมอป่า	-	ใบ	กากีแกมเขียว
สมอป่า	-	เปลือก	เขียวแก่
แก่นขนุน	-	แก่น	เขียวตองอ่อน
เปลือกเพกา	-	เปลือก	เขียวตองอ่อน
ประดู่,ไม้แดง	-	เปลือก	แดง
เงาะป่า	-	เมล็ดใน	แสด
ต้นปุย	-	เปลือก	ชมพู

ที่มา : http://www.hilltribe.org
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

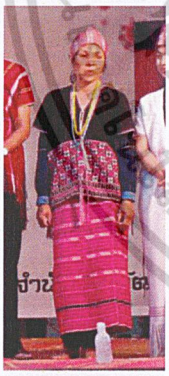
สรุปผลการวิเคราะห์ พบว่าความเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและน่าสนใจของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอคือ เครื่องแต่งกาย ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากเครื่องแต่งกายมีรูปทรง ลวดลาย การทอ การปัก สีที่ใช้ย้อมและการเย็บเครื่องแต่งกายสื่อถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอได้เป็นอย่างดี เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาและสืบทอดจากบรรพบุรุษของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยลวดลายบนผ้าทอมีชื่อเรียกและความหมายที่ดีมีความน่าสนใจ รูปทรงและสีสันที่ใช้เป็นสิ่งที่สามารถจดจำได้จากการพบเห็น เทคนิคการทอด้วยกี่เอวและปักลายด้วยมือมีความอัตลักษณ์

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ด้านการออกแบบ

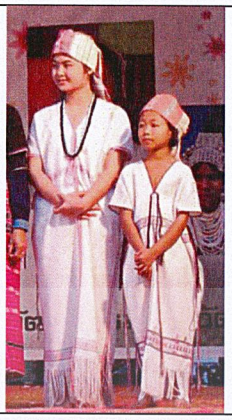
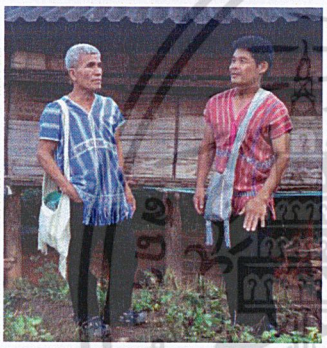
ขั้นตอนการศึกษาด้านการออกแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่ในท้องตลาด โดยแบ่งออกเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย (เสื้อ,กางเกง,ชุดกระโปรง) และเครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (กระเป๋า) โดยเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) เพื่อให้เห็นถึง จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และ อุปสรรค (Threat) ซึ่งจะสามารถเข้าใจถึงผลิตภัณฑ์เดิมและนำมาพัฒนาในงานวิจัย

ตารางที่ 4.5 ผลิตภัณฑ์เดิม (SWOT Analysis)

ผลิตภัณฑ์เดิมเครื่องแต่งกาย (เสื้อ)		
	S – Strength - สื่อถึงอัตลักษณ์สูง - กระบวนการผลิตปราณีตด้วยมือทุกชิ้น	O – Opportunity - ใช้สื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มช่องทางการขาย - มีบริการจัดส่งสินค้าที่ไวขึ้น
	W – Weakness - ระยะเวลาในการผลิตนาน - โฆษณา/ประชาสัมพันธุ์มีไม่มาก	T – Threat - พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว - การแข่งขันทางการตลาดสูง
ผลิตภัณฑ์เดิมเครื่องแต่งกาย (กางเกง)		
	S – Strength - สื่อถึงอัตลักษณ์สูง - กระบวนการผลิตปราณีตด้วยมือทุกชิ้น	O – Opportunity - ใช้สื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มช่องทางการขาย - มีบริการจัดส่งสินค้าที่ไวขึ้น
	W – Weakness - ระยะเวลาในการผลิตนาน - โฆษณา/ประชาสัมพันธุ์มีไม่มาก	T – Threat - พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว - การแข่งขันทางการตลาดสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์เดิมเครื่องแต่งกาย (ชุดกระโปรง)		
	S – Strength - สื่อถึงอัตลักษณ์สูง - กระบวนการผลิตปราณีตด้วยมือทุกชิ้น	O – Opportunity - ใช้สื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มช่องทางการขาย - มีบริการจัดส่งสินค้าที่ไวขึ้น
	W – Weakness - ระยะเวลาในการผลิตนาน - โฆษณา/ประชาสัมพันธุ์มีไม่มาก	T – Threat - พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว - การแข่งขันทางการตลาดสูง
ผลิตภัณฑ์เดิมเครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (กระเป๋า)		
	S – Strength - สื่อถึงอัตลักษณ์สูง - กระบวนการผลิตปราณีตด้วยมือทุกชิ้น	O – Opportunity - ใช้สื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มช่องทางการขาย - มีบริการจัดส่งสินค้าที่ไวขึ้น
	W – Weakness - ระยะเวลาในการผลิตนาน - โฆษณา/ประชาสัมพันธุ์มีไม่มาก	T – Threat - พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว - การแข่งขันทางการตลาดสูง

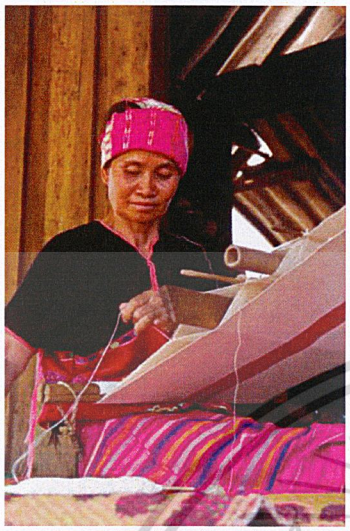
สรุปผลการวิเคราะห์ด้านการออกแบบ พบว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย (เสื้อ, กางเกง, ชุดกระโปรง) และเครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (กระเป๋า) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้วิจัยเลือกที่จะนำมาพัฒนาต่อยอดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากรูปทรงของผลิตภัณฑ์มีความรู้สึกสะดวกสบายในการสวมใส่ เนื้อผ้าทำมาจากฝ้ายย้อมสีธรรมชาติสีสันสวยงามและทอเป็นลวดลายด้วยมือรู้สึกถึงความปลอดภัย ตกแต่งด้วยลูกเดือยอย่างสวยงามมีลูกเล่นน่าสวมใส่ อีกทั้งยังมีความหมายจนน่าค้นหา

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ด้านการตกแต่งลวดลาย

ผู้วิจัยได้ใช้การตกแต่งลวดลายทั้งการทอและการปัก จากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีความสวยงามสื่อถึงอัตลักษณ์ที่ชัดเจน มีความหมาย และเป็นความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ นำมาใช้ประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 การตกแต่งลวดลาย (SWOT Analysis)

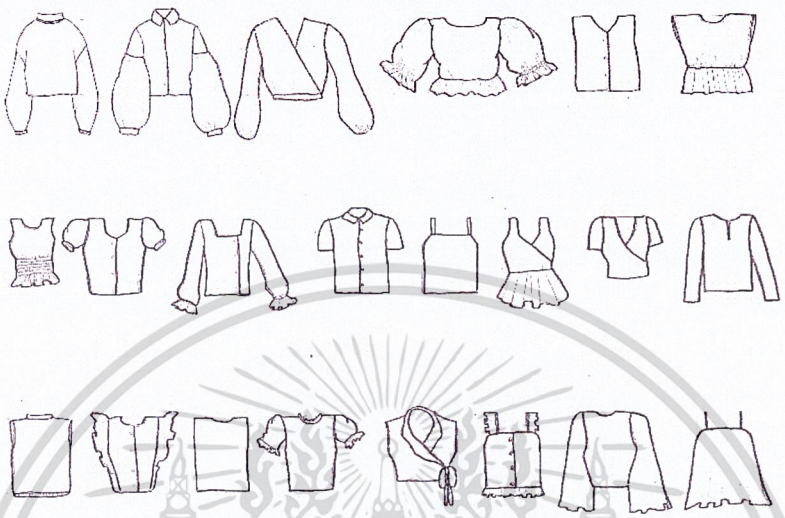
เทคนิคการทอ		
	S – Strength - ลวดลายมีความหมาย สื่อถึงอัตลักษณ์สูงมาก - สะดุดตาและแตกต่างจากลายทั่วไป - ประณีต ละเอียด สวยงาม	O – Opportunity - พัฒนาไปเป็นลายประยุกต์ได้หลากหลาย - พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป
	W – Weakness - ระยะเวลาในการผลิตนาน - โฆษณา/ประชาสัมพันธ์มีไม่มาก	T – Threat - หน้ากว้างของผ้าทอที่แคบ ผลิตภัณฑ์บางอย่างจึงต้องมีรอยต่อ - มีความยืดหยุ่นน้อย
เทคนิคการปัก		
	S – Strength - ต้นทุนการผลิตต่ำ - สะดุดตา สวยงาม - ปลอดภัย	O – Opportunity - พัฒนาไปเป็นลายประยุกต์ได้หลากหลาย - เพิ่มมูลค่าสินค้า
	W – Weakness - เดือยที่เสียไม่สามารถใช้ได้ - การดึงเกสร และคัดเดือยใช้เวลานาน	T – Threat - มีอายุการใช้งาน - แตกหรือหักได้ง่ายเมื่อโดนกระแทก

สรุปผลการวิเคราะห์ด้านการตกแต่งลวดลาย พบว่า เทคนิคการปักและเทคนิคการทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่ผู้วิจัยเลือกมาพัฒนาต่อยอดในการออกแบบเครื่องแต่งกาย เนื่องจากมีความเหมาะสมของกระบวนการ กรรมวิธีการผลิต แนวคิด การดำเนินงานและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่จะพัฒนาเครื่องแต่งกายให้มีความงามจากการทอผสมผสานกับการปักด้วยฝีมือกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีความเป็นอัตลักษณ์โด่งดัง มีคุณค่า และความหมายที่ลึกซึ้ง ด้วยวัสดุที่มาจากธรรมชาติทำให้ปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

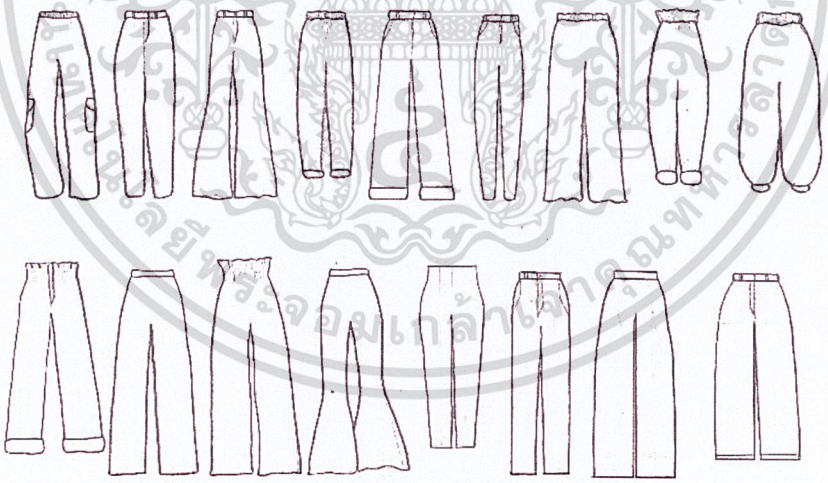
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 ผลการวิเคราะห์การระดมความคิด (Idea Sketch)

ผู้วิจัยได้ทำการระดมความคิด ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการเริ่มต้นออกแบบ เพื่อหาแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ดังนี้

ภาพที่ 4.1 การระดมความคิดที่ 1 (เสื้อ)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

ภาพที่ 4.2 การระดมความคิดที่ 2 (กางเกง)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

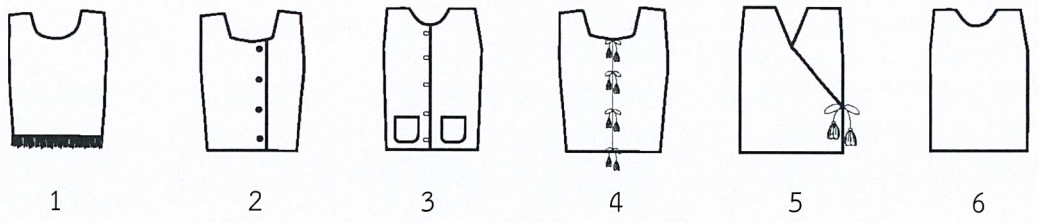
ภาพที่ 4.3 การระดมความคิดที่ 3 (กระโปรง)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

ภาพที่ 4.4 การระดมความคิดที่ 4 (กระเป๋า)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

สรุปผลการวิเคราะห์การระดมความคิด (Idea Sketch) สิ่งที่ได้จากการระดมความคิดนั้น ทำให้มองเห็นถึงความเป็นไปได้ในการออกแบบของรูปร่าง รูปทรง ที่เหมาะสมกับการใช้งาน จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกออกมา จัดกลุ่มทั้งหมด 5 กลุ่ม เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงแบบร่างเสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

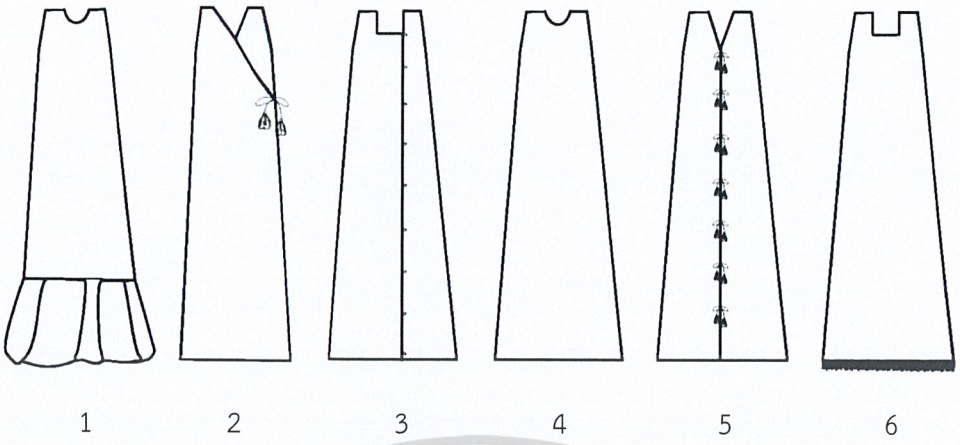
จากภาพที่ 4.5 ภาพแสดงรูปทรงเสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากเสื้อผู้ชาย เรียกว่า “เช กอ” และเสื้อผู้หญิงแต่งงานแล้วเรียกว่า “เช โม่ ซู” เป็นเสื้อทรงกระบอกของปกาเกอะญอ

ภาพที่ 4.6 ภาพแสดงแบบร่างกางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

จากภาพที่ 4.6 ภาพแสดงรูปทรงกางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากกางเกงของผู้ชายปกาเกอะญอหรือกางเกงสะดอมีลักษณะทรงตรง หลวม ขายาวระหว่างน่องถึงข้อเท้า ขอบเอวใหญ่ เป้าต่ำ ปลายขากว้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.7 ภาพแสดงแบบร่างชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

จากภาพที่ 4.7 ภาพแสดงรูปทรงชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากชุดกระโปรงของผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน เป็นชุดทอทรงกระบอกตรงสีขาว เรียกว่า “เช วา”

ภาพที่ 4.8 ภาพแสดงแบบร่างกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

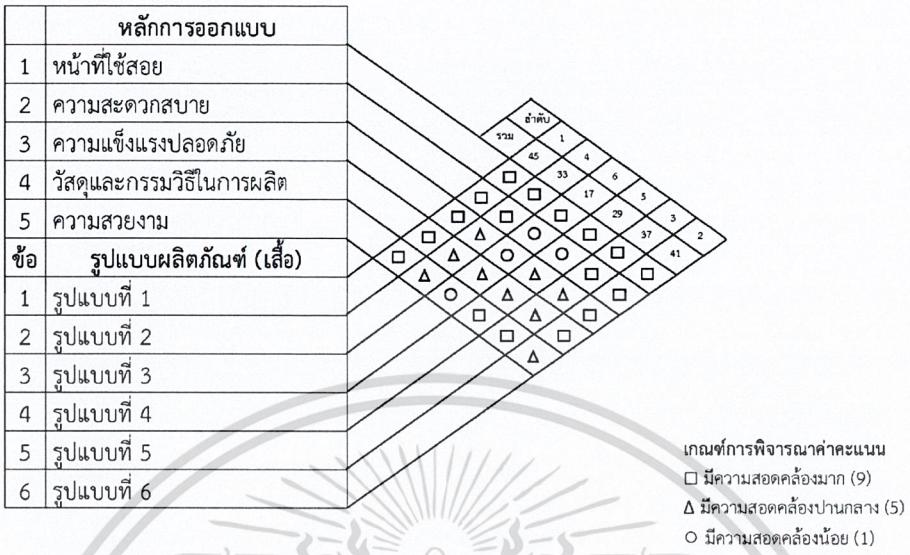
จากภาพที่ 4.8 ภาพแสดงรูปทรงกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาย่ามของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอซึ่งมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม มีหูหิ้วสะพานไหล่ มองดูคล้ายกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม / ถุงผ้าในปัจจุบัน

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบร่างจากการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์เสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงามและเหมาะสม

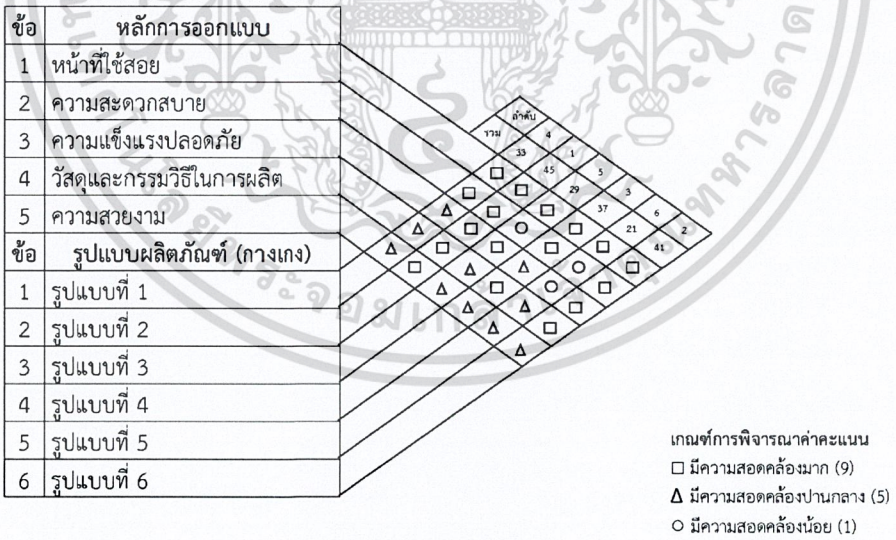
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์(เสื้อ)

ภาพที่ 4.9 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบเสื้อ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์(กางเกง)

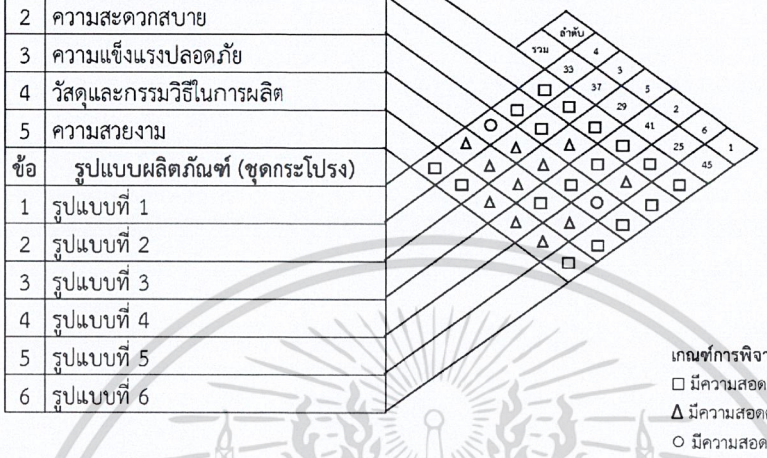

ภาพที่ 4.10 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบกางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์(ชุดกระโปรง)

ข้อ	หลักการออกแบบ
1	หน้าที่ใช้สอย
2	ความสะดวกสบาย
3	ความแข็งแรงปลอดภัย
4	วัสดุและกรรมวิธีในการผลิต
5	ความสวยงาม
ข้อ	รูปแบบผลิตภัณฑ์ (ชุดกระโปรง)
1	รูปแบบที่ 1
2	รูปแบบที่ 2
3	รูปแบบที่ 3
4	รูปแบบที่ 4
5	รูปแบบที่ 5
6	รูปแบบที่ 6

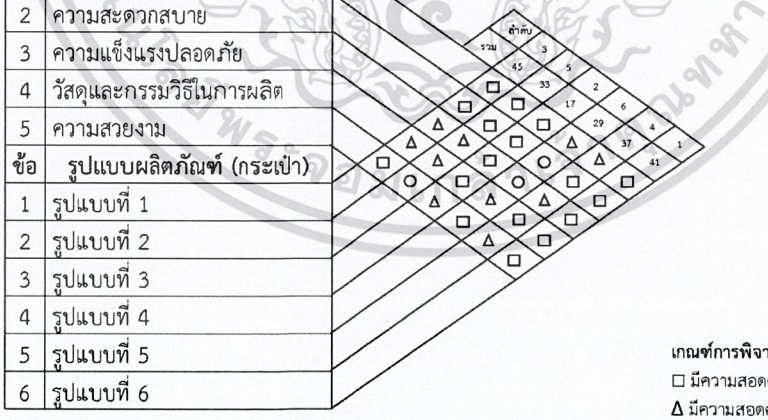

เกณฑ์การพิจารณาค่าคะแนน
□ มีความสอดคล้องมาก (9)
Δ มีความสอดคล้องปานกลาง (5)
○ มีความสอดคล้องน้อย (1)

ภาพที่ 4.11 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบชุดกระโปรง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์(กระเป๋า)

ข้อ	หลักการออกแบบ
1	หน้าที่ใช้สอย
2	ความสะดวกสบาย
3	ความแข็งแรงปลอดภัย
4	วัสดุและกรรมวิธีในการผลิต
5	ความสวยงาม
ข้อ	รูปแบบผลิตภัณฑ์ (กระเป๋า)
1	รูปแบบที่ 1
2	รูปแบบที่ 2
3	รูปแบบที่ 3
4	รูปแบบที่ 4
5	รูปแบบที่ 5
6	รูปแบบที่ 6

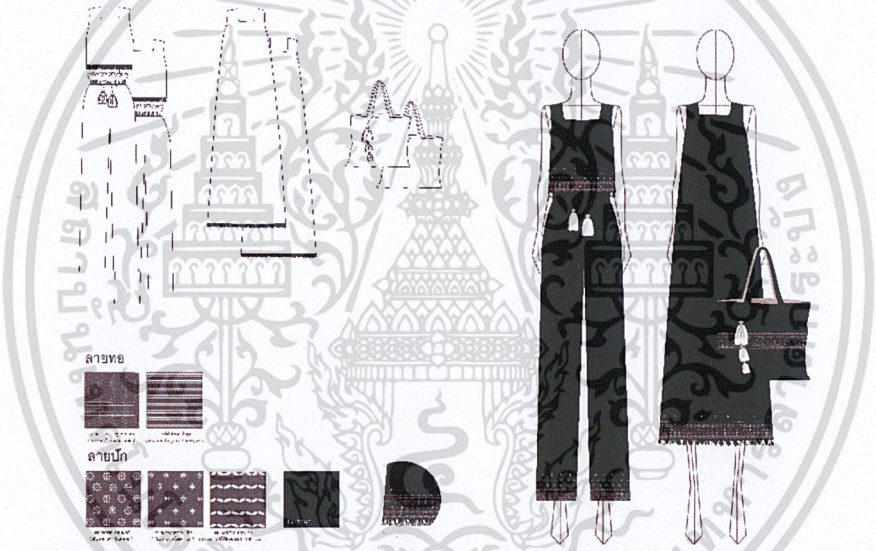
เกณฑ์การพิจารณาค่าคะแนน
□ มีความสอดคล้องมาก (9)
Δ มีความสอดคล้องปานกลาง (5)
○ มีความสอดคล้องน้อย (1)

ภาพที่ 4.12 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบกระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (1 เมษายน 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์จากแบบร่างทั้งหมด 24 รูปแบบ พบได้ว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ คือ เสื้อ (ทรงตรง) รูปแบบที่ 1 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 6 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 5 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, กางเกง (ทรงตรง) รูปแบบที่ 2 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 6 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 4 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, ชุดกระโปรง (ทรงตรง) รูปแบบที่ 6 มี 45 คะแนน อยู่ลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 4 มี 31 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 2 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, กระเป๋า (ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า) รูปแบบที่ 6 มี 45 คะแนน อยู่ลำดับที่ 1,รูปแบบที่ 3 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2,รูปแบบที่ 1 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบร่างรูปทรงผลิตภัณฑ์ที่ได้ค่าคะแนนความสัมพันธ์มากที่สุดมาสร้าง Sketch Design โดยใส่ลวดลายโบราณไว้ในบริเวณต่างๆของเสื้อ และสีย้อมธรรมชาติที่เป็นภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ดังนี้

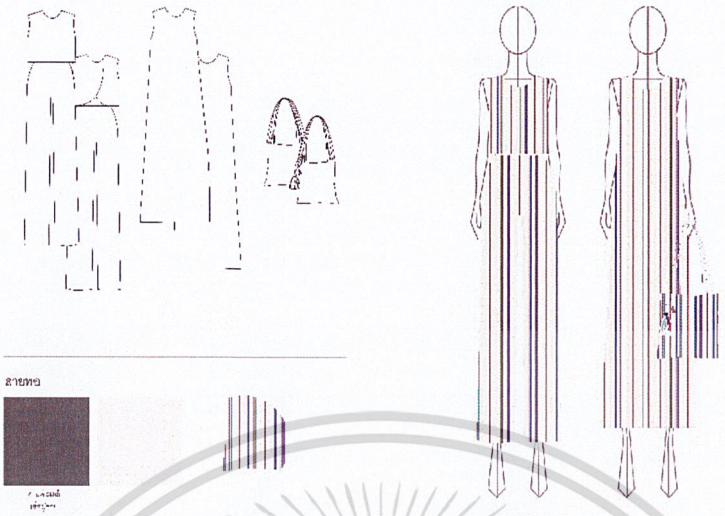
4.2.5 ผลการวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Sketch Design)

ภาพที่ 4.13 การออกแบบแนวคิดที่ 1 (การทอ+การปัก)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (17 พฤษภาคม 2563)

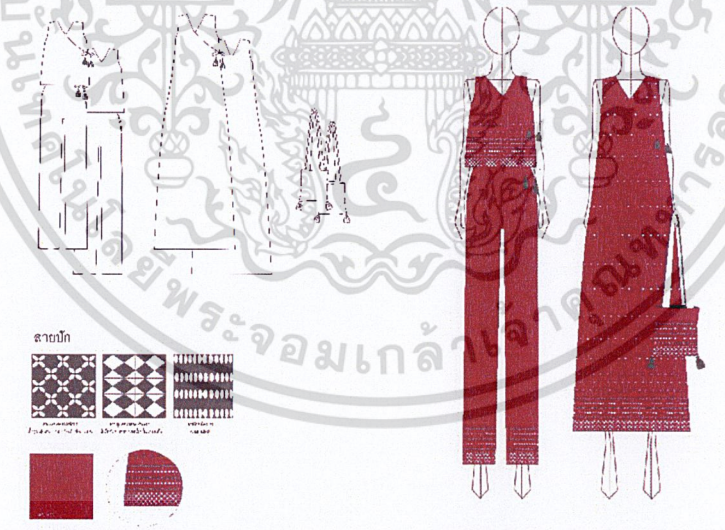
จากภาพที่ 4.13 การออกแบบแนวคิดที่ 1 ได้รับแรงบันดาลใจจากภูมิปัญญาการทอและการปักเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ภาพแสดง SKETCH DESIGN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.14 การออกแบบแนวคิดที่ 2 (การทอ)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (17 พฤษภาคม 2563)

จากภาพที่ 4.14 การออกแบบแนวคิดที่ 2 ได้รับแรงบันดาลใจจากภูมิปัญญาการทอเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ภาพแสดง SKETCH DESIGN

ภาพที่ 4.15 การออกแบบแนวคิดที่ 3 (การปัก)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (17 พฤษภาคม 2563)

จากภาพที่ 4.15 การออกแบบแนวคิดที่ 3 ได้รับแรงบันดาลใจจากภูมิปัญญาการปักเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ภาพแสดง SKETCH DESIGN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

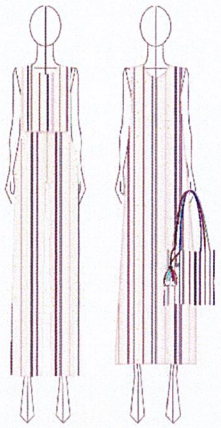

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 1

รายการประเมิน	(n = 3)		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านประโยชน์ใช้สอย			
1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับราคา	2.33	2.08	น้อย
1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า	4.00	1.00	มาก
1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม	4.00	1.00	มาก
2 ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์			
2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง	4.33	0.58	มาก
2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสี	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า	4.67	0.58	มากที่สุด
3 คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ			
3.1 มีคุณค่าในตัวเอง	4.33	0.58	มาก
3.2 เหมาะสมกับการผลิต	4.33	0.58	มาก
4 แบบอย่างและวัฒนธรรม			
4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์	4.33	0.58	มาก
เฉลี่ย	**4.27**	**0.69**	**มาก**

จากตารางที่ 4.7 สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.27 , S.D.= 0.69) ด้านประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่าและมีรูปร่างที่เหมาะสมค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก ด้านความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 5.00 , S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าในตัวเองและเหมาะสมกับการผลิต ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.33 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านแบบอย่างและวัฒนธรรม พบว่า ผลิตภัณฑ์แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 5.00 , S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

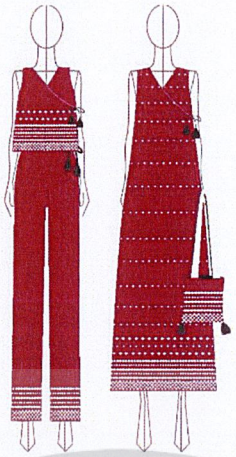

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 2

รายการประเมิน	(n = 3)		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านประโยชน์ใช้สอย			
1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับราคา	2.33	2.08	น้อย
1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า	3.67	0.58	มาก
1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม	3.67	1.15	มาก
2 ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์			
2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม	4.33	0.58	มาก
2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง	4.00	1.00	มาก
2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงานทางด้านสี	3.67	0.58	มาก
2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า	4.00	0.00	มาก
3 คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ			
3.1 มีคุณค่าในตัวเอง	3.67	0.58	มาก
3.2 เหมาะสมกับการผลิต	3.67	1.15	มาก
4 แบบอย่างและวัฒนธรรม			
4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ	4.00	1.00	มาก
4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์	3.33	0.58	ปานกลาง
เฉลี่ย	**3.67**	**0.84**	**มาก**

จากตารางที่ 4.8 สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.84) ด้านประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าในตัวเอง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านแบบอย่างและวัฒนธรรม พบว่า ผลิตภัณฑ์แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

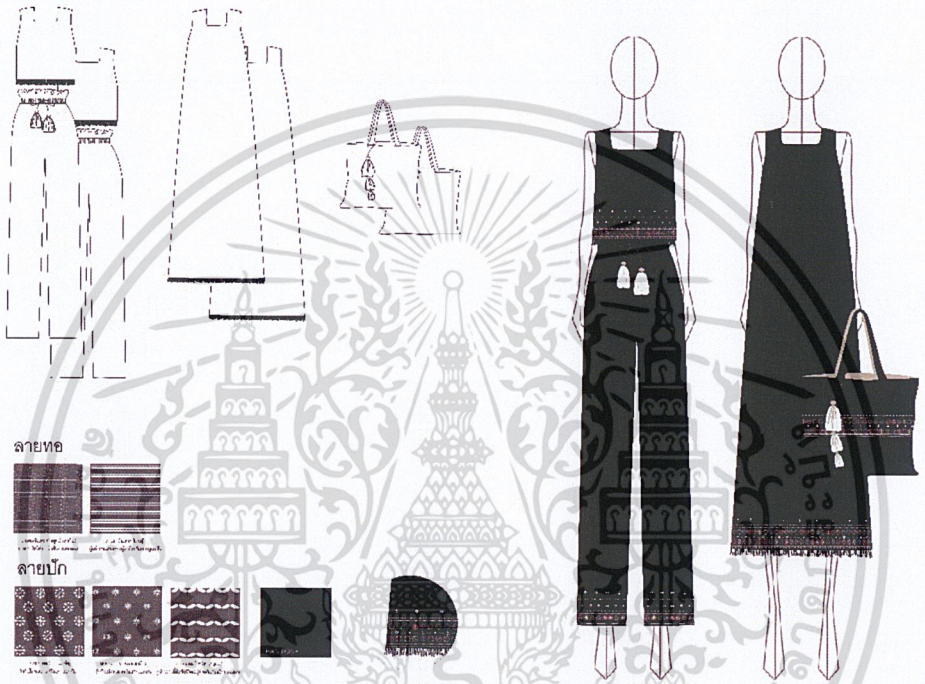
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 3

รายการประเมิน	(n = 3)		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านประโยชน์ใช้สอย			
1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับราคา	2.33	2.08	น้อย
1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า	4.00	0.00	มาก
1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
2 ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์			
2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม	4.00	1.00	มาก
2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง	4.00	1.00	มาก
2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสี	3.67	1.15	มาก
2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า	3.67	0.58	มาก
3 คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ			
3.1 มีคุณค่าในตัวเอง	3.67	0.58	มาก
3.2 เหมาะสมกับการผลิต	4.33	0.58	มาก
4 แบบอย่างและวัฒนธรรม			
4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ	4.00	1.00	มาก
4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์	3.67	0.58	มาก
เฉลี่ย	**3.82**	**0.83**	**มาก**

จากตารางที่ 4.9 สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.82 , S.D.= 0.83) ด้านประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสมและมีความงามทางด้านรูปทรง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ พบว่า ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการผลิต ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.33 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านแบบอย่างและวัฒนธรรม พบว่า ผลิตภัณฑ์แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 3 รูปแบบ จะพบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.27 , S.D.= 0.69) รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.82 , S.D.= 0.83) และรูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.84) ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปผลการวิเคราะห์แบบประเมินได้ว่ารูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมจะนำไปผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ภาพที่ 4.16 รูปแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (17 พฤษภาคม 2563)

จากภาพที่ 4.16 การออกแบบแนวคิดที่ 1 ได้รับแรงบันดาลใจจากภูมิปัญญาการทอและการปักเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ภาพแสดง SKETCH DESIGN เสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากเสื้อผู้ชาย เรียกว่า “เช กอ” และเสื้อผู้หญิงแต่งงานแล้วเรียกว่า “เช โม่ ซู” เป็นเสื้อทรงกระบอกของปกาเกอะญอ รูปทรงกางเกง ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากกางเกงของผู้ชายปกาเกอะญอหรือกางเกงสะดอมีลักษณะทรงตรง หลวม ขายาวระหว่างน่องถึงข้อเท้า ขอบเอวใหญ่ เป้าต่ำ ปลายขากว้าง รูปทรงชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากชุดกระโปรงของผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน เป็นชุดทอทรงกระบอกตรงสีขาวเรียกว่า “เช วา” รูปทรงกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาย่ามของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอซึ่งมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม มีหูหิ้วสะพานไหล่ มองดูคล้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ผู้วิจัยได้ทำแบบประเมินความคิดเห็นของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ พบว่า

4.3.1 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานกรุงเทพมหานครที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ข้อ	รายการประเมิน	จำนวนคน	ร้อยละ
1	**เพศ**		
	1.1 ชาย	0	0
	1.2 หญิง	30	100
2	**อายุ**		
	2.1 25 – 30 ปี	15	50
	2.2 31 – 35 ปี	3	10
	2.3 36 – 40 ปี	5	16.67
	2.4 41 – 45 ปี	7	23.34
3	**ระดับการศึกษา**		
	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	36.67
	3.2 ปริญญาตรี	19	63.34
	3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	จำนวนคน	ร้อยละ
4	**รายได้**		
	4.1 รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท	8	26.67
	4.2 20,001 – 25,000 บาท	18	60
	4.3 25,001 – 30,000 บาท	3	10
	4.4 30,001 – 35,000 บาท	0	0
	4.5 รายได้มากกว่า 35,000 บาท	1	3.34
รวม		**30**	**100**

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการประเมินผลิตภัณฑ์

ด้านเพศ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และเป็นเพศหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ด้านอายุ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 25-30 ปี มากที่สุดจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.34 รองลงมา คือ อายุ 36 – 40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอายุ 31 – 35 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.34 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

ด้านรายได้ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมามีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 บาท มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 มีรายได้มากกว่า 35,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.34 และมีรายได้ 30,001 – 35,000 บาท จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านการตลาด

ข้อ	การตลาด (Marketing)	ระดับความพึงพอใจ		ระดับความคิดเห็นผู้บริโภค
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	4.68	0.58	มากที่สุด
2	ด้านราคา (Price)	4.43	0.59	มาก
3	ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)	4.72	0.47	มากที่สุด
4	ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)	4.24	0.69	มาก
รวม		**4.50**	**0.59**	มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.11 พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.50 , S.D.= 0.59) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ด้านผลิตภัณฑ์(Product) ($\overline{X}$ = 4.68 , S.D.= 0.58) 2) ด้านราคา(Price) ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.59) 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย(Place) ($\overline{X}$ = 4.72 , S.D.= 0.47) และ 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด(Promotion) ($\overline{X}$ = 4.24 , S.D.= 0.69)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์

ข้อ	ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	ระดับความพึงพอใจ		ระดับความคิดเห็นผู้บริโภค
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง	4.67	0.61	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.70	0.65	มากที่สุด
3	ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย	4.67	0.48	มากที่สุด
รวม		**4.68**	**0.58**	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.68 , S.D.= 0.58) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง ($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.61) 2) ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\overline{X}$ = 4.70 , S.D.= 0.65) และ 3) ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย ($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.48)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านราคา

ข้อ	ด้านราคา (Price)	ระดับความพึงพอใจ		ระดับความคิดเห็นผู้บริโภค
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4.30	0.53	มาก
2	ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ	4.57	0.50	มากที่สุด
3	ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ	4.43	0.73	มาก
รวม		**4.43**	**0.59**	**มาก**

จากตารางที่ 4.13 พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.59) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.30 , S.D.= 0.53)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ ($\bar{X}$ = 4.57 , S.D.= 0.50) และ 3) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ ($\bar{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.73)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ข้อ	ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)	ระดับความพึงพอใจ		ระดับความคิดเห็นผู้บริโภค
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า	4.60	0.56	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์	4.83	0.38	มากที่สุด
รวม		**4.72**	**0.47**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.14 พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.72 , S.D.= 0.47) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า ($\bar{X}$ = 4.60 , S.D.= 0.56) และ 2) ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X}$ = 4.83 , S.D.= 0.38)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านการส่งเสริมการตลาด

ข้อ	ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)	ระดับความพึงพอใจ		ระดับความคิดเห็นผู้บริโภค
		$\bar{X}$	S.D.	
1	4.1 มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์	4.67	0.61	มากที่สุด
2	4.2 มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ	4.10	0.66	มาก
3	4.3 มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ	3.97	0.81	ปานกลาง
รวม		**4.24**	**0.69**	**มาก**

จากตารางที่ 4.15 พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.24 , S.D.= 0.69) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.61) 2) มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ ($\bar{X}$ = 4.10 , S.D.= 0.66) และ 3) มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ($\bar{X}$ = 3.97 , S.D.= 0.81)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้จัยได้สรุปผลของการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของงานวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาตามขั้นตอนในการดาเนินการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

5.1.1.1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอขั้นตอนการศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สรุป โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและนักปราชญ์ชาวบ้านเพื่อมองหาเอกลักษณ์ที่น่าสนใจมาออกแบบผลิตภัณฑ์

5.1.1.2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอขั้นตอนการศึกษาเครื่องแต่งกายจากภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สรุป โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและนักปราชญ์ชาวบ้านเพื่อมองหาเอกลักษณ์ที่น่าสนใจมาออกแบบผลิตภัณฑ์

5.1.1.3 ผลการวิเคราะห์การศึกษาลวดลายและความหมายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ขั้นตอนการศึกษาลวดลายบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลด้านลวดลายและวิเคราะห์สรุป โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอ เพื่อให้ได้ลายที่เหมาะสม สวยงามและง่ายต่อการนำมาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งออกเป็น 12 ลาย ดังนี้ ลายท่าสื่อโหร่ง (เส้นคู่) ลายตะข้อเถาะ ลายเบอะคาเคาะ (ปากลูกอ๊อด) ลายเซะเคล้ ลายโถ่วหลี่เคาะ (คอนกเขา) ลายตะก้อเหล่ (ดึงดูดเข้าหากัน) ลายต้ามิงคลิ (ดวงตา) ลายตะเก๊เก๊าะ (ทางขรุขระ) ลายสะกอพอ (ดอกมะเขือ) ลายตื่อดิ (ไข่มด) ลายเพ้อโดะ (งูเหลือม) และลายชุยคอเหลาะ (ตีนหมา)

5.1.1.4 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสีย้อมธรรมชาติ ขั้นตอนการศึกษาการย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสี กระบวนการ และความหมายของสี โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากหนังสือและผู้เชี่ยวชาญด้านการย้อมสีเส้นฝ้ายสำหรับการทอเครื่องแต่งของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่อให้ได้สีสันที่สวยงาม และง่ายต่อการนำมาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ดังนี้ (ขมิ้น = เหลือง), (คราม = กรมท่า, ดำ), (สมอป่า = กากีแกมเขียว, เขียวแก่), แก่นขนุน, เปลือกเพกา = เขียวตองอ่อน), (ประดู่, ไม้แดง = แดง), (เงาะป่า = แสด), (ต้นปุย = ชมพู)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

5.1.2.1 ผลการวิเคราะห์ด้านการออกแบบขั้นตอนการศึกษาด้านการออกแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่ในท้องตลาด โดยแบ่งออกเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย (เสื้อ,กางเกง,ชุดกระโปรง) และเครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (กระเป๋า) โดยเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) เพื่อให้เห็นถึง จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และ อุปสรรค (Threat) ซึ่งจะสามารถเข้าใจถึงผลิตภัณฑ์เดิมและนำมาพัฒนาในงานวิจัย พบว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย (เสื้อ,กางเกง,ชุดกระโปรง) และเครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (กระเป๋า) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้วิจัยเลือกที่จะนำมาพัฒนาต่อยอดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากรูปทรงของผลิตภัณฑ์มีความรู้สึกสะดวกสบายในการสวมใส่ เนื้อผ้าทำมาจากฝ้ายย้อมสีธรรมชาติสีสันสวยงามและทอเป็นลวดลายด้วยมือรู้สึกถึงความปลอดภัย ตกแต่งด้วยลูกเดือยอย่างสวยงามมีลูกเล่นน่าสวมใส่ อีกทั้งยังมีความหมายจนน่าค้นหา

5.1.2.2 ผลการวิเคราะห์ด้านการตกแต่งลวดลาย ผู้วิจัยได้ใช้การตกแต่งลวดลายทั้งการทอและการปัก จากภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีความสวยงามสื่อถึงอัตลักษณ์ที่ชัดเจน มีความหมาย และเป็นความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ นำมาใช้ประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ พบว่า เทคนิคการปักและเทคนิคการทอ ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่ผู้วิจัยเลือกมาพัฒนาต่อยอดในการออกแบบเครื่องแต่งกาย เนื่องจากมีความเหมาะสมของกระบวนการกรรมวิธีการผลิต แนวคิด การดำเนินงานและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่จะพัฒนาเครื่องแต่งกายให้มีความงามจากการทอผสมผสานกับการปักด้วยฝีมือกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีความเป็นอัตลักษณ์โด่งดเด่น มีคุณค่า และความหมายที่ลึกซึ้ง ด้วยวัสดุที่มาจากธรรมชาติทำให้ปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

5.1.2.3 ผลการวิเคราะห์การระดมความคิด (Idea Sketch) ผู้วิจัยได้ทำการระดมความคิด ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการเริ่มต้นออกแบบ เพื่อหาแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สิ่งที่ได้จากการระดมความคิดนั้น ทำให้มองเห็นถึงความเป็นไปได้ในการออกแบบของรูปร่าง รูปทรง ที่เหมาะสมกับการใช้งาน จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกออกมา จัดกลุ่มทั้งหมด 5 กลุ่ม เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

รูปทรงเสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากเสื้อผู้ชาย เรียกว่า “เช กอ” และเสื้อผู้หญิงแต่งงานแล้วเรียกว่า “เช โม่ ซู” เป็นเสื้อทรงกระบอกของปกาเกอะญอ

รูปทรงกางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากกางเกงของผู้ชายปกาเกอะญอหรือกางเกงสะดอมีลักษณะทรงตรง หลวม ขายาวระหว่างน่องถึงข้อเท้า ขอบเอวใหญ่ เป้าต่ำ ปลายขากว้าง

รูปทรงชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากชุดกระโปรงของผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน เป็นชุดทอทรงกระบอกตรงสีขาวเรียกว่า “เช วา”

รูปทรงกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาย่ามของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอซึ่งมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม มีหูหิ้วสะพานไหล่ มองดูคล้ายกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม / ถุงผ้าในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบร่างจากการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์เสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงามและเหมาะสม ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์จากแบบร่างทั้งหมด 24 รูปแบบ พบได้ว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ คือ เสื้อ (ทรงตรง) รูปแบบที่ 1 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 6 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 5 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, กางเกง (ทรงตรง) รูปแบบที่ 2 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 6 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 4 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, ชุดกระโปรง (ทรงตรง) รูปแบบที่ 6 มี 45 คะแนน อยู่ลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 4 มี 31 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 2 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, กระเป๋า (ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า) รูปแบบที่ 6 มี 45 คะแนน อยู่ลำดับที่ 1,รูปแบบที่ 3 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2,รูปแบบที่ 1 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบร่างรูปทรงผลิตภัณฑ์ที่ได้ค่าคะแนนความสัมพันธ์มากที่สุดมาสร้าง Sketch Design โดยใส่ลวดลายโบราณไว้ในบริเวณต่างๆของเสื้อ และสีย้อมธรรมชาติที่เป็นภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

5.1.2.5 ผลการวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Sketch Design)

รูปแบบที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.27 , S.D.= 0.69) ด้านประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่าและมีรูปร่างที่เหมาะสมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก ด้านความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสี ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 5.00 , S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าในตัวเองและเหมาะสมกับการผลิต ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.33 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านแบบอย่างและวัฒนธรรม พบว่า ผลิตภัณฑ์แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 5.00 , S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด

รูปแบบที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.84) ด้านประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าในตัวเอง ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านแบบอย่างและวัฒนธรรม พบว่า ผลิตภัณฑ์แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก

รูปแบบที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.82 , S.D.= 0.83) ด้านประโยชน์ใช้สอย พบว่า ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ พบว่า ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสมและมีความงามทางด้านรูปทรง ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ พบว่า ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการผลิต ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.33 , S.D.= 0.58) อยู่ในระดับมาก ด้านแบบอย่างและวัฒนธรรม พบว่า ผลิตภัณฑ์แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.00 , S.D.= 1.00) อยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญ อโดยมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 3 รูปแบบ จะพบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.27 , S.D.= 0.69) รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.82 , S.D.= 0.83) และรูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.67 , S.D.= 0.84) ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปผลการวิเคราะห์แบบประเมินได้ว่ารูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมจะนำไปผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานกรุงเทพ มหานครที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ด้านเพศ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และเป็นเพศหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ด้านอายุ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 25-30 ปี มากที่สุดจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 41–45 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.34 รองลงมา คือ อายุ 36–40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอายุ 31–35 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.34 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

ด้านรายได้ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ 20,001–25,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 บาท มีรายได้ 25,001–30,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 มีรายได้มากกว่า 35,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.34 และมีรายได้ 30,001–35,000 บาท จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

การตลาด พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.50 , S.D.= 0.59) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ด้านผลิตภัณฑ์(Product) ($\overline{X}$ = 4.68 , S.D.= 0.58) 2) ด้านราคา(Price) ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.59) 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย(Place) ($\overline{X}$ = 4.72 , S.D.= 0.47) และ 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด(Promotion) ($\overline{X}$ = 4.24 , S.D.= 0.69)

ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.68 , S.D.= 0.58) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง (

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.61) 2) ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\overline{X}$ = 4.70 , S.D.= 0.65) และ 3) ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย ($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.48)

ด้านราคา (Price) พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.59) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.30 , S.D.= 0.53) 2) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ ($\overline{X}$ = 4.57 , S.D.= 0.50) และ 3) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.73)

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.72 , S.D.= 0.47) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า ($\overline{X}$ = 4.60 , S.D.= 0.56) และ 2) ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ ($\overline{X}$ = 4.83 , S.D.= 0.38)

ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) พบว่าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานความพึงพอใจของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.24 , S.D.= 0.69) พิจารณารายข้อของความพึงพอใจ ได้แก่ 1) มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.61) 2) มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ ($\overline{X}$ = 4.10 , S.D.= 0.66) และ 3) มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ($\overline{X}$ = 3.97 , S.D.= 0.81)

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามหัวข้อวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.2.1 อภิปรายผลงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์

พบว่าอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอนั้นมีทั้งสถาปัตยกรรม เครื่องแต่งกาย เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม อาหาร และภาษา ที่สามารถรับรู้จากทางกายภาพได้ชัดเจนที่สุดนั้นคือเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพราะมีลักษณะเด่นตั้งแต่รูปแบบ ลวดลาย สี วัสดุ และกระบวนการผลิตมีคุณสมบัติทางภูมิปัญญา เศรษฐกิจ แบบอย่างและวัฒนธรรม โดยการผลิตด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายที่หลากหลาย ทั้งการจก การทอยกดอก การมัดหมี่ การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือยที่เป็นอัตลักษณ์ตรงตามเงื่อนไขการออกแบบผลิตภัณฑ์ของงานวิจัยฉบับนี้มากที่สุดมีทั้งหมด 11 ลาย ประกอบด้วยลายตะก้อเหล่ ลายเซะเคล้ ลายต้ามิงคลิ ลายตะซ้อเถาะ ลายเบอะคาเคาะ ลายท่าสื่อโหร่ง ลายเพ้อโดะ ลายตื่อดิ ลายชุยคอเหลาะ ลายสะกอพอ และลายตะเก๊เก๊าะ ศิลปะบนผืนผ้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย เน้นความสามัคคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความมีวินัยในการอยู่ร่วมกันเป็นพวกพ้อง ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ มีความนอบน้อมและผูกพันกับธรรมชาติได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสร้างสรรค์ให้ก่อเกิดลวดลายและสีสันประกอบบนผืนผ้าที่อาจไม่เน้นความฉูดฉาดละลานตาเท่ากับชนเผ่าอื่น ๆ แต่กลับดึงความเรียบง่ายที่แฝงไปด้วยความละเอียดและประณีตอันเป็นวิถีชนเผ่า ให้กลายเป็นตัวสร้างความโดนเด่นให้กับชิ้นงานผ้าทอปกาเกอะญอ จนเกิดเป็นอัตลักษณ์สะดุดตาและสร้างความจดจำได้ให้กับทุกคนที่พบเห็น ปกาเกอะญอเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความละเอียด มีความประณีตการทอผ้าอย่างเป็นขั้นตอน อีกทั้งกระบวนการสร้างลวดลายที่ต้องการให้ปรากฏบนผืนผ้า จะถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ขั้นตอนของการเรียงด้าย โดยจะใช้เส้นด้ายที่มีสีสันและจำนวนตามลวดลายที่ได้กำหนดไว้ วนไปตามหลักไม้ไผ่ที่นำมาขึ้นเป็นหลักอย่างเป็นระเบียบ เป็นกระบวนการที่สำคัญ หากนับผิดแม้แต่เส้นเดียว ลายผ้าก็จะผิดไปทั้งผืน และเมื่อเข้าสู่กระบวนการทอด้วยกี่เอว ก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยการใช้แรงกระแทกจากฝีมือที่คงที่สม่ำเสมอจึงจะทำให้เนื้อผ้าที่เกิดจากการทอเกิดความแน่นเรียบเนียนตลอดทั้งผืน จึงทำให้ลวดลายบนผืนผ้าที่ต้องการปรากฏขึ้นอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ชัดเจน ตามลักษณะการเรียงด้ายและช่วงจังหวะของการทอหรือแม้จะเป็นการสร้างสรรค์ลวดลายด้วยการปักลูกเดือย ซึ่งเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์การสร้างสรรค์ลวดลายบนผืนผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ก็จะต้องมีการกำหนดตำแหน่งการปักตั้งแต่การขึ้นด้ายด้วยเช่นเดียวกัน การเว้นช่องไฟหรือการเว้นพื้นที่ว่างของลวดลาย เพื่อเตรียมไว้ปักลูกเดือยอย่างเป็นระเบียบแบบแผน ไม่สะเปะสะปะ ส่งผลให้ลวดลายการปักลูกเดือยเกิดขึ้นเป็นแนวแถวอย่างงดงาม

ปัจจุบัน ลวดลายเอกลักษณ์บนผืนผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ อาจแบ่งได้เป็นลายหลักซึ่งเป็นลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษหลายชั่วอายุคน เป็นลวดลายที่พบได้ในกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ แทบทุกกลุ่ม เช่น ลายเมล็ดฟักทอง ลายใยแมงมุม ลายดวงตา ฯลฯ และลายที่มีการประยุกต์ขึ้นจากลวดลายโบราณดั้งเดิมผสมผสานกับลายที่เกิดจากจินตนาการของบรรพบุรุษของชนเผ่ากะเหรี่ยงในแต่ละกลุ่มแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของผู้ทอแต่ละคน

5.2.2 อภิปรายผลงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

การออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอได้ใช้กรอบแนวความคิด Lateral Thinking (Lt) ของ (Bono, E. D. 2004) โดยอยู่ภายใต้หลักการออกแบบ 4 ประการ 1) ด้านประโยชน์ใช้สอย 2) ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ 3) คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ 4) แบบอย่างและวัฒนธรรม (มนตรี ยอดบางเตย. 2538) สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.27 , S.D.= 0.67) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.82 , S.D. = 0.83) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67 , S.D. = 0.84) โดยมีการนำอัตลักษณ์ลวดลายบนเครื่องแต่งกายจากของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เนื่องจากสตรีกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอได้รับการกล่าวขานว่าเป็นผู้มีฝีมือในการทอผ้าที่เก่งที่สุดกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่ง มักจะทอเป็นเสื้อผ้าไว้สวมใส่ในชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว หรือทอเก็บไว้ใช้ในงานพิธีสำคัญๆ เช่น งานแต่งงาน งานประเพณีสำคัญต่างๆ จึงมีความชำนาญในการผลิตผลิตภัณฑ์ในงานวิจัยและเพื่อให้คงความเป็นทุนวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดั้งเดิมไว้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้หลักการออกแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ทั้งเสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า

5.2.3 อภิปรายผลงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านการตลาดคือแนวกลยุทธ์ 4Ps ตามกรอบแนวความคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 80) ได้กล่าวถึงทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้เพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ซึ่งเรียกว่า 4 Ps พบว่า ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 1) ด้านผลิตภัณฑ์ ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง ($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.61) ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว($\overline{X}$ = 4.70 , S.D.= 0.65) ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.48) 2) ด้านราคา ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์($\overline{X}$ = 4.30 , S.D.= 0.53) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ($\overline{X}$ = 4.57 , S.D.= 0.50) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D.= 0.73) 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า($\overline{X}$ = 4.60 , S.D.= 0.56) ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์($\overline{X}$ = 4.83 , S.D.= 0.38) 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์($\overline{X}$ = 4.67 , S.D.= 0.61) มีการประชาสัมพันธุ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ($\overline{X}$ = 4.10 , S.D.= 0.66) มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ($\overline{X}$ = 3.97 , S.D.= 0.81)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ รวมถึงลักษณะบ้านเรือน ภาษา อาชีพ ประเพณีความเชื่อ เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย ลวดลายและความหมายบนเครื่องแต่งกาย เครื่องมือเครื่องใช้ กระบวนการผลิตต่างๆ ทั้งการทอและการปัก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์

5.3.2 แนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีหลากหลาย สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปได้อีก

5.3.3 ควรศึกษาถึงการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยภูมิปัญญาชาวบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กวินทิพย์ พลอยหารกาญจน์ ให้สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2562. ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย ผู้สัมภาษณ์. *ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ.* กลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพฯ ในภาคเหนือ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก.

การทอผ้ากะเหรี่ยง. เล่มที่ 2. (2549). ลำพูน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2.

นิรัช สุดสังข์. (2548). *ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

มนตรี ยอดบางเตย. (2538). *การออกแบบ.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. (2542). *ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน.* กรุงเทพฯ: คอมแพคท์พริ้นท์.

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ. (2557). *เอกลักษณ์และศิลปะลวดลายผ้าชาวเขา.* พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: บริษัท สยามคัลเลอร์พริน จำกัด.

นวลแข ปาลิวนิช. (2542). *ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย ฉบับปรับปรุงใหม่.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น

พยอม ตันติวัฒน์. (2524). สีย้อมธรรมชาติ. *วารสารวิทยาศาสตร์,* 35 (11), 795-802.

พรเพ็ญ, ระมัด, และเมทินี. (2555). การพัฒนาการยอมสีเสนดายฝ้ายจากสียอมธรรม. *วารสารสักทอง,* 14 (2), 26-45.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักษิตานนท์, ศุภร เสริรัตน์, และองอาจ ปทะวานิช. (2541). *กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาด.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไดมอน อิน บิสสิเน็ต เวิร์ล.

สายเมือง วิรยศิริ. (2529). *ชาวเขาในประเทศไทย.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย. (2559). *เสน่ห์เชียงรายหลากหลายชาติพันธุ์.* เชียงราย: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มหานทีแมกกาซีน.

อุดมศักดิ์ สารีบุตร. (2549). *เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.* กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

อภิชาติ สนธิสมบัติ. (2545). *กระบวนการทางเคมีสิ่งทอ.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

เจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี. (2562). *ประเพณีข้าวห่อกะเหรี่ยงโปว์.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก https://phetchaburi.mots.go.th/ewt_news.php?nid=415&filename=index

พรลภัส พิบูลโภคาสมบัติ. (2562). *หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์.* สืบค้น 27 พฤศจิกายน 2561, จาก https://sites.google.com/a/kjwit.ac.th/ponlapass/pathor/hlak-kar-xxkbaeb-phlitphanth

พัชริดา พงษปภัสร์. (2561). *ปกาเกอะญอต้าโป้ป่อและผ้าทอกี่เอว.* สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2561, จาก https://www.sarakadee.com/2018/02/23/pakakayor-woven/

มูลนิธิกระจกเงา โครงการพิพิธภัณฑ์ชาวเขาออนไลน์. 2562. *ชนเผ่ากะเหรี่ยง-การทอผ้า.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก http://www.hilltribe.org

ปาริสุทธ์ เลิศคชาธาร. (2562). *วิถีชีวิตกะเหรี่ยง.* สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก http://wongsanit-ashram.org/2019/2015/01/25/pakakeryor/

สำนักข่าวชายขอบ. (2562). *บ้านห้วยหินลาดใน.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก https://transbordernews.in.th/home/?p=2100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Banjomyut. (2562). *เครื่องแต่งกายกะเหรี่ยงสะกอ.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.baanjomyut.com/library_2/history_of_costume/06_2.html

Jameschillout. (2562). *กะเหรี่ยงตองสู.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก https://pantip.com/topic/33193434

Njoy. (2562). *การตัดเย็บ.* สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2561, จาก http://www.openbase.in.th/node/653

minolityofthailand. (2562). *กะเหรี่ยงแบ หรือ คะยา.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก http://www.kanchanapisek.or.th/kp8/culture/mhs/maeho.html/m8-16.html

Pafayfashion. (2562). *การกรอด้ายขวาง.* สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2563, จาก http://www.pafayfashion.com/article/8/ผ้าทอกระเหรี่ยง-ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างสรรค์

Sawadee. (2561). *ชาวเขาเผ่าต่างๆ.* สืบค้น 12 พฤศจิกายน 2561, จาก http://www.sawadee.co.th/thailand/hilltribes/karen.html

Viri Chaiwat. (2562). *Myanmar - Karen กะเหรี่ยง.* สืบค้น 20 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.pinterest.com/pin/341429215492954459/?lp=true

ไม่ปรากฏผู้แต่ง. (2562). *การแบ่งส่วนตลาด การกำหนดตลาดเป้าหมาย และการวางตำแหน่งทางการตลาด : STP*. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2563, จาก https://jiradabbc.wordpress.com/227-2/

ไม่ปรากฏผู้แต่ง. (2562). *ตารางแสดงกลยุทธ์ในการเลือกตลาดเป้าหมาย 3 ทาง (The alternative target market selection strategies).* สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2563, จาก http://elearning.bu.ac.th/mua/course/mk212/ch6.htm

ไม่ปรากฏผู้แต่ง. (2562). *STP MODEL*. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2563, จาก http://km.intrachai.ac.th/km/files/20130007_16111113130839.pdf

De Bono, E. (1967). *Teaching Thinking.* London: Temple Smith.

De Bono, E. (1984). *Lateral Thinking for Management*. London: Penguin Books.

Kotler, Philip. (2000). *Marketing Management*. The Millennium Edition. Prentice- Hall, Inc, Upper Saddle River, New Jersey.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ
ภาคผนวก ข แบบประเมินผลประสิทธิภาพ
ภาคผนวก ค ภาพแสดงกระบวนการผลิต
ภาคผนวก ง ภาพแสดงแบบเพื่อการผลิต
ภาคผนวก จ ภาพผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.
หนังสือราชการ

หนังสือขอความอนุเคราะห์
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
หนังสือขอตอบรับตีพิมพ์วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม
บทความวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 /1550

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ประธานกลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ ฯ ในภาคเหนือ

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอข้อมูลและขอถ่ายภาพเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ลวดลายอัตลักษณ์บนเครื่องแต่งกายและการย้อมสี เพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าวและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739 -7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 /1550

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอข้อมูลและขอถ่ายภาพเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ลวดลายอัตลักษณ์บนเครื่องแต่งกายและการย้อมสี เพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าวและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739 -7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 /1583

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เรียน นางเขียว พลอยหาญกาญจน์

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ของนางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739-7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 / 1583

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เรียน นางจะทู ชางวนา

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ของนางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739-7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 / 1583

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๘ สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เรียน นางมะช่ะเช่ อิทธิคงคา

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ของนางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739-7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ อว 7004/ **1582** **วันที่** 28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน รศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบ IOC นี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบแบบ IOC มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ อว 7004/ 1582 **วันที่** 28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.กฤษณา คิดดี

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบ IOC นี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบแบบ IOC มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

1 กย 2563

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ อว 7004/ 1582 วันที่ ๒๙ สิงหาคม 2563
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.สุธาสินีน์ บุรีคำพันธุ์

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบ IOC นี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบแบบ IOC มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 / 1583

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

เรียน ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ อริยะเครือ

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ของนางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739-7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 / 1583

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

เรียน ดร.เกษม มานะรุ่งวิทย์

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ของนางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739-7774

หลง
3.9.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 / 1583

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

เรียน ดร.ก้องเกียรติ มหาอินทร์

ด้วย นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์" โดยมี รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ของนางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 087-739-7774

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004.1(16)/188

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 ธันวาคม 2563

เรื่อง รับรองผลการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

เรียน นางสาวณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ตามที่ท่านได้ส่งบทความ ประเภทบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรมทาง กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาแล้ว บทความของท่านสามารถตีพิมพ์ใน วารสารดังกล่าวได้ในปีที่ 19 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม 2563 โดยมีชื่อเรื่องและรายละเอียดดังนี้

ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบเครื่องแต่งกาย
A STUDY OF IDENTITY IN THE PAKHAYO ETHNIC GROUP FOR CLOTHES DESIGN

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย* จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง และธเนศ ภิรมย์การ
Nichakan Kunmaungnoi*, Chaturong Louhapensang and Thanate Piromgarn
Email: nichakanaeye@gmail.com, chaturong@yahoo.com and thanate.pirom@gmail.com

ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520
Department of Architectural and Design Education, Faculty of Industrial Education and Technology,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520, Thailand
*corresponding author E-mail: nichakanaeye@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เคนพันค้อ)
บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 0 2329 8000 ต่อ 3723
โทรสาร. 0 2329 8435

(ใบรับรองผลการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ฉบับนี้เป็นฉบับจริง ไม่มีการถ่ายสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบเครื่องแต่งกาย
A STUDY OF IDENTITY IN THE PAKHAYO ETHNIC GROUP FOR CLOTHES DESIGN

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย* จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง และธเนศ ภิรมย์การ
Nichakan Kunmaungnoi*, Chaturong Louhapensang and Thanate Piromgarn
Email: nichakanaeye@gmail.com, chaturong@yahoo.com and thanate.pirom@gmail.com

ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520
Department of Architectural and Design Education, Faculty of Industrial Education and Technology,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520, Thailand

*corresponding author E-mail: nichakanaeye@gmail.com

Received:.....Revised: .....Accepted: .....

ABSTRACT

The study aimed to examine the identity of the Pakakayo ethnic group with the practical applications for clothes design. The research objectives were thus 1) to study the Pakakayo ethnic identity for product design 2) to design products from the Pakakayo ethnic identity and 3) Evaluate satisfaction of consumer. The data on the Pakakayo ethnic identity were collected from the experts as well and the luminaries in the community areas. Then, the data obtained were analyzed and the Pakakayo ethnic identity derived from such data was applied as a guideline to design products. In the present research study, community-based research methods were used to analyze and select the product patterns, as well as to process the production. The research results showed that the Pakakayo ethnic group had seven unique characteristics, namely, 1) languages, 2) food, 3) traditions, 4) architecture, 5) jewelry, 6) clothes, and 7) musical instruments. From the analysis, it can be concluded that the clothes of the Pakakayo ethnic group could create a clear appeal from the cultural identity, and this could make a good impression for those who had seen them. The clothes of the Pakakayo ethnic group played a role as a means which helped portray the history, traditions, culture, customs, and ways of life, particularly ancient patterns, of the ethnic clothing. The twelve patterns were: 1) the Ta Ko Lae pattern, 2) the Se Kle pattern, 3) the Tar Ming Kli pattern, 4) the Ta Sor Tor pattern, 5) the Ber Ka Kor pattern, 6) the Ta Sue Rong pattern, 7) the Per Doh pattern, 8) the Tue Di pattern, 9) the Chui Kor Lor pattern, 10) the Sa Kor Por pattern, 11) the Ta Kae Kor pattern, and 12) the Thou Li knocked pattern. The creative techniques used by the Pakakayo ethnic group ranged from discontinuous supplementary weft, twill and satin weaves, weft ikat, embroidery with colorful threads or yarns, decoration with beads – seeds of Job's tears. These techniques were suitable for designing products which included shirts, pants, dresses, and bags. Also, the identity of the Pakakayo ethnic group was blended as part of the design of each product in order to maintain the primitive form, which was in accordance with the original concepts of the Pakakayo ethnic group

Summary found that format 1 is most suitable. there is a high level of opinion ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.67). Next is format 3 is suitable to a large extent ($\overline{X}$ = 3.82, S.D.= 0.83). Last is format 2 is suitable to a large extent ($\overline{X}$ = 3.67, S.D.= 0.84).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Working consumer 30 persons in BANGKOK. Using accidental sampling selection. There is a high level of satisfaction. 1) Product. The beauty of the product in shape ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.61). The product is unique ($\overline{X}$ = 4.70, S.D.= 0.65). The product is suitable for use ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.48). 2) Price. Price is right for the product ($\overline{X}$ = 4.30, S.D.= 0.53). The price is reasonable compared to the quality ($\overline{X}$ = 4.57, S.D.= 0.50). The price is reasonable compared to the features ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.73). 3) Distribution Products. Can be sold at trade shows ($\overline{X}$ = 4.60, S.D.= 0.56). The products are sold online ($\overline{X}$ = 4.83, S.D.= 0.38). 4) Marketing promotion. There is a product delivery service ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.61). There is a public relations of products in various fields ($\overline{X}$ = 4.10, S.D.= 0.66). There is an incentive to buy a variety of products ($\overline{X}$ = 3.97, S.D.= 0.81).

Keywords: Identity; Pakhayo ethic group; Clothes; Patterns

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบเครื่องแต่งกาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ 2) ออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอจากผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และสรุปอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอเป็นแนวทางเพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยวิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์อัตลักษณ์ เลือกลวดลาย รูปแบบผลิตภัณฑ์ รวมถึงกระบวนการผลิต ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีลักษณะเด่นทางอัตลักษณ์ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ภาษา อาหาร ขนบธรรมเนียมประเพณี สถาปัตยกรรม เครื่องประดับ เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอสร้างความน่าสนใจจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชัดเจน สร้างความประทับใจได้จากการพบเห็น เครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีบทบาทเป็นสื่อกลางการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชุมชน สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะลวดลายโบราณบนเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอซึ่งเรียกชื่อว่า ลายตะก้อเหล่ ลายเซะเคล้ ลายต้ามิงคลิ ลายตะซ้อเถาะ ลายเบอะคาเคาะ ลายท่าสื่อโหร่ง ลายเพ้อโดะ ลายตื่อดิ ลายชุยคอเหลาะ ลายสะกอพอ ลายตะเก๊เก๊าะ และลายโถ่วหลี่เคาะ ทั้งหมด 12 ลาย ด้วยเทคนิคการสร้างลวดลายจากการจก การทอยกดอก การมัดหมี่ การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือย เหมาะสำหรับการนำมาออกแบบผลิตภัณฑ์ทั้งเสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า โดยมีการนำอัตลักษณ์จากของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ เพื่อคงความดั้งเดิมสอดคล้องกับแนวคิดเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.67) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.82, S.D.= 0.83) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67, S.D.= 0.84)

ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 1) ด้านผลิตภัณฑ์ ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.61) ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ($\overline{X}$ = 4.70, S.D.= 0.65) ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.48) 2) ด้านราคา ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.30, S.D.= 0.53) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ ($\overline{X}$ = 4.57, S.D.= 0.50) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.73) 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า ($\overline{X}$ = 4.60, S.D.= 0.56) ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ ($\overline{X}$ = 4.83, S.D.= 0.38) 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.61) มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ ($\overline{X}$ = 4.10, S.D.= 0.66) มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ($\overline{X}$ = 3.97, S.D.= 0.81)

คำสำคัญ: อัตลักษณ์; กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ; เครื่องแต่งกาย; ลวดลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บทนำ

ปกาเกอะญอเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นกลุ่มชาวไทยภูเขาอาจแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มย่อย คือ กะเหรี่ยงโปว กะเหรี่ยงปกาเกอะญอ กะเหรี่ยงตองสู และกะเหรี่ยงบะเว กะเหรี่ยงมีภาษาพูดเรียกว่าภาษากะเหรี่ยง และภาษาเขียนเป็นของตัวเองดัดแปลงมาจากภาษาพม่าและภาษาโรมัน มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่ายผูกพันใกล้ชิดธรรมชาติพึ่งป่าพึ่งน้ำ ประกอบอาชีพทำไร่ทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกผักสำหรับทำอาหารมากกว่าการค้า รักสงบ นอบน้อม อยู่กันเป็นกลุ่มเน้นความสามัคคีรักพวกพ้อง กตัญญูต่อบรรพบุรุษ แต่เดิมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนับถือผี มีขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีการบวงสรวงและเซ่นสังเวยอย่างเคร่งครัด ภายหลังหันมานับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์มากขึ้น แต่ความเชื่อเดิมยังคงมีอยู่ไม่น้อยเชื่อว่าทุกสิ่งในธรรมชาติมีชีวิต มีขวัญและวิญญาณคอยปกปักรักษามนุษย์และธรรมชาติคอยพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีพิธีกรรมที่แสดงถึงความเคารพและกตัญญูต่อธรรมชาติอย่างชัดเจน การแต่งกายประจำชนเผ่าสามารถพบเห็นได้อย่างชัดเจนและยังมีอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มกะเหรี่ยงโปว และกลุ่มกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ [1]

อัตลักษณ์บนเครื่องแต่งกายเป็นลวดลายดั้งเดิมปรากฏบนผ้าทอที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นลวดลายที่พบได้ในกะเหรี่ยงโปวและปกากะญอแทบทุกพื้นที่ เช่น ลายเป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ลายดอกไม้ ลายเส้นตรง ลายกากบาท มักเกิดจากการสังเกต โดยการใช้จินตนาการ นำเอาลักษณะเด่นจากสิ่งที่พบเห็นในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งพืชพรรณ ดอกไม้ ต้นไม้ สัตว์น้อยใหญ่ ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน จนถึงประเพณีและคตินิยมของชนเผ่ามาประยุกต์ลงสู่ลวดลายบนผืนผ้า ด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายที่หลากหลาย ทั้งการจก การทอยกดอก การมัดหมี่ การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือย หากพบเห็นผืนผ้าที่มีเอกลักษณ์ในลักษณะเช่นนี้ เราก็สามารถรับรู้ได้ทันทีว่า นี่คือผ้าทอแห่งชนเผ่ากะเหรี่ยง

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีวางขายตามท้องตลาดทั่วไป พบเห็นได้ง่ายในรูปแบบของเครื่องนุ่งห่ม ย่าม หมวก ผ้าพันคอ รองเท้า เป็นต้น ผ้าทอจะมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน ทั้งลวดลายและสีย้อมธรรมชาตินำมาทอเป็นผืนก่อนที่จะนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แต่ทว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่รู้ถึงความหมายของลวดลายบนผลิตภัณฑ์ ซึ่งผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมีลวดลายโบราณเป็นของตนเองมานานแล้ว มีทั้งเรื่องราวความหมาย ความสวยงาม ด้วยสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เยาวชนรุ่นใหม่ได้รับอิทธิพลจากเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมจากนอกกลุ่มชาติพันธุ์เป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ ลวดลายบนผืนผ้าทอจึงได้มีการประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยด้วยการทอเลียนแบบลวดลายที่ผู้ทอได้พบเห็นรอบตัวเกิดเป็นลายใหม่ ทำให้ลวดลายโบราณบนผ้าทอลดน้อยลงไปและผู้ที่ทอผ้าลวดลายโบราณได้และรู้ถึงความหมายของลวดลายนั้นส่วนมากเป็นคนเก่าแก่ ความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่เชื่อว่าหากสวมใส่เครื่องนุ่งห่มลวดลายเหล่านี้ก็จะทำให้ชีวิตดีมีความสุข ลวดลายบนผ้าทอเปรียบเสมือนสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้ทอและผู้สวมใส่อย่างชัดเจน [2]

ปัจจุบันมีชุมชนเผ่ากะเหรี่ยงในหลายๆ พื้นที่มีการทอผ้าน้อยลงเนื่องจากต้องใช้เวลาในการทอ ผ้าซิ่นที่ใช้สวมใส่ในชีวิตประจำวันจึงมักนิยมซื้อจากท้องตลาดเพื่อความสะดวกและง่ายต่อการดำเนินชีวิต แต่ก็ยังคงมีอีกหลายพื้นที่โดยเฉพาะกลุ่มกะเหรี่ยงบนดอยสูงที่ยังคงทอผ้าด้วยตัวเองเพื่อใช้สวมใส่ในครอบครัว และใช้สำหรับพิธีสำคัญตามวัฒนธรรมของชนเผ่า ผ้าทอกะเหรี่ยงมีลักษณะเป็นผ้าทอหน้าแคบที่ใช้เครื่องมือทอแบบห้างหลัง หรือที่เรียกกันว่ากี่เอวผ้าที่ทอจะถูกกำหนดตามความต้องการใช้งานตั้งแต่เริ่มต้นทอ เช่น ผ้าทอสำหรับเสื้อ ผ้าซิ่น ผ้าโพกศรีษะ หรือย่าม

งานวิจัยการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพื่ออนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมและเผยแพร่งานฝีมือ ผสานกับเทคนิคและภูมิปัญญาถูกถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ทั้งเทคนิคการมัดหมี่ จก ขิด และยกดอก ผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอจึงมีความงดงาม โดดเด่นด้วยสีสันตระการตา และผู้คนทั่วไปยังคงพบเห็นรูปแบบอันเป็นอัตลักษณ์ของเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ด้วยเสื้อหลากสีสันจนเป็นที่ต้องตาต้องใจของคนเมือง นักท่องเที่ยว และชาวต่างชาติ โดยการศึกษาอัตลักษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ชุมชน ศึกษาแนวทางเพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ตอบสนองความต้องการของลูกค้าในปัจจุบันที่มีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปได้ในหลายรูปแบบ สามารถเป็นอาชีพเสริมที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสร้างรายได้และเป็นการประชาสัมพันธ์ถึงความเป็นตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

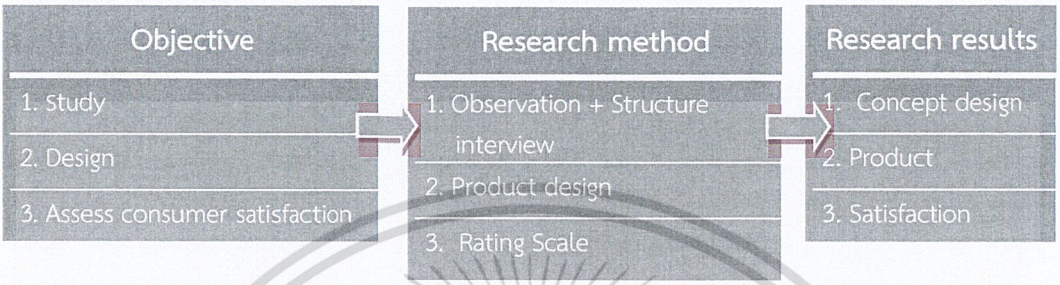
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ

2.2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

รูปที่ 1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ

ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอตลอดจนการวิเคราะห์ถึงลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ อันได้แก่ อัตลักษณ์ทางกายภาพที่ได้จากวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยพิจารณาจากประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ การจัดองค์กรทางสังคมและการปกครอง ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรมที่สำคัญ ที่อยู่อาศัย ภาษาพูด เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต อาหาร รวมไปถึงบริบทโดยรอบที่ทำให้ทราบถึงความสำคัญขององค์ประกอบในด้านต่างๆ จนสามารถนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล จนได้โครงสร้างเพื่อหาแนวทางสรุปอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของ Leesuwan, W. ที่กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) ซึ่งสะสมกันมาเป็นเวลานาน ภูมิปัญญานี้มิใช่ความรู้เป็นสิ่งที่สูงกว่าเพราะได้ผ่านการกลั่นกรองต้องสะสมมาแต่อดีตจนได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์กับการใช้สอย สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน แม้จะเป็นเพียงสิ่งธรรมดาสามัญ แต่ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าศิลปหัตถกรรมหลายชนิด มีตั้งแต่หัตถกรรมที่สร้างขึ้นด้วยกรรมวิธีที่เรียบง่ายไปจนถึงหัตถกรรมที่มีกรรมวิธีที่ซับซ้อน เป้าหมายของกรอบแนวความคิดนี้ อยู่ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ในงานวิจัยนี้ [3]

3.2 กรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ 2. ออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ทฤษฎีการคิดแบบ Lateral Thinking (Lt) การคิดแนวข้างคือ การคิดที่หลีกหนีจากความซ้ำซาก หรือความคิดเดิมๆ รวมถึงความเข้าใจที่มีอยู่เดิมเพื่อค้นหาสิ่งใหม่ๆ โดยปกติแล้วความคิดที่มีอยู่จะสร้างขึ้นจากประสบการณ์เดิมและความเข้าใจที่เคยประสบมา การคิดแนวข้างจึงเป็นวิถีทางในการหลบหนีจากความคิดวิถีเดิมเพื่อค้นหาสิ่งที่เรียกว่า “ดีกว่า” การคิดแนวข้างจะเป็นเรื่องการกระตุ้นความคิดอื่นๆ โดยไม่มีกรอบและกฎเกณฑ์สามารถคิดแบบกระโดดข้ามได้โดยไม่ต้องเรียงเป็นลำดับขั้นตอน และเปิดใจรับทุกโอกาสที่เข้ามา การคิดแนวข้างไม่มีการ วาง หมวดหมู่และประเภท กล่าวโดยสรุปแล้วการคิดแนวข้างจะใช้ข้อมูลเพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงแบบแผนไม่ใช่เพื่อหาประโยชน์จากข้อมูลนั้นเพียงอย่างเดียวหลักการสำคัญของการคิดแนวข้างคือ “มุมมองที่เรามีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นเพียงหนึ่งความคิดในหลายๆ มุมมองที่สามารถเป็นไปได้” เป็นการสำรวจมุมมองอื่นๆ โดยไม่ตัดสินว่ามุมมองใดดีที่สุด เป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด แต่จะนำทุกมุมมองที่เป็นไปได้มาปรับโครงสร้างความคิดและจัดเรียงข้อมูลที่ได้ใหม่ ตรงกับคำพูดของ Bono, E. D. ที่ว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ถูกทำขึ้นโดยผ่านการค้นพบโดยบังเอิญ (serendipity) หรือ “การค้นพบบางสิ่ง ขณะที่กำลังค้นหาบางอย่าง” [4] โดยอยู่ภายใต้หลักการออกแบบ 4 ประการ 1) ด้านประโยชน์ใช้สอย 2) ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ 3) คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ 4) แบบอย่างและวัฒนธรรม เป้าหมายของกรอบแนวความคิดนี้ อยู่ในส่วนของการออกแบบผลิตภัณฑ์ในงานวิจัยนี้ [5]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 กรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านการตลาดคือแนวกลยุทธ์ 4Ps ตามกรอบแนวความคิดของ Siriwan, S., Prin, l., Suporn, S., & Ongart, P. [6] ได้กล่าวถึงทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้เพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ซึ่งเรียกว่า 4Ps

3.3.1 ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะนำเสนอแก่ตลาด เพื่อให้เกิดความสนใจ ความต้องการเป็นกรรมสิทธิ์การใช้ หรือการบริโภคประกอบด้วยทั้งสินค้าและบริการซึ่งแบ่งได้ 3 ระดับ คือ

3.3.1.1 แก่นผลิตภัณฑ์ หมายถึง อรรถประโยชน์หรือผลประโยชน์สำคัญที่ให้ผู้ซื้อ

3.3.1.2 รูปร่างผลิตภัณฑ์ หมายถึง ส่วนที่เป็นรูปร่างผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ประการ คือ ระดับคุณภาพ ลักษณะ รูปแบบ ตราผลิตภัณฑ์และการบรรจุหีบห่อ

3.3.1.3 ประโยชน์เพิ่มของผลิตภัณฑ์ หมายถึง ประโยชน์ของผู้ซื้อที่จะได้รับนอกเหนือจากประโยชน์สำคัญของผลิตภัณฑ์

3.3.2 ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่กำหนดให้อยู่ในรูปแบบของตัวเงิน ซึ่งในการกำหนดมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของนักการตลาดนั้นจะมีจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันโดยจะสามารถแยกได้ 3 ประการ คือ การตั้งราคาโดยมุ่งกำไร การตั้งราคาโดยมุ่งที่การขายและการตั้งราคาเพื่อคงไว้ซึ่งฐานะเดิม

3.3.3 การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง กิจกรรมที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเป้าหมายหรือผู้บริโภคโดยวิธีการจำหน่ายผ่านคนกลางหรืออาจจะจำหน่าย โดยตรงเพื่อให้ไปยังผู้บริโภคหรือกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

3.3.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อจำหน่ายกับกลุ่มลูกค้าหรือผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการรับทราบวัตถุประสงค์หรือแนวคิดในการจำหน่าย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 วิธีดำเนินการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ

4.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในพื้นที่ชุมชน จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในเขตชุมชนพะเด๊อะ หมู่ที่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกจาก ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจประวัติศาสตร์ความเป็นมา วิถีชีวิตและขนธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในเขตพื้นที่สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามด้วยวิธีการสังเกตการณ์ (observation) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interview)

4.1.2 เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In depth - Interview) โดยแนวการสัมภาษณ์ใช้คำถามเชิงลึกแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยพัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการใช้แบบสำรวจพื้นที่ภาคสนาม และการสำรวจข้อมูลความคิดเห็น

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากศึกษา และข้อมูลที่ได้จากการขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานและผู้นำชุมชน รวมถึงข้อมูลจากการลงสำรวจพื้นที่ และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างข้างต้น มาทำการจัดลำดับความสำคัญ และความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูล จนทำการวิเคราะห์ สรุปข้อมูลเพื่อค้นหาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่ส่งผลต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

4.1.4 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ อัตลักษณ์ของผ้าทอกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

4.2 วิธีดำเนินการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

4.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ อาจารย์ประจำสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.2.2 เครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยใช้คำถามในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้ทำการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย เพื่อสรุปเป็นแนวคิดโดยใช้หลักการออกแบบคัดเลือกแนวคิดผลิตภัณฑ์ (Concept Generation and Selection) ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากนั้นสรุปคำถามประกอบการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In depth - Interview)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4.2.4 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

4.3 วิธีดำเนินการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

4.3.1 ประชากร คือ ผู้บริโภค

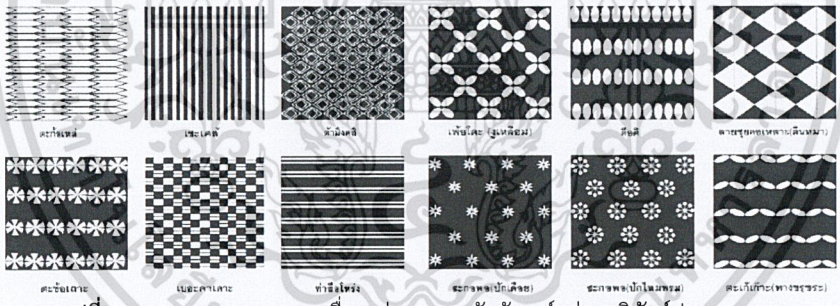
4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

4.3.3 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามวิธีการแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประเมินตามแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale)

4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในการออกแบบ กลุ่มกรณีศึกษาอาสาสมัครผู้เชี่ยวชาญทางด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอในพื้นที่ชุมชน กรณีศึกษาพบว่าทุนทางวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอเป็นสื่อการแสดงออกทางความรู้ ทักษะ ตลอดจนเครื่องมือ วัตถุ สิ่งประดิษฐ์ และพื้นที่ทางวัฒนธรรม ซึ่งในบางกรณีปัจเจกบุคคลยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ซึ่งถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกคนรุ่นหนึ่ง เพื่อสร้างอัตลักษณ์มีทุนทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ง่าย เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม อาหาร ภาษา สถาปัตยกรรม และเครื่องแต่งกาย [7] จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สื่อถึงอัตลักษณ์ตรงตามเงื่อนไขการออกแบบผลิตภัณฑ์ของงานวิจัยมากที่สุด

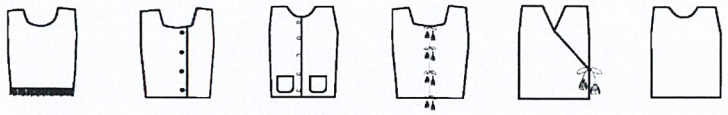
รูปที่ 2 ภาพแสดงลวดลายบนเครื่องแต่งกายจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ลวดลายที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์กาเกอะญอในชุมชนพะเด๊อะ หมู่ที่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก บนเครื่องแต่งกายมีลวดลายปักและทอทั้งหมด 11 ลาย ส่วนของลายทอทั้งหมด 6 ลาย คือ ตะก้อเหล่ ลายเซะเคล้ ลายต้ามิงคลิ ลายตะซ้อเถาะ ลายเบอะคาเคาะ ลายท่าสื่อโหร่ง และส่วนลายปักทั้งหมด 6 ลาย คือ ลายเพ้อโดะ ลายตื่อดิ ลายชุยคอเหลาะ ลายสะกอพอ และลายตะเก๊เก๊าะ เป็นภาษาเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ บรรพบุรุษชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอเชื่อว่า ลายทอและลายปักบนผ้าเหล่านี้จะนำสิริมงคลมาสู่ผู้สวมใส่

5.2 ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวความคิด Lateral Thinking (Lt) [4] โดยอยู่ภายใต้หลักการออกแบบ 4 ประการ 1) ด้านประโยชน์ใช้สอย 2) ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ 3) คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ 4) แบบอย่างและวัฒนธรรม [5] โดยการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายที่หลากหลาย ทั้งการจก การทอยกดอก การมัดหมี่ การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือย เหมาะสำหรับการนำมาออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและชุดประกอบเครื่องแต่งกาย โดยมีการนำอัตลักษณ์จากของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เพื่อให้คงความดั้งเดิมสอดคล้องกับแนวคิดเดิมของกลุ่มชาติ

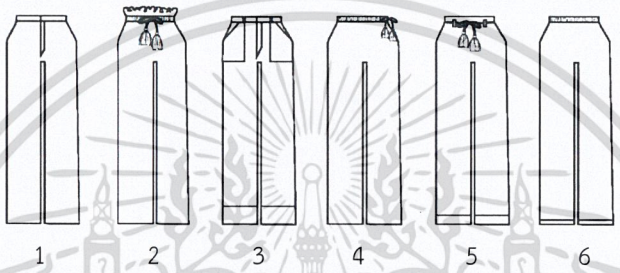
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พันธุ์ปกาเกอะญอ โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกทรงเสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า สำหรับการใช้งานในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ทำการเลือกรูปทรงเสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า ที่เหมาะสมมากที่สุดดังนี้

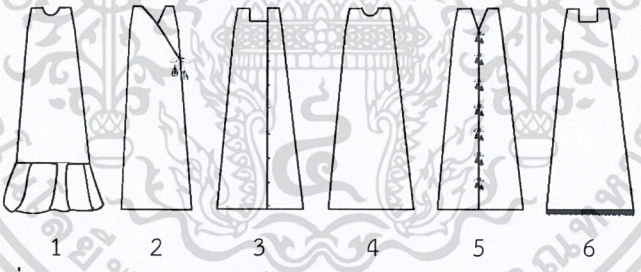
รูปที่ 3 ภาพแสดงแบบร่างเสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

จากรูปที่ 3 ภาพแสดงรูปทรงเสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากเสื้อผู้ชายเรียกว่า “เช กอ” และเสื้อผู้หญิงแต่งงานแล้วเรียกว่า “เช โม่ ซู” เป็นเสื้อทรงกระบอกของปกาเกอะญอ ออกแบบและพัฒนามาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคซึ่งสามารถเลือกรูปแบบ ลวดลาย และสี ได้ตามความต้องการ

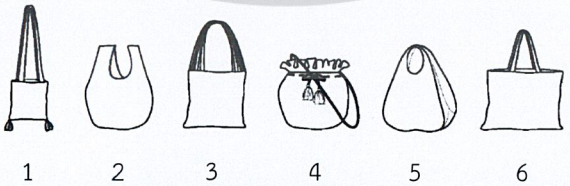
รูปที่ 4 ภาพแสดงแบบร่างกางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

จากรูปที่ 4 ภาพแสดงรูปทรงกางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากกางเกงของผู้ชายปกาเกอะญอหรือกางเกงสะดอมีลักษณะทรงตรง หลวม ขายาวระหว่างน่องถึงข้อเท้า ขอบเอวใหญ่ เป้าต่ำ ปลายขากว้าง

รูปที่ 5 ภาพแสดงแบบร่างชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

จากรูปที่ 5 ภาพแสดงรูปทรงชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากชุดกระโปรงของผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน เป็นชุดทอทรงกระบอกตรงสีขาวเรียกว่า “เช วา”

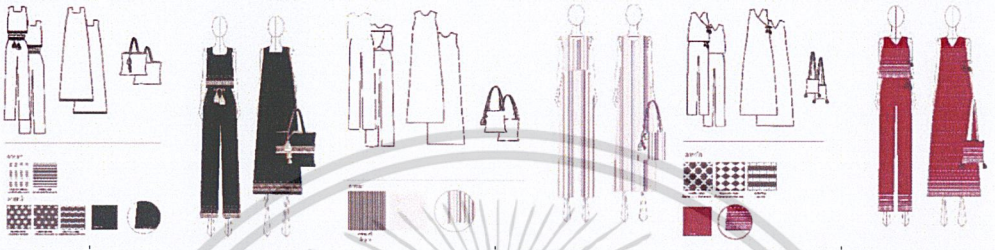
รูปที่ 6 ภาพแสดงแบบร่างกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

จากรูปที่ 6 ภาพแสดงรูปทรงกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาย่ามของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอซึ่งมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม มีหูหิ้วสะพานไหล่ มองดูคล้ายกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม ถุงผ้าในปัจจุบัน

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์จากแบบร่างทั้งหมด 24 รูปแบบ พบได้ว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสื้อ(ทรงตรง) รูปแบบที่ 1 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 6 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 5 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, กางเกง(ทรงตรง) รูปแบบที่ 2 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 6 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 4 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, ชุดกระโปรง(ทรงตรง) รูปแบบที่ 6 มี 45 คะแนน อยู่ลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 4 มี 31 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 2 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3, กระเป๋า(ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า) รูปแบบที่ 6 มี 45 คะแนน อยู่ลำดับที่ 1,รูปแบบที่ 3 มี 41 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 1 มี 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 3 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบร่างรูปทรงผลิตภัณฑ์ที่ได้ค่าคะแนนความสัมพันธ์มากที่สุดมาสร้าง Sketch Design โดยใส่ลวดลายโบราณไว้ในบริเวณต่างๆของเสื้อ และสีย้อมธรรมชาติที่เป็นภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 (ลายทอผสมลายปัก) รูปแบบที่ 2 (ลายทอ) รูปแบบที่ 3 (ลายปัก)

รูปที่ 7 SKETCH DESIGN

จากรูปที่ 7 ภาพแสดงภาพร่าง(SKETCH DESIGN) เสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากเสื้อผู้ชาย เรียกว่า “เช กอ” และเสื้อผู้หญิงแต่งงานแล้วเรียกว่า “เช โม่ ซู” เป็นเสื้อทรงกระบอกของปกาเกอะญอ รูปทรงกางเกง ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากกางเกงของผู้ชายปกาเกอะญอหรือกางเกงสะดอมีลักษณะทรงตรง หลวม ขายาว ขอบเอวใหญ่ เป้าต่ำ ปลายขากว้าง รูปทรงชุดกระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่ได้แรงบันดาลใจมาจากชุดกระโปรงของผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน เป็นชุดทอทรงกระบอกตรงสีขาวเรียกว่า “เช วา” รูปทรงกระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ที่ได้แรงบันดาลใจมาย่ามของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอซึ่งมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม มีหูหิ้วสะพายไหล่ มองดูคล้ายกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม ถุงผ้าในปัจจุบัน และได้นำลวดลายที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมาประกอบใช้ในบริเวณส่วนต่างๆ ของผลิตภัณฑ์

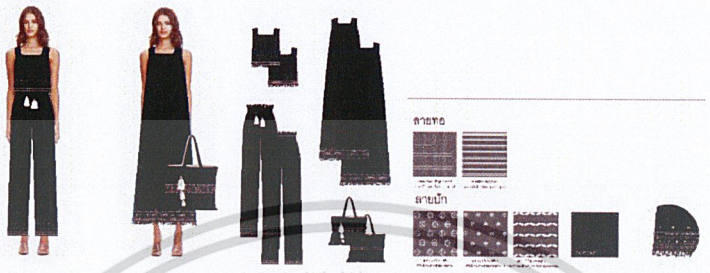
ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ 3 คน					
	รูปแบบที่1		รูปแบบที่2		รูปแบบที่3	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 ด้านประโยชน์ใช้สอย						
1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสม	2.33	2.08	2.33	2.08	2.33	2.08
1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้หลายครั้ง	4	1.00	3.67	0.58	4.00	0.00
1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม	4	1.00	3.67	1.15	4.67	0.58
2 ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์						
2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม	4.67	0.58	4.33	0.58	4.00	1.00
2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง	4.33	0.58	4.00	1.00	4.00	1.00
2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสีย้อมจากธรรมชาติ	5.00	0.00	3.67	0.58	3.67	1.15
2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า	4.67	0.58	4.00	0.00	3.67	0.58
3 คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ						
3.1 มีคุณค่าในตัวเอง	4.33	0.58	3.67	0.58	3.67	0.58
3.2 วัตถุดิบเหมาะสมกับการผลิต	4.33	0.58	3.67	1.15	4.33	0.58
4 แบบอย่างและวัฒนธรรม						
4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ	5.00	0.00	4.00	1.00	4.00	1.00
4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์	4.33	0.58	3.33	0.58	3.67	0.58
เฉลี่ย	**4.27**	**0.69**	**3.67**	**0.84**	**3.82**	**0.83**
ระดับความเห็น	**มีความเหมาะสมมากที่สุด**		**มีความเหมาะสมมาก**		**มีความเหมาะสมมาก**	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.67) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.82, S.D. = 0.83) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67, S.D. = 0.84)

5.3 ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ผู้อุปโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) พบว่า

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นผู้อุปโภค (N=30)	
	$\overline{X}$	S.D.
1 ด้านผลิตภัณฑ์		
1.1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง	4.67	0.61
1.2 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	4.70	0.65
1.3 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย	4.67	0.48
2 ด้านราคา		
2.1 ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4.30	0.53
2.2 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ	4.57	0.50
2.3 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ	4.43	0.73
3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย		
3.1 ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า	4.60	0.56
3.2 ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์	4.83	0.38
4 ด้านการส่งเสริมการตลาด		
4.1 มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์	4.67	0.61
4.2 มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ	4.10	0.66
4.3 มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ	3.97	0.81
เฉลี่ย	**4.50**	**0.59**
ระดับความเห็น	**มีความเหมาะสมมากที่สุด**	

จากตารางที่ 2 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า ผลิตภัณฑ์ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.50, S.D.= 0.59)

6. สรุปและอภิปรายผล

1) การศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่าอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอนั้นมีทั้งสถาปัตยกรรม เครื่องแต่งกาย เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม อาหาร และภาษาที่สามารถรับรู้จากทางกายภาพได้ชัดเจนที่สุดนั้นคือเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ เพราะมีลักษณะเด่นตั้งแต่รูปแบบ ลวดลาย สี วัสดุ และกระบวนการผลิตมีคุณค่าทางภูมิปัญญา เศรษฐกิจ แบบอย่างและวัฒนธรรม โดยการผลิตด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ลวดลายที่หลากหลาย ทั้งการจก การทอยกดอก การมัดหมี่ การปักด้วยด้ายหรือไหมพรมหลากสี การปักประดับตกแต่งด้วยเมล็ดลูกเดือยที่เป็นอัตลักษณ์ตรงตามเงื่อนไขการออกแบบผลิตภัณฑ์ของงานวิจัยฉบับนี้มากที่สุดมีทั้งหมด 11 ลาย ประกอบด้วยลายตะก้อเหล่ ลายเซะเคล้ ลายต้ามิงคลิ ลายตะซ้อเถาะ ลายเบอะคาเคาะ ลายท่าสื่อโหร่ง ลายเพ้อโดะ ลายตื่อดิ ลายชุยคอเหลาะ ลายสะกอพอ และลายตะเก๊เก๊าะ ศิลปะบนผืนผ้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย เน้นความสามัคคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความมีวินัยในการอยู่ร่วมกันเป็นพวกพ้อง ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ มีความนอบน้อมและผูกพันกับธรรมชาติได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสร้างสรรค์ให้ก่อเกิดลวดลายและสีสันประกอบบนผืนผ้า ที่อาจไม่เน้นความฉูดฉาดละลานตาเท่ากับชนเผ่าอื่น ๆ แต่กลับดึงความเรียบง่ายที่แฝงไปด้วยความละเอียดและประณีตอันเป็นวิถีชนเผ่า ให้กลายเป็นตัวสร้างความโดนเด่นให้กับชิ้นงานผ้าทอปกาเกอะญอ จนเกิดเป็นอัตลักษณ์สะดุดตาและสร้างความจดจำได้ให้กับทุกคนที่พบเห็น ปกาเกอะญอเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความละเอียด มีความประณีตในการทอผ้าอย่างเป็นขั้นตอน อีกทั้งกระบวนการสร้างลวดลายที่ต้องการให้ปรากฏบนผืนผ้า จะถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ขั้นตอนของการเรียงด้าย โดยจะใช้เส้นด้ายที่มีสีสันและจำนวนตามลวดลายที่ได้กำหนดไว้ วนไปตามหลักไม้ไผ่ที่นำมาขึ้นเป็นหลักอย่างเป็นระเบียบ เป็นกระบวนการที่สำคัญ หากนับผิดแม้แต่เส้นเดียว ลายผ้าก็จะผิดไปทั้งผืน และเมื่อเข้าสู่กระบวนการทอด้วยกี่เอว ก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยการใช้แรงกระแทกจากฝีมือที่คงที่สม่ำเสมอจึงจะทำให้เนื้อผ้าที่เกิดจากการทอเกิดความแน่นเรียบเนียนตลอดทั้งผืน จึงทำให้ลวดลายบนผืนผ้าที่ต้องการปรากฏขึ้นอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยชัดเจน ตามลักษณะการเรียงด้ายและช่วงจังหวะของการทอหรือแม้จะเป็นการสร้างสรรค์ลวดลายด้วยการปักลูกเดือย ซึ่งเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์การสร้างสรรค์ลวดลายบนผืนผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ก็จะต้องมีการกำหนดตำแหน่งการปักตั้งแต่การขึ้นด้ายด้วยเช่นเดียวกัน การเว้นช่องไฟหรือการเว้นพื้นที่ว่างของลวดลาย เพื่อเตรียมไว้ปักลูกเดือยอย่างเป็นระเบียบแบบแผน ไม่สะเปะสะปะ ส่งผลให้ลวดลายการปักลูกเดือยเกิดขึ้นเป็นแนวแถวอย่างงดงาม [8]

ปัจจุบัน ลวดลายเอกลักษณ์บนผืนผ้าทอของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ อาจแบ่งได้เป็นลายหลักซึ่งเป็นลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษหลายชั่วอายุคน เป็นลวดลายที่พบได้ในกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอแทบทุกกลุ่ม เช่น ลายเมล็ดฟักทอง ลายใยแมงมุม ลายดวงตา ฯลฯ และลายที่มีการประยุกต์ขึ้นจากลวดลายโบราณดั้งเดิมผสมผสานกับลายที่เกิดจากจินตนาการของบรรพบุรุษของชนเผ่ากะเหรี่ยงในแต่ละกลุ่มแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของผู้ทอแต่ละคน

2) การออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ได้ใช้กรอบแนวความคิด Lateral Thinking (Lt) ของ Bono, E. D. [4] โดยอยู่ภายใต้หลักการออกแบบ 4 ประการ 1) ด้านประโยชน์ใช้สอย 2) ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ 3) คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ 4) แบบอย่างและวัฒนธรรม [5] สรุปผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ พบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= 0.67) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.82, S.D.= 0.83) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67, S.D.= 0.84) โดยมีการนำอัตลักษณ์ลวดลายบนเครื่องแต่งกายจากของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เนื่องจากสตรีกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอได้รับการกล่าวขานว่าเป็นผู้มีฝีมือในการทอผ้าที่เก่งที่สุดกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่ง มักจะทอเป็นเสื้อผ้าไว้สวมใส่ในชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว หรือทอเก็บไว้ใช้ในงานพิธีสำคัญๆ เช่น งานแต่งงาน งานประเพณีสำคัญต่างๆ จึงมีความชำนาญในการผลิตผลิตภัณฑ์ในงานวิจัยและเพื่อให้คงความเป็นทุนวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้หลักการออกแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ทั้งเสื้อ กางเกง ชุดกระโปรง และกระเป๋า

3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านการตลาดคือแนวกลยุทธ์ 4Ps ตามกรอบแนวความคิดของ Serirat et al. [6] ได้กล่าวถึงทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้เพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ซึ่งเรียกว่า 4Ps พบว่า ผู้อุปโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 1) ด้านผลิตภัณฑ์ ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.61) ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว($\overline{X}$ = 4.70, S.D.= 0.65) ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.48) 2) ด้านราคา ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.30, S.D.= 0.53) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ ($\overline{X}$ = 4.57, S.D.= 0.50) ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ ($\overline{X}$ = 4.43, S.D.= 0.73) 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า ($\overline{X}$ = 4.60, S.D.= 0.56) ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ ($\overline{X}$ = 4.83, S.D.= 0.38) 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.= 0.61) มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ ($\overline{X}$ = 4.10, S.D.= 0.66) มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ($\overline{X}$ = 3.97, S.D.= 0.81)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

[1]	Arts and crafts international center. (2014). **Uniqueness and art of hill tribe fabric patterns.** 1st ed. Phra Nakhon Sri Ayutthaya: Siam Color Print. 15-22. (อ้างอิงมาจากแหล่งเป็นหนังสือที่แต่งโดยองค์กร)
[2]	Ployharnkan, K. (2019). Interview, February 1. (อ้างอิงมาจากแหล่งการสัมภาษณ์)
[3]	Leesuwan, W. (1999). **Local arts and crafts.** Bangkok: Compact Print. 122-123. (อ้างอิงมาจากแหล่งหนังสือ)
[4]	Bono, E. D. (2004). **Side thinking: English and Thai.** Translated by Yuda Rakthai. Bangkok: Expert Net. 43-68. (อ้างอิงมาจากแหล่งหนังสือแปล)
[5]	Yodbangtoei, M. (1995). **Design.** 1st ed. Bangkok: Odeon Store. 72-73. (อ้างอิงมาจากแหล่งหนังสือ)
[6]	Siriwan, S., Prin, l., Suporn, S., & Ongart, P. (1998). **Marketing strategy and marketing management.** 1st ed. Bangkok: Diamond in Business Network. 80. (อ้างอิงมาจากแหล่งหนังสือ)
[7]	Art league centre of thailand. (2540). **CRIES FROM THE HILLS.** Bangkok: Silpasiam. 1-6. (อ้างอิงมาจากแหล่งเป็นหนังสือที่แต่งโดยองค์กร)
[8]	Pawanrak (Alias). (2006). **KAREN WEAVING.** Vol 2. Lamphun: Lumphun Primary Educationnal Service Area office 2. 1-19. (อ้างอิงมาจากแหล่งแต่งโดยองค์กร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.
แบบประเมินผลประสิทธิภาพ

การหาคุณภาพของแบบประเมินเพื่อความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย IOC
แบบประเมินความคิดเห็นด้านอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ และการออกแบบผลิตภัณฑ์
แบบสอบถามความพึงพอใจผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์
จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์
ผู้วิจัย ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้ใช้เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ฉะนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อโดยทำเครื่องหมาย (√) ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

โดยแบบประเมินชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 **ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน**

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	**ด้านประโยชน์ใช้สอย**				
	1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสม				
	1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้หลายครั้ง				
	1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม				
2	**ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์**				
	2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม				
	2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง				
	2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสีย้อมจากธรรมชาติ				
	2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า				
3	**คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ**				
	3.1 มีคุณค่าในตัวเอง				
	3.2 เหมาะสมกับการผลิต				
4	**แบบอย่างและวัฒนธรรม**				
	4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ				
	4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

_____

_____

_____

_____

ขอกราบขอบพระคุณ

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (ผู้วิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การหาคุณภาพแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์
ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
(ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
		1	2	3	
1	**ด้านประโยชน์ใช้สอย**				
	1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสม	1	1	1	1
	1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้หลายครั้ง	1	1	1	1
	1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม	1	1	1	1
2	**ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์**				
	2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม	1	1	1	1
	2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง	1	1	1	1
	2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสีย้อมจากธรรมชาติ	1	1	1	1
	2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า	1	1	1	1
3	**คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ**				
	3.1 มีคุณค่าในตัวเอง	1	1	1	1
	3.2 เหมาะสมกับการผลิต	1	1	1	1
4	**แบบอย่างและวัฒนธรรม**				
	4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุปกาเกอะญอ	1	1	1	1
	4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์	1	1	1	1

หมายเหตุ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นเกณฑ์ความหมายที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดวัตถุประสงค์การวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์ด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์
ผู้วิจัย ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้ใช้เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ฉะนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อโดยทำเครื่องหมาย (√) ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

โดยแบบประเมินชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
ตอนที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	**เพศ**				
	1.1 ชาย				
	1.2 หญิง				
2	อายุ				
	2.1 25 – 30 ปี				
	2.2 31 – 35 ปี				
	2.3 36 – 40 ปี				
	2.4 41 – 45 ปี				
	2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ)				
3	**ระดับการศึกษา**				
	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี				
	3.2 ปริญญาตรี				
	3.3 สูงกว่าปริญญาตรี				
	3.4 อื่นๆ (โปรดระบุ)				
4	**รายได้**				
	4.1 รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท				
	4.2 20,001 – 25,000 บาท				
	4.3 25,001 – 30,000 บาท				
	4.4 30,001 – 35,000 บาท				
	4.5 รายได้มากกว่า 35,000 บาท				
	4.6 อื่นๆ (โปรดระบุ)				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	**ด้านผลิตภัณฑ์**				
	1.1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง				
	1.2 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว				
	1.3 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย				
2	**ด้านราคา**				
	2.1 ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์				
	2.2 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ				
	2.3 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ				
3	**ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย**				
	3.1 ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า				
	3.2 ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์				
4	**ด้านการส่งเสริมการตลาด**				
	4.1 มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์				
	4.2 มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ				
	4.3 มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ				
	4.4 ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการหาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์				

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

_____

_____

_____

_____

ขอกราบขอบพระคุณ

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (ผู้วิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การหาคุณภาพแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์
ด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์
กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ (ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ)

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนพิจารณา			IOC
		1	2	3	
1	**ด้านผลิตภัณฑ์**				
	1.1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง	1	1	0	0.67
	1.2 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว	1	1	1	1
	1.3 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย	1	1	1	1
2	**ด้านราคา**				
	2.1 ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	1	1	1	1
	2.2 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ	1	1	1	1
	2.3 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ	1	1	1	1
3	**ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย**				
	3.1 ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า	1	1	1	1
	3.2 ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์	1	1	1	1
4	**ด้านการส่งเสริมการตลาด**				
	4.1 มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์	1	1	1	1
	4.2 มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ	1	1	1	1
	4.3 มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ	1	1	1	1
	4.4 ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการหาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์	1	1	-1	0.33

หมายเหตุ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นเกณฑ์ความหมายที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดวัตถุประสงค์การวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์
จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์
ผู้วิจัย ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้ใช้เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ฉะนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อโดยทำเครื่องหมาย (√) ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยแบบประเมินชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 **ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน**

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	**ด้านประโยชน์ใช้สอย**					
	1.1 ผลิตภัณฑ์มีประโยชน์ใช้สอยเหมาะสม					
	1.2 ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้หลายครั้ง					
	1.3 ผลิตภัณฑ์มีรูปร่างที่เหมาะสม					
2	**ความงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์**					
	2.1 ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างที่เหมาะสม					
	2.2 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านรูปทรง					
	2.3 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสีย้อมจากธรรมชาติ					
	2.4 ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลายผ้า					
3	**คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ**					
	3.1 มีคุณค่าในตัวเอง					
	3.2 เหมาะสมกับการผลิต					
4	**แบบอย่างและวัฒนธรรม**					
	4.1 แสดงความเป็นอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ					
	4.2 ออกแบบได้เหมาะสมกับภาพการณ์					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

_____

_____

_____

_____

ขอกราบขอบพระคุณ

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (ผู้วิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง ศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์
ผู้วิจัย ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.ธเนศ ภิรมย์การ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอที่มีต่อผลิตภัณฑ์
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้ใช้เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ ฉะนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อโดยทำเครื่องหมาย (√) ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยแบบประเมินชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
ตอนที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ตอนที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนพิจารณา				
		5	4	3	2	1
1	**เพศ**					
	1.1 ชาย					
	1.2 หญิง					
2	อายุ					
	2.1 25 – 30 ปี					
	2.2 31 – 35 ปี					
	2.3 36 – 40 ปี					
	2.4 41 – 45 ปี					
	2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ)					
3	**ระดับการศึกษา**					
	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี					
	3.2 ปริญญาตรี					
	3.3 สูงกว่าปริญญาตรี					
	3.4 อื่นๆ (โปรดระบุ)					
4	**รายได้**					
	4.1 รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท					
	4.2 20,001 – 25,000 บาท					
	4.3 25,001 – 30,000 บาท					
	4.4 30,001 – 35,000 บาท					
	4.5 รายได้มากกว่า 35,000 บาท					
	4.6 อื่นๆ (โปรดระบุ)					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนพิจารณา				
		5	4	3	2	1
1	**ด้านผลิตภัณฑ์**					
	1.1 ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ด้านรูปร่าง รูปทรง					
	1.2 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว					
	1.3 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย					
2	**ด้านราคา**					
	2.1 ราคาเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์					
	2.2 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพ					
	2.3 ราคาเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติ					
3	**ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย**					
	3.1 ผลิตภัณฑ์สามารถวางจัดจำหน่ายในงานแสดงสินค้า					
	3.2 ผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์					
4	**ด้านการส่งเสริมการตลาด**					
	4.1 มีบริการจัดส่งผลิตภัณฑ์					
	4.2 มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ					
	4.3 มีการสร้างแรงจูงใจในการซื้อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ขอกราบขอบพระคุณ

ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย (ผู้วิจัย)

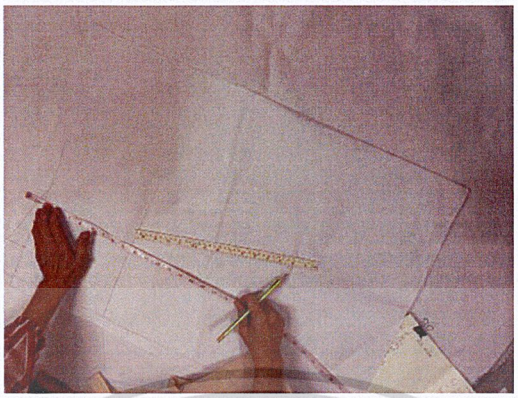
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค.
ภาพแสดงกระบวนการผลิต

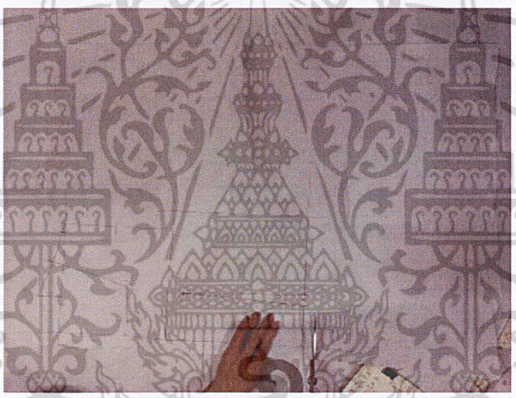
กระบวนการผลิตเสื้อ จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
กระบวนการผลิตกางเกง จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
กระบวนการผลิตกระโปรง จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
กระบวนการผลิตกระเป๋า จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

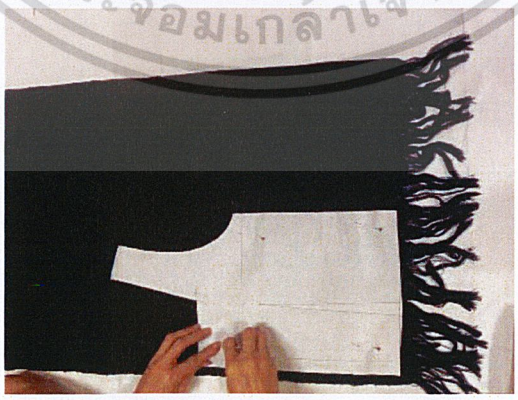
กระบวนการผลิตเสื้อ จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ภาพที่ ค.1 สร้าง Pattern เสื้อจากกระดาษขาว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

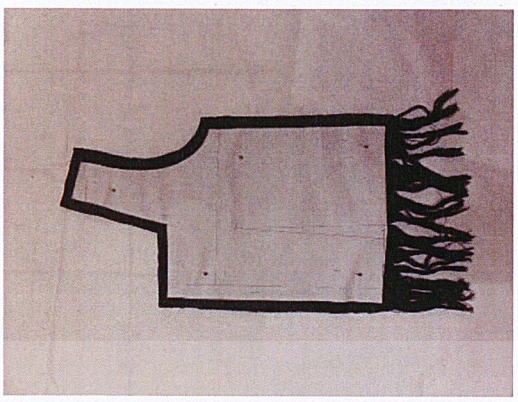

ภาพที่ ค.2 ตัด Pattern
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.3 Pattern วางบนผ้าที่ทอไว้แล้ว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

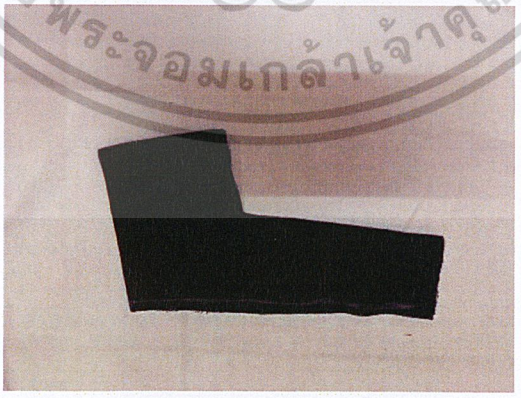
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.4 ตัดผ้าตามรอย Pattern โดยเว้นรอบจากกระดาษขาว 1 นิ้ว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.5 กรีดรอยเย็บตาม Pattern บนกระดาษไข
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

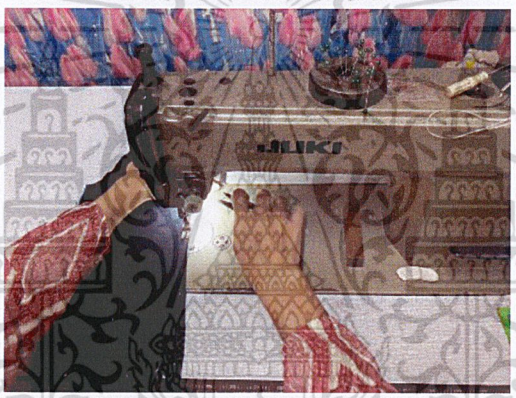

ภาพที่ ค.6 ตัดสาบเสื้อ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

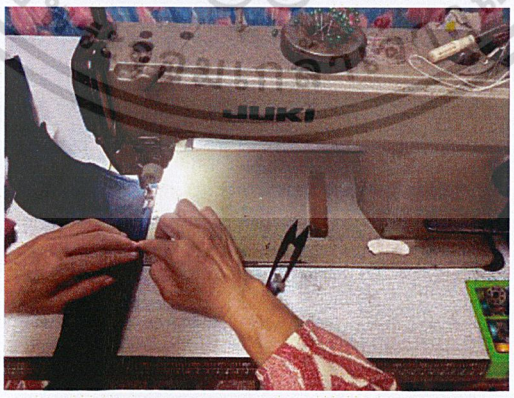
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.7 โพลงชายสาบเสื้อโดยรอบ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

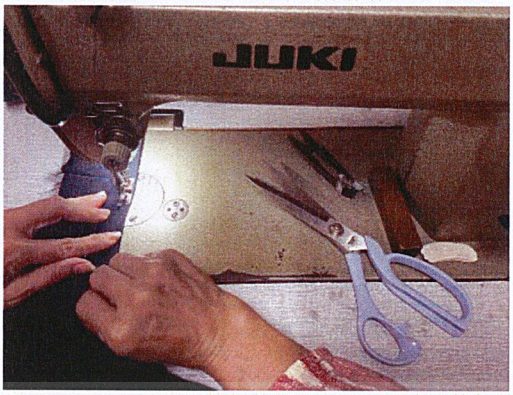

ภาพที่ ค.8 เย็บเสื้อต่อกัน
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.9 เย็บสาบเสื้อเข้ากับเสื้อ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

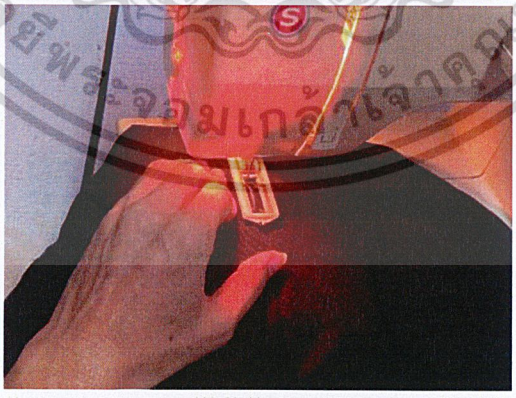
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.10 เย็บล็อคเสื้อโชว์ตะเข็บ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.11 ม้วนเก็บขอบแขนเสื้อ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.12 แซกรังดุม
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

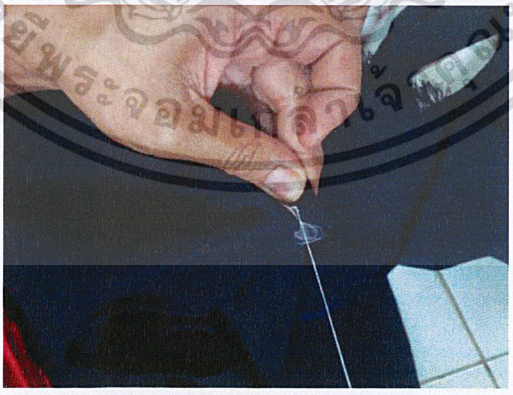
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.13 ตัดรังดุม
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.14 ปั้มดุม
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.15 เย็บดุมเข้ากับเสื้อ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.16 เสื้อ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

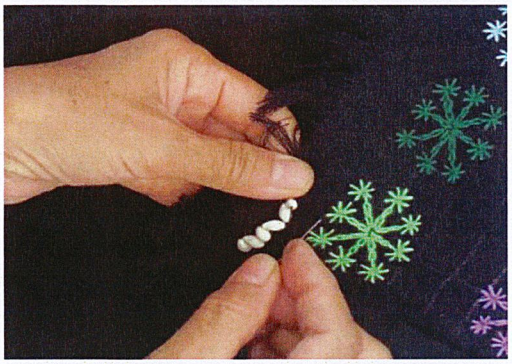

ภาพที่ ค.17 วาง Pattern ก่อนปักลาย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.18 ปักลายด้ายฝ้าย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

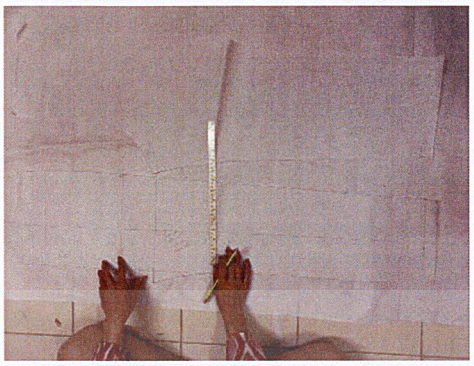
ภาพที่ ค.19 ปักเดือย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.20 เสื้อจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการผลิตกางเกง จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ภาพที่ ค.21 สร้าง Pattern กางเกงจากกระดาษขาว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

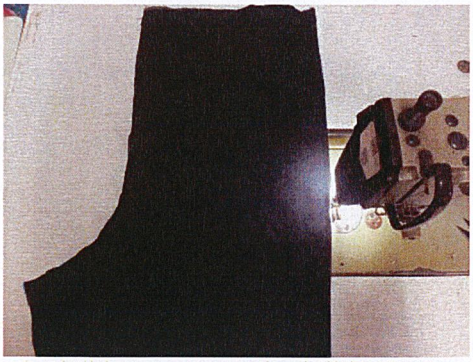

ภาพที่ ค.22 Pattern วางบนผ้าที่ทอไว้แล้ว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

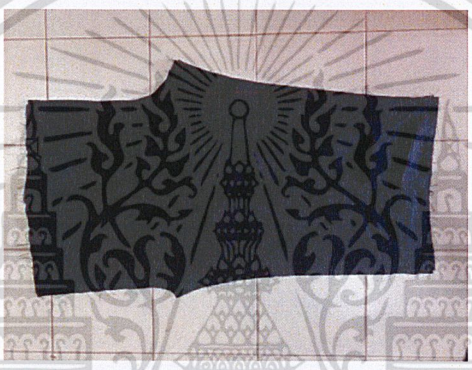

ภาพที่ ค.23 ตัด Pattern กางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.24 เย็บต่อข้างขากางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

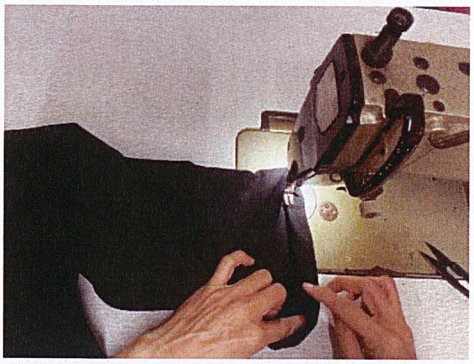

ภาพที่ ค.25 เย็บขากางเกงข้างหน้าและข้างหลังเข้าด้วยกัน
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.26 ต่อเป้ากางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

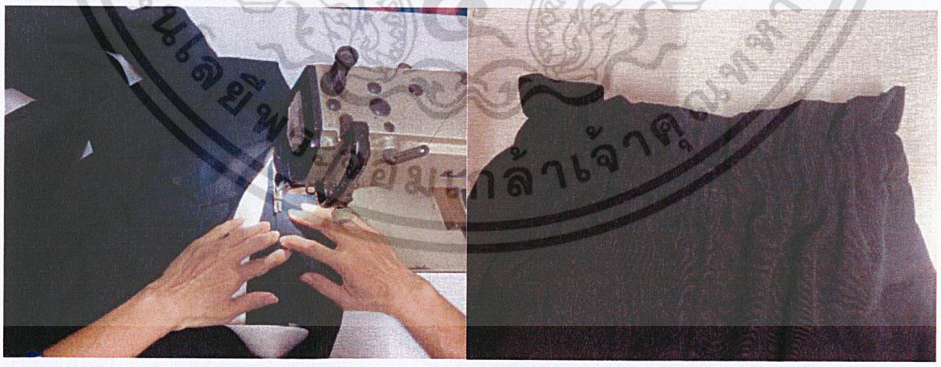
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.27 เย็บเก็บปลายขากางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.28 เย็บเก็บขอบเอวกางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

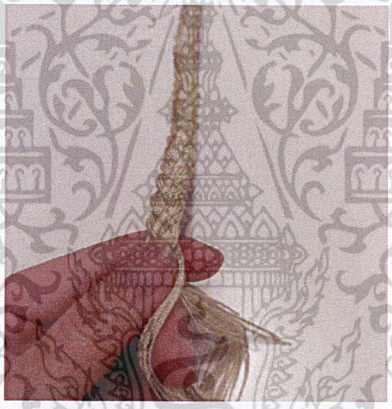

ภาพที่ ค.29 ใส่ยางยืดกางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.30 กางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.31 ถักเชือกสายกางเกง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.32 วาง Pattarn การปัก
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

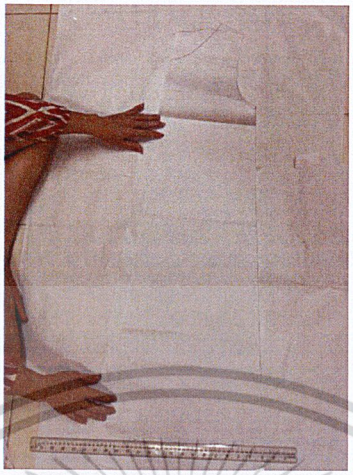
ภาพที่ ค.33 การปักลายด้วยฝ้ายและเดือย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.34 กางเกงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการผลิตกระโปรง จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

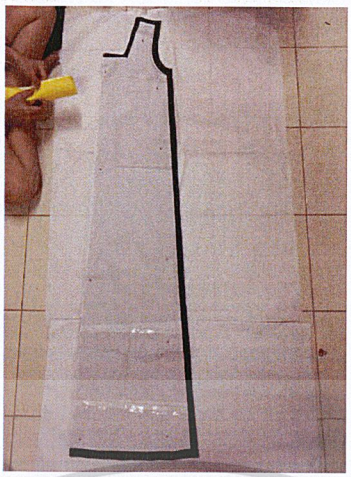

ภาพที่ ค.35 สร้าง Pattern กระโปรงจากกระดาษขาว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

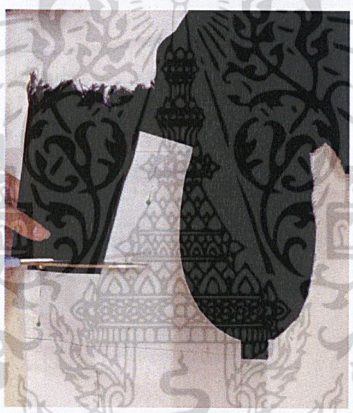

ภาพที่ ค.36 วาง Pattern กระโปรงกับผ้าที่ทอไว้
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

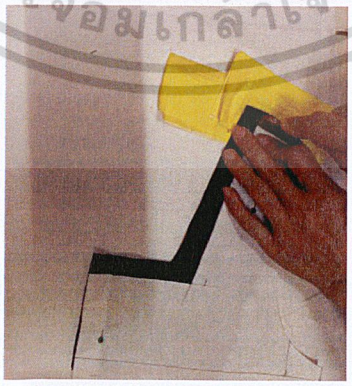
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.37 ตัด Pattern กระโปรง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.38 ตัดสาบกระโปรง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

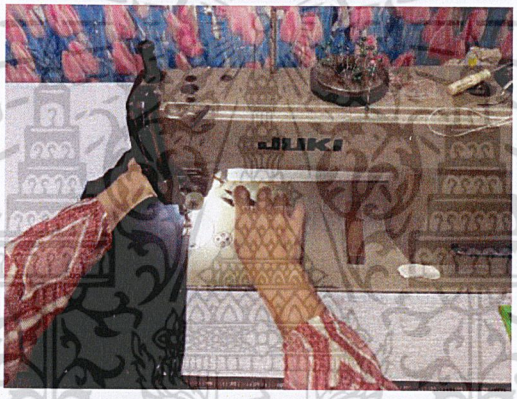

ภาพที่ ค.39 กรีดสาบกระโปรงบนกระดาษไข
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

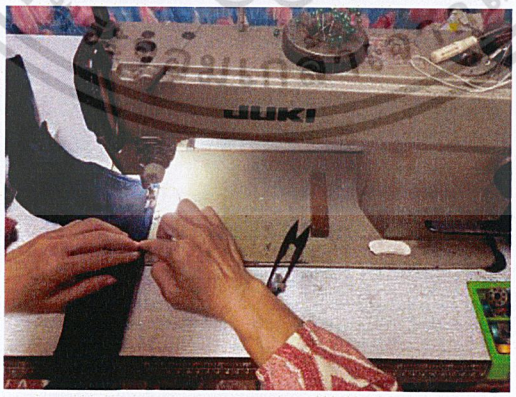
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.40 โพลงชายสาบกระโปรงโดยรอบ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

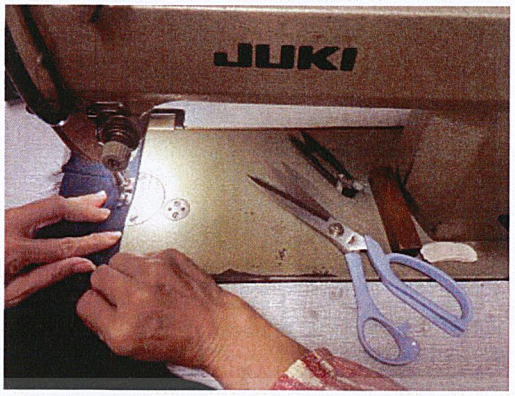

ภาพที่ ค.41 เย็บข้างกระโปรงต่อกัน
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.42 เย็บสาบกระโปรงเข้ากับกระโปรง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

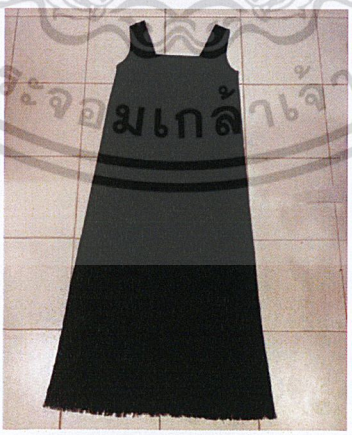
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.43 เย็บล็อคกระโปรงโชว์ตะเข็บ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

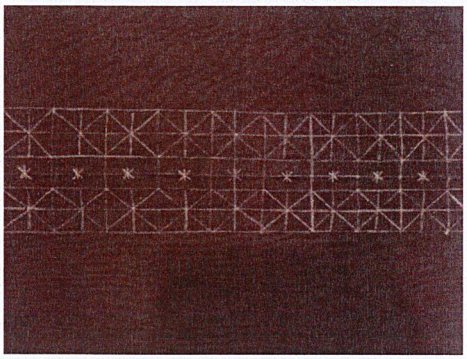

ภาพที่ ค.44 ม้วนเก็บขอบแขนกระโปรง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

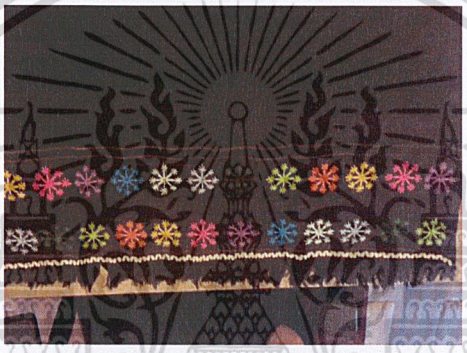

ภาพที่ ค.45 กระโปรง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.46 วางลาย Pattern การปัก
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

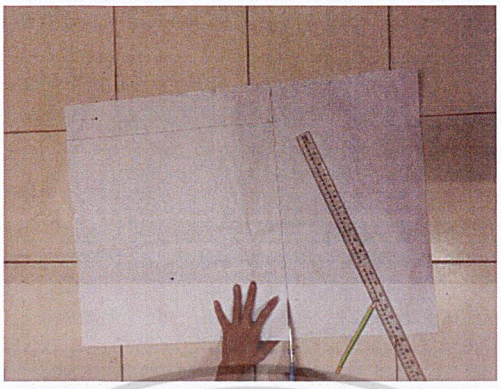
ภาพที่ ค.47 การปักลายด้วยฝ้ายและเดือย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.48 กระโปรงจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

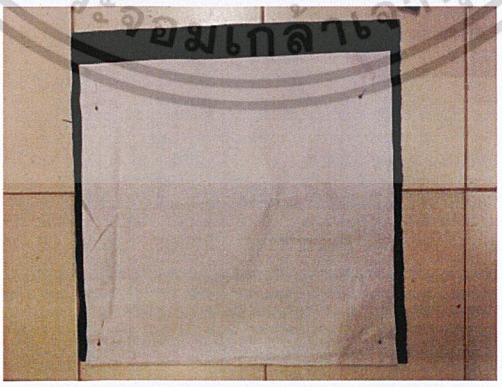
กระบวนการผลิตกระเป๋า จากการศึกษาอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

ภาพที่ ค.49 สร้าง Pattern เสื้อจากกระดาษขาว
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

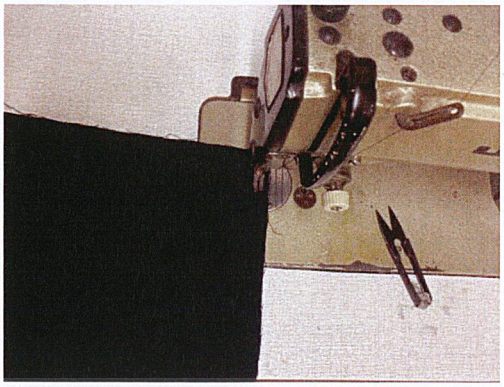

ภาพที่ ค.50 วาง Pattern กระเป๋ากับผ้าที่ทอไว้
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

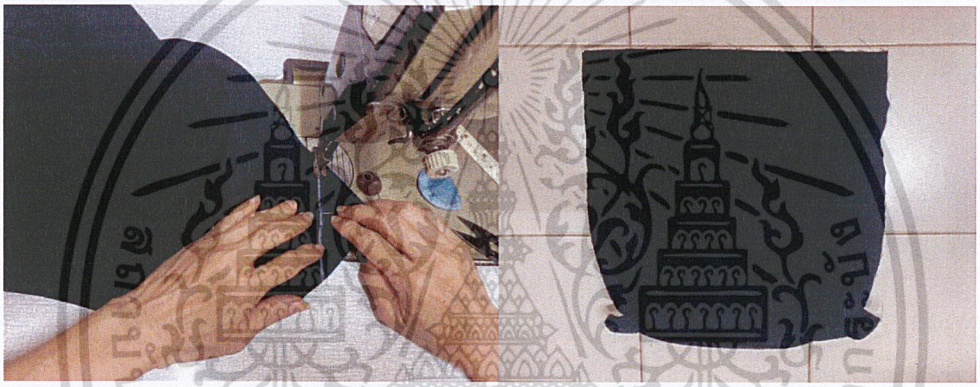

ภาพที่ ค.51 ตัด Pattern กระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.52 เย็บขอบกระเป๋าทั้ง 3 ด้าน
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.53 เย็บมุมกระเป๋าด้านข้าง 2 มุม
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.54 กระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.55 เตรียมฝ้ายเพื่อทำพู่ห้อยกระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.56 มัดฝ้ายตรงกลาง
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

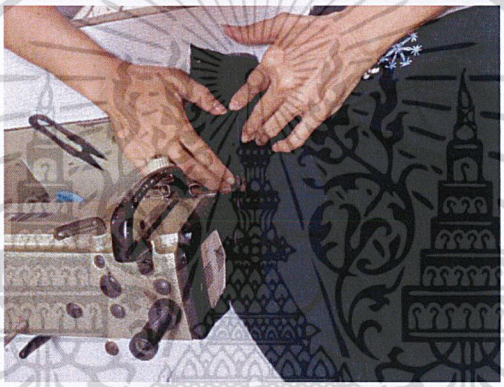

ภาพที่ ค.57 มัดปมด้านปนหัวพู่ให้เป็นลักษณะกลม
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.58 ถักเชือกกระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

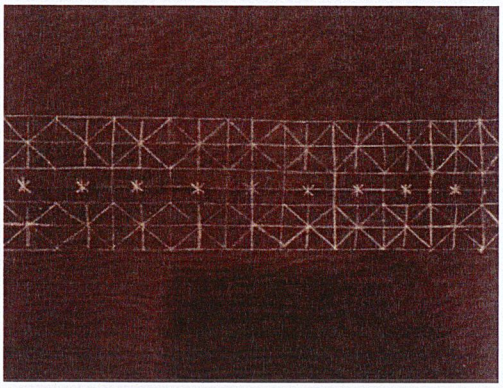

ภาพที่ ค.59 เย็บช่องใส่สายรูดกระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

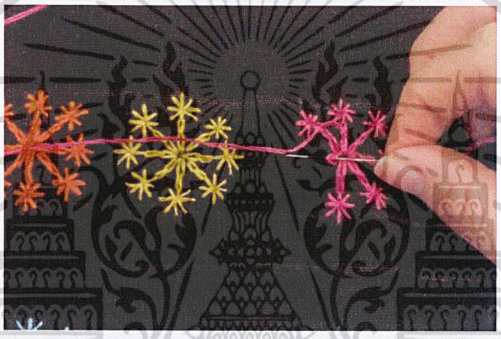

ภาพที่ ค.60 เย็บสายกระเป๋าติดกับกระเป๋า
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

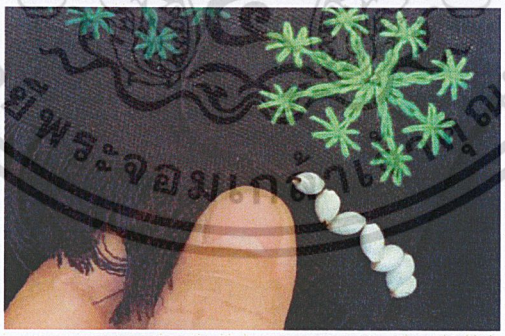
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.61 วางลาย Pattern การปัก
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

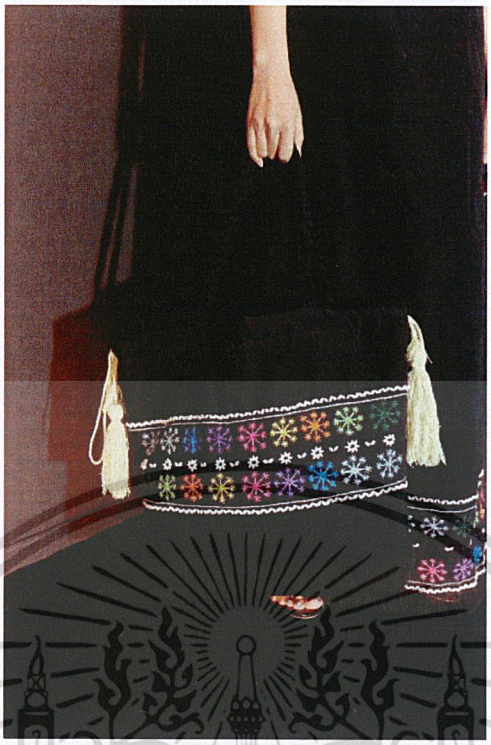

ภาพที่ ค.62 การปักลายด้วยฝ้าย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

ภาพที่ ค.63 การปักเดือย
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

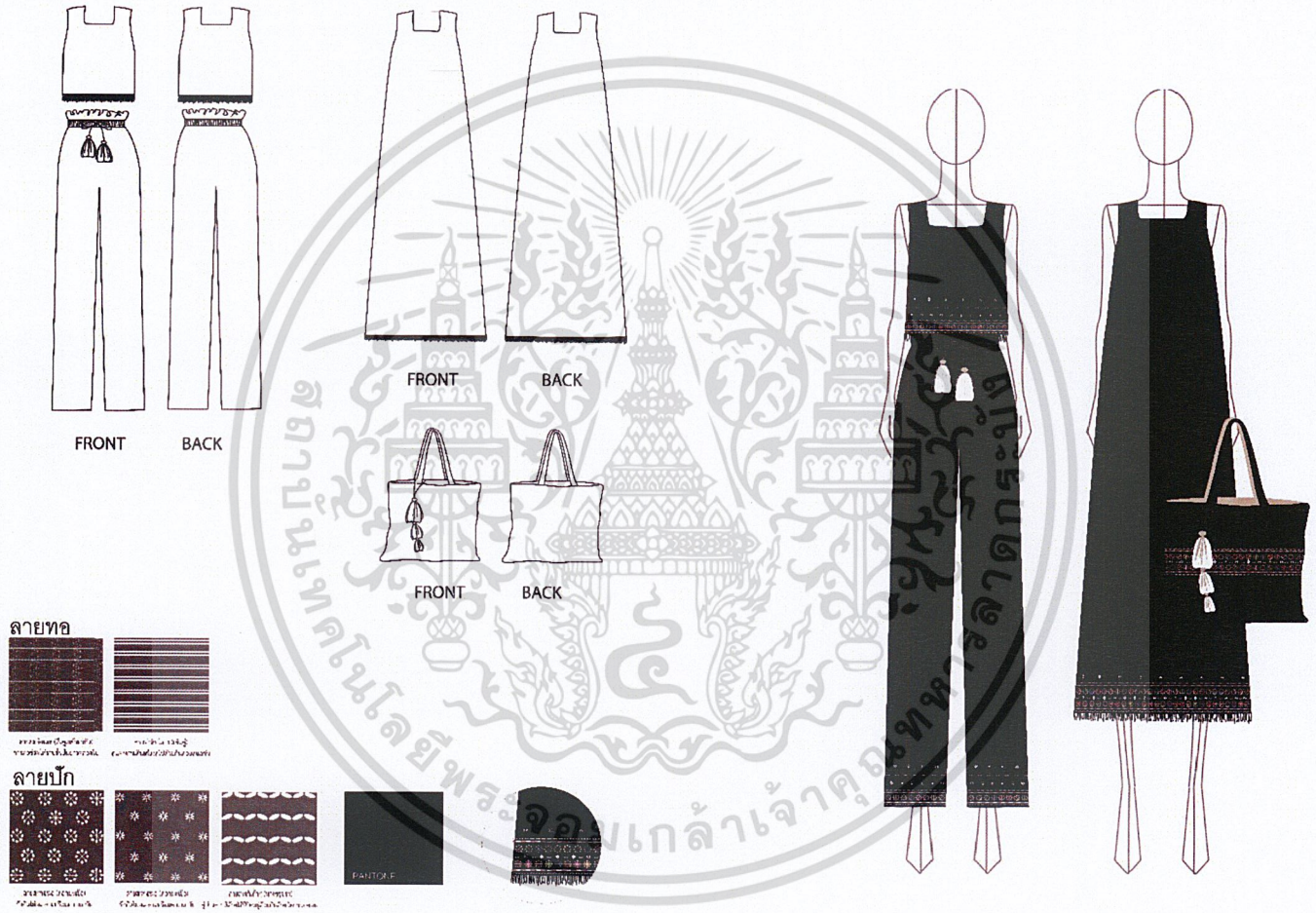
ภาพที่ ค.64 กระเป๋าจากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

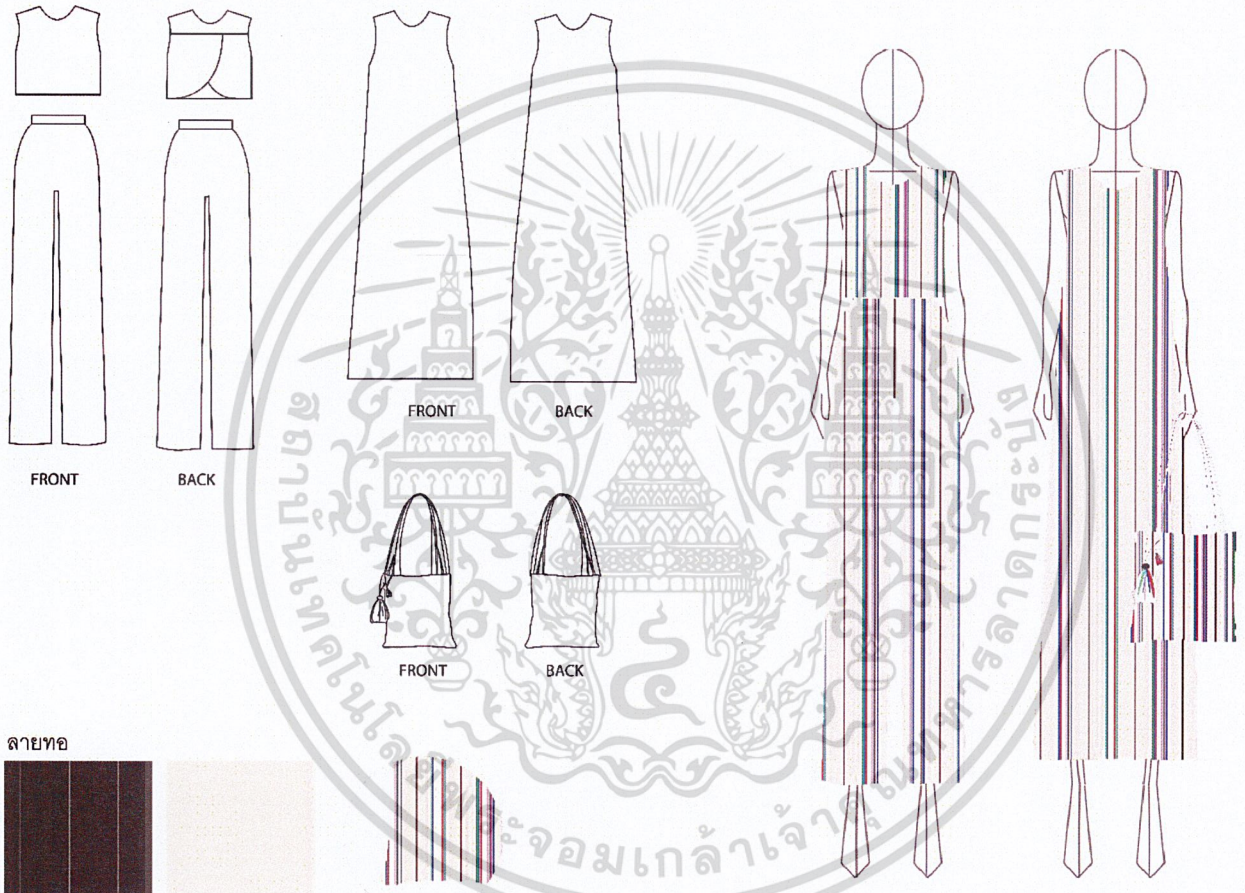
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

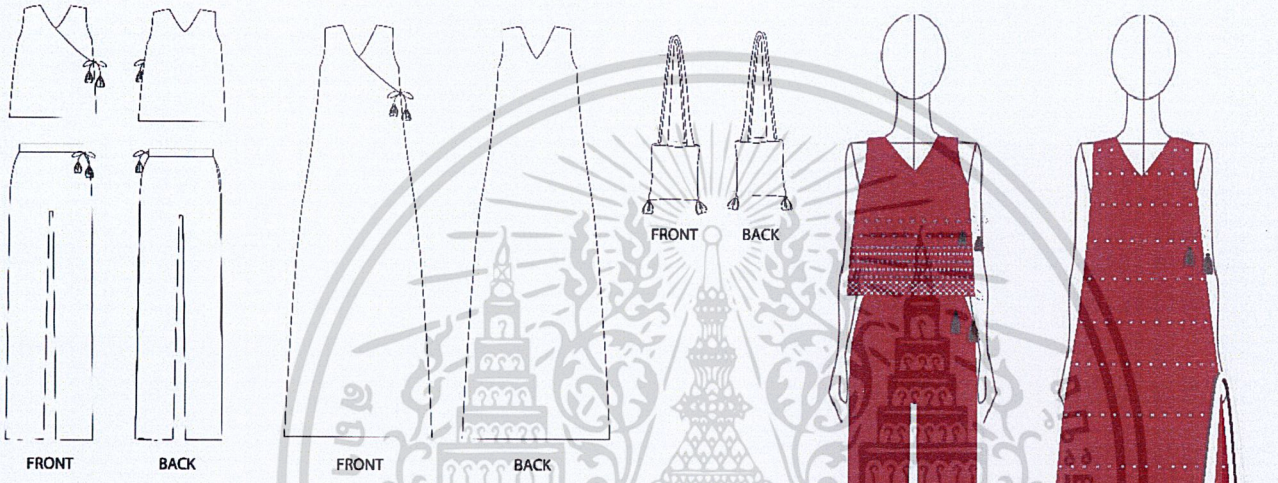
ภาคผนวก ง.
ภาพแสดงแบบเพื่อการผลิต

ภาพร่าง รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ
ภาพงานเขียนแบบ เพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ

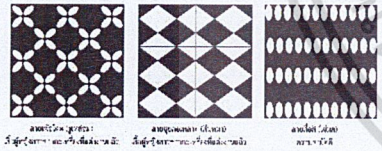
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

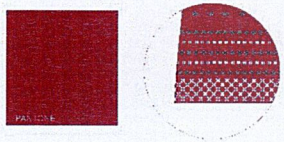

FRONT
BACK
FRONT
BACK
FRONT
BACK
ลายทอ
ลายปัก
PANTONE

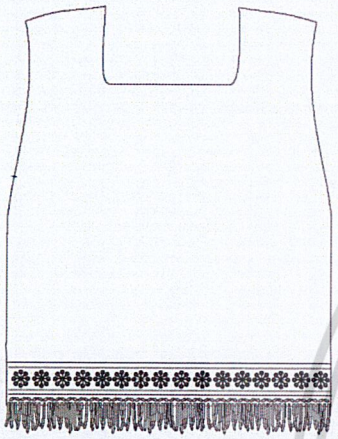

FRONT
BACK
FRONT
BACK
FRONT
BACK
ลายทอ
ลายสะสลี
เนื้อผ้าชาย

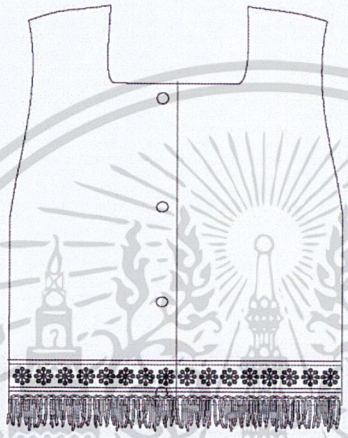
ลายบัก

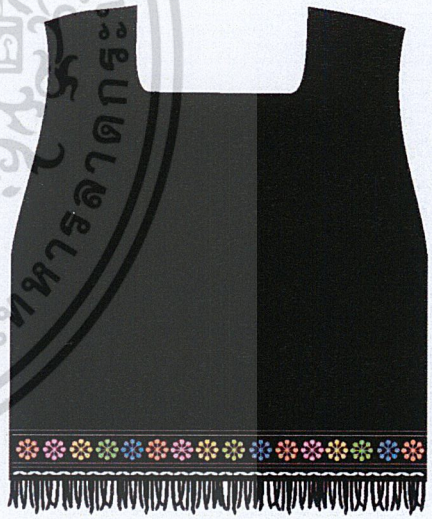

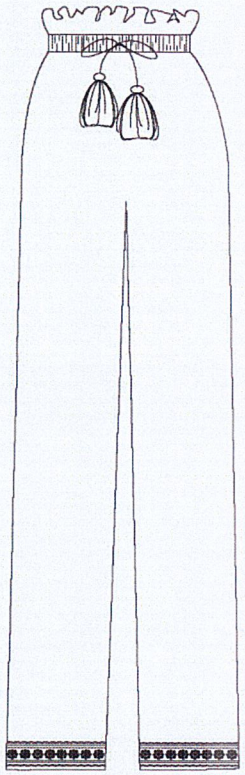

FRONT

BACK

FRONT

BACK

FRONT

BACK

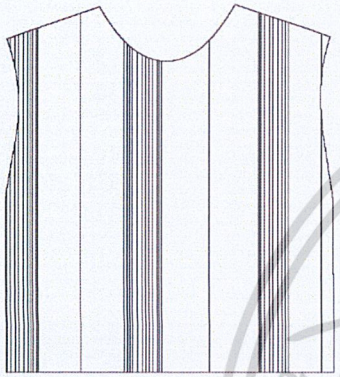

FRONT

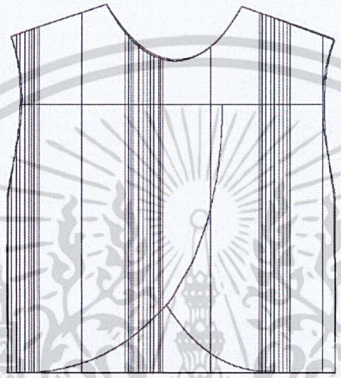

BACK

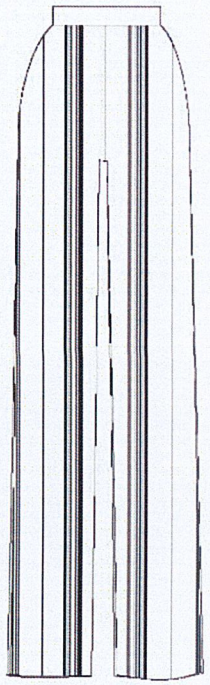
FRONT

BACK

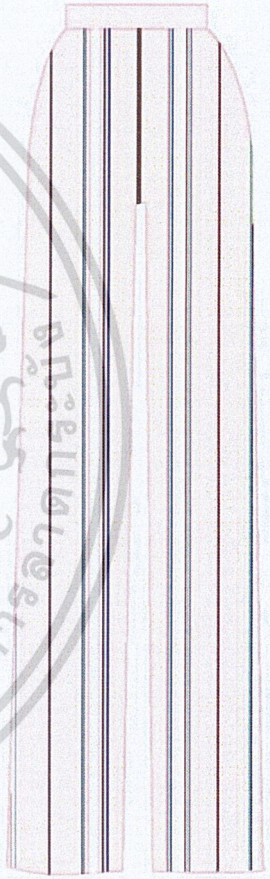
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

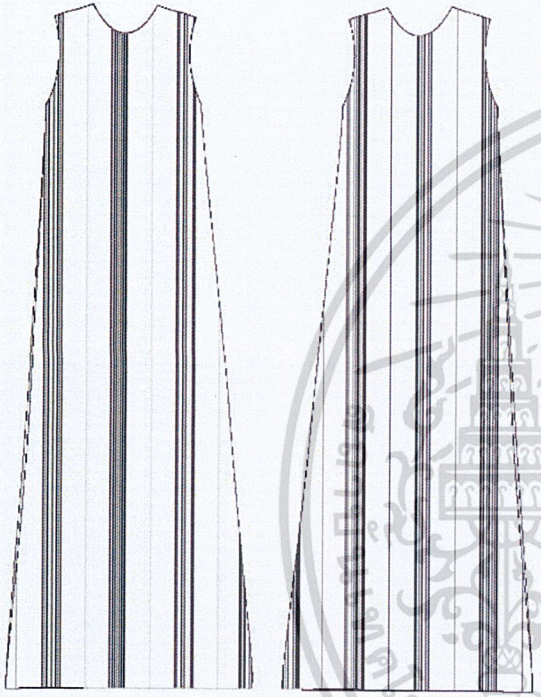

FRONT

BACK

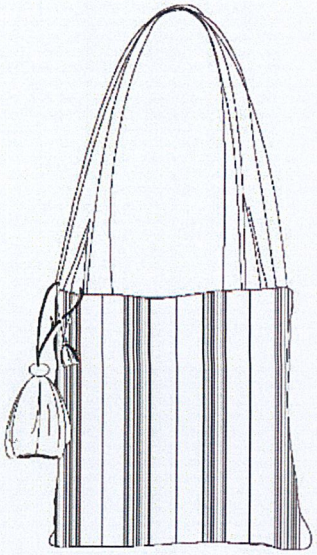

FRONT

BACK

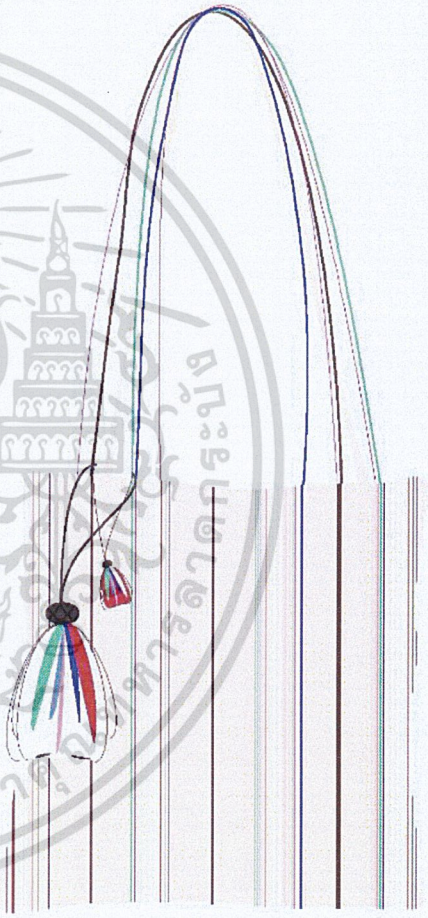
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

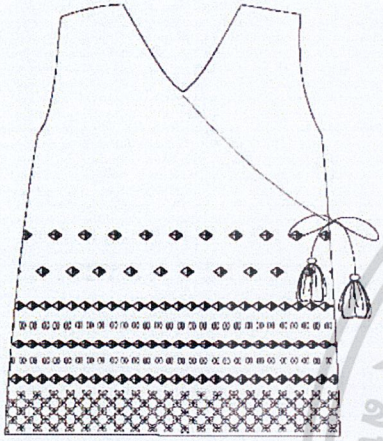
FRONT

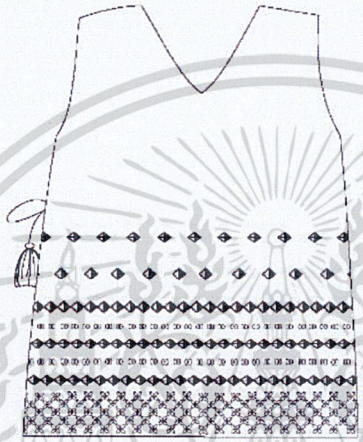
BACK

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

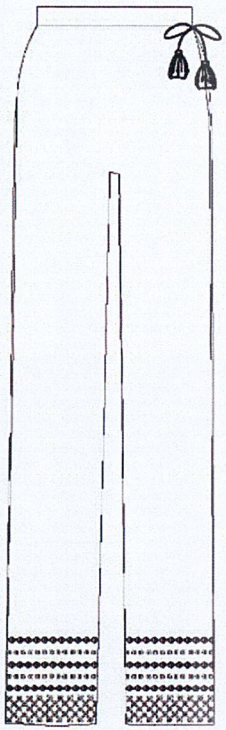

FRONT

BACK

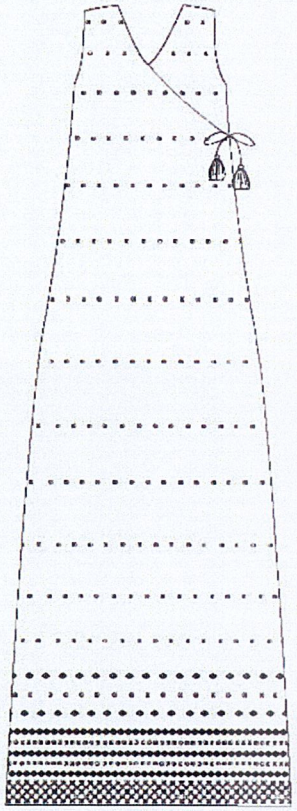
FRONT

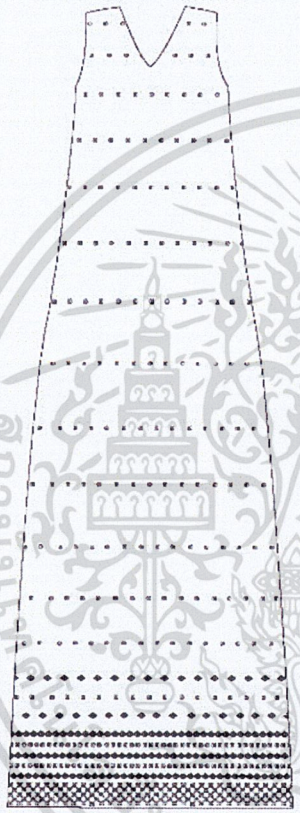
BACK

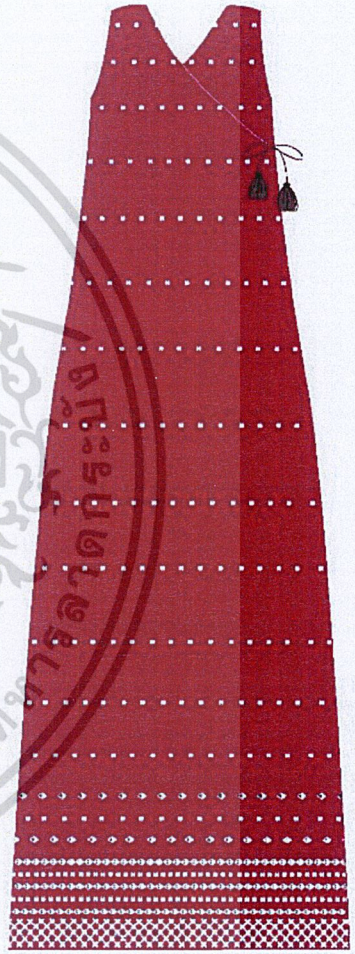
สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

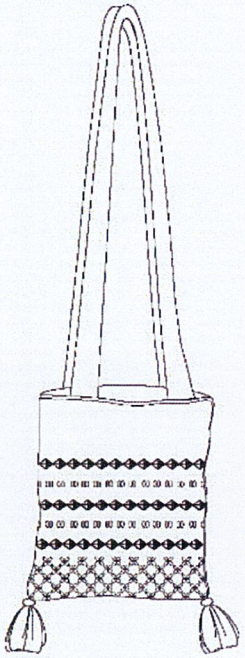

FRONT

BACK

FRONT

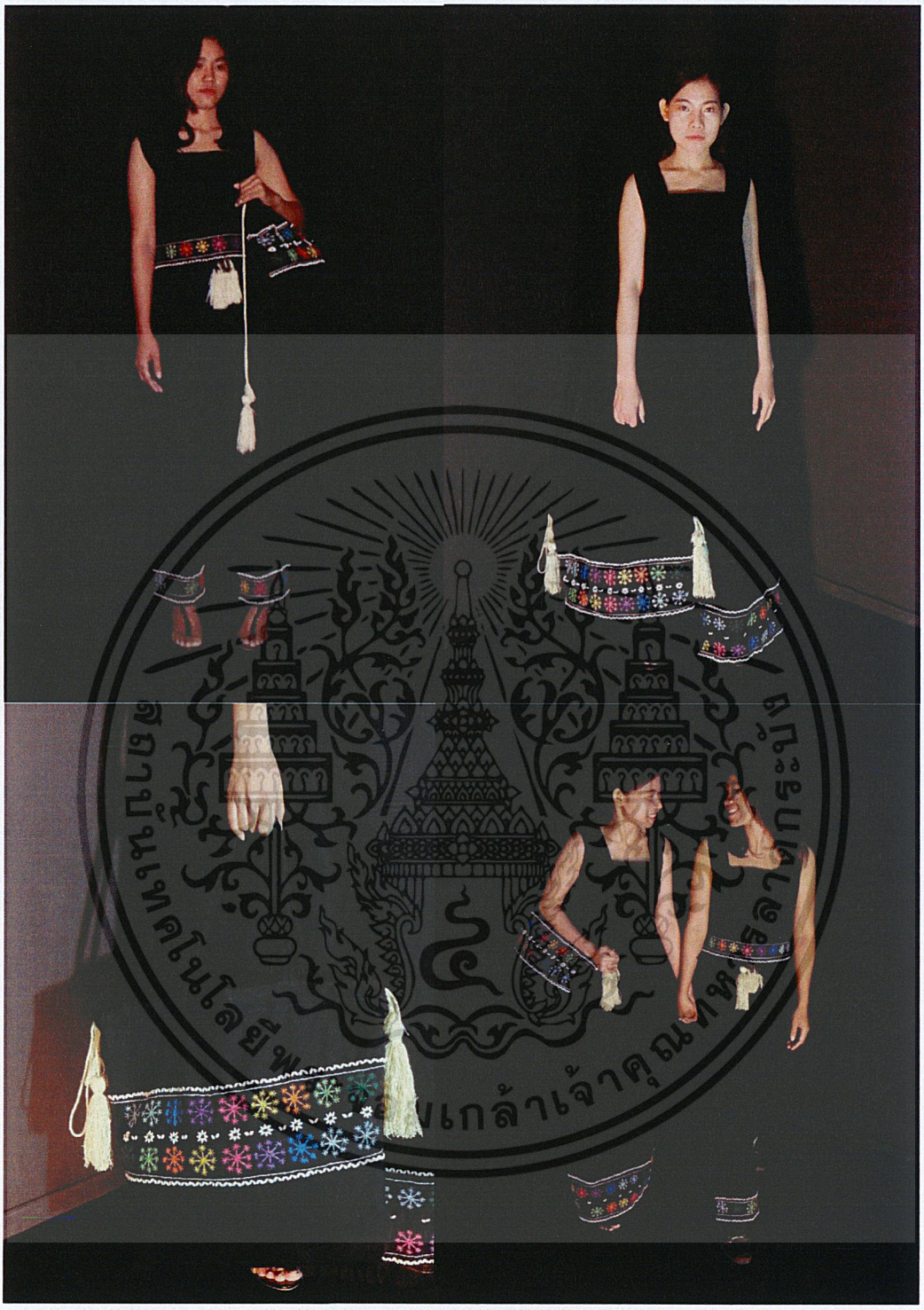
BACK

ภาคผนวก จ.
ภาพผลิตภัณฑ์

ภาพผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กล่าติพันธุ์ปกาเกอะญอ สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ จ.1 ผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ(รูปแปปที่ 1)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ จ.2 ผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ(รูปแปปที่ 2)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ จ.3 ผลิตภัณฑ์จากอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอ(รูปแปปที่ 3)
ภาพโดย : ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ณิชกานต์ กุลเมืองน้อย
วัน-เดือน-ปีเกิด	18 เมษายน 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	78 หมู่3 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2558 สำเร็จการศึกษา ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ตาก
	ปีการศึกษา 2563 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	ปีพุทธศักราช 2558-ปัจจุบัน
	ตำแหน่ง Estimate แผนก Interior
	บริษัท Whiteline Associative co.,ltd

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้